

Ulrik Wagner
Speciale
Institut for Idræt
Københavns Universitet
Juni 2005
Vejleder: Gertrud Pfister

Fra helteepos til tragedie?

Diskurser i cykelsporten fra 1996 til 1999

Og udviklingen for motionscyklingen i lyset af Riis' sejr i 1996 og Festinaskandalen i 1998

Tak til

Michael Schölaradt for husly og arbejdsro i Sydhavnen

Kitt Svane for layout

Niels Aarestrup og Hustru Petrine Aarestrup Legat og
Selskabet Philadelphias legat, som begge kom på et
særdeles kærkomment tidspunkt

Familien for udsøgt tålmodighed og korrekturlæsning

Resumé

Med udgangspunkt i tekster om landevejscykelsport i Politiken og fra lederpladsen i tidsskriftet *Cycling* ønskes ændringer i cykelsportens diskurser fra 1996 til 1999 kortlagt med fokus på italesættelsen af cykelrytteren som subjekt før og efter dopingskandalen i Tour de France 1998. Teoretisk inddrages Michel Foucaults analyser af en diskursiv formation og Norman Faircloughs kritiske diskursanalyse, hvorefter Pierre Bourdieus begreber om felt, kapital og habitus danner den overordnede teoriramme.

I analyser af teksterne vises det, hvorledes cykelsporten i 1996 italesættes gennem citater fra rytterne, og cykelrytteren konstrueres som et viljestærkt og opofrende individ, der forfølger sin drøm om at vinde det store løb. I 1996 trækkes der ofte på en heroisk og en dansk-national diskurs, mens dopingdiskursen er marginaliseret. Omtalen af cykelsporten udfolder sig hyppigt i en helte-episk genre, der inddrager begreber fra et mytologisk univers. Denne konsensusprægede italesættelse ændres markant i tiden under og efter Festinaskandalen i sommeren 1998. Herefter optræder langt flere ofte modsatrettede positioner, hvorfra cykelsporten italesættes. Dopingbegrebet tildeles en central placering, ligesom nye begreber inddrages. De hidtidige dominerende diskurser fortrænges af en dopingdiskurs, samtidig med at en juridisk og moralsk diskurs relateres til cykelsporten. Opbruddet manifesterer sig også ved, at en juridisk og biologisk genre blander sig med den hidtidige dominerende episke genre. Resultatet bliver, at konsensus brydes op, og flere divergerende diskurser og magtpositioner kæmper om at italesætte cykelsporten og ikke mindst om at definere den rette praksis for en cykelrytter.

Det ønskes efterfølgende belyst, hvorledes motionscyklingen udvikler sig før og efter Bjarne Riis' Tour de France sejr i 1996 og Festinaskandalen i 1998. Dette forsøges afdækket ved at fokusere på en række indikatorer: Der sker et markant fald i seerinteressen ved tv-transmissioner fra Tour de France og et fald i afsætningen af racercykler umiddelbart efter 1998, mens Dansk Cykel Unions medlemstal og antal af arrangerede motionscykelløb fortsat stiger. Ud fra udvalgte motionsløb er der ikke nogle entydige svar på, hvordan deltagerantallet udvikler sig efter 1998. Forholdet mellem diskursændringerne i cykelsporten og udviklingen for motionscyklingen

Resumé

diskuteres efterfølgende med inddragelse af refleksiviteten som kendetegnende for social praksis i det senmoderne samfund. På baggrund af konklusionen afrundes ved at argumentere for, at der bør gøres op med individfokuseringen og opfattelsen af idrætsudøvere som rollemodeller i den aktuelle kamp mod doping.

Abstract

On the basis of texts concerning road cycling in the Danish newspaper Politiken and editorials in the Danish magazine Cycling discursive changes in cycle sport before and after the doping scandal during the Tour de France in 1998 are mapped with the focus on the discursivation of the rider as a subject. Theoretically this thesis involves the analysis of a discursive formation by Michel Foucault and the critical discourse analysis by Norman Fairclough, followed by main concepts such as field, capital and habitus by Pierre Bourdieu.

In the analysis of the texts it is shown how cycle sport in 1996 is discursivated through quotations of the riders, and how the rider is portrayed as a strong-willed and self-sacrificing individual, who follows his dream of winning the grand races. In 1996 the heroic and Danish national discourses are often involved, while the discourse of doping is marginalized. The reference to cycle sport frequently appeared in an epic heroic genre, which included concepts from a mythological universe. This consensual discursivation became markedly changed during, and after the Festina scandal in the summer of 1998. Hereafter far more and often contrary positions, from where the cycle sport is discursivated, appear. The concept of doping has been given a central place and new concepts are involved as well. The hitherto dominant discourses have been replaced by the discourse of doping parallel to the new relation of the moral and judicial discourses on cycle sport. The change is also manifested by the mixing of a biological and judicial genre with the so far dominant epic genre. The result is that consensus is broken and diverging discourses and positions of power are struggling to discursivate cycle sport and specifically to define the correct practice of the rider.

In the following the aim is to show how leisure-based road cycling has been developed in Denmark before and after the victory of Bjarne Riis in the Tour de France of 1996 and before and after the Festina Tour-scandal of 1998. This is sought uncovered by focusing on several indicators: After the 1998 scandal there has been a large decrease in the interest of television viewers during transmissions from Tour de France and there has been a decrease in the sales of racing bicycles, but there has been a continuous

Abstract

increase in the amount of members of the Danish Cycling Union and in the number of leisure based cycle races. From an elected limited number of leisure based cycle races there has been no unambiguous answer to how the number of participants in the races are developing after 1998. In the following the relation between the changes of discourses in cycle sport and the development of leisure based road cycling is discussed by using reflectivity as a characteristic for social practice in late modernity. On the basis of the conclusion this thesis has been finalised by arguing for a necessary change in the current fight against doping away from focusing on the individual as well as the perception of athletes as role models.

1. Indledning	11
1.1 Opgavens opbygning	13
2. Introduktion til den kritiske diskursanalyse	15
2.1 Kritisk position i en poststrukturalistisk kontekst	15
2.2 Sproget som et system af forskelle	18
2.3 Det interpellerede subjekt	18
2.4 Foucaults vidensarkæologi	19
2.4.1 <i>Objekter</i>	21
2.4.2 <i>Udsigelsesmodaliteter</i>	21
2.4.3 <i>Begrebsformation</i>	22
2.4.4 <i>Strategier</i>	22
2.5 Kritiske bemærkninger til Foucault	24
2.5.1 <i>Spørgsmålet om det underkastede subjekt og aktørens genkomst</i>	24
2.5.2 <i>Relativisme versus universalisme</i>	24
2.5.3 <i>Fra makro- til mikroniveau</i>	25
2.5.4 <i>Magtbegrebet</i>	25
2.6 Faircloughs kritiske diskursanalyse	25
2.6.1 <i>Diskursorden</i>	27
2.6.2 <i>Diskursiv praksis</i>	28
2.6.3 <i>Hegemoni</i>	29
3. Praksis i et felt af relationer	31
3.1 Felt og habitus	32
3.2 Kapital og magt	33
3.3 Senmodernitetens refleksivitet	34
3.4 Sammenfatning: Subjekt, diskurs og felt	34
4. Metode og empiri	36
4.1 Diskursanalyse som teori og metode	36
4.1.1 <i>Analysestrategier</i>	36
4.1.2 <i>Afgrænsninger og muligheder</i>	36
4.1.3 <i>Produktion og reception – om valget af empiri</i>	37

5. Diskursive formationer 1996 og 1999	41
5.1. Det store danske heltepos:	41
5.1.1. Udsigelsesmodaliteter	41
5.1.2. Begrebsformation	42
5.1.3. To dominerende diskursive strategier	45
5.1.4. Doping som mytens trussel – den marginaliserede diskurs	46
5.1.5. Drømmen som nodalpunkt	47
5.1.6. Den episke genre	48
5.2. Cykelsportens lurende tragedie	49
5.2.1. Udsigelsesmodaliteter	50
5.2.2. Begrebsformation	50
5.2.3. Diskursive strategier året efter skandalen	54
5.2.4. Genrer brydes	56
5.2.5. Kampen om et nyt nodalpunkt	58
6. Fra heltepos til lurende tragedie – diskursændringer fra 1996 til 1999	60
6.1. Ændringer i diskursiv praksis	60
6.1.1. Intertekstualitet	60
6.1.2. Interdiskursivitet 1997: Parallelle diskurser uden brud	61
6.1.3. Interdiskursivitet 1998: Det store brud og kampen for en moralsk forankring	64
6.1.4. Nye positioner – politikernes entré	66
6.1.5. Kampen mellem struktur og individ	68
7. Ændret diskursorden og nye feltrelationer	71
7.1. Magt og hegemoni: Fra stabilitet til opbrud	73
8. Motionscyklingen før og efter Festinaskandalen	76
8.1. På sporet af Riis-effekten	76
8.1.1. Befolkningens idrætsdeltagelse og DCU´s medlemsudvikling	76
8.1.2. Salg af racercykler	78
8.1.3. Motionsløb	82
8.1.4. Cykelsporten og TV-medierne	85
8.1.5. Meningsmålinger	87

Indholdsfortegnelse

8.2. Motionscyklingen som et refleksivt projekt	88
9. Konklusion	92
10. Metodekritik	96
11. Afrunding	99
11.1 For et opgør med individfokuseringen	99
11.2 For et opgør med illusionen om eliteidrætsudøvere som rollemodeller	101
12. Empiriske kilder	104
13. Litteraturliste	130
14. Bilag	136
Bilag 1: Subjektpositioner og begreber 1996 og 1999	136
Bilag 2: DCU´s medlemstal	138
Bilag 3: Deltagerantal i motionscykelløb	139
Bilag 4: Brev til arrangører af motionscykelløb	140
Bilag 5: Antal arrangerede motionscykelløb	141

1. Indledning

"Vi er tilbage i efteråret 1987, hvor en nedslået Kim Andersen ærligt fortæller om sin seneste dopingsag. Var det i dag, ville han være dømt af dopinginkquisitionen til at brænde på offentlighedens bål. Men for 15 år siden så verden ganske anderledes ud. Dengang drejede det sig om at køre hurtigt på cykel." (Petersen, 2003).

Kim Andersen kørte i sin storhedstid som den første dansker i den gule førertrøje i Tour de France, indtil flere dopingdomme satte en stopper for hans aktive karriere. Men det afholdt ham ikke fra at fortsætte som succesrig sportsdirektør på de professionelle danske hold Team Fakta og siden hen hos det Bjarne Riis-ejede CSC. Som citatet afslører er der i midlertidig sket noget i cykelsporten siden 1987: 1990'erne er en gylden periode for dansk cykelsport, hvor ryttere som Bo Hamburger, Bjarne Riis og Rolf Sørensen vinder de såkaldte forårsklassikere¹, og klimakset nås i 1996, hvor Bjarne Riis som første og hidtil eneste danske rytter vinder verdens mest prestigefyldte etapeløb Tour de France. Løbet tilhører samtidig en af sportsverdenens mediemæssige sværvægtede kun overgået af OL og VM i fodbold. Men det er også i denne periode, at en af cykelsportens største skandaler finder sted. Tour de France i 1998 huskes næppe kun for italieneren Marco Pantanis sejr. Derimod står billedet af strejkende ryttere, politirazzier mod holdenes soigneurs og flere hold, som udgår af løbet mere eller mindre frivilligt, printet fast på nethinden på mange fjernsynsseere og cykelsportsentusiaster. Skandalen, som efterfølgende opkaldes efter Festina-holdet, hvis soigneur anholdes med adskillige EPO-ampuller af fransk politi, får konsekvenser videre end cykelsporten, og bliver udgangspunktet for et opbrud i sportens verden, der i dag har været medvirkende til at anspore en ny, international dopingpolitik med oprettelsen af nye institutioner som Anti-Doping Danmark (ADD) og World Anti-Doping Agency (WADA). Brugen af doping er dog et århundrede gammelt fænomen inden for cykelsporten (Mignon, 2003: 230; Houlihan, 1999: 33-35, Møller, 1999: 25-27, Christiansen, 2004: kap. 4), og modstanden mod doping er heller ikke opstået efter skandalen i 1998, men har udviklet sig siden slutningen af 1950'erne med en tiltagende institutionalisering i sportens egne organisationer og øget implementering i lovgivningen (Houlihan, 1999: 150, Hvidbog, 1999: 23). Historisk set begrænser doping sig ikke kun til cykelsporten. Sprinteren Ben Johnson var dopet, da han løb sit berømte 100 meter løb ved OL 1988, og den tidligere Østblok var berygtet for sine statslige dopingprogrammer, hvor vindende atleter, der var systematisk dopede fra ungdomsårene, var en del af propagandakrigen i den daværende kolde krig. Siden den kolde krigs afslutning er fortrinsvis kinesiske svømmere blevet afsløret i brug af muskelopbyggende præparater, ligesom italienske fodboldklubber har været i søgelyset for brug af det anabole steroid Nandrolon. Doping defineret som præstationsfremmende stoffer har langt fra begrænset sig til cykelsporten, men alligevel

---

¹ Forårsklassikerne består af løbene Milano-San Remo, Flandern Rundt, Paris-Roubaix og Liege-Bastogne-Liege. Dertil kommer en række højprofilerede endagsløb, der ofte ikke er så gamle som klassikerne. De benævnes ofte semi-klassikere.

synes doping i den bredere folkelige forståelse at være knyttet til cykelsporten, og her er skandalen i 1998 en væsentlig årsag.

Doping eksisterer fortsat i cykelsporten, og er siden 1998, trods nye regler, nye kontrolinstanser, forbedrede tekniske målemetoder og en offentlig debat om emnet, stadig en følgesvend til cykelsporten. Så sent som i år 2004 har det professionelle schweiziske hold Phonak måttet sande dette, idet flere af deres ryttere er blevet testet positive. Men 1998 markerer alligevel et omvæltende år, ikke mindst i relationen mellem den professionelle cykelverden og den omverden, som iagttager, beundrer og fordømmer sporten. Ellers som Jørgen Leth, mangeårig kommentator af cykelløb, udtrykker det:

*"Med dopingafsløringerne under Tour de France 1998 blev martyriet tilføjet en ny dimension. Drømte man om den uskyldsrene sport, blev man brutalt vækket. Sportens virkelighed blev ubehageligt nærværende. Over for dette pinlige drama måtte man mobilisere et forsvar for sporten. Reaktionen gav imidlertid det indtryk, at det kun var drømmen, man havde elsket. I hvert fald blev forsvaret for sporten til et forsvar for gamle idealer. Opinionen i Danmark var fra starten præget af lidt trætte begreber som sportsmanship, fair play, sportsånd, forbilledværdi"*² (Møller, 1999: 12-13).

Årsagerne til dopingbrugen, da der sandsynligvis ikke kun kan peges på en grund, er ikke emnet for denne opgave. Det er dog i denne sammenhæng væsentligt at se på, om dopingproblematikken udelukkende er et fænomen, der vedrører det professionelle felt i det store udland, eller om praksis er dybere forankret blandt bredden, og hvorledes denne praksis blandt de professionelle – og ikke mindst omtalen heraf – påvirker det bredere segment af cykelmotionister. I Hvidbogen om "Doping i Danmark", som blev udarbejdet af et udvalg nedsat af daværende kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen (Rad. V.) i februar 1999, et halvt år efter Festina-skandalen, angiver 10 % af respondenterne i en undersøgelse lavet af DCU at have erfaringer med dopingmidler (Hvidbog, 1999: 11)³. Uanset omfanget af dopingbrug blandt danske ryttere, er brugen af præstationsfremmende midler ikke et ukendt fænomen for danske ryttere både på professionelt eller nationalt eliteniveau. Samtidig er omtalen af doping i forbindelse med cykelsporten omfattende, og her har også danske ryttere været i tale som dopingbrugere.

Det er derfor relevant at se på, hvorledes begivenhederne i 1990'erne dels ændrer ved opfattelsen af og måden hvorpå der tales om cykelsporten, dels se på hvorledes denne ændring påvirker bredden blandt cykelmotionister. Man kan for det første antage, at der i perioden fra Riis sejr i 1996 til 1999, som er året efter Festinaskandalen, sker en omfattende ændret italesættelse af cykelrytteren som handlende subjekt. For det andet kan man antage, at denne ændrede italesættelse af cykelrytteren har en negativ indflydelse på motionscyklingen forstået som faldende antal aktive cykelmotionister og færre deltagere ved motionsløb. For det tredje kan det dog antages, at påvirkningen ikke er direkte lineær, idet der kan ske en polarisering mellem den

---

² Citatet stammer fra forordet til Verners Møllers bog "Dopingdjævelen" (1999).

³ Respondenterne til DCU's undersøgelse er danske licensryttere. For en kritisk gennemgang af præmisserne for undersøgelsen, se Christiansen, 2004, kapitel 10.

professionelle cykelsport på den ene side og motionscyklingen på den anden side, hvor man som motionscyklist i stigende grad definerer sig i kontrast til den professionelle cykelverden. Endelig kan man for det fjerde antage, at der som følge af Festinaskandalen sker en generel dalende folkelig interesse for cykelsporten som helhed. Netop når elitesportsfolk italesættes som rollemodeller er det relevant at se på, hvad der sker, når eller hvis disse rollemodeller ikke lever op til de opfattelser og forventninger, der hersker i den bredere offentlighed og ikke mindst blandt politikere⁴. En rollemodel forventes at skulle danne en ramme for, hvorledes man agerer. Den skal interpellere subjekter for at bruge den franske filosof Louis Althusser's term (se afsnit 2.3), men spørgsmålet er, om subjekterne så simpelt følger de udvalgte rollemodeller. Disse fire antagelser vil blive behandlet i denne opgave.

Det er på baggrund af de nævnte overvejelser, at jeg har valgt følgende to problemformuleringer for denne opgave:

- *Hvorledes ændres diskurserne - og i særdeleshed italesættelsen af cykelrytteren som subjekt – indenfor cykelsporten fra 1996 til 1999 som følge af Festina-skandalen og afsløringerne af brug af doping?*
- *Hvordan udvikler motionscyklingen sig før og efter Festina-skandalen i lyset af diskursændringerne indenfor cykelsporten ?*

1.1. Opgavens opbygning

Opgaven er bygget op således, at jeg i afsnit 2 vil præsentere nogle teoretiske begreber, der ligger til grund for nogle antagelser, som senere er vigtige at kende til, når de teoretiske præmisser for min kritiske diskursanalyse præsenteres. Min hovedteori er den kritiske diskursanalyse, hvorfor jeg indleder med at redegøre for det kritiske ved min teoretiske tilgang, idet denne tilgang også har stor betydning for min egen rolle som analytiker, hvorefter forskellige diskursteoritilgange skal anskueliggøre, hvorledes jeg forstår diskursanalysen og ønsker at anvende den. Her vil jeg fokusere på en abstrakt tilgang repræsenteret ved Michel Foucault og en mere tekstnær og metodisk gennemgang repræsenteret ved Norman Fairclough. Hvor jeg har fundet dette nødvendigt, vil disse blive suppleret af andre teoretiske tilgange.

Afsnit 3 vil med afsæt i Pierre Bourdieu prøve at sætte diskursbegrebet, som i denne opgave overvejende er begrænset til sproget, ind i en større teoretisk-samfundsmæssig helhed. På baggrund af min teoretiske fremstilling vil jeg herefter i afsnit 4 redegøre for mine metodiske valg, herunder valg af kilder, samt redegøre for forholdet mellem teori, metode og empiri.

I afsnit 5, som er første analytiske afsnit, vil jeg lave et overbliksbillede over to forskellige tidspunkter i perioden ved at lave et snit i tiden efter sæsonen 1996 med Riis' sejr i Tour de

---

⁴ En godt eksempel på opfattelsen af idrætsudøvere som rollemodeller er kulturminister Brian Mikkelsen kronik forud for dopingkonferencen i København 2003 (Mikkelsen, 2003). Se også afsnit 11.

France, og efterfølgende et snit efter sæsonen 1999. I afsnit 6 vil jeg med udgangspunkt i min empiri redegøre for, hvordan der i perioden mellem de to snit sker en ændring, og her vil der blive fokuseret på den ændrede italesættelse af cykelrytteren. I afsnit 7 vil jeg relatere denne ændring til magtforhold. I afsnit 8 vil jeg holde min kortlægning fra de tre foregående afsnit op mod en praksis blandt cykelmotionister, som jeg gennem en række indikatorer forsøger at redegøre for, og forsøge at diskutere, hvorledes og hvorvidt motionscyklingen udvikler sig og påvirkes af diskursudviklingen i perioden fra 1996 til 1999 med særlig fokus på tiden før og efter Festinaskandalen sommeren 1998. Afsnit 9 udgør en konklusion på mine to problemformuleringer ud fra den foregående analyse. I Afsnit 10 vil jeg kort kritisk evaluere mine teoretiske metoder og dispositioner. I afsnit 11 vil jeg afrunde opgaven ved at forholde mig kritisk til to aktuelle tendenser i anti-dopingkampen, som kan relateres til den periode, jeg har valgt at analysere. Herudover rummer min opgave en litteraturliste, såvel som en separat liste over empiriske kilder, samt en række bilag.

2. Introduktion til den kritiske diskursanalyse

Min teoretiske tilgang kan ikke lokaliseres til en bestemt forfatters værk. Jeg har valgt at trække på elementer fra den franske idéhistoriker Michel Foucault og den britiske lingvist Norman Fairclough, hvor sidstnævnte benævner sin teori den kritiske diskursanalyse. Jeg vil kort redegøre for, hvad begrebet kritisk dækker over før de diskursteoretiske tilgange gennemgås.

2.1 Kritisk position i en poststrukturalistisk kontekst

Kritisk teori kan blandt andet relateres til Marx og Frankfurterskolen⁵. Selvom mange teoretiske retninger forstår sig selv som kritiske, tages der i denne opgave udgangspunkt i nogle af Max Horkheimers forståelser af, hvad der er den kritiske teoris rolle i samfundsvidenskaben. Dette gøres for at sætte min egen rolle som analytiker ind i en teoretiske sammenhæng, der også får indflydelse på metoden. Her forkastes den positivistiske teori om, at fakta og herigennem virkeligheden kan aflæses gennem blotte iagttagelser, og at det som følge af denne opfattelse bliver forskerens rolle at beskrive og forudsige sammenhænge fra en neutral og objektiv position (Horkheimer, 1937: 7). Horkheimer kritiserer denne antagelse om objektivitet, idet teorien uundgåeligt fører til en legitimation af det bestående system og dets magthavere, ligesom teorien bliver nok i sig selv, idet den ikke bryder nogle grænser endsige sætter spørgsmålstejn ved det bestående. Den kritiske teori har derimod et andet mål, da den kobles til den frigørende proces i menneskets opgør med den kapitalistiske produktionsmåde, der anses som irrationel. Dette indebærer en tro på fornuften: *"Fornuften kan ikke bli gjennomsiktig for seg selv så lenge menneskene handler som ledd i en ufornuftig organisme"* (ibid: 17). Heri afsløres en tro på fornuften som ledetråden i den menneskelige handling, men samtidig forkastes idéen om det autonome subjekt (ibid: 19). Gennem den kritiske teori kan man gå bagom de strukturer, der hindrer den rationelle og fornuftbetonede styring af samfundet. Dette får konsekvenser for forskerens rolle. Han/hun kobles til det emancipatoriske projekt, der i Horkheimers forståelse er ledet af datidens proletariat: *"Hans (teoretikeren, red.) yrke er den kamp som hans tenkning er en del av, ikke tenkningen som noe selvstendig, noe som kan skilles fra denne"* (ibid: 23). I denne opgave godtages antagelsen om et nødvendigt kritisk-normativt standpunkt, der ikke kan anskues isoleret, men som en del af en kamp, og det kombineres med strukturalistiske og poststrukturalistiske tilgange til diskursbegrebet. Horkheimers udgangspunkt med fokus på økonomien baseret på vareproduktion- og bytte udelades her (ibid: 30-31). Ikke at denne marxistiske tilgang anses for fuldstændig forfejlet, men derimod som en erkendelse af at ikke alle sociale fænomener determineres af økonomi, hvilket vil sige kan forklares som resultater af klasse modsætninger.

I tråd med Horkheimer anskuer Fairclough *"... critical discourse analysis, as a method to be used alongside others in social scientific research on social and cultural change and as a resource in struggles*

---

⁵ Frankfurterskolen, også kendt som Institut für Sozialforschung, blev dannet i 1923 i den daværende tyske Weimarrepublik og var fra starten inspireret af Marx. Instituttet måtte leve i eksil under Hitlers regime. Ledende teoretikere var udover Horkheimer Theodor Adorno og i efterkrigstidens Frankfurterskole Jürgen Habermas.

against exploitation and domination" (Fairclough, 1993: 130). Den kritiske diskursanalyse ser endvidere sin egen specifikke rolle i at koble den sproglige dimension til en kritisk teori, idet sprogets betydning i det senmoderne samfund anses at indtage en stadig vigtigere rolle (Chouliaraki & Fairclough, 1999: 4). Nærværende opgave er et beskedent bidrag hertil⁶.

Kombinationen af diskursbegrebet, som præsenteres i det efterfølgende, med en kritisk teori er også et forsøg på at kombinere to forskellige skoler: Den kritisk-normative skole, som her findes repræsenteret ved Horkheimer, og poststrukturalismen, hvor en variant heraf præsenteres i afsnittet om Foucault. Sidstnævnte har stærke bånd til socialkonstruktivismen, hvor et vigtigt teoretisk omdrejningspunkt er, at al viden er kontingent og diskursivt konstrueret (Jørgensen, 2002: 222). Heri ligger et opgør med antagelsen om, at der findes universelle værdier. Et socialkonstruktivistisk argument mod Horkheimers med fleres udgangspunkt i objektive klassemod-sætninger vil derfor være, at disse modsætninger er konstruktioner, der ikke nødvendigvis har rødder i en virkelighed, men snarere er produkter af forskeres positioneringer i en given diskurs. Derfor vil forskerens arbejde altid være subjektiv, hvilket vil smitte af på beskrivelsen af en virkelighed. En ideologikritik i den kritiske teoris rammer vil altid, selvom den selv vil mene, at den går bag om den herskende ideologi for at beskrive den "reelle virkelighed", være en social konstruktion. Modsat kan man angribe socialkonstruktivismen for dens immanente relativisme: Hvis alt blot er sociale konstruktioner og al viden er kontingent, hvad er så gyldig og legitim viden? Netop fordi man erkender, at man har et kritisk udgangspunkt, må man også tage et kritisk standpunkt. Processen mod at tage et kritisk standpunkt betyder i lighed med Fairclough og Chouliaraki at distancere sig fra to antagelser, som findes i megen poststrukturalistisk teori (Chouliaraki & Fairclough, 1999: 32). For det første at afvise at alt er diskurs. Dette diskuteres senere (se afsnit 2.6). For det andet at gøre op med relativismen. Ikke alle forklaringer og former for viden er lige legitime. Dette er overensstemmende med den emancipatoriske rolle som den kritiske diskursanalyse er tiltænkt. Kritikken er koblet til en idé om, hvorledes samfundets bedst organiseres. Men hvem der bestemmer, hvad der er bedst, er i denne sammenhæng et interessant spørgsmål: Har analytikeren en ret til at definere, hvad der er bedst? Svaret må være nej. Målet med denne opgave er derfor ikke entydigt at definere, hvad der er bedst, men nærmere at bidrage med bud på, hvordan forhold, der opfattes som en naturlig selvfølge, kan være anderledes organiseret og forsøge at bringe dette ud til diskussion blandt et bredere publikum⁷. Det er med andre ord målet at demokratisere nogle antagelser ved at kritisere det bestående.

Ved at forkaste relativismen er der ekstra grund til at være sin egen rolle bevidst. Netop fordi denne analyse sker i en poststrukturel kontekst⁸, indbefatter det som analytiker også en erkendelse af, at min bearbejdning per se bliver vidensproducerende. Empirien, som jeg inddrager, eksisterer ikke blot i kraft af sig selv, den bliver i høj grad til noget gennem min bearbejdning.

⁶ Min egen position som idrætsudøver er, at jeg siden 1999 har haft licens under Dansk Triathlonforbund, hvorunder man uundgåeligt kommer i berøring med cykelsporten.

⁷ Dette bredere publikum spænder lige fra folk tilknyttet cykelsporten til folk, der fra en sociologisk eller politisk position beskæftiger sig med forholdet mellem elite, bredde og doping.

⁸ Poststrukturalismen forsøger at gøre op med den skarpe skellen mellem en underliggende rigid struktur og det umiddelbart synlige i den strukturalistiske teori, hvor et emne betragtes ud fra en strukturel tilgang. Her i opgaven belyses dette i introduktionen til Saussures strukturelle lingvistik. Diskursbegrebet anvendes blandt andet af Foucault, som gennem sine analyser ønskede at gøre op med den (franske) strukturalisme ved at forkaste, at fænomener kunne tilskrives en underliggende, stabil struktur. Denne opgave skrives med Foucault som udgangspunkt, og det kritiske perspektiv skal ses i denne kontekst, vel vidende at både Fairclough og Bourdieu i mindre grad kan opfattes som poststrukturalister, ligeså vel som, der i denne opgave på en række områder afviges fra en poststrukturalistisk tilgang. For en uddybning af dette se Jørgensen og Philips, 1999: 15-16.

Dette er i tråd med kritikken af positivismen, der blot opfatter empiri som fakta. Men netop ved eksplicit at gøre sin egen position klar, kendes mit mål med analysen på forhånd. Her kan man lade sig inspirere af Marianne Jørgensens brug af betegnelsen *positioneret åbning til diskussion* (Jørgensen, 2002: 262-264.). Her positioneres den kritiske forskning på to niveauer. På det principielle plan accepteres det, at ens egen vidensproduktion ikke er bedre end alle andre former for viden, og at denne viden er kontingent. Dette medfører en åbenhed overfor andre forklaringer, idet den privilegerede adgang til sandheden afvises (ibid: 263). På det konkrete plan "... er man udleveret til at hævde visse virkelighedsbeskrivelser frem for andre foreliggende eller potentielle virkelighedsbeskrivelser" (ibid: 263). Udgangspunktet for forskning vil altid være det konkrete plan, hvor man tager udgangspunkt i den regulerede struktur, man færdes i (eksempelvis ud fra de eksisterende, hegemoniske diskurser). Således defineres den ideelle kritiske forskning som den

"... der på den ene side tager ansvaret for at levere en bestemt videnskabelig virkelighedsbeskrivelse ud fra en bestemt erkendelsesinteresse, altså forskning, der positionerer sig selv og forskyder andre virkelighedsbeskrivelser, fordi den vil noget bestemt af nogle bestemte årsager. Mens den samtidig og på den anden side er en forskning, der fremstiller sig selv som én blandt andre mulige beskrivelser af virkeligheden og dermed indbyder til videre diskussion" (ibid, 264).

Dette billede af den ideelle forskning danner i høj grad rammen for denne opgave. Med denne definition glider den dimension af den kritiske teori ud, som hævder at kunne beskrive den reelle virkelighed ved at gå bagom de ideologiske forvrængninger.

På baggrund af disse teoretiske sonderinger over forskerens rolle og den kritiske dimension ved denne diskursanalyse, kan jeg sammenfatte min egen positionering:

- *Mit eget udgangspunkt er bundet til min egen fascination af cykelsporten, og at jeg selv, om end på et beskedent niveau gennem mit virke som triathlet, har en interesse i cykelidrættens fremme som et bredt fænomen⁹.*
- *Samtidig har jeg en interesse i, at denne idræt ideelt praktiseres uden brug af doping. Min modstand mod doping bunder ikke i, at jeg anser dopingbrug som en illegitim konkurrencefordel. Samtidig anser jeg heller ikke doping som en større trussel mod folkesundheden end for eksempel dårlig mad eller forurening.*
- *Min bekymring er derimod rettet mod den enkelte atlets helbred idet brug af doping kan have fatale konsekvenser for den enkelte, i værste fald med døden til følge.*
- *Målet er derfor at støtte kampen for at tilnærme sig videst muligt idealet om en dopingfri idræt på den bedst tænkelige måde, hvilket inddrager idrætsudøverne aktivt, samtidig med at man ikke anser idrættens som et isoleret felt uden relationer til det resterende samfund.*

---

⁹ Cykelidrættens som bredt fænomen dækker lige fra turcykling, motionscyklisme, det professionelle felt til triathlon.

2.2 Sproget som et system af forskelle

Netop fordi sproget spiller en central rolle for diskursanalysen, er det væsentligt at gennemgå en af dens primære inspirationskilder. Den strukturelle lingvistik, eller semiologien som er betegnelsen for den strukturelle tegnteori, tager ofte sit udgangspunkt i Saussures antagelser om, at sproget er struktureret i et system (Kjørup, 2002: 14; Saussure, 1985: 408)¹⁰. Sprogets mindste enhed er tegnet, der er en to-sidet størrelse. Det konkrete talte eller skrevne sprog benævnes *parole*, mens *langue* dækker over sprogsystemet. Analogt til denne deling anvender Saussure to begreber, der skal forklare tegnet som helhed: *Signifiant* er således tegnets umiddelbare fremtoning som en lyd eller skrift, og er i vid udstrækning underlagt subjektets egen vilje. *Signifié* er derimod betegnelsen for selve tegnets indholds betydning, og er en del af sprogsystemet. Forholdet mellem signifiant og signifié er arbitrært, hvilket vil sige, at der ingen naturlig tilknytning er mellem de to sider af tegnet. Saussures fokus rettes mod indholds betydningen. Dette fokus får som konsekvens, at man i følge Saussure adskiller det sociale fra det individuelle og det væsentlige fra det uvæsentlige og tilfældige: "*Sprogsystemet er ikke betinget af det talende subjekt, men er derimod det produkt, som individet passivt tilegner sig...*" (Saussure, 1985: 413). Sprogsystemet fremstår derfor som et trægt og uforanderligt system baseret på konventioner og arvet fra tidligere perioder, og som kun over tid kan forandres gradvist. Sprogsystemet baserer sig på forskelle. Betydningen af et ord, som kan betegnes som verbalsprogets mindste enhed, opnås kun gennem signifié'n forskellighed fra andre elementer i sprogsystemet. Den væsentlige pointe for Saussure er, at betydningerne i sprogsystemet er faste og uforanderlige.

Denne skarpe skelnen mellem tegnets to sider ophæves i den diskursanalytiske tilgang, ligesom sprogets uforanderlighed ikke godtages. Det man i midlertidig har arvet er idéen om, at betydningen af tegn skabes i relation til andre tegn gennem afgrænsninger og eksklusioner af betydninger. Desuden opfattes betydning som noget midlertidigt, ikke noget der en gang for alle er fastlagt konventionelt, da sproget ikke afspejler en objektiv virkelighed, men derimod er et produkt af magtstrukturer og de deraf udledte italesættelser. (Jørgensen & Philips, 1999: 19-21).

2.3 Det interPELLerede subjekt

For senere at forstå Foucaults subjektopfattelse kan det være nødvendigt at se på, hvorledes den franske strukturmarxist Louis Althusser definerer sit subjekt¹¹. Althusser ser ideologien som et centralt omdrejningspunkt for subjektforståelsen, idet "*ideologien er nu systemet af de idéer, de forestillinger, som behersker et menneskes eller en social gruppes tanker*" (Althusser 1969-70: 37). Heri forstås subjektet som underlagt et ideologisk system, hvor ideologien antages at udgøre en repræsentation af individernes imaginære forhold til deres reelle eksistensbetingelser. Således tjener

---

¹⁰ Saussure havde for vane at brænde sine dokumenter, så foreliggende tekst er en rekonstruktion på baggrund af flere studerendes notater fra tre forskningsrækker afholdt i perioden 1907-1911. Den danske oversættelse er fra en fransk udgave udgivet 1985.

¹¹ Herudover har Althusser været underviser for mange af de centrale skikkelser inden for diskursteori, herunder Foucault, Jacques Derrida og Chantal Mouffe, hvilket gør det relevant at beskæftige sig med hans subjektbegreb.

ideologien til at sløre de virkelige forhold og fordreje, hvad det egentligt drejer sig om, nemlig modsætningen i produktionsforholdet, hvilket vil sige den antagonistiske klasse modsætning mellem arbejde og kapital (ibid: 45). Ideologien ses ikke frit svævende, men som indlejret i et apparat med tilhørende praksisser, eksempelvis i ideologiske statsapparater så som skolevæsen og for den sags skyld idrættens organisationer. Men essentielt for forståelsen af ideologien er subjekt-kategorien, som skabes i og gennem ideologien, idet ideologien anråber (interpellerer) sine subjekter, "... således at den "rekrutterer" subjekter mellem individerne (den rekrutterer dem alle) eller "transformerer" individerne til subjekter (den transformerer dem alle) ved denne meget præcise operation, som vi kalder for interpellation, og som man kan forestille sig er af samme type som den mest banale politiinterpellation (eller en anden interpellation) fra hverdagen: "hov, De der!"" (ibid: 52). Ideologien, der i visse marxistiske traditioner forbindes med en overbygning, spiller således i følge Althusser den væsentlige rolle at sløre de reelle modsætningsforhold i basis. Althusser's fokus på overbygningsfænomenet ideologi er interessant, hvis man sammenholder dette med hans antagelse om, at individet gennem interpellationen via sproget genkender sig som et frit, handlende subjekt, men i virkeligheden herigennem er underlagt den herskende ideologi (ibid: 60)¹².

Når Althusser tillægger ideologien en så central rolle, sker det samtidig med at ideologien er tæt sammenføjet med statsapparatet, som udgør de materielle rammer for ideologiens institutionelle indlejring, og hvor ideologien gennem interpellationen reproduceres. Modsat det repræsentative statsapparat baseres de ideologiske statsapparater på ideologi (ibid: 24). Men det marxistiske ståsted fornægtes ikke, idet de ideologiske statsapparater anses for stedet for klassekampen, mens det i sidste ende er produktionsforholdene, der determinerer den. Så hvis man barberer de ideologiske forvrængninger væk, er der i følge Althusser klassekampen tilbage som primat, hvor klassen bliver det egentlige subjekt (ibid: 68). Inspirationen fra Althusser er i særhed til stede hos Foucault. Begge opererer med et decentreret subjektbegreb, hvor den enkelte aktørs viljebestemte ageren ikke eksisterer. Hvor Althusser ser subjektet konstitueret gennem ideologiens interpellation, ser Foucault subjektet italesat i diskursen. Dette diskuteres senere i min kritik af Foucault og implicit også af Althusser's subjekt-opfattelse (se afsnit 2.5.1). Althusser's strukturalistiske tilgang står i lighed med Saussures teori om det uforanderligere sprogsystem svagt stillet, når der skal redegøres for, hvordan der sker forandringer, og hvorfor social praksis ikke altid stemmer overens med den dominerende diskurs.

2.4 Foucaults vidensarkæologi

Michel Foucault har med sin "Archaeology of Knowledge" fra 1969 (herefter Vidensarkæologien) skabt en overordnet ramme for forståelsen af diskursbegrebet¹³. Vidensarkæologien er et forsøg på et opgør med en strukturalistisk tænkning, hvor udsagn og begivenheder altid kan

---

¹² Althusser spiller i lighed med Foucault på den dobbeltbetydning ordet subjekt har på fransk: Udgangspunkt for handling og underkastet.

¹³ Vidensarkæologien er Foucaults forsøg på at sammenfatte sine teoretisk-metodiske fremgangsmåder, som de er blevet anvendt i hans tre foregående værker: Galskabens Historie, Klinikens Fødsel og Ordene & Tingene. Dette tidsrum (1961-1970) betegnes normalt som hans arkæologiske periode, modsat hans senere genealogiske periode (1970-1984). De tekster jeg anvender er groft forenklet fra en tid, hvor den ene periode overlapper den anden.

tilskrives en dybereliggende strukturel determination. Et udsagn må derfor ses i sin øjeblikkelighed, og ikke som et udtryk for noget dybereliggende (Foucault, 1969: 25). Dette får nogle konsekvenser for det analytiske arbejde: Vidensarkæologien er i sin tilgang anti-reduktionistisk, det vil sige at begivenheder ikke søges forklaret som udtryk for årsagskæder og noget essentielt, så som klasse modsætninger eller evolution. Historien er ikke nødvendigvis en kontinuerlig proces med et uundgåelig teleologisk sigte, tværtimod anfører Foucault princippet om diskontinuitet for forståelsen af en diskurs: *"Den diskursive analyse er orienteret i en ganske anden retning; den søger at gribe udsagnet i dets øjeblikkelige knaphed og absolutte ental, at bestemme dets præcise grænser, etablere forbindelserne til andre udsagn, hvormed det kan være forbundet, og vise, hvilke andre udsagnskategorier det udelukker"* (Foucault, 1970: 156). En konsekvens heraf bliver også, at Foucaults diskursanalyse sætter spørgsmålstegn ved de hidtidige kendte enheder, der i Foucaults optik anskues som konstruerede dele af diskurser, der er oppe i tiden. Netop ved at afskrive muligheden for at kunne forklare begivenheder og udsagn gennem udpegningen af grundliggende årsager, forskydes perspektivet i analysen også: Fokus rettes mod, *hvordan* et udsagn opnår status som et legitimt udsagn, og ikke mod *hvorfor*, idet sidstnævnte netop vil indikere, at der bagom udsagnet findes en dybereliggende årsagsforklaring. Dette er en vigtig præmis for forståelsen af Foucaults vidensarkæologiske arbejde, hvori det deskriptive arbejde udgør analysens fundament (Foucault, 1969: 27).

Når man således ser udsagnet i dets absolutte ental uden at reducere dets eksistens til et udslag af en underliggende struktur, kan man se udsagnet i dets relation til en diskurs. Diskursen udgør det samlede korpus af udsagn. I lighed med Saussures betragtning om betydning gennem forskelle opnås udsagnet betydning gennem dets relation til andre udsagn. Dette sker gennem en nøje regulering, hvor betydningen dannes gennem eksklusioner, afgrænsninger og ækvivaleringer, som skaber et samlet korpus af udsagn:

"We shall call discourse a group of statements in so far as they belong to the same discursive formation; it does not form a rhetorical or formal unity, endlessly repeatable, whose appearance or use in history might be indicated (and if necessary, explained); it is made up of a limited number of statements for which a group of conditions of existence can be defined" (ibid: 117).

Den regulerede spredning af disse irregulære udsagn i diskursen kalder Foucault for den diskursive formation:

"Whenever one can describe, between a number of statements, such a system of dispersion, whenever, between objects, types of statement, concepts, or thematic choices, one can define a regularity (an order, correlations, positions and functionings, transformations), we will say, for the sake of convenience, that we are dealing with a discursive formation..." (ibid: 38).

Som dette citat indikerer ledsages definitionen af en diskursiv formation af en række konsti-

tuerende dele, som nu vil blive uddybet. Disse elementer defineres som formationsregler, og vil altid følge en diskursiv formation. Det er vigtigt, at se alle elementer som ligeværdigt konstituerende og gensidigt nødvendige for etableringen af en diskursiv formation:

2.4.1 Objekter

En diskursiv formation opstår, når der italesættes et objekt, som kan relateres til andre objekter (ibid: 44). Dette sker, idet objektet italesættes som specifikt og afgrænset. Således indgår objektet i den spredning, der karakteriserer en diskursiv formation. Et objekt bør ikke opfattes som et forudgivet og overlejet stabilt element i diskursen. Formationsreglerne kan forblive stabile. Således kan man ane, at diskursbegrebet er en mere flygtig størrelse end Saussures sprogsystem. Objekterne er ustabile og hele tiden åbne for forskydninger og re-artikulationer indenfor spredningen, mens rammen – formationsreglerne – forbliver stabile. Man kan herigennem se, at diskurser ikke skal opfattes som blotte grupper af tegn, men som praksisser, der systematisk former objekter gennem italesættelser (ibid: 49). Objekter kan således være både hændelser og begivenheder, men også mennesker, idet diskurser skaber en viden om objekter, der inkluderer en viden om mennesket som subjekt. Denne objektgørelse af subjektet er et central pointe hos Foucault, idet han ikke operer med et frit subjekt, men derimod – og i lighed med Althusser – spiller på den franske dobbeltbetydning af ordet subjekt, som ligeledes betyder underkastet. Mennesket bliver gennem en objektgørelse underlagt en diskurs, der er rammen for viden.

2.4.2 Udsigelsesmodaliteter

For at et objekt kan indgå i en diskursiv formation skal det italesættes. Måden dette gøres på defineres som udsigelsesmodaliteter. Foucault arbejder derfor med positioner, hvor fra subjekter kan tale: Hvem taler, hvilke institutionelle rammer italesættes objektet ud fra, og hvilken position har det subjekt i forhold til objektet? Men subjektpositionerne skal ikke forstås som en enhed: *"In the proposed analysis, instead of referring back to the synthesis or the unifying function of a subject, the various enunciative modalities manifest his dispersion"* (ibid: 54). Således kobles udsigelsesmodaliteterne til en spredning, hvorved man gennem sin analyse er nød til at kortlægge regulariteten i spredningen af subjektpositionerne, for at kunne skabe et overblik over den diskursive formation. Spredningen skaber således et decentraliseret subjekt, som stemmer overens med Foucaults egen subjektdefinition i forhold til en diskurs: *"Thus conceived, discourse is not the majestically unfolding manifestation of a thinking, knowing, speaking subject, but, on the contrary, a totality, in which the dispersion of the subject and his discontinuity with himself may be determined"* (ibid: 55). Det autonome og bevidste subjekt erstattes således af subjektpositioner, som den enkelte diskurs består af, og hvorfra objekter italesættes, og hvorfor man - sat på spidsen - kan tale om

subjektet som et produkt af talen/sproget (Heede, 1991: 81). Subjektets rolle kan snarere betegnes som formidler af tegn og udsagn – et udsagn kræver således et subjekt, der er positioneret, men som er en uundgåelig del i konstitueringen af en diskursiv formation. Disse udsagn er diskontinuære, i modsætning til eviggyldige – de manipuleres, udskiftes, kombineres og skrottes. Denne dynamik står i kontrast til Saussures stabile sprogsystem, hvor divergens kun kendetegner den superficielle sprogbrug.

2.4.3 Begrebsformation

Når diskursive formation etablerer sig gennem konstitueringen af italesatte objekter og subjektpositioner, knyttes en række af begreber til objektet og subjektet. Disse begreber danner en formation, der giver objektet betydning, og gennem relationer mellem begreberne giver disse betydning. Hermed skabes en regularitet, der er bestemmende for, hvad der i en given diskurs giver mening, hvilket danner basis for et vidensregime. Samme begreber, men organiseret i nye formationer, kan skabe ny betydning og derigennem ny spredning i diskursen, hvilket igen producerer ny viden.

2.4.4 Strategier

Objektgørelsen, subjektpositionerne og begrebsformationen vil, hvis de skal være en del af en diskursiv formation, forbindes i samlet størrelse, i hvad Foucault kalder en strategi (Foucault, 1969: 64). Denne strategi er afgørende for, hvilke udsagn, der indlemmes og ekskluderes i en given diskurs. Således er det i strategien man kan aflæse, at en diskursiv formation er en afgrænset størrelse: *"A discursive formation does not occupy therefore all the possible volume, that is opened up to it of right by the systems of formation of its objects, its enunciations, and its concepts; it is essentially incomplete, owing to the system of formation of its own strategic choices"* (ibid: 67). I analysen af strategier er det vigtigt at se på magtbegrebet, der intervenserer diskurser for at bevæge dem i en specifik retning. Derfor er det analytikerens rolle at beskrive, hvilken strategi der anvendes ud fra en analyse af, hvilke magtpositioner der spiller en betydning.

Gennemgangen af disse elementer, som indgår i den diskursive formation, rejser nogle centrale spørgsmål og tilføjelser til Foucaults teoretisk-metodiske overvejelser.

Når diskurserne ikke ændres, skyldes det, at de er indlejret i et oversubjektivt system, der betegnes som epistemet. Epistemet er totaliteten i en given periode af praksis, diskursive formationer, formaliserede systemer og former for viden produceret af diskurserne, og er bestemmende for, hvad der i en given periode er viden (ibid: 191) Dette oversubjektive regelsystem skaber et vidensregime eller en afgrænset horisont.

Strategierne omtales som afhængige af en anden autoritet, som udføres i et ikke-diskursivt felt. Dette bindes i Vidensarkæologien sammen med opfattelsen af magten som tilhørende en bestemt gruppe, det vil sige at nogle har mere magt end andre i adgangen til diskursen (Foucault, 1969: 67-68). Dette magtbegreb ændres betydeligt i denne periode af Foucaults arbejde. Netop diskursens diskontinuære karakter gør, at den er mål for kontrol og disciplin: *"Jeg antager, at talefrembringelsen i ethvert samfund bliver kontrolleret, udvalgt, organiseret og fordelt i medfør af et antal procedurer, som har til opgave at besværges magter og farer, at beherske begivenheders slumptræf og undvige dens tunge, ens frygtelige materialitet"* (Foucault, 1971: 13). Kontrollen over talen bliver central, og det hænger sammen med, at Foucault bevæger sig væk fra at opfatte magt, som noget man har og kan besidde, men snarere at *"...diskursen ikke simpelthen er det, som udtrykker kampene eller beherskelsessystemerne, men det, man kæmper for, det, man kæmper i, den magt, man søger at bemægtige sig"* (ibid: 13). Magten, der intervenserer diskursen, bliver således produktiv: Ved at beherske diskursen skabes også den viden, som man underlægges. Diskurserne begrænses ikke kun gennem magtinterventioner og eksklusioner. Internt i diskursen selv eksisterer et omfattende disciplineringsystem, der fastsætter grænser for talen (ibid: 26), ligesom der sker en omfattende selektering, der kun tillader nogle positioner, som er åbne for det talende subjekt, mens andre positioner anses som kætteriske og forkastelige. Dette doktrinære forhold binder individer til helt bestemte udsigelsesmodaliteter. Et eksempel på det er uddannelsesvæsenet: Umiddelbart er systemet til for at skabe en mulighed for, at det talende individ frit kan få adgang til alle diskurser, men reelt virker systemet som en raffineret disciplineringsmaskine, der begrænser den frie tilegnelse af diskurser, og således bliver systemet eksponent for specifikke subjektpositioner og herigennem for et specifikt, afgrænset vidensfelt (ibid: 29-30).

Efter at have redegjort i korthed for Foucaults diskursbegreb, herunder subjekts positionering og objektgørelse, samt magtens intervention, er det yderst relevant til slut at se på, hvordan Foucault beskriver forandringer. Mens Althusser i sidste instans tilskriver klassekampen den egentlige drivkraft, findes der ikke hos Foucault dette endegyldige subjekt. Forandring i diskursen beskrives snarere negativt gennem en opremsning af, hvad vidensarkæologien ikke er eller gør. Derfor vil det vidensarkæologiske arbejde, ifølge Foucault, oftest være deskriptivt for herigennem at kortlægge det transformationssystem, der konstitueres. Her indtræder diskontinuitetsprincippet igen. Enhver diskurs må anskues som en enestående begivenhed, for kun herigennem kan kontinuiteter og gentagelser af diskursens spredning afsløres (ibid: 33-34). Denne negative definition af ændringer har den svaghed, at det ikke fremstår klart, hvilke regler og praksisser der gør ændringer mulige. Faren heri er, at diskursanalysen ikke formår at analysere forandringer, men hænger fast i blotte beskrivelser.

2.5 Kritiske bemærkninger til Foucault

Gennemgangen af Foucaults diskursteori fører nogle kritiske bemærkninger med sig. Dette drejer sig enten om uklarheder eller teoretiske antagelser, der anses for værende ufuldstændige. Der skal derfor knyttes nogle kritiske bemærkninger til Foucaults diskursbegreb, som i den efterfølgende gennemgang af den kritiske diskursanalyse vil blive forsøgt løst, idet der kobles flere teoretiske og metodiske begreber til teorirammen for denne opgave.

2.5.1 Spørgsmålet om det underkastede subjekt og aktørens genkomst

Foucault opererer med et subjekt, der er underlagt diskurser, og derfor taler subjektet fra positioner, der er specifikt givne for en diskurs. En kritik af denne antagelse er, at man "... opfatter mennesket som offer for omstændighederne" (Larsen & Pedersen, 2002: 15). Subjektet som aktør, der gennem valg og erkendelse af egen position, kan handle, eksisterer ikke. Arven fra Althusser, der dog anså klassen som et muligt handlende subjekt, radikaliseres i Foucaults tilgang. Diskursen gøres tilnærmelsesvis altkonstituerende, hvilket her anses for at være problematisk. For det første fordi det antager, at det enkelte subjekt per automatik konstitueres af diskursen, og ikke bærer en pre-konstitueret subjektivitet med sig (Fairclough, 1992: 60). Dette uddybes i afsnit 3.1 om Bourdieus habitusbegreb. For det andet underkender det, at magten, der interverner diskurser, mødes af subjekter, der forsøger at opstille alternativer, hvorigennem der etableres modmagt. Dette beror på handlende subjekter; menneskets egne muligheder for bevidst at gøre op med de eksisterende magtstrukturer i de (-n) herskende diskurs (-er). Således mangler Foucault et dialektisk perspektiv: At diskurser både kan være konstituerende, men også kan ændres gennem menneskelig praksis. Dette praksisbegreb bør derfor uddybes, og perspektivet bliver herefter at afklare, hvordan og i hvilket omfang denne menneskelige praksis kan ændre en diskurs.

2.5.2 Relativisme versus universalisme

En anden indvending mod Foucault er, at vidensarkæologien altovervejende er deskriptiv. Fokus rettes mod hvordan en diskurs konstitueres, og der spørges ikke til hvorfor, da dette ifølge Foucault indikerer, at der findes en dybereliggende forklaring bag tingene. Men faren ved udelukkende at arbejde ud fra denne tilgang er, at relativismen bliver en ledsager. Hvis man kun beskriver, tager man som analytiker ikke stilling til, hvad man selv mener, og følgen heraf kan blive, at alle kortlagte diskurser blot supplerer hinanden, og ikke at en diskurs ekspliciteres som mere legitim end andre. I praksis vil man dog arbejde ud fra de rammer og tolkninger, som findes indenfor de herskende diskurser, og man vil qua manglen på et eksplicit normativt udgangspunkt ikke gennem sin forskning udfordre de herskende, naturaliserede magtstrukturer,

der virker styrende for diskursen, men blot forfalde til at reproducere de eksisterende strukturer (Ashenden & Owen, 1999: 13). Et manglende normativt udgangspunkt giver derfor plads til relativismen.

2.5.3 Fra makro- til mikroniveau

Foucaults diskursbegreb leverer en række antagelser, der eksisterer på det overordnede makroplan. For at præsentere en fyldestgørende diskursanalyse er det nødvendigt at have et empirisk belæg for sine antagelser. Derfor bør Foucaults makroteoretiske antagelser kombineres med en række metodikker, der tager udgangspunkt i diskursen på mikroniveau. Ved at tage udgangspunkt i tekster, kan der gives et billede af et - om end begrænset - udsnit af diskursers fremtoning (Fairclough, 1992: 56). Modsat Foucaults antagelse om, at diskurs ikke bør reduceres til tekst, bliver teksten her i denne opgave forstået bredt som omfattende både tegn, skrift og tale. Tekstrelateret analyse er specielt væsentlig, når en periode, der ligger tilbage i tiden, analyseres, og tekst opfattes i denne sammenhæng som de bedste levn.

2.5.4 Magtbegrebet

Foucaults magtbegreb åbner døren for den væsentlige pointe, at magt ikke blot er i en specifik gruppes besiddelse, men derimod er en praksis som reproduceres gennem et system af disciplin og udelukkelse. Magten i sig selv gøres vidensproducerende. Men en fatal kortslutning kan i den sammenhæng blive, at magtplaceringen gøres "demokratisk", hvilket skal forstås som noget vi alle har en ligeværdig andel i. Tværtimod må det fastholdes, at nogle positioner, som eksempelvis bestemmes af social klasse, køn eller etnicitet, giver nemmere adgang til magten end andre, og at disse også giver sig udslag i en privilegeret tilgang til sproget og italesættelsen af objekter.

I det følgende vil der, på baggrund af disse fire kritikpunkter af Foucault, i præsentationen af den kritiske diskursanalyse blive lagt vægt på at introducere et aktørbegreb og en række metodiske begreber, der kan bruges til tekstorienteret analyse.

2.6 Faircloughs kritiske diskursanalyse

Fairclough anvender diskurs på to måder: Ordet diskurs i abstrakt form anvendes om skrevet eller verbal sprogbrug som en social praksis (Fairclough, 1992: 63-64). Dette sker med en reference til Saussure, der blot opfattede sprogbrugen som underlagt individuelle forskelle, mens sprogsystemet var det strukturerende plan, og følgelig heraf også objektet for videnskabelig analyse. Fairclough vil med sin brug af diskurs gøre op med den strukturalistiske tradition,

hvor disse to niveauer ansues som adskilte. For det første når diskurs ansues som en social praksis står dette i kontrast til individuel praksis. Herved perspektiveres både sociale strukturer og sociale aktører, som oftest vil eksistere under relativt stabile former (Fairclough, 2001:1). For det andet antages det, at der er et dialektisk forhold mellem diskurs som del af en social praksis og social struktur, hvilket er en hjørnesteen i teorien. Diskurs skabes og begrænses af den sociale struktur, men kan også i sig selv være socialt konstituerende. Sidstnævnte er en antagelse, som også kendes fra Foucaults brug af diskursbegrebet, hvor en diskurs konstituerer sig gennem en diskursiv formation.

Ordet diskurs med bestemt artikel refererer således til specielle *repræsentationer fra specifikke perspektiver* (Fairclough, 1993: 132). En diskurs om eksempelvis Palæstina-konflikten vil således repræsenteres forskellig, hvis man italesætter den fra henholdsvis et israelsk eller arabisk perspektiv. I sammenhæng med definitionen af en diskurs som et specifikt perspektiv for repræsentation, anvendes begrebet *genre*, som referer til en speciel form for italesat social aktivitet. Disse genrer kan være en konversationsgenre, som det kendes fra en samtale mellem to gode venner, eller det kan være den genre, som kendetegner nyhedsoplæsning på TV (Chouliarakis & Fairclough, 1999: 63). Indeholdt i diskursbegrebet er *ethos*, som angiver forskellige former for væren eller identitet (ibid: 63, Fairclough 1992: 166-167)¹⁴. Alle tre elementer er gensidigt forbundet, således at eksempelvis ethos konstrueres ved at trække på både genrer og diskurser (Fairclough, 1992: 166; Fairclough, 2004: 10).

Den kritiske diskursanalyse bygger videre på Foucaults mangelfuldt beskrevne antagelse om, at der eksisterer noget udenfor diskursen. Diskurs som sprogbrug, herefter kaldet diskursiv praksis, ses som en del af en social praksis. En del af den diskursive praksis udgøres af tekst. Tekst skal her forstås som såvel talt som skrevet sprog. Diskursiv praksis indbefatter både produktion af teksten, hvorledes den distribueres, samt hvorledes den konsumeres. I og med at Fairclough antager, at der eksisterer en ikke-diskursiv praksis vil omfanget af den diskursive praksis også variere fra praksis til praksis. Eksempelvis vil en social praksis blandt journalister på et dagblad i høj grad være præget af diskursiv praksis, mens man kan forestille sig en social praksis ved et samlebånd på en fabrik, hvor sprogbruken spiller en mindre væsentlig rolle, dog uden at være fraværende. I den konkrete analyse kan det være svært at skelne mellem disse tre niveauer, hvorfor jeg ser bort fra en skarp skelnen mellem tekst og diskursiv praksis, idet praksis altid vil overlappes tekst (Fairclough, 1992: 73-74). Samtidig er et yderligere kritikpunkt af den kritiske diskursanalyse, at det kan være svært at skelne mellem diskursiv og ikke-diskursiv praksis (Jørgensen & Philips, 1999: 101). Derfor er det på sin plads at uddybe dette forhold.

Man kan i høj grad antage, at skellet mellem diskursiv og ikke-diskursiv praksis er en analytisk konstruktion, hvor det kan være svært at pege på, hvornår der er tale om den ene eller den

---

¹⁴ Fairclough er ikke stringent i sin definition af, hvad der indgår i diskurs. I den senere tekst (2001) fokuseres mere på genre og diskurs, mens de tidligere tekster (1992) udover de førnævnte også anvender stil og aktivitetstype. I min analyse vil jeg fokusere på at kortlægge diskurser og genrer og relatere disse til bestemte konstruktioner af sociale identiteter.

anden form for praksis. Det giver derfor bedre mening at antage, at al form for social praksis på en eller anden vis indbefatter en diskursiv praksis, men at graden som eksemplificeret i førnævnte afsnit kan variere. Forklaringen herpå kan findes i Faircloughs opfattelse af dialektikken mellem diskurs og sociale strukturer (Fairclough 1992:64-65). På den ene side både skabes og begrænses diskurs af de sociale strukturer. Klasse, køn eller etnicitet spiller en afgørende rolle for, hvorledes sprogbrugen udmønter sig, hvor disse strukturer samtidig er en begrænsende faktor i produktionen af diskurs. På den anden side er diskurs socialt konstituerende, som det er tilfældet med Foucaults diskursive formation. Den konstituerende faktor bidrager til de strukturer, som både skaber og begrænser diskurs. Parallelt hertil åbner Fairclough op for, at mennesket gennem en diskursiv praksis kan tilskrives en mulighed for at ændre en diskurs. Ved at rette fokus på det dialektiske forhold mellem diskurs og sociale struktur, undgås det blot at se diskurs som noget der afspejler dybereliggende, determinerende strukturelle forhold, og samtidig gøre diskurs ikke altkonstituerende (ibid:66). I dette forhold spiller diskursiv praksis en afgørende rolle, idet der indenfor rammerne af de eksisterende diskurser kan skabes nye konstellationer. For at forklare denne proces, tilføjer Fairclough en række begreber, som præsenteres her:

2.6.1 Diskursorden

Begrebet diskursorden, som Fairclough anvender med reference til Foucault, står centralt i forståelsen af den sociale strukturering, som diskurserne indgår i. Diskursordenen er betegnelsen for totaliteten af diskursive praksisser indenfor et samfund eller en institution (ibid: 43). Cykelsporten vil således have en diskursorden, hvor spredningen af forskellige diskursive praksisser mødes og relateres til hinanden. Det kan eksempelvis være praksisser blandt motionister, professionelle, tilskuere og sportsdirektører. De enkelte diskursordener, der refererer til delelementer af sociale praksisser, er dele af en overordnet samfundsmæssig diskursorden. Diskursordenen er betegnelsen for den strukturering diskurserne har i forhold til den generelle sociale struktur, hvad man kan definere som samfundets sociale orden (Chouliaraki & Fairclough, 1999: 16; Fairclough, 2001:2). Men en diskursorden er samtidig en diskursiv ressource, der både muliggør og begrænser interaktion mellem samfundets aktører (Chouliaraki & Fairclough, 1999: 63). Derfor har diskursordenen en dobbeltfunktion: det er her de diskursive praksisser struktureres i forhold til hinanden, samtidig med det er i diskursordenen, der findes et repertoire af diskursive muligheder og begrænsninger.

En diskursorden er ikke en homogen enhed, men derimod en heterogen totalitet, hvor forskellige diskurser relateres til hinanden, hvad enten det sker i konsensus eller i konfliktfyldte relationer. En diskursorden skal forstås i relation til en social orden, hvorfor magt- og dominans

forhold også influerer på diskursordenen. Således vil disse forhold have en effekt på, hvilke diskurser, der bliver de dominerende, og hvilke diskurser der ekskluderes (se afsnit 2.6.3 om hegemoni). Det er i relationerne mellem de enkelte diskursordener, eller mellem en diskursordens forhold til den overordnede diskursorden, der kan opstå spændinger og konflikter (Fairclough, 1992:69). Hvis der er uenighed om disse "grænsedragninger", kan resultatet blive, at en diskursorden reartikuleres.

2.6.2 Diskursiv praksis

Gennem begrebet diskursorden er genrer og diskurser samlet på et overordnet struktureret niveau. Diskursiv praksis er måden, hvorpå den enkelte diskurs italesættes og praktiseres, og hvorledes diskurser modtages og (gen-)anvendes. Fairclough betegner forholdet mellem tekst og social praksis som medieret af diskursiv praksis (Fairclough, 1993: 133).

Fairclough og Chouliaraki anvender begrebet artikulation, som er hentet fra Ernesto Laclau og Chantal Mouffes diskursteori¹⁵, til at beskrive den proces, hvor elementer indgår i relation til hinanden og får en stabil karakter, idet de artikuleres til mere permanente og stabile momenter (Chouliaraki & Fairclough, 1999: 21). Pointen her er, at et elements relation til andre elementer er afgørende for dets betydning, men at disse forsøg på sammenknytning er en kontinuerlig proces, der hele tiden i forskelligt omfang er åben over for reartikulationer. Laclau og Mouffe anvender "...artikulation om enhver praksis, som etablerer en relation mellem elementer, således at deres identitet modificeres som følge af denne artikulatoriske proces. Den strukturerende totalitet, som resulterer af denne artikulatoriske praksis, vil vi kalde for diskurs" (Laclau & Mouffe, 1985: 52). Artikulationen er et forsøg på at binde momenter sammen i håb om at fiksere betydningen af et element. Men processen fra element til moment vil aldrig i følge Laclau og Mouffe være total (ibid: 61-62). I en diskurs vil der altid ske forsøg på at fiksere meningen til momenter, og dette sker gennem forsøg på at konstruere knudepunkter (nodalpunkter), som anskues som privilegerede tegn. Fikseringen til et nodalpunkt er et forsøg på at komme en diskurs flydende karakter til livs og skabe en stabil struktur, som dog ikke er en mulighed. Netop fordi artikulationen ikke er en fuldstændighed, vil andre artikulationer også være mulige, hvilket vil sige, at der altid er mulighed for at artikulere anderledes. Mening og betydning bliver kontingente og kan undergraves gennem dynamiske reartikulationer. Således Laclau og Mouffe.

For at anskueliggøre, hvorledes disse reartikulationer muliggøres, må der introduceres to centrale begreber, som kan forklare diskursive forandringer. Intertekstualitet og interdiskursivitet. Om førstnævnte skriver Fairclough: "Intertextuality is basically the property texts have of being full of snatches of other texts..." (Fairclough, 1992: 84). En tekst har således altid en historie, den trækker på, og som sådan opstår den ikke som en autonom begivenhed, men træk-

---

¹⁵ Laclau og Mouffes kendeste værk er "Hegemony and Socialist Strategy – Towards a Radical Democratic Politics" fra 1985, hvor de blandt andet bryder med en række marxistiske antagelser om, at klasseforholdene determinerer det sociale. Teksten, der refereres til her i opgaven, er en oversættelse af det centrale kapitel i denne bog, hvori de redegør for deres diskursteori.

ker altid på tidligere tekster, som den sætter sammen på ny en måde eller blot reproducerer. En eksplicit tilstedeværelse af en anden tekst i den aktuelle tekst betegnes som manifest intertekstualitet, eksempelvis gennem direkte reference til eller citat fra (ibid: 104). Interdiskursivitet betegner i lighed med intertekstualitet den reference, der findes i den diskursive praksis til eksisterende diskurser, hvorved nye diskurser opstår eller de eksisterende reproduceres: *"The claim is that such hybridity is an irreducible characteristic of complex modern discourse, and that the concepts of "order of discourse" and "interdiscursivity" constitute a powerful resource for researching (...) the textually mediated character of contemporary social life"* (Chouliaraki & Fairclough, 1999: 59). Således er begge begreber betydningsfulde for analysen af den proces, som kan ændre en diskursorden. Indeholdt i begrebet interdiskursivitet er også, at der trækkes på forskellige genrer, som enten holdes rene eller artikuleres til nye hybrider. Et godt eksempel herpå er Talk Shows. Her blandes formel tale om eksempelvis politiske, etiske og moralske emner med konversationsgenren, og en ny genre opstår. Men samtidig med at nogle nye genrer opstår, trækker de også på eksisterende diskurser, og omvendt igen kan nogle genrer udelukke specielle diskurser. En Talk Showgenre kan tænkes at udelukke en stringent akademisk genre, hvorved også en akademisk diskurs med dens antagelser om, hvad der er lødig viden, også ekskluderes fra genren. Som tidligere beskrevet spiller spørgsmålet om ethos i en tekst en central rolle for denne opgave. I konstruktionen af specifikke subjekter, hvilket vil sige sociale identiteter, trækkes der på både genrer og diskurser. *"The question of ethos is an intertextual one: what models from other genres and discourse types are deployed to constitute the subjectivity (social identity, "self") of participants in interaction?"* (Fairclough, 1992: 166).

Både den kritiske diskursanalyse og Laclau og Mouffes diskursteori adskiller sig fra Foucault, idet sidstnævnte tenderer til at kun at se diskursen som en spredning, og dermed i ental, mens både den kritiske diskursanalyse og diskursteorien opererer med flere diskurser, der agerer samtidig. Dette giver mening, når nodalpunkter tilskrives en vigtig rolle i struktureringen af en diskursorden. Konkurrerende diskurser vil kontinuerligt forsøge at fiksere elementer til lukkede momenter, hvad man kan betegnes som en diskursiv kamp om at fiksere momenter i en speciel relation til nodalpunkter. Dette vil til tider give sig udtryk i opbrud og reartikulationer, men vil også i lange perioder have en stabil og endog konsensuspræget og strukturel karakter. Her udgør diskussionen af hegemoni et væsentligt bidrag til analysen.

2.6.3 Hegemoni

Begrebet hegemoni anvendes blandt andet i den italienske marxist Antonio Gramscis analyser af magtforhold i et moderne kapitalistisk samfund¹⁶. Begrebet bruges til at beskrive en situation, hvor den voldelige undertrykkelse afløses af konsensusprægede dominansforhold.

---

¹⁶ Gramsci (1891-1937) var siden 1920'erne leder af det italienske kommunistparti, men tilbragte mange år i Mussolinis fængsler, hvor han blandt andet udtænkte sine teorier om hegemoni som den moderne kapitalismes foretrukne styreform.

I den kritiske diskursanalyse bruges hegemonibegrebet til at anskueliggøre, hvorledes magtforhold intervenserer diskurser. Diskurser består af mere eller mindre ustabile elementer, som gennem artikulationer forsøges stabiliseret til momenter. Den relative stabilisering kan ses som et forsøg på etableringen af et hegemoni. Men et hegemoni vil aldrig være fuldkommen stabilt. Netop fordi en diskursorden hele tiden forrykkes gennem reartikulationer, og den sociale orden ændres som følge af sociale forandringer, kan et hegemoni også undergraves for at opstå på ny. Den diskursive kamp er derfor det sproglige-semiotiske aspekt af den sociale kamp for at etablere et hegemoni. Når konsensus nås omkring momenter, som er relateret til et nodalpunkt, opstår hvad populært kan kaldes *common sense*. En midlertidig fiksering gennem eksklusioner af alternative betydninger vil være et hegemoni (Laclau & Mouffe, 1985: 88). Fairclough bruger betegnelsen "unstable equilibrium" om hegemoniet for at beskrive dets ustabile, men dog ligevægtende karakter, og pointerer at hegemoni i ligeså høj grad handler om lederskab som om politisk, økonomisk og kulturel dominans (Fairclough, 1992: 92). Hegemoniet bliver i det moderne samfund den fremtrædende form for organisering, men langt fra den eneste (Fairclough, 1992: 94). Undertrykkelse gennem love og vold vil uundgåeligt fortsat være eksisterende. Et stabilt hegemoni vil være præget af relativ begrænset og homogen brug af intertekstuel og interdiskursiv praksis. Dette ændres, når hegemoniet svækkes, og der åbnes op for reartikulationer. Når nodalpunktets fiksering svækkes, vil man gennem en tekstnær analyse kunne se, at flere subjektpositioner træder frem, og der åbnes op for artikulationen af et nyt hegemoni gennem en ændret diskursorden (Fairclough, 1992: 97). Samtidig vil konsensus, som karakteriserer et stabilt hegemoni, blive afløst af divergerende diskurser og hybrider. I en opbrudssituation åbnes der op for en kreativ brug af sproget gennem en intertekstuel og interdiskursiv praksis (Fairclough, 1993: 134). Forståelsen af hegemoniet som et meningsgivende konsensusbegreb, der ekskluderer alternative betydninger, kan også perspektivere begreberne intertekstualitet og interdiskursivitet: "*The seemingly limitless possibilities of creativity in discursive practice suggested by the concept of interdiscursivity – an endless combination and recombination of genres and discourses – are in practice limited and constrained by the state of hegemonic relations and hegemonic struggle*" (Fairclough, 1993: 134).

I den kritiske diskursanalyse inddrages de magtpositioner, der bestemmes ud fra politiske, sociale og økonomiske placeringer i samfundet, idet diskurs er en del af en generel social praksis. Dette er således også en modificering af Foucaults magtopfattelse: Magten ses både som vidensproducerende og allestedsnærværende, men samtidig er nogle positioner mere magtfulde end andre, og det bestemmes ud fra en analyse af de ikke-diskursive praksisser. Konsekvensen af inddragelsen af en analyse af ikke-diskursive praksisser bliver også, at det strukturelle element i den kritiske diskursanalyse får en større betydning end eksempelvis i tilgangen hos

Laclau og Mouffes post-strukturalistiske diskursteori. Sidstnævnte hæfter sig ved begrebet kontingens, og at alting i princippet er åbent over for reartikulationer. Intet gøres således til naturligheder, og en konsekvens af denne tilgang kan blive en overvurdering af potentialet for social forandring. Heroverfor kan man tværtimod hævde, at de sociale strukturers ikke-diskursive dimension i høj grad hindrer reartikulationer og genererer relativ permanens. Derfor er diskurs både strukturerende, men også i visse tilfælde åben overfor reartikulationer. Dette er en logisk konsekvens af opfattelsen af dialektikken mellem diskurs og social praksis. Denne antagelse om relativ permanens får også analytisk konsekvens, når begrebet nodalpunkt anvendes. Nodalpunkter er ikke essentielle, men konstrueres, udvælges og italesættes ud fra positioneringer, der hidrører strukturer. Det være sig klasse, køn, race eller andre rubriceringer (Chouliaraki & Fairclough, 1999: 125). Kontingens møder her en begrænsning, idet disse strukturelle faktorer ikke gør reartikulationer til en mulighed for alle.

Med denne nedtoning af kontingens og en diskurs' åbenhed overfor re-artikulationer må man se på, hvordan forholdet er mellem diskurs og struktur. Hvad der kan transformere kontingens til permanens og gå fra relativ åbenhed overfor reartikulationer til lukkethed. En diskurs indbefatter specielle repræsentationer fra specifikke positioner, det vil sige italesættelser af hvordan ting er, og hvordan ting har været, men kan også være imaginære antagelser af, hvordan ting bør være. Disse repræsentationer og imaginære antagelser kan i følge Fairclough forordnes til netværk af praksis (Fairclough, 2001). Gennem disse forordninger materialiseres diskurser eksempelvis gennem institutioner, og materialiseringen kan skabe nye genrer, idet den nye form medfører nye måder for italesat social aktivitet og interaktion. Endvidere kan disse imaginære antagelser indprentes til nye identiteter, det vil sige nye subjekter. Et klassisk eksempel herpå kan være det subjekt som ønskes indprentet gennem den folkelige gymnastik med rødder i den danske bonde- og højskolebevægelse. Indprentning forudsætter at "*... people coming to "own" discourses, to position themselves inside them, to act and think and talk and see themselves in terms of new discourses*" (ibid). Processen fra en diskurs' imaginære antagelser til indprentning forløber ikke per automatik. En diskurs kan godt institutionaliseres gennem dets materialisering, men denne transformation betyder ikke nødvendigvis en forordning og indprentning. Netop fordi denne enhed af institutionalisering, genre og identitet er en social proces, lader den sig ikke blot ændre over kort tid, men er karakteriseret af træghed og relativ permanens¹⁷.

3. Praksis i et felt af relationer

I henhold til Faircloughs antagelse om, at den diskursive praksis er en del af en social praksis, må der inddrages supplerende teori om det sociale, og her kan den franske sociolog Pierre Bourdieus begreber om felt, habitus og kapital danne en ramme. Bourdieu opererer

---

¹⁷ Heri ligger også en kritik af socialkonstruktivismen og i særdeleshed af begrebet kontingens.

med, at sociale positioner og aktiviteter står i et relationelt forhold til hinanden, hvilket indebærer, at positioner kan stå både nært hinanden eller være kendetegnet ved distance (Bourdieu, 97: 20). Egenskaber eller betydninger eksisterer ikke per se, men i kraft af relationer til andre egenskaber og betydninger. Samtidig er Bourdieus teoriværk et forsøg på at overvinde aktør-strukturdikotomien, idet målet med teorien er både at frigøre sig fra en opfattelse af det frie handlende subjekt og fra en determinerende struktur og herigennem at forfalde til statisk strukturalisme (Bourdieu & Wacquant, 1992: 107). Man kan dog argumentere for, at den strukturalistiske tilgang vejer tungere end den interaktionistiske hos Bourdieu: *"Dialektikken mellem individets subjektive forhåbninger og objektive muligheder udspiller sig på alle niveauer af det samfundsmæssige liv, og i langt de fleste tilfælde er det de første, der må tilpasse sig de sidste"* (ibid: 115). Således har den menneskelige praksis som følge af de strukturerende rammer en tendens til at gentage sig og reproducere de eksisterende strukturer. Bourdieus antagelser stemmer således overens med Faircloughs perspektiv om det dialektiske forhold mellem diskurs og social praksis.

3.1 Felt og habitus

Rammerne for den menneskelige praksis afgrænses af begreberne felt og habitus. Bourdieu definerer et felt som "...et netværk eller en konfiguration af objektive relationer mellem forskellige positioner" (ibid: 84). I feltet findes aktører såvel som institutioner, og et felt bestemmes af dets relationer til andre felter. Sportens felt kan defineres i dets relation til andre felter, eksempelvis til feltet for politik. Der eksisterer forskellige regler i disse felter ligesom felterne indeholder forskellige aktører, men samtidig skal disse felter ikke ses som lukkede systemer, men derimod som relativt autonome. Til tider kan de enkelte felter nærme sig eller dominere hinanden. Hvor felt betegner de objektive positioner er habitus et begreb, der beskriver individers holdninger (præferencer) som et fastlagt system af dispositioner som både virker strukturerende og på forhånd struktureret i den praksis, som udspiller sig i rummet mellem habitus og felt (ibid: 106-107). Individet er således ikke et frit handlende subjekt, men et subjekt som qua habitus agerer ud fra historisk indlejrede præ-dispositioner. "Habitus er socialiseret subjektivitet", som Bourdieu selv definerer begrebet, hvilket også indebærer, at habitus er bestemmende for, at man socialiseres til spillets regler (ibid: 111). Netop fordi habitus er indlejret over tid, kan det også forklare, hvorfor den menneskelige praksis ikke ændres selv om de objektive strukturer – herunder nye diskursers materialisering - ændres, men samtidig er det i øjeblikke hvor strukturer ændres, eksempelvis i relationerne mellem felter, at der kan opstå spændinger og uoverensstemmelser mellem habitus og felt. Det er i dette spændingsfelt mellem felt og habitus at fokus skal rettes, hvis man vil analysere menneskelig praksis:

"Det, jeg taler om, er den dobbelte, obskure relation mellem habituser – disse vedholdende og transponerbare systemer af perceptions-, vurderings- og handlingskriterier, der er resultatet af det sociale indfældning i kroppen (eller i biologiske individer) – og felter forstået som systemer af objektive relationer, der er resultatet af det sociale indfældning i ting og mekanismer, der på det nærmeste kommer til at fremstå som fysiske genstande; og naturligvis alt det, der udspringer af den relation, det vil sige praksisformerne og de sociale fremstillinger af dem – med andre ord felterne, sådan som de opleves og vurderes af aktørerne som social virkelighed" (ibid; 112).

3.2 Kapital og magt

Positioneringer i et felt kan kun begribes, hvis de ses i relation til et magtbegreb. I hvert felt findes der regler, der er bestemmende for, hvorledes praksis udmønter sig i magtpositioner (Bourdieu, 1976: 117). For at bestemme disse regler anvender Bourdieu kapitalbegrebet. De forskellige former for kapital gives værdi alt efter hvilket felt, der opereres i. Styrkeforholdet mellem aktørerne, det vil sige mængde af kapital, er bestemmende for feltets struktur (Bourdieu & Wacquant, 1992: 85-87).

Analytisk er man nødt til at definere, hvilke kapitalformer der har gennemslagskraft i et specifikt felt. Bourdieu opererer med tre grundlæggende kapitalformer: Økonomisk, kulturel og social kapital. Mens økonomisk kapital kan defineres som penge, så dækker kulturel kapital over evnen til at udnytte den eksisterende information til at distancere og positionere sig selv eksempelvis gennem sprogbrug eller viden om et givent emne indenfor et givent felt. Social kapital betegner den enkeltes eller en gruppes ressourcer i kraft af gruppe- og netværkstilholdsforhold. Social kapital nås gennem de netværksrelationer, man er en del af, eksempelvis gennem titler, der indikerer "medlemskab" af den akademiske elite. Disse tre overordnede kapitalformer forsøges transformeret til symbolsk kapital, hvilket er vigtigt for at forstå feltets dynamik. Indenfor et felt eksisterer der en kamp for at erhverve legitime kapitalformer, og herigennem sker der en positionering. Feltet bliver dynamisk, idet der eksisterer en konstant kamp om, hvad der er legitime kapitalformer. Der kan kæmpes både ud fra de regler, der eksisterer i feltet, eller om hele regelsættet for feltet (Bourdieu & Wacquant, 1992: 89; Bourdieu, 1976: 117).

Disse felter står i relation til magtens felt; et metafelt som er strukturerende for, hvad der er magtgivende i de forskellige felter: *"Magtens felt (som man ikke må forveksle med det politiske felt) er et særligt felt. Det er et rum, hvor styrkeforholdet mellem de forskellige kapitalformer bestemmes; eller mere præcist: styrkeforholdet mellem de agenter der er i besiddelse af én af de forskellige kapitalformer i så tilstrækkeligt omfang, at de kan dominere det tilsvarende felt"* (Bourdieu, 1997: 55). Disse magtforhold kan fremtræde i mange former – enten som fysisk undertrykkelse eller politisk vold, men vil hyppigt forekomme som symbolsk vold, *"der udfolder sig på baggrund af et samspil og en indfor-*

ståethed hos det individ eller den gruppe, der bliver udsat for den" (Bourdieu & Wacquant, 1992: 151). Symbolsk vold kan blive en realitet, når der via magtfeltet opnås en relativ konsensus om regelsættet for kapitalformerne i det enkelte felt. Ligevægt indenfor et felt vil således også bidrage til at reproducere magtfeltet.

3.3 Senmodernitetens refleksivitet

Hvis praksis bestemmes i spændet mellem habitus og felt, hvor førstnævnte er produktet af en historisk indlejring, kan aktørpotentialet tendere til at forsvinde til fordel for strukturelle rammer. Dette vil være tilfældet, hvis man anskuer et felt som et statisk, lukket system, og samtidig ikke på et overordnet plan inkorporerer et begreb som refleksivitet som en forudsætning for en social praksis.

På et overordnet plan kan man derfor argumentere for, at det senmoderne samfund ikke længere blot er forankret gennem traditioner, men hele tiden står til diskussion og skal legitimeres gennem vores tillid til de abstrakte systemer, vi omgiver os med (Giddens, 1991: 31-33)¹⁸. I et posttraditionelt samfund bliver refleksiviteten derfor et nøgleord i forståelsen af menneskets søgen efter tillid og sikkerhed, der er blevet en nødvendighed, idet eksistensen ikke længere er forudbestemt gennem traditionerne. Refleksiviteten bliver med andre ord subjektets evne til at handle på baggrund af viden om risici ved valg, men det er også væsentligt, at påpege, at refleksiviteten ikke giver uanede muligheder for frie valg, sådan som Giddens tenderer til at antyde, men derimod er en praksis, der nøje begrænses af subjektets positionering i forhold til de strukturelle rammer (Giddens, 1991: 46; Chouliaraki, 2000: 249). Disse potentielle handlingsmuligheder eksisterer i kraft af forholdet mellem habitus og felt, idet krisesituationer, hvor balancen mellem subjektive (habitus) og objektive (felt) strukturer forrykkes, skaber grobund for refleksivt baserede nyorienteringer og rekonstruktioner af forholdet mellem felt og habitus (Bourdieu, 1996: 117). Dette skaber mulighed for nye regler for hvilke kapitalformer, der kan transformeres til symbolsk kapital og igen i nye relationer til magtens felt. Refleksivitet bliver således til det modsatte af interpellation, der med en vis automatik tager for givet, at et subjekt tager den herskende, præsenterede diskurs til sig.

3.4 Sammenfatning: Subjektet, diskurs og felt

Formålet med dette afsnit er at sammenfatte den teoretiske model, jeg i det foregående har beskrevet. Netop fordi der anvendes begreber fra både Foucault, Fairclough og Bourdieu er det på sin plads at bestemme disse begreber i forhold til hinanden for at undgå tautologier og for at afklare, hvordan denne opgaves fokusering på den sproglige dimension kan sammenholdes med et bredere samfundsmæssigt perspektiv.

---

¹⁸ Abstrakte systemer dækker henholdsvis symbolske tegn (eksempelvis penge) og ekspertsystemer (specifik tidsbestemt viden), som begge afhænger af tillid. Dette behov for tillid til abstrakte systemer skaber også en grundlæggende usikkerhed.

En diskurs antages i det følgende at dække over en række relaterede meningsgivende udsagn, der hører til den samme diskursive formation. Disse udsagn udgør repræsentationer fra specifikke perspektiver, idet en diskurs indgår en diskursiv strategi, hvorved dens potentielle totale spredning afgrænses. En diskurs kan både være produktet af magtpositioner eller være selve det som magtpositioner kæmper om at artikulere.

Subjektet anskues i det følgende for det første som konstitueret gennem en diskurs. En diskursiv formation konstituerer således subjektpositioner, hvorfra objektet for diskursen kan italesættes gennem relationen til en række begreber. For det andet ses subjektet dog som i stand til gennem en diskursiv praksis specielt i opbrusssituationer at kunne handle, således at en diskurs reartikuleres. Den sociale struktur er dog en begrænsende faktor, idet visse strukturbestemte positioner fremmer eller begrænser muligheden for og adgangen til at artikulere en diskurs. Den enkelte aktør er desuden prædisponeret qua sin habitus for et handle på bestemt måde, men muligheden for at handle anderledes er tilstede, idet det senmoderne samfund kendetegnes ved, at mennesker kan handle refleksivt og ikke blot agerer traditionsforudbestemt eller som resultat af en interpellation.

Diskurs udgør den sproglige dimension af social praksis. Den sociale praksis finder sted indenfor et felt. Subjekters positionering indenfor et felt fastlægges i relationerne mellem kapitalmængden, som subjekterne har tilegnet sig, og mængden og dens art er bestemmende for, hvilken placering man indtager i forhold til magtens metafelt. Netop fordi magt ikke kun anskues som vidensproduktiv, men også som noget enkelte positioner kan tiltage sig en større mængde af end andre, og herigennem skabe hierarkier, skabes en dynamik i det enkelte felt og i forholdet til andre felter. De diskursive relationer indenfor et felt kan betegnes som diskursordenen¹⁹. Netop ved at fokusere på de diskursive aspekter ved et felt, er det her relevant at inddrage begreber som intertekstualitet og interdiskursivitet for at forstå den diskursive praksis, som udgør en del af social praksis i et felt. Et felts stabilitet kan forklares ved at anvende hegemonibegrebet²⁰. Kampene i et felt sker ud fra et regelsæt, der bestemmer, hvilke kapitalformer, som kan transformeres til symbolsk kapital, eller de består i at fastlægge reglerne for, hvilke former for kapital der kan transformeres til symbolsk kapital. Kampen for at fiksere udsagns betydninger til nodalpunkter gennem artikulationer udgør det diskursive aspekt i den hegemoniske konstruktion.

Selvom fokus i den følgende analyse vil være på den diskursive praksis og subjektes italesættelse, skal denne analyse hele tiden forsøges sammenholdt med de sociale, strukturelle rammer, som den diskursive praksis kun er en del af.

---

¹⁹ I det efterfølgende anvendes begrebet felt, hvor Fairclough bruger social orden.

²⁰ I det efterfølgende anvendes begrebet hegemoni, hvor Bourdieu bruger symbolsk vold.

4. Metode og empiri

I det følgende præsenteres de metodiske overvejelser, som er knyttet til den kritiske diskursanalyse, og den empiri, jeg har valgt at behandle.

4.1 Diskursanalyse som teori og metode

Fordi diskursanalysen er det gennemgående teoretiske og metodiske udgangspunkt for denne opgave, er det relevant at se på, hvad der ligger i dette instrument, ligesom det er vigtigt at begrunde, hvorfor valget netop er faldet på dette instrument. Forinden er det væsentligt at pointere, at ordet diskursanalyse dækker mange tilgange²¹. Jeg har valgt at koncentrere mig omkring den kritiske diskursanalyse, som den er formuleret af Norman Fairclough og Lillie Chouliaraki, samt også at inddrage andre tilgange, der kan imødekomme en fyldestgørende besvarelse på mine problemstillinger. Det vil være forkert at anskue diskursanalyse som en adskillelse af teori og metode. Bagved det metodiske ligger en række teoretisk-filosofiske antagelser, som er kædet sammen (Jørgensen & Philips, 1999: 12-14). Dette kan sammenlignes med psykoanalysen: Denne form for analyse er tæt forbundet med teorier om mennesket og dets bevidsthed, og er ikke blot et metodisk instrument (Chouliaraki & Fairclough, 1999: 16). Det centrale omdrejningspunkt for diskursanalysen, og derfor også for denne opgave, er sproget og dets anvendelse som en del af en social praksis.

4.1.1 Analysestrategier

Man kan vælge to analysestrategier, når man laver en diskursanalyse: dekonstruktive analyser og hegemonianalyser (Torfing et al, 2000: 321). Kort skitseret vil en dekonstruktion tage udgangspunkt i binære hierarkier og gennem en dekonstruktion forsøge at neutralisere disse til fordel for andre konstruktioner. Hegemonianalysen forsøger derimod at vise, hvorledes en bestemt diskursiv strategi forsøger at fastfryse en specifik betydning af et kaotisk tegn. Hvis man skal godtage denne skelnen, vil denne opgaves fokus være rettet mod analysen af hegemonier, idet fokus rettes mod hvorledes et objekt som cykelrytteren italesættes i en afgrænset tidsperiode. Men det er dog svært at opretholde denne grove skelnen, netop fordi jeg tager et normativt, kritisk standpunkt (se afsnit 2.1). En analyse af en hegemonisk konstruktion vil derfor uundgåeligt være forbundet med min stillingtagen, og herigennem en interesse i en dekonstruktion af visse hegemonier til fordel for andre, alternative konstruktioner, som jeg har taget parti for.

4.1.2 Afgrænsninger og muligheder

Det er ligeledes væsentligt at se på, hvad denne opgave ikke er og ikke vil: Denne opgave er ikke kun en medieanalyse. Den er også en medieanalyse, men det er ikke medier som sådan,

---

²¹ Se Jørgensen og Philips, 1999, kap. 1, for yderligere introduktion.

der er analyseobjektet. Når medier som aviser og tidsskrifter tages i brug, er det fordi, de udgør den empiri, der er til rådighed, når man skal analysere diskurser i en periode, der ligger 6-9 år tilbage. Det vil i sig selv være forkert at reducere diskurs til tekster. Diskurser er meget mere, men teksterne er de levn, vi har at arbejde med fra den tid.

Udeladt i denne opgave er tv-transmissioner af plads- og omfangshensyn og en analyse af den journalistiske praksis, da det er uden for min kompetence af vurdere dette håndværk. Desuden er opgavens fokus ikke rettet mod køn, klasse eller race i forhold til cykelsport, ligesom en diskussion om hvorvidt denne eller hin rytter er dopet eller ej samt oplysninger om virkningen af diverse stoffer ikke er fundet relevant.

Opgavens fokus rettes mod, hvad specifikke diskursive formationer får af betydning for et bredere segment af idrætsudøvere. Dette foretages ud fra et nationalt perspektiv, hvor samspillet mellem det professionelle, multinationale cykelfelt og det danske motionistmiljø analyseres. Det er netop gennem relationen til sidstnævnte, at denne opgave skal bidrage til analysere forholdet mellem elitesport og breddeidræt. Jeg operer i denne opgave med to niveauer: Cykelsport, som dækker over den nationale elite eller det professionelle sportificerede felt, og motionscyklingen, der dækker over en praksis blandt et bredere segment, hvor det rekreative aspekt har størst betydning. Skellet er dog ikke altid klart, idet visse motionsaktiviteter i høj grad har konkurrenceelementet som sit væsentligste omdrejningspunkt. Fællesbetegnelsen i denne opgave for disse to niveauer er cykelidrætten.

4.1.3 Produktion og reception – om valget af empiri

Netop fordi dialektikken spiller en central rolle for den kritiske diskursanalyse er det væsentligt at analysere to niveauer: På den ene side må diskurser analyseres, og det sker gennem kortlægning af diskurser i tekster. Dette område omhandler produktion af diskurser; hvorledes cykelrytteren som objekt italesættes fra forskellige subjektpositioner. På den anden side står receptionen af diskurserne: Hvorledes modtages en vidensproduktion om objektet af et specielt segment af subjekter. Det dialektiske forhold eksisterer i vekselvirkningen mellem produktion og reception. Det er interaktionen mellem disse niveauer, der skal belyse anden del af min problemformulering. Netop fordi der i denne opgave arbejdes med så store mængder tekst foretages der i modsætning til Faircloughs tilgang ikke en tekstnær analyse.

For at belyse *produktionen* af diskurserne har jeg valgt af analysere to narrativer, der hver især fortæller deres historie om cykelrytteren i perioden 1996 til og med 1999. Det er vigtigt at pointere, at disse to narrativer ikke dækker alle aspekter af diskurserne i perioden, lige såvel som de kun udgør den skrevne del. Udeladt er eksempelvis tv-transmissioner, hvor diskurser konstrueres verbalt og visuelt, ligesom jeg heller ikke har inddraget – såfremt det ville være mu-

ligt - kommunikative processer mellem ryttere. Denne begrænsning er primært sket af praktiske årsager: Omfangsmæssigt vil det være umuligt for denne opgave, ligesom mange italesættelser ikke længere kan dokumenteres, men skal rekonstrueres, hvilket er metodisk uholdbart. At arbejde ud fra tekster produceret i perioden mellem 1996 og 1999 tager i højere grad udgangspunkt i fastfrysninger af italesættelser.

Jeg har valgt at analysere artikler omhandlende cykelsport fra dagbladet Politiken i perioden 1996 til og med 1999. Valget skyldes, at avisen, der udkommer dagligt, i sin sportssektion i vidt og kontinuerligt omfang dækker cykelsporten. Avisen indgår desuden som medarrangør af en række cykelaktiviteter så som Tøserunden, De Unges Løb og Danmark Rundt²². Med udgangspunkt i avisen følges en kontinuitet, der kan skabe basis for at kortlægge ændringer i perioden. Endvidere er avisen en af de store, danske dagblade, som må formodes at have en relativ fast læserskare. Det er også væsentligt at understrege, at jeg i analysen har udeladt at inddrage artikler, der omhandler mountainbike og cross, banecykling, smånotitser om cykelsport, samt artikler der fokuserer på praktiske informationer, eksempelvis offentliggørelse af ruten til større etapeløb. Tekstmaterialet udgøres altovervejende af signerede artikler om landevejscykling. Dernæst har jeg valgt at analysere lederartikler i DCU's blad Cycling, der er udkommet 18 gange årligt²³. DCU's blad repræsenterer den organiserede cykelsport under Dansk Idrætsforbund. Alle licenshavere af DCU modtager bladet, men det formodes at bladet også læses udenfor denne skare, blandt andet af motionister, i cykelklubber og blandt cykelsportsinteresserede generelt. Valget af lederpladsen skyldes, at denne tekst optræder kontinuerligt, mens øvrige artikler varierer efter aktuelle hændelser og tidspunkter på sæsonen. Under DCU organiseres en række klubber landet over, hvoraf størstedelen af medlemmerne ikke har licens.

Jeg har valgt at læse alle tekster om cykelsporten for 1996 og 1999 med fokus på, hvor hyppigt specifikke subjektpositioner optræder i italesættelsen af cykelsporten. I den sammenhæng skelner jeg mellem det *talende subjekt*, som er ophavsperson til teksten, og det *grammatiske subjekt*, der er ophavspositionen for tale i teksten (Torfing et al.: 2000: 328). Jeg har valgt at redegøre for hyppigheden af specifikke grammatisk subjekters tale i teksterne. På samme måde har jeg optalt hyppigheden af de begreber, der knyttes an til objektet cykelrytteren (se bilag 1). Idet jeg ikke kan medtage alle begreber, der optræder i de mere end sammenlagt 1300 tekster, som indgår for årene 1996 og 1999, har jeg efter første gennemlæsning udvalgt en række begreber. For at kunne kortlægge ændringer fra 1996 til 1999, har jeg valgt at medtage alle begreber fra 1996 i min analyse af 1999, men samtidig tilføjet de begreber, som er nye for 1999, men som ikke er aktuelle i 1996. Der kan således forekomme en vis vilkårlighed i, hvilke begreber der fokuseres på, idet udvælgelsen udelukkende beror på mine subjektive antagelser

---

²² Tøserunden er et motionsløb med start i Køge udelukkende for kvinder. De Unges Løb er en enkeltstart for unge, der ikke i forvejen har rytterlicens. Danmark Rundt er et ugelangt etapeløb for professionelle firmahold og arrangeres af DCU. Politiken står for det officielle løbsprogram og løbet køres i august umiddelbart efter Tour de France.

²³ I 1999 udkom Cycling kun 12 gange.

af, hvad der er relevant for det pågældende år. Analysen af hyppigheden for inddragelsen af grammatiske subjektpositioner og anvendelsen af begreber er en kvantitativ tilgang, og kan ikke i alene beskrive, hvorledes begreber gennem relationer gives betydning. Den kvantitative gennemgang kombineres med en række nedslag i teksterne, hvor jeg forsøger at anskueliggøre, hvorledes begreber, der ved en kvantitativ gennemgang umiddelbart ser ud til at forekomme lige hyppigt begge år, adskiller sig kvalitativt. Herigennem kortlægges et diskursivt snit, og det anskueliggøres hvordan en diskursiv formation ændres mellem de to år. Den kvantitative analyse skal være med til på et makroplan at danne et overblik over, hvorvidt det er relevant at beskæftige sig med et specifikt begreb, og modvirke at fokus rettes mod et perifert italesat begreb. Jeg har valgt at analysere et år ad gangen, da dette også svarer til en sæson for en professionel cykelrytter²⁴. Herefter kan jeg gennem en læsning af teksterne for årene 1997 og 1998 analysere, hvordan denne diskursive ændring finder sted i perioden mellem 1996 og 1999²⁵.

For at kortlægge *receptionen* af diskurser har jeg valgt en række indikatorer, der kan belyse, hvorledes diskurser indenfor cykelsporten modtages blandt motionister før, under og efter perioden fra 1996 til 1999. Disse kilder skal således være med til at tegne et samlet billede af, hvorledes en produceret diskurs modtages blandt et bredere segment af befolkningen. Jeg arbejder således med flere metodiske tilgange, idet inddragelsen af flere metodikker supplerer hinanden og formålet er at modvirke metodisk ensporing (Bourdieu & Wacquant, 1992: 208).

Ved at inddrage talmateriale fra Socialforskningsinstituttet og Bygge- og Anlægsfonden om danskernes *idrætsvaner og -forbrug* har jeg valgt ikke at se cykelsporten som et isoleret fænomen, men som en del af det overordnede mønster for idrætslig praksis blandt danskerne (se Larsen 2003a og 2003b).

Medlemstal: Ved at inddrage tal fra DCU's egne opgivelser kan det specifikt ses, hvorledes klub- og medlemsudviklingen siden 1988 til i dag finder sted indenfor den organiserede cykelsport under et DIF-forbund (se bilag 2). Herigennem ønskes et overblik over, hvorledes den organiserede cykelsport påvirkes af udviklingen i perioden 1996 til 1999.

Motionscykelarrangementer uden licens: Her forsøger jeg at kortlægge deltagerintensiteten blandt et udvalg af de større cykelmotionsløb før, under og efter perioden 1996-1999 (se bilag 3). Herigennem forsøger jeg at se, om der er et mønster i deltagerintensiteten i forhold til den dominerende diskurs indenfor cykelsporten. Jeg har valgt at gå videre end 1999, idet jeg ønsker at se om effekterne af diskursændringen først influerer på sigt. Jeg har udvalgt 27 motionsløb geografisk fordelt over hele landet (med undtagelse af Bornholm), da en samlet opgørelse over deltagere i motionsløb ikke findes. Kriteriet for udvælgelse har været, at løbene formodes at være startet op før 1996²⁶, at løbene ikke er organiseret i Dansk Cyklist Forbunds

---

²⁴ En sæson for professionelle landevejsryttere strækker sig i grove træk fra midt februar til starten af oktober: I marts og april køres forårsklassikere, i maj Giro d'Italia, i juni nationale mesterskaber samt opvarmingsløb til Tour de France, der typisk foregår i juli. I august finder Danmark Rundt sted, efterfulgt af Vuelta de Espania. Sæsonen sluttet af med efterårsklassikerne og VM.

²⁵ Mine referencer til empirien er eksempelvis (P, 1997: 251), idet P står for Politiken efterfulgt af udgivelsesår, samt det nummer artiklen har i min empiriske kildeliste, hvor alle brugte artikler er oplyst. C står for Cycling. Ibid refererer til samme blad samme år efterfulgt af nummeret til den henviste tekst.

²⁶ I den sammenhæng skylder jeg Søren Boysen, formand for DCU's Motionssektor en tak for svar og vejledning forud for min udvælgelse af og kontakt til en række motionsløb. Gennem eftersyn af løbenes hjemmesider har det i vidt omfang været muligt at finde dem, der er opstartet før 1996, men ikke alle løb har systematisk registreret deltagerantal siden starten eller oplyst opstartsår.

regi²⁷, og at deltagelse ikke kræver licens. 2 motionsløb af de 27 udvalgte løb oplyste via deres hjemmeside om deltagerantal²⁸, mens resten er kontakter via brev eller e-mail (se bilag 4). Da mange deltagere i motionsløb optræder uden for eksisterende klubber, vil deltagelsesintensiteten kunne hjælpe til også at vise udviklingen i praksis blandt uorganiserede motionsryttere. Samtidig har jeg oplyst, hvordan antallet af arrangerede motionsløb udvikler sig i tiden fra 1990 til 2004 (se bilag 5). Dette sker på baggrund af oplysninger om motionsløb, der findes i DCU officielle organer²⁹.

Salg af racercykler: Ved gennemlæsning af eksemplarer af tidsskriftet Cykelmotion Danmark i perioden 1996-99 fremgår det, at valg og præsentation af cykler og tilhørende udstyr i høj grad relateres til de professionelle ryttere³⁰. Mit fokus har ikke været rettet mod cykelsalget generelt, men specifikt mod salget af eksklusive cykler til sportsbrug modsat komfortcykler, der indgår i dagligdags transport. Jeg har endvidere gennem oplysninger fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen set på udviklingen af omsætningen for udvalgte udbydere af racercykler. Sidstnævnte kilde har været nødvendig at tage i brug, idet det fra de enkelte forhandlere ikke har været muligt at få konkrete tal udover mundtlige vurderinger. Målet hermed er at se på, om tiden efter Bjarne Riis' sejr i 1996 har haft en effekt på salget af cykler i opadgående retning og hvorvidt dette salg er berørt i tiden efter Festinaskandalen.

Mediedækning og seertal: I perioden før, under og efter har jeg set på udviklingen af seertal med fokus på Tour de France. Herigennem forsøger jeg at måle sportens mediemæssige popularitet. Gennem Gallups ugentlige opgørelser har det været muligt at sammenligne opgørelser år for år fra 1997 og frem. Tal fra før 1997 haves kun for Tour de France-transmissioner, hvorfor disse ikke reletteres til den øvrige sendeflade. Perspektivet med disse oplysninger omfatter mere end motionistsegmentet, eftersom det også indbefatter de mange danskere, hvis primære relation til cykelsporten sker gennem TV-konsum.

Receptionen bliver således primært kortlagt gennem kvantitative analyser, der med undtagelse af deltagerantal ved motionsløb alle bygger på eksisterende oplysninger, hvis herkomst jeg ikke har haft indflydelse på. Dog skal disse oplysninger sammenholdes med den udvikling, der sker i teksterne fra Cycling og især Cykelmotion Danmark, da begge disse organer har relationer til motionistmiljøer. Diskursive strategier heri afspejler således også, hvorledes den diskursive ændring indenfor cykelsporten søges imødekommet.

---

²⁷ Dansk Cyklistforbund (DCF) organiserer ligeledes en række løb (cykelture), som har en rekreativ karakter og fungerer helt uden det sportslige element. Dette er dog en uklar afgrænsning.

²⁸ Dette drejer sig om Bakkeløbet i Skanderborg og Ringkøbing Fjord Rundt.

²⁹ Disse organer er: Cykle Sport 1990-1991, Cycling1992-2000, Cykling – Sport & Motion 2001-2002, Cycling World 2003 -.

³⁰ Tidsskriftet Cykelmotion Danmark udkommer 4 gange årligt med redaktion i Næstved. Bladets fokus er i perioden 1996 til 1999 rettet mod cykelmotionisters egne reportager fra motionsløb og cykelferier, de har deltaget i, og på racercykler med tilhørende udstyr. Ofte forekommer sidstnævnte med direkte reference til aktører i professionelle felt. Eksempelvis findes en annonce for den italienske rammeproducent Pinarello med følgende overskrift: "For 6. gang vinder af Tour de France – denne gang med Bjarne Riis" (CMD, efterår 96: nr.3, side 29). Det tages for givet at læserne ved at den femdobbelte vinder Miguel Indurain også kørte på en Pinarello.

5. Diskursive formationer 1996 og 1999

I det følgende kortlægges de diskursive formationer for 1996 og 1999, hvorefter den diskursive praksis i den mellemliggende periode analyseres.

5.1 Det store danske helteepos

Bjarne Riis har med tredjepladsen i Tour de France 1995 skabt det på daværende tidspunkt bedste samlede danske slutresultat i verdens mest præstige fyldte etapeløb. Et skift til det tyske hold Telekom ved indgangen til 1996-sæsonen og en tiltagende interesse for cykelsportens danske ryttere er optakten til en analyse af den diskursive formation for 1996.

5.1.1 Udsigelsesmodaliteter

Den kvantitative gennemgang (se bilag 1) af, hvilke subjektpositioner der italesætter cykelsporten i 1996, viser, at det oftest er andre ryttere i det professionelle felt, der inddrages i konstruktionerne af tekster. Journalisten Mogens Jacobsen (MJ) lader ofte de danske ryttere som Bo Hamburger, Rolf Sørensen, Jesper Skibby, Brian Holm og ikke mindst Bjarne Riis komme til orde som grammatiske subjekter gennem direkte citater i artiklerne. Intertekstuelt konstrueres teksterne således i høj grad gennem rytternes egen tale. Af sekundære subjektpositioner kan nævnes andre medier, trænere, sportsdirektører og repræsentanter for idrætsorganisationer som Den Internationale Cykelunion (UCI) og Danmarks Cykelunion (DCU), men hyppigheden, hvormed disse forekommer, udgør hver især under en tiendedel af rytternes. Den spredning af udsigelsesmodaliteter, der således kan konstateres, koncentrerer omkring rytterne selv, og det kan være med til at belyse forholdet mellem det talende subjekt (MJ) og de grammatiske subjekter. Her spiller brugen af tilnavnet Ørnen om Bjarne Riis en væsentlig rolle, ligesom det at være på fornavn med aktørerne afslører en intimitet og tæt relation til rytterne: "Og bare rolig, Bjarne har det godt", konstaterer MJ efter den 4. etape i Touren, som er præget af styrt kort før mål (P, 1996: 242). Det tætte forhold mellem grammatiske og talende subjektpositioner afsløres også af, hvorledes objektets privatliv bliver italesæt af det grammatiske subjekt via det talende subjekts mellemkomst: "*Jeg (Nicolaj Bo Larsen, red.) synes, det går fint med at vænne mig til den ny tilværelse. Jeg har ikke haft hjemvæ, men jeg glæder mig meget til min kæreste snart kommer herved en tur*" (ibid: 70). Mens rytterne udgør de hyppigst forekommende grammatiske subjekter i Politikens tekster, udgør MJ i 1996 det hyppigst forekommende talende subjekt. Fra årets begyndelse frem til Tour'ens start er MJ med få undtagelser enerådende som talende subjekt, hvorefter enkelte andre positioner supplerer ved optakten til Tour'en. Perioden er således karakteriseret af en begrænset spredning i subjektpositioner.

5.1.2 Begrebsformation

Intimiteten mellem det talende og det grammatisk subjekt får en udslagsgivende betydning i relationen mellem objekt og begreber, idet disse relationer er med til at italesætte en meget specifik identitet for cykelrytteren. Det kan derfor være relevant at se på, hvorledes disse begreber enkeltvis optræder, samt hvordan de forordnes i begrebsformationer relateret til objektet cykelrytteren.

Navnet "Ørnen" anvendes hyppigt om Bjarne Riis i denne periode og ofte i overskriften: "Ørnen går på vingerne igen" indleder en tekst i april om Riis' forberedelser frem mod Tour'en, hvori et afsnit har overskriften "Onsdag vil Ørnen vinde" (ibid: 109). Som den eneste af de fremtrædende danske ryttere bærer han et tilnavn, der her kædes sammen med en geografisk herkomst – Ørnen fra Herning. Tilnavne forekommer hyppigt blandt cykelsportens vindende ryttere. Eksempler herpå er Eddy Merckx' tilnavn "Kannibalen", mens nyligt afdøde Marco Pantani kaldes Piraten. Tilnavnet Ørnen er ikke nyt: Den store spanske rytter Federico Bahamondes tituleres "Ørnen fra Toledo" (ibid: 195), mens schweiziske Ferdi Kubler benævnes som "Ørnen fra Adziwil". For den franske semiolog Roland Barthes indvarsler navnets erstatning med et diminutiv netop en indtræden i et episk system (Barthes, 1957: 138). Man stiger ind i en anden fortælling, hvor helte tillægges overmenneskelige kræfter, der er hjemmehørende i sagn fra svundne tider. Det indikerer både det talende subjekts intimitet med sit objekt og samtidig en distance til det overmenneskelige. Ørnen er den største blandt fuglene, og er i kraft af sine vinger mennesket overlegen ud i højderne. Den mytiske dimension forstærkes ved en kobling til den geografiske herkomst Herning. Kendere af den danske geografi vil vide, at Herning er placeret på heden i det flade danske landskab. En Ørn, der med denne herkomst og med intertekstuel reference til tidligere tiders mestre kan stige op af bjergets tinder, udskiller sig fra den almene menneskemængde. Overskrifter anvender et diminutiv, hvor det implicit forventes, at læseren ved hvem Ørnen er: "Suset fra Ørnen skaber håb" (P, 1996: 1) og "Ørnen bestiger Kommando-broen" (ibid: 114) er eksempler på dette på en og samme tid eksklusive og folkelige, fordi det for det første indikerer, at man som læser gennem kendskabet til denne ørn indgår i et indforstået og eksklusivt fællesskab. For det andet er det folkeligt, fordi tilnavnet bredes ud til et større publikum, hvorved Ørnen gøres til et folkeligt fælleseje, der dog er hævet over mængden. Intimiteten rækker således udover relationen mellem det talende og det grammatisk subjekt.

Det er ikke de øvrige danske ryttere forundt at blive tituleres på samme måde. Men gennem anvendelsen af en række andre begreber inkluderes de i det billede, der i perioden konstrueres af en cykelrytter. Kategorien "Sygdom, død, helbred, skader og vægt" er næst hyppigst forekommende. Fokuseringen på det faremoment, der italesættes i denne kategori, skal ses i tæt

relationen til kategorien "Lidelse, opofrelse". I sin egen italesættelse af cykelrytteren kobler rytteren selv lidelse og opofrelse sammen med skader og helbred, med det resultat at praksis for en cykelrytter får en aura af det overmenneskelige: "*Jeg led en del undervejs, fordi der ikke rigtigt har kunnet gøres noget ved skaden siden Flandern Rundt. Og den når jo heller ikke at komme sig inden søndagens Paris-Roubaix. Men holdet regner med mig i disse løb, så jeg bliver nødt til at prøve at få det bedste ud af det*" fortæller en halvsløj Lars Michaelsen..." (ibid: 91). Martyriet får her en mening, idet der sigtes mod de større mål. Lidelse og opofrelse, der sætter helbredet og skader i anden række, gives mening med begreber, som indikerer målrettethed, seriøsitet og ambitioner. Underoverskriften "Hjernescanning i dag – cykelløb i Belgien i morgen" (ibid: 113) er et eksempel på, hvordan Jesper Skibby efter et epileptisklignende anfald efter kort tids pause igen kaster sig ud i cykelløb. Gennem smerten og opofrelse kan målet nås. I et eventyr som Homers Odysse skal helten også gennem mange pinselfulde prøvelser, før målet nås, og i et heltepos som cykelløbet skal rytteren på samme måde gennem prøvelser og lidelser i jagten på at indfri målet, som han målrettet og seriøst har sat sig. Førnævnte citat fra Lars Michaelsen bringer også et andet objekt i tale: Holdet. Begreberne "Disciplin, hierarki" skal nøje ses i sammenhæng med holdet og objektet cykelrytteren: Cykelsporten er hierarkisk opbygget, og det italesættes gennem rytternes egne udtalelser og gennem de statusbenævnelser, der af det talende subjekt påhæftes rytteren. Disse hierarkiske strukturer sammenvæves med de øvrige udsagn, som tilsammen hensætter læseren til en svunden, mytisk tid, hvor konger og herskere udgjorde det naturlige centrum for handling: "Tour-kongen er klar til at forsvare sin trone" (ibid: 106) drejer sig således ikke om en nært forestående borgerkrig om magten i et kongerige, men om at Miguel Indurain er klar til genvinde det sjette Tour de France i træk.

Den mytiske begrebsformation for heltefortællingen er forudsætning for en specifik italesættelse af objektet som et handlende, viljesbestemt subjekt. Herigennem produceres en viden om cykelrytteren som sportens centrale omdrejningspunkt, hvorfra handlingen udgår. Det er cykelrytteren, der gennem selvstændige valg kan skabe løbet. Italesættelsen af rytteren som et handlende subjekt underbygges af koblingen til begreber i kategorien "Offensiv, dristig, satsende, angribe". I denne sammenhæng skrives det om Riis: "*Hans uovertrufne vilje, og den efterhånden stærkt udviklede selvtillid, som allerede tidligt i sæsonen fik ham til at fare frem med for ham ret usædvanlige profetier om "jeg kan besejre Indurain" er med til at styrke troen på, at der endnu engang er noget usædvanligt i gære fra den seje jydsk side*" (ibid; 208). Italesættelsen af det handlekraftige individ konstrueres hyppigt gennem relationer til kropslig styrke, form og organismens kunnen. Cykelrytteren er særlig eksklusiv: "*Men også dengang var cykelryttere gjort af et ganske særligt stof og i besiddelse af en imponerende evne til at glemme de tortur-agtige pinsler, de havde været ude for*", skriver MJ i en historisk introduktion forud for feltets entré i Pyrenæerne (ibid: 321). Det

særlige stof konstrueres i denne sammenhæng gennem relationer til martyriet, viljen og fysiske styrke samt evnen til at tilsidesætte helbredet til fordel for målet. Det er gennem kroppens fysik, at målsætningen og seriøsiteten indfries, men det er også kroppen der må stå lidelser igennem og bøde herfor med skader på denne vej mod det forjættede mål. "Optimisme, selvtillid og moral"³¹ italesætter rytterens incitament for hans videre fremfærd, hvor han gennem offensiv og angribende kørsel kan skabe løbet.

Med til den episke begrebsformation hører også kategorien "Rivalisering". De store slag bliver bygget op over rivaliseringen mellem fortællingens helte: Den udfordrende Riis mod den siddende konge Indurain. På det nationale niveau italesættes rivaliseringen mellem Riis og Rolf Sørensen (ibid: 305; 317). Rivaliseringen mellem to individer, som hver især rangerer i toppen af det internationale rytterhierarki, er med til yderligere at intensivere dramaet mellem de heroiske og viljestærke ryttere i deres indbyrdes kamp om at nå den højeste top. Italesættelsen af rivaliseringen mellem Riis og Sørensen drejer sig yderligere om, hvem der kan defineres som den bedste danske rytter: Riis, som vinder verdens hårdeste etapeløb, eller Rolf Sørensen, der til dags dato er den hyppigst vindende danske rytter med talrige sejre i endagsløb og kortere etapeløb.

Den episke begrebsformation italesættes således i relation til den viljesbestemte handlende rytter. En væsentlig pointe er, at helteposet skabes via det talende subjekts mellemkomst. Det er således ikke rytterne selv, der italesætter objektet cykelrytteren som eksempelvis konger, men deres udsagn kobles til en mytisk fortælling, som det talende subjekt repræsenterer. Denne fortælling relateres i perioden til begrebet danskhed. Nationalitetsbegrebet knyttes hyppigt an til rytteren. Indurain er således "den gule basker" (ibid: 196) med tydelig reference til den gule førertrøje, og at han kommer fra det cykelglade Baskerland, der i parentes bemærket er en statsløs nation³². Fokuseringen på nationalitet er et paradoks, idet rytterne med undtagelse af VM og OL ikke repræsenterer deres land, men kommercielle interesser³³. På lederplads i Politiken lige efter Riis' sejr italesættes denne relation mellem danskhed, vilje og styrke med stor tydelighed:

"Skal vi alligevel pege på en enkeltstående begivenhed og sige: Dette er den største præstation i dansk idræt gennem tiden, må det være Bjarne Riis' sejr i verdens ubetinget hårdeste cykelløb, Tour de France. Hvorfor? Fordi hele verdenseliten, de bedste af de bedste, er samlet i dette klassiske arrangement. Fordi de fysiske strabadser tangerer det ufattelige, fordi et sådant løb aldrig kan vindes på tilfældigheder og en enkelt god dag – og fordi vinderens held udelukkende består i det uheld og det "sammenbrud", der rammer modstanderen". (ibid: 377)

Den store præstation bliver hyppigt sat i relation til nationens størrelse for herigennem at gøre sejrens dimensionen endnu større, eksempelvis med "...Danmark som en stormagt i den krævende idræt, selv om vor lille nation kun råder over et dusin fastansatte landevejsryttere" (ibid: 303).

---

³¹ Brugen af begrebet moral kan i denne sammenhæng karakteriseres som talesprogspræget slang blandt cykelryttere. En god præstation kan således "gi' god moral" eller "være godt for moralen". Samtidig kan manglende sejre medføre at en rytter "mangler moral". Moral italesættes i denne sammenhæng som noget man kan være i besiddelse af.

³² For yderligere oplysning omkring Baskerlandet, national selvstændighedskamp og sportens rolle i den politiske konflikt henvises til Wagner 2004.

³³ Grænsen mellem kommercielle interesser og nationalt tilhørsforhold er ikke entydig: Det baskiske telekommunikationsselskab Euskaltel sponserer et hold, der samtidig er blevet etableret som et slags baskisk nationalhold. Dette er sket blandt andet gennem en kapitaltilførsel via folkeanparter. På samme måde er Kelme-holdet bundet til regionen Comunidad Valenciana, hvorfra der også tilføres økonomiske midler. Endvidere omtales CSC som et dansk hold, til trods for at navn og sponsor refererer til et amerikansk hold, ligesom danske ryttere i 2005 kun udgør 33% af rytterne på holdet.

Landets størrelse og Dannebrog får en betydning, der rækker udover cykelrytteren, men også omfatter mængden af tilskuere i Frankrig under Tour'en 1996: "...og der er ingen tvivl om, at danskerne i forhold til vor nations beskedne omfang udgør en nærmest sensationel andel af de tilskuermasser, der følger pedalatleternes udfoldelser på de franske landeveje" (ibid: 281). Efter Riis' sejr i Tour de France og Rolf Sørensens sølvmedalje ved OL bliver koblingen mellem det dansk-nationale og cykelrytterens egenskaber af sportsredaktøren for Politiken italesat således i det officielle præsentationsprogram for Danmark Rundt:

"Intet sted i verden udfylder cyklen en så populær og vigtig rolle som både transportmiddel, motionsredskab og legetøj, som det er tilfældet i Danmark. Vi har altid cyklet, det er en del af dette århundredes danske "kulturarv" – og vi vil blive ved med at cykle. Fordi cyklen er som skabt til det danske landskab. Derfor forstår vi danskere – formentlig bedre end alle andre gør det – at værdsætte en stor cykelsportspræstation. Som den vi oplevede, da Bjarne Riis vandt Tour de France – og da Rolf Sørensen vandt olympisk sølv i Atlanta. For vi har alle, i sol, regn og sne, prøvet at stride os frem mod skarpe vinde fra øst og vest, vi har alle mærket trækket i lårmusklerne" (ibid: 421).

Det at cykle relateres til danskheden generelt, og i særdeleshed til det danske landskab. Gennem generaliseringen "alle" og "vi danskere" gøres cyklingen til en essentiel del af danskheden. Danskheden inkluderer dem, der har mærket trækket i baglårerne efter mødet med det danske landskab og klimaets luner, hvilket gør os i stand til at forstå - bedre end andre - de strabadser, der udspiller sig i det store heltepos. Herigennem kobles det mytiske til det nationale, og det nationale til de egenskaber der tilskrives cykelrytteren. Og det danske klima og landskab kan skabe helte, der kan besejre bjerge udenfor landets grænser, hvilket er med til at gøre det danske landskab endnu barskere. Gennem de danske triumfer får den almindelige dansker således en lille bid af og et lille indblik i heltens verden, hvor de som er gjort at et helt specielt stof udfolder sig. Disse helte kan man kun elske, til trods for at de ikke vinder hver gang, idet det om Riis, der ikke opnår medaljer ved OL, skrives "Men det har næppe kølnet folkets kærlighed til denne enestående repræsentant for dansk idræt..." (ibid: 425).

Begrebsformationen, der kobles til cykelrytteren som objekt, artikulerer således nationale begreber, mytiske begreber fra et episk helteunivers samt begreber, der italesætter rytteren som lavet af et særligt stof, der indbefatter vilje og evne til at gå gennem umenneskelige lidelser.

5.1.3 To dominerende diskursive strategier

Gennem kortlægningen af begrebsformationen og subjektpositionerne kan to dominerende diskurser, der følger hver sin strategi, indkredses, men i dette tilfælde formår de at forene sig i en diskursiv formation.

Den nationale diskurs retter fokus på den danske rytter og italesættelsen af de sejrende danske ryttere. Dermed er den nationale diskurs med til at skabe en anden skillelinje mellem hold og ryttere, end der fra kommerciel side er lagt op til. Det er vores nationale identitet, der bruges som vores fællesnævner med ryttere som Riis, Sørensen og Hamburger, og den diskurs bruges som udgangspunkt for at fokusere mere på netop disse ryttere i modsætning til feltets øvrige ryttere.

Den anden dominerende diskurs omhandler det heroiske individ. Her betones individets egenskaber som vilje, målrettethed og opofrelse som udgangspunktet for den menneskelige handling. Individet står ikke i modsætning til kollektivet, men det er individet, der overordnes kollektivet. Man vælger således selv sin plads i hierarkiet, der ses som en naturaliseret del af cykelsporten. En logisk konsekvens af denne diskurs bliver derfor også, at det hyppigt er rytterne selv, der italesætter sporten, idet en massiv tilstedeværelse af eksterne subjektpositioner vil være med til at underminere den heroiske diskurs, hvor rytterens egenvilje er udgangspunktet.

5.1.4 Doping som mytens trussel – den marginaliserede diskurs

Doping som begreb eksisterer i teksterne, men har en sekundær placering. I slutningen af september og oktober 1996 dukker begrebet op i en manifest intertekstuel reference til et DR-TV program, der sætter en forbindelse mellem cykelsport og stoffet EPO. I begyndelsen af året 1996 italesættes doping af Henrik Elmgreen (HE) i Cycling således: *"Heldigvis er dopingaffærer yderst sjældne i dansk cyklesport, men det er naivt at forestille sig, at de aldrig vil forekomme. Det fintmaskede kontrolsystem sammenholdt med den menneskelige svaghed må nødvendigvis resultere i afsløringer"* (C, 1996: 1). Dopingbrug italesættes således som resultat af menneskelig svaghed, og denne svaghed er svær at indpasse i det heltepos, som beskriver rytteren som viljestærk og gjort at et specielt stof. Roland Barthes beskriver doping som en parodi på den overnaturlige orden: *"... at dope en rytter er lige så kriminelt og ligeså blasfemisk som at efterligne Gud; derved berøver man Gud hans privilegerede eneret på den mirakuløse gnist"* (Barthes; 1957: 142). Begrebet doping spiller ingen nævneværdig rolle i den periode, hvor danskerne sejrer i henholdsvis Tour de France og OL. Det er kendetegnende, at begrebet italesættes udenfor cykelrytternes sæson. I overensstemmelse med cykelrytteren som den dominerende subjektposition er Riis således den eneste grammatiske subjektposition, der optræder i teksterne, som efterfølgende omtaler DR's program (P, 1996: 521; 541).

Det interessante ved dopingbegreber er at det rokker ved den ellers så stabile diskursive formation. Det bringer præsidenten for Den Internationale Cykelunion, UCI, Verbrüggen på banen som grammatisk subjekt (ibid: 570), og samtidig gøres rytterne til handlende aktører, men med et andet mål end at opnå sejrige resultater på landevejene: *"Så er de professionelle cykelrytteres*

krig mod rygterne om et omfattende misbrug af stoffet EPO, der forøger dannelsen af røde blodlegemer i ekstrem grad, officielt erklæret" (ibid: 575). HE erkender i Cycling at "Dopingproblematikken har i de sidste 30-40 år kastet en tung skygge over sportens verden, og blandt de sportsgrene, der har været hårdest ramt er cyklesporten" (C, 1996: 15), og tilføjer at sporten selv er førende med prøvetagning og kontrol i modsætning til andre sportsgrene. Senere går HE videre ved at sidestille doping med "...snyderi og bedrag mod sportens idé" (ibid: 17), men igen med reference til rytterne som de, der med et nyt søsat initiativ er de handlende i kampen for åbenhed og rene linjer. "Men for den menneskelige skrøbelighed er bevidstheden om, at konkurrenten (heller) ikke gør det (doper sig, red.) måske nok så vigtig" (ibid: 17). Menneskelig skrøbelighed er altså forudsætningen for doping, mens kontrol og prøvetagning er vejen frem.

At doping udgør en marginaliseret diskurs illustreres tydeligt i de tekster, der i optakten til Tour de France formidles i Politiken: I teksten "Energi i etaper" (P, 1996: 231) med indledningen "Hvad er det egentlig for noget brændstof de kører på" fokuseres der udelukkende på forskningen i og mængden af den optimale kost for rytteren: "Tour de France-holdenes kosteksperter har derfor videnskaben i ryggen, når de sender rytterne af sted på det ca. 3.800 km. lange løb. Resten er op til den enkelte mands vilje til sejr". Doping som legitim del af forklaringen på rytternes præstationer inddrages således ikke. I en tekst om det sprog, som blandt andet TV2's cykelsportskommentatorer Jørgen Leth og Jørgen Mader gør brug af, bringer daværende sportsredaktør Knud Esmann fra Århus Stiftidende doping på banen i en kritik af mediernes måde at dække Tour de France på: "Da jeg dækkede det cykelløb, stod jeg på et tæppe af engangsprøjter og så, hvordan de løftede pungen på rytterne og pudrede dem, som var de nyfødte babyer". (P, 1996: 294). Før og under Tour de France optræder begrebet doping kun 8 gange, mens det herefter forekommer 14 gange i perioden august til december. Eksistensen af doping bliver ikke ignoreret, men blot underordnet de øvrige begreber. Under overskriften "Utidig dansk retræte" kan man i underoverskriften læse om en fransk dopingskandale under opsejling medio juni 1996 – kun to uger før starten på Tour de France. Selve uddybningen af denne skandale omtales på 16 linjer til slut i teksten (ibid: 187). Dopingdiskursen marginaliseres, men ekskluderes ikke.

5.1.5 Drømmen som nodalpunkt

Begrebet "Drømmen" indtager en central position i den diskursive formation anno 1996, idet det er med til at fiksere betydningen for de andre elementer, som indgår i den diskursive formation og herigennem relatere disse til hinanden. Drømmen udpeges således til nodalpunktet, som er det privilegerede tegn, der kan forene de to dominerende diskurser i cyklesporten, idet drømmen formår at relatere betydningen af det dansk-nationale til det viljesbestemte. Det er via drømmen, at man trods det at være dansk og komme fra en nation af beskednen størrelse, med

den rette vilje kan opfylde sit mål. Drømmen italesættes som det universelle, som alle ryttere er drevet frem af: *"Tour de France-vinder. Hvor mange danske cykelryttere har mon ikke gennem årene drømt denne drøm"* Indleder HE efter Riis sejr i 1996 (C, 1996: 11). Derfor har også Riis drømt: *"I 1993, året hvor han blev "Ørn", skete der noget, det ved vi alle. Men om drømmen allerede på det tidspunkt for ham gik over fra at være en del af vores alle sammens naive barndomsdrøm til at blive et realistisk projekt, ved kun han selv"* (ibid: 11). Drømmen kan således realiseres, hvis man har den rette viljebetonede indstilling. Drømmen er tilladt i sportens verden. Den harmonerer med den mytologiske fortælling om helten, der skal så grueligt meget igennem, før det går godt: *"Den danske cykelrytter Rolf Sørensen trådte i går - gennem en stædig kamp for at realisere drømmen om olympisk succes - for alvor ud af Tour de France-vinderen Bjarne Riis' overvældende skygge"* (P, 1996, 405). Og det er ligeledes drømmen om at nå det største mål, der er ledetråden i den episke fortælling om Riis' forvandling fra simpel hjælperytter til vinderen (ibid: 195, 425).

Når et begreb som doping optræder, vil det på den anden side være med at til bryde den relative fiksering af en række elementer til momenter, som muliggøres af drømmen som nodalpunkt. Doping vil være ødelæggende for myten, idet realiseringen af drømmen ikke længere udelukkende vil være et udslag af viljen. Herigennem underminerer doping også den nationale betydning af drømmen, idet den ekstraordinære præstation af en dansk atlet ikke udelukkende hviler på viljestyrke. Opløsningen af nodalpunktets relative fiksering kan åbne op for, at langt flere subjektpositioner indtræder i teksten for at italesætte objektet. Diskursstrategisk er det derfor logisk, at dopingdiskursen forsøges marginaliseret i denne periode, da den vil underminere periodens dominerende fortælling.

5.1.6 Den episke genre

Cykelsporten som social praksis italesættes i perioden ved anvendelse af flere genrer. Som tidligere nævnt spiller den mytologiske, episke fortælling en central rolle, og det er da også denne genre, som konstrueres, når der trækkes på elementer fra den nationale og den heroiske diskurs.

Den episke genrer låner og anvender begreber og fænomener fra fortællinger, der ikke hører den moderne tid til. De vindende ryttere omtales som konger, mens disses loyale, men dog udvalgte og privilegerede hjælperyttere betegnes som løjtnanter, og øvrige mere ordinære ryttere betegnes som hjælperyttere. Genren i sig selv indikerer et hierarki. Udviklingen af rytteren over en tidsperiode er også karakteristisk for et helteepos. Der fokuseres på forvandlingen fra at være en ordinær rytter til at blive det store vinder (ibid: 195). Undervejs inddrages alle de begreber, som udgør begrebsformationen for cykelsporten. Det er undervejs at smerten, lidelsen, opofrelsen, satsningen og rivaliseringen finder sted, mens det er det heroiske individs egen drøm,

der driver ham frem mod realiseringen af målet og forløsningen. Der eksisterer således en intertekstual reference til eventyr- og sagnverdenen, hvorfra en række arketyper hentes.

Den episke genre er ikke enerådende. Den kombineres med en reporterende journalistisk genre, hvor hændelser refereres, forudomtales og efterfølgende vurderes ud fra resultaterne. Denne mere nøgterne og konstaterende genre byder på, hvad det talende subjekt anser for væsentlige facts, eksempelvis at *"Løbet afsluttedes med fem omgange på en fem kilometer lang rundstrækning, og kort inden feltet tog fat på den finale, stak den trio, der siden holdt sammen til mål, hvor forspringet ned til næste gruppe var på 53 sekunder."* (ibid: 125). Hvor denne genre genfindes i dagbladet Politiken, så tager lederne i Cycling mere form af meningstilkendegivelser, der er karakteristiske i holdninger til aktuelle sager vedrørende hele cykelsporten, hvad enten det drejer sig om landevejs-, mountainbike- eller baneverdenen. Her anvendes hyppigt betegnelsen "vi", som indikerer at HE taler på vegne af flere, eksempelvis DCU, Cyclings redaktion eller hele cykelverdenen (Eksempelvis C, 1996: 13, 17 & 18). Denne genre genfindes også i lederartikler i Politiken.

Den gensidige relation mellem diskurser og genrer er forudsætning for deres fremkomst. Ved at bruge en episk genre, og dermed træde ind i et mytologisk univers, giver det mening at italesætte et individ, hvis udfoldelser grænser til det overmenneskelige. At italesætte cykelsportens naturaliserede hierarki er kun muligt, fordi der anvendes en genre, hvor konger, løjtnanter og hjælpere naturligt hører hjemme. På samme vis giver det mening at bruge denne genre, når en rytters forvandling fra simpel hjælper til vinder beskrives. Og i den sammenhæng passer den nationale diskurs, hvor Danmark indgår som en David, der med snilde kan besejre Goliat, der på papiret har større styrke. Og det er drømmen som nodalpunkt, der kan forene dette: I en episk genre distanceret fra en rational modernitet tillades drømmen, til trods for at al rationel tænkning vil tale for, at en dansker fra det flade land ikke vil kunne vinde et bjergrigt etapeløb. Drømmen kan således forene to diskurser med en episk genre, så det samlede resultat udmønter sig i et dansk helteepos.

5.2 Cykelsportens lurende tragedie

Forud for Tour'en i 1998 stoppes det franske hold Festinas soigneur med en bil, der rummer adskillige ampuller af stoffet EPO. Efterfølgende suspenderes holdet, og får senere følgeskab af belgiske TVM, hvor danske ryttere som Lars Michaelsen og Jesper Skibby er ansat. Løbet præges af politirazziaer, rytterstrejker og flere hold, som trækker sig før løbets afslutning i Paris. Indledningen til 1999 betegnes derfor som et skæbneår for cykelsporten på tragediens rand.

5.2.1 Udsigelsesmodaliteter

Cykelsporten italesættes i 1999 hyppigere fra flere forskellige subjektpositioner (se bilag 1). Talende subjekter udgøres i Politiken fortsat ofte af MJ, men suppleres desuden af blandt andet Nina Kragh, Lars Bøgeskov, Rasmus Bech og Peter Grønborg (se liste over empiriske kilder). I juli under Tour de France skriver specielt Lars Bøgeskov sammen med MJ. Spredningen af talende subjektpositioner er således større end i 1996. Tilsvarende er spredningen af grammatiske subjekter langt større i 1999 end i 1996, hvor rytteren selv var den altoverskyggende og hyppigst forekommende subjektposition. Rytteren er fortsat den oftest inddragede, om end i mindre omfang nu end i 1996. Samtidig er der sket en markant ændring, idet positionen "Sportsdirektører, pressechefer, formænd" optræder i langt større omfang. Det er primært sportsdirektørerne, der fra deres position italesætter cykelsporten. Men også andre subjektpositioner inddrages væsentligt hyppigere: Andre medier, læger, fysiologer, repræsentanter for de nationale idrætsinstitutioner og løbsarrangører som eksempelvis direktøren for Tour de France Jean-Marie Leblanc. Dertil kommer subjektpositioner, der i 1996 spillede en perifer rolle så som Hein Verbrüggen, private sponsorer, læsere af avisen samt andre eksperter³⁴. Politikens egne talende subjekter bliver i denne periode suppleret af flere talende subjekter, idet både læsere med egne indlæg og eksperter med indlæg i avisen selv er ophavs personer til tekster.

For at kunne analysere forholdet mellem objektet cykelrytteren og subjektpositionerne er det derfor først nødvendigt at se på de begreber, der artikuleres i den diskursive formation anno 1999.

5.2.2 Begrebsformation

Den mest iøjnefaldende forandring er begrebet doping, der i 1999 italesættes massivt i forbindelse med cykelrytteren³⁵. Den kvantitative forekomst er 269 gange, hvilket svarer til 41 % af de 653 tekster som analyseres for 1999. Det kan således konstateres, at for året 1999 artikuleres objektet cykelrytteren i relation til doping.

Artikulationen af dopingbegrebet i relation til rytteren får en betydning for, hvorledes de øvrige begreber artikuleres, idet der hermed sker en formationsforskydning, og gennem nye konstellationer gives et begreb en anden mening end hidtil. Et eksempel herpå er kategorien "Sygdom, død, helbred, skader, vægt, sundhed". Kvantitativt er der ikke sket nogen forskel, men kvalitativt har dopingen skabt en ny betydning for denne kategori. Helbred og sundhed bliver således sat op som modsætningen til doping, idet sidstnævnte italesættes som det truende element mod førstnævnte: "Flere har nyreproblemer som følge af doping" (P, 99: 61). Det er lige såvel doping, der kan true helbredet, som det er strabadserne, der kan medføre skader. Af hensyn til helbred og sundhed kan en rytter nu af UCI nægtes adgang til at køre, modsat tid-

---

³⁴ Forekomsten af læserbreve om doping kan til dels forklares med strukturelle ændringer i Politiken, der i denne periode udvider sin sportsdækning, hvilket også medfører at der i sportssektionen indføres læserspalter. Hidtil skulle læserbreve omhandlende sport "konkurrere" med de øvrige læserindlæg om plads på debatsiderne.

³⁵ Man kan forsvare at gøre doping til et begreb al den stund det relateres til objektet. Men i sig selv optræder doping ofte som et objekt i en diskursive formation. Dette kan tilskrives en vis uklarhed i Foucaults skelnen mellem objekt og begreb. At tilskrive doping karakter af et begreb er således min egen disposition.

ligere hvor evnen til at sætte helbredet på spil var med til at italesætte det martyrium, rytteren skulle igennem for at nå målet.

Begreber der italesætter lidelse og opofrelse er samtidig aftaget i hyppighed, hvilket er med til moderere konstruktionen af en rytter, der med helbredet og sundheden som risiko udsætter sig for strabadserne for med seriøsitet og ambition at nå et ønsket mål. Yderligere får kategorien med begreberne "Fight, vilje, slid" en dobbelt betydning som følge af dopingbegrebets centrale placering i begrebsformationen. Hvor kategorien i 1996 ofte artikuleres sammen med rytteren som et viljesbestemt subjekt, hvorfra handlingen udgår, anvendes kategorien nu i højere grad som en anførelse af manglende vilje. Viljen kobles ikke kun an til sejr, men også til (en manglen på vilje til) at følge en bestemt levevis.

Det mytiske helteepos, som er dominerende i 1996, genfindes stadig i 1999, om end i en modereret og knap så fremtrædende position. Begrebet Ørnen, som i 1996 var en hyppigt benævnelser for Bjarne Riis er aftaget. Diminutivet er erstattet af et borgerligt navn, hvilket indikerer en tilbagevenden fra den mytiske verden til en mere afmystificeret fortælling. Eksempelvis hedder det om Andrea Tafi, efter han har vundet Paris-Roubaix: *"Uanset hvordan karrieren former sig fra nu af (...) vil Tafi altid huskes som sejrherren i den måske mest gloriøse af samtlige klassikere på denne forræderiske forårsdag, der med sit strålende sollys prøvede at skjule, hvordan et natlig regnskyl uden overbevisende held havde søgt at skærpe de i forvejen skrappe brostens-udfordringer for de 183 aktører"* (ibid: 170). Fortællingen om den store forvandling eksisterer også fortsat, idet det om den spanske klatrer Escartin skrives: *"Han har forvandlet sig fra en skyggefigur til en vindertype. (...) Og i går udviste han kløgtigt feltherreoverblik, da han dirigerede Kelme-kollegaen Carlos Contreras til den forcering på Col d'Aubisque, som lagde grunden til det afgørende udbrud"* (ibid: 438). Det kraftfulde, handlende individ italesættes, og helten, der kæmper mod forhindringerne, herunder naturen, og betvinger dem, er fortsat eksisterende, dog uden at denne heltefortælling gøres enerådende og dominerende som i 1996. Potentialet for en heltefortælling er ellers til stede, idet amerikaneren Lance Armstrong i juli vinder Tour de France, efter han i 1996 fik konstateret kræft og efterfølgende med succes vender tilbage til cykelsporten. Men denne historie fortælles anderledes i 1999, idet dopingbegrebet underminerer muligheden for at italesætte det eventyrlige og overmenneskelige, eller som det konstateres efter hans sejr på både enkeltstarten og på en bjergetape: *"Noget andet er, at først hans enkeltstart i Metz og i går hans bjergkørsel er så monsterhurtig, at folk bliver betænkelige"* (ibid: 405). En suveræn præstation godtages ikke uden videre, idet det overmenneskelige nu italesættes som en primært negativ eller i bedste fald mistænkelig egenskab ved den vindende rytter (ibid: 408). Mistanken kan føre til konkrete forseelser, hvorefter man kan finde synderen eller udpege en syndebuk. Kategorien åbner op for en rubricering af rytteren som enten roden til en misgerning eller som uskyldigt offer for en fejlagtig domsfældelse.

Andre væsentlige nye begreber, der italesættes i 1999, vedrører "Dom, straf, sanktioner" og "Prøve, test, kontrol". Disse begreber italesætter objektets forhold til myndigheder og institutioner, der i 1996 fortrinsvis har eksisteret adskilt fra cykelsporten eller har ført en relativ ubemærket eksistens. Disse begreber skal således ses i klar sammenhæng med den hyppigere forekomst af flere subjektpositioner. I forbindelse med udelukkelsen af den danske rytter Claus Michael Møller kan det siges: *"Med dommen er det givet, at Claus Michael Møller, som har været suspenderet af sit hold TVM siden positivprøven i marts, vil modtage en fyreseddel fra det hollandske hold"* (ibid: 481). Prøver og domme er således relateret til objektet, men det bringer nye subjektpositioner frem: *"Som jeg hører det, siger nævnet, at formalia ikke er overholdt. Og alligevel dømmer de. Det synes jeg er utroligt", sagde Claus Michael Møllers advokat Asger Larsen*" (ibid: 481). Nævnet der refereres til er Danmarks Idrætsforbunds Dopingnævn. Det interessante er her, at cykelrytterens virke nøje kobles til visse institutioners mulighed for at teste dem for doping og efterfølgende dømme dem. Cykelrytteren gøres således ikke længere til det eneste udgangspunkt for handlinger indenfor cykelsporten.

Netop fordi dopingbegrebet har undermineret den heroiske diskurs, åbnes der op for muligheden for at nyartikulere begreber knyttet til objektet. Der optræder således en række begreber, der italesætter objektets etiske og moralske virke. Her italesættes en måde, hvorpå cykelrytteren bør være. I 1996 ligger det implicit i diskurserne, hvordan cykelrytteren er, mens det i 1999 efter dopingens fremtrædende position ekspliciteres, hvordan rytteren bør være. "De bør være mere ærlige", udtaler den italienske læge og dopingjæger Alessandro Donati (ibid: 32). Benævnelsen dopingjæger legitimerer her netop hans ret til at kræve mere ærlighed af rytterne. Det interessante er derfor, at det fra visse positioner italesættes som et udefra kommende krav til sporten, eksempelvis ønskes det i starten af året for cykelsporten, at den har *"... taget tilløb til den sæson, der skal dokumentere, om idrætsgrenen, som siden Tour de France har været ude i så voldsomt et uvejr, formår at styre sig ud af dopingdødvandet og tilbage på en kurs, omverdenen kan acceptere"* (ibid: 79). Kursen, der italesættes, er således defineret af omverdenen, hvilket er med til at belyse, at cykelsporten befinder sig i en ny situation, hvor mange flere subjektpositioner optræder, modsat tidligere, hvor fortrinsvis rytterne selv italesætter sporten. I den sammenhæng spiller begrebet "ren" en betydningsfuld rolle, idet det begreb italesætter, hvad omverdenen forventer af objektet. Den rene rytter bliver det væsentligste, og instanser udenfor cykelsporten skal råbe ryttere og sponsorer op, eller som det siges på lederpladsen efter Tour de France 1999: *"Men de udeblevne skandaler fortæller, at kravet om et Rent Løb er trængt igennem til hovedparten af ryttere og deres bagmænd"* (ibid: 451). Efter en dopingsag, der implicerer Marc Streel, daværende rytter på det danske hold Home Jack and Jones, skriver sponsoren *"Vi støtter ledelsen af Team Home Jack and Jones' resolute og konsekvente reaktion overfor den pågældende rytter. Hellere nr. 2 uden snyd end nr. 1"*

med snyd" (ibid: 549). Her artikuleres doping som snyd, og sejren er ikke det højeste mål, men underlægges derimod kravet om renhed. Det gælder således ikke blot om at køre hurtigt, men om at gøre det på den rigtige måde, og den rigtige måde begrundes i nogle moralske forestillinger om, hvad der er snyd og hvad der er korrekt praksis blandt cykelryttere.

Der er stor variation i måden, hvorpå årsagsforklaringer på dopingen blandt rytterne italesættes. *"Doping er kommet for at blive. Det har den været, siden den blev introduceret i slutningen af 1800-tallet, men det er bare først gået op for alverdens sportsinteresserede i sommer (...)* Doping ligger i elitesportens natur: *"Højere, hurtigere, længere er OL's motto."* (ibid: 7). Doping italesættes som immanent i sporten og derfor bliver doping "... forståeligt og ren sport en utopi" (ibid: 7). Denne overvejende strukturelle forklaring hører til sjældenhederne. Hyppigere forekommende er derimod begreber, der generaliserer hele feltet af ryttere. Her kobles begreber som løgn og snyderi til rytterne. Men hvor HE i 1996 ækvivalerer dopingbrug med menneskelig svaghed, hvor det er den enkeltes manglende karakterstyrke, der er årsagen, så bruges begrebet "Den fortabte Generation" hyppigt i Politiken, eksempelvis på lederpladsen under Tour de France: *"Døve, stumme og handlingslammede over for den almindelige opinion fortjener de cykelryttere, der tramper løs på de franske landeveje i disse dage, betegnelsen "den fortabte generation" (ibid: 352). Løb- sledereren for Tour de France udtrykker det således: "Vi vil gerne have et roligt løb, som kan genskabe Tour de France til hvad det var. Det er ikke let med en kontroversiel rytter som Virenque i pelotonen" (ibid: 365)³⁶. Den fortabte generation og længslen efter fordoms tider indikerer, at der eksisterer en opfattelse af, at der findes en tidligere tid, hvor doping ikke var fremherskende, men at det blot er den nuværende, fortabte generation, der har undermineret dette billede. Endvidere siges det: "Hele feltet er – godt hjulpet af kommercielle interesser – så langt ude på skråplanet, at den enkelte sportsmand tilsyneladende har ofret evnen til at skelne ret fra vrang til fordel for et ubrydeligt broderskab med kollegaerne", således lederpladsen (ibid: 352). Her er der ikke længere blot tale om enkelte udøveres brist, men hele feltet af nutidige ryttere i modsætning til tidligere tiders ryttere. Der italesættes en "dem" versus "os" situation, hvor de tillægges at tilhøre et broderskab i modsætning til os, der åbent har evnen til at skelne mellem rigtigt og forkert. En konnotation til begrebet broderskab bliver logebrødre og lukket, mandligt fællesskab, hvilket ekspliciteres gennem beskrivelsen af den selverklærede og højtprofilerede rene rytter Christophe Bassons exit i Tour de France 1999: "... Monsieur Propre blev offer for sit brud på tavshedens lov, cykelsportens Omerta..." (ibid: 420)³⁷. En lignende generalisering af hele feltet italesættes af DR Sportens chef Jørgen Steen Nielsen: "Jeg har på fornemmelsen, at de fleste ryttere er cyklende apotekere ..." (ibid: 27). En apoteker kendetegnes ved nem adgang til og videresalg af medicin, der bruges til sygdomsbehandling. Begreber som "illusion, mistet uskyld" er i samme kategori. Sporten har mistet en uskyld, den i tidligere tider har været i besiddelse af.*

³⁶ Opfattelsen af at doping blot kan relateres til den nuværende generation, og at der tidligere eksisterede cykelløb uden doping, er en sandhed med modifikationer og beror snarere på ønsketænkning end fakta. Således har doping været en integreret del af cykelsporten siden dens herkomst (Christiansen, 2004: kap 4; Mignon, 2003; Houlihan 1999: kap 2; Møller: kap 2). Det nye er derimod, at doping som begreb italesættes i relation til cykelrytteren i en bredere offentlighed end tidligere.

³⁷ Konnotationen til mafien ekspliciteres her gennem begrebet Omerta, tavshedens lov mellem forbrydere, hvor man ikke røber sine medsammensvorne.

Begreberne, der italesætter nationalt tilhørsforhold, er fortsat eksisterende, men artikuleres i relation til de øvrige begreber. Det dansk-nationale italesættes således ikke udelukkende i relation til specifikke begreber, der beskriver rytteren som viljestærk og opofrende, men relateres også til danske ryttere, der bliver testet positive og sanktioneret som følge af dopingbrug: "Dansk rytter dopinganklaget" (ibid: 441) hedder det om Claus Michael Møller, mens overskriften om Hamburger pointerer det modsatte: "Dansker ren" (ibid: 382). Det danske fremhæves således ikke som noget særegent positivt knyttet til en heroisk cykelrytter, netop fordi helteeposet ikke længere genfindes. Brugen af begreber, der indikerer dansk-nationalt tilhørsforhold, artikuleres nu hyppigere i forbindelse med de danske hold, og i mindre grad om de danske ryttere. De danske hold, hvor udenlandske ryttere også tjener deres gage og medvirker til sejre, overtager det fokus, som tidligere stjerneryttere eksempelvis Riis, Sørensen og Hamburger befinder sig i, om end euforien er på et andet og mere dæmpet niveau som følge af den skyggeside, doping har lagt over cykelsporten. Det modererede niveau ses blandt andet af følgende konstatering: "Det var hans (Nicolaj Bo Larsen, red.) sjette gevinst i denne sæson, og danske cykelryttere er nu oppe på det rekordstore antal af 41 førstepladser i år" (ibid: 593). Til trods for at der er tale om mange sejre, der dog i rang og anseelse ikke kan måle sig med Tour de France eller forårsklassikerne, er begejstringen behersket.

Begrebsformationen knyttet til objektet cykelrytteren er i modsætning til 1996 præget af mange og ofte divergerende forståelser af begreber. Der er opstået en større spredning af begreber, der er meningsgivende, og disse er ofte tvetydige. Vilje indikerer således både vilje til sejre og vilje til at praktisere en sport efter korrekte, moralsk begrundede foreskrifter, og disse to tolkninger er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med hinanden. Denne større spredning betyder, at entydigheden er forsvundet, og netop den usikkerhed og manglende diskursive stabilitet er forudsætningen for at året 1999 kan betegnes som året, hvor cykelsporten står foran en lurende tragedie.

5.2.3 Diskursive strategier året efter skandalen

Gennemgangen af begrebsformationen afslører således, at 1999 er en turbulent periode med nye italesættelser af begreber og større spredning af subjektpositioner. Cykelsportens diskursive formation er således ikke længere lukket og selvrefererende, men italesættes hyppigt af positioner, som hidtil har været placeret udenfor sporten. Derfor genfindes relativt rene diskurser ikke, men elementer fra disse indgår i de hybrider, som skabes som følge af opbruddet.

Den nationale diskurs italesætter de danske ryttere på godt og ondt. Også det danske hold, der udgør et objekt, der fokuseres mere på nu, inddrages under den nationale diskurs, idet danske sportsdirektører i vidt omfang italesætter sporten med fokus på deres eget hold. På samme

vis er den heroiske diskurs fortsat repræsenteret i tekster, der refererer til cykelsporten, men den er nu nedtonet i forhold til 1996. Elementer af sidstnævnte diskurs er specifikt repræsenteret ved MJ, HE og til dels af rytterne selv, når disse italesætter deres praksis.

Den dominerende diskurs kan sammenfattes under betegnelsen dopingdiskursen. Den konstrueres ved, at doping italesættes som rytternes indtagelse af visse præstationsfremmende medikamenter. Dopingdiskursen baner vejen for italesættelser af cykelsporten fra subjektpositioner så som læger, fysiologier og øvrige eksperter, og den suppleres af en juridisk diskurs, der kommer til udtryk i spørgsmålet om, hvorvidt en rytter har forbrudt sig mod gældende regler eller ej, ligesom denne diskurs hyppigt inddrager en diskussion af de institutionelle rammer for sporten. Her gøres spørgsmålet om, hvilken organisations regler, der er gældende, til debattens omdrejningspunkt. Den juridiske diskurs repræsenteres ved Hein Verbrüggen, advokater og dommere, politikere samt ikke mindst ledende repræsentanter for idrætsorganisationer. Den juridiske diskurs er foranlediget af dopingdiskursens centrale placering i italesættelsen af cykelsporten, idet dopingdiskursen er en forudsætning for det opbrud, som har skabt konflikten om, hvilke rammer, der skal gælde for sporten.

En femte væsentlig diskurs omhandler moralske og etiske italesættelser af sporten³⁸. Denne diskurs søges nøje relateret til den juridiske diskurs i forsøget på at inkorporere nye moralske værdier for et reartikuleret juridisk grundlag for idrætten som helhed og for cykelsporten i særdeleshed. Her ses manglen på den korrekte moral som noget, der er tilført udefra eksemplificeret gennem brugen af begreber som mørke kræfter eller brådne kar, mens strategien er at bringe den rette moral tilbage til sporten. Det strategiske fokus er således rettet mod det enkelte individ. Diskursen er ligeledes foranlediget af det opbrud, som dopingdiskursen har skabt, idet doping har undermineret den hidtidige mytologiske morale om det viljestærke og heroiske individ. Elementer fra denne diskurs repræsenteres i vidt omfang af subjektpositioner, som i udgangspunktet befinder sig i periferien af cykelsporten eksempelvis redaktør Rasmus Bech, idrætsledere fra DIF, politikere, andre eksperter, læger og fysiologer og i særdeleshed blandt læsere, men omfatter også ledere indenfor cykelsporten så som Peder Pedersen og Henrik Elmgreen.

Mens de ovennævnte fem diskurser alle spiller væsentlige og centrale roller for italesættelsen af cykelsporten, så kan man endvidere lokalisere to diskurser, der i 1999 er marginaliserede. Den ene diskurs betoner, at den omfattende kommercialisering af sporten og de økonomiske interesser er af afgørende betydning for fremkomsten af doping i sportsverdenen. Positioner indenfor denne diskurs kan genfindes blandt andet i en leder fra Politiken: *"Idrætten vil ikke – skal heller ikke – finde sig i svindel og bedrag. Man skal i stedet vedvarende søge opgøret med de koldhjertede, profitjagende personer og virksomheder, der forsker i og eksperimenterer med præstationsfremmende stof-*

---

³⁸ Moral dækker her, hvad der anses for rigtigt og sømmeligt. Den moralske diskurs hentyder derfor til, at der opstår en ny opfattelse af moral, idet det vil være fejlagtigt at anslå, at cykelsporten hidtil ingen moral har haft. Den moralske diskurs er derfor blot italesættelsen af en ny tolkning, og den rette betegnelse vil derfor være den ny-moralske diskurs, men for nemheds skyld bruges blot betegnelsen den moralske diskurs.

fer" (ibid: 99: 4). Her italesættes de økonomiske kræfter som dem, der har undermineret idrætten, og diskursen har således visse ligheder med den moralske, som også fokuserer på det udefra kommende destruktive element, der truer idrættens essentielle værdigrundlag. Endelig kan man genfinde den syvende og ligeledes marginaliserede diskurs, der betoner cykelsportens immanente og strukturelt betingede problemer. Her anskues doping som en iboende del af sporten (ibid: 7), og italesættes som modreaktion på den moralsk-etiske diskurs, idet den betoner doping som en logisk konsekvens af sportens mål om at være hurtigere, højere og længere. Her ses doping ikke som en konsekvens af enkeltindividets isolerede handlinger og slette karakter. Denne strukturelle diskurs repræsenteres blandt andet af Verner Møller (P, 99: 273; 274 samt Møller, 1999: kap 4).³⁹

5.2.4 Genrer brydes

I 1996 er den heroiske diskurs forudsætningen for en genre, der trækker på en række begreber og fænomener fra et heltepos. Opbruddet i 1999 ændrer på forholdet mellem diskurser og genrer, idet at modsætningerne mellem de diskursive strategier ligeledes genfindes i relationerne mellem de genrer, som er eksisterende efter dopingbegrebets dominerende position.

Den journalistiske reportage genre, der i hovedtræk nøgternt beretter om cykelløbet er fortsat eksisterende. I perioden omkring de store begivenheder som Tour de France genfindes denne genre ofte som en opsummering af gårsdagens etaper. Italesættelsen af rytterne som helte er nedtonet i forhold til 1996, men eksisterer fortsat, idet rytternes bedrifter " ...kun er helte værdige, virkelige helte", som det skrives i et læserindlæg (ibid: 394). Men inddragelser af diminutiver er kraftigt nedtonet, eksemplificeret ved at Riis sjældent omtales som Ørnen, ligesom de hierarkiske positioneringer som kejsere og konger også i vidt omfang er udeladt. At den episke genre ikke længere er den hyppigst anvendte, skal ses i relation til den heroiske diskurs' vigen- de dominans.

I modsætning hertil anvendes i større omfang en juridisk genre, hvor sprogbrug, der anvendes i forbindelse med retssager, indfinder sig:

"Samtidig hæftede han sig ved, at kulstof 13-prøven i lighed med de tidligere undersøgelser, ikke har kunnet påvise nøjagtigt hvad for et præparat, der har fået T/E-ration til at stige. Derudover mente advokat Asger Larsen ikke, at formalia var overholdt med hensyn til den endokrinologiske undersøgelse, som han mente skulle foretages ved uanmeldte besøg i en periode på tre måneder, men det fandt dopingnævnet ikke var afgørende" (ibid: 481).

I dette tilfælde kombineres den juridiske genre med en række tekniske begreber, som hører til i en biologisk-naturvidenskabelig genre. I forbindelse med kontroverserne omkring den danske rytter Claus Michael Møllers dom hedder det: *"Men ifølge Verbrüggen skal han dømmes efter UCI's*

---

³⁹ Møllers mission er groft forenklet at beskrive doping som et resultat af, at der eksisterer forskellige rationalitetsopfattelser i og udenfor sporten, og at disse ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med hinanden sammenfattet i sætningen "Sportens verden er uideel" (Møller; 1999: 102). Benævnelsen strukturel diskurs skal ikke ses som et forsøg på at gøre diskursen til repræsentant for den strukturalistiske videnskabsteori, men blot betegne en diskurs, hvorfra doping italesættes som en naturlig praksis set ud fra idrættens rationalitetsopfattelse.

regler, og her kan udelukkelsen maksimalt blive på et år for Møllers indtagelse af testosteron under et etapeløb" (ibid: 585). Tekster låner således tekniske begreber som dømme, påvise, formalia og regler fra en juridisk diskurs. Genren er en konsekvens af den juridiske diskurs' intervention i cykelsporten, idet juraen diskuterer de formelle regler for, hvornår en rytters praksis er legal eller ulovlig. På samme vis genfindes hyppigt elementer fra en biologisk-naturvidenskabelig genre som anført ovenfor, idet dopingdiskursen implicerer en genre, der i høj grad bringer tekniske begreber i tale. Herfra kan nævnes hæmatokritværdi, EPO og T/E-ratio. Genrens indtog er en konsekvens af, at læger og fysiologer hyppigere inddrages som grammatiske subjektpositioner. Den juridiske og biologisk-naturvidenskabelige genre anvendes i relation til hinanden, på samme vis som dopingdiskursen og den juridiske diskurs indgår på samme tid, hvorved der opstår hybridtekster som eksemplificeret ovenfor.

En sidste genre kan betegnes som en emotionel genre. Her anvendes ord, sætninger og begreber, der er følelsesladede og forbundet med moralsk betonedede og normative udsagn: "... 1999 skal meget gerne blive året, hvor både vi selv og vore omgivelser føler, at de første og vigtige skridt i retning af en mere sober sport er blevet taget. Det er vigtigt for os selv, at vi kan være vor sport bekendt og føle en mening med de ting, vi har med at gøre" (C, 1999: 3). Udgangspunktet er ofte de personlige erfaringer, eller et ikke nærmere udspecificeret "vi", som det anvendes på lederpladsen i Politiken ved starten af året 1999: "Vi skal derfor opfordre ledelsen i Danmarks Idrætsforbund til at fortsætte kampen for en renere, sundere og fornuftigere idræt ud fra devisen, at det vigtigste er ikke bare at sejre, men at sejre på en anstændig måde" (P, 1999: 4). Også ryttere italesætter genren: "'Jeg synes ikke, at cykelsporten har råd til at sætte sig udenfor med det omdømme, den har i øjeblikket. UCI må underlægge sig de samme regler som andre idrætsorganisationer. Men så burde andre idrætsudøvere også gennemgå de samme tests, som jeg gør", siger Bo Hamburger, der i følge nye italienske regler får taget blodprøver hver måned" (P, 1999: 31). Kendetegnende for genren er anvendelsen af modalverber, der signalerer et gradueret ønske om en måde, noget gøres på. Eksempelvis står "at skulle" ikke til diskussion, mens "at burde" i højere grad udtrykker et ønske, der om nødvendigt kan lempes på.

Som konsekvens af det gensidige forhold, der eksisterer mellem genre og repræsentationer og den diskursive kamp, som finder sted i en opbrudssituation, så gøres genrer også til genstand for konflikt. Om TV2's kommentatorer siges det i et læserindlæg: "Vi har efterhånden hørt hele anekdotesamlingen indtil flere gange. Desuden er vi efterhånden mange, som er mere interesserede i flere detaljer om sporten end det becyklede landskabs historie eller egnens kulinariske delikatesser" (ibid: 212). Kritikken af den episke heltegenre uddybes i et andet læserindlæg, der i stedet roser DR's dækning af Giro d'Italia: "Det har været befriende, at man i DR ikke skal høre på alle de velkendte royale, martialske og bibelske udtryk og vendinger serveret i en hero-dyrkelse, der jævnlige har nået uanede - og sprogligt set mærkværdige - højder" (ibid: 262). Den hidtidige dominerende genre bliver så-

ledes også genstand for en kritisk diskussion, hvilket med få undtagelser (P: 1996; 294) ikke er tilfældet i 1996.

5.2.5 Kampen om et nyt nodalpunkt

Opbruddet som følge af dopingbegrebets centrale placering karakteriseres ligeledes af fraværet af et entydigt fikseret nodalpunkt.

Drømmen, som i 1996 står som et nodalpunkt, er i lighed med den heroiske diskurs' relative deklassering ikke længere det centrale privilegerede punkt. Drømmen figurerer stadig som et begreb, der italesættes som det drivende motiv bag cykelrytterens praksis, men netop fordi det mytiske er blevet undermineret af dopingbegrebet, er drømmen som nodalpunkt ikke længere det tegn, der kan forene alle implicerede diskurser til et nationalt helteepos. Endvidere har den dansk-nationale diskurs mistet sin entydighed, idet danskheden ikke længere artikuleres i relation til en dansk vinder, men nu også italesættes i relation til danske syndere og danske hold, samtidig med at det dansk-nationale perspektiv dæmpes betydeligt.

Renheden, italesat både i form af den "rene" rytter, det "rene" hold eller den "rene" sport, synes derimod at være et bedre bud på, hvad der forsøges italesat som et nyt nodalpunkt. Begrebet "ren" formår at forene den etisk-moralske diskurs med den juridiske diskurs, idet de moralske antagelser om den "rene" sport/udøver indlejres i den juridiske diskurs, der skal italesætte de regelbestemte rammer for cykelsportens praksis. Samtidig bliver "ren" det begreb, der gennem fikseringen til dopingdiskursen er negationen til indtag af doping. Gennem brugen af begrebet "ren" opnår dopingdiskursens begreber betydning, idet de italesættes som negationen til ren, hvorigennem de ækvivaleres med det urene og forbudte. Dopingdiskursens italesættelse af brugen af medikamenter i sporten bliver gennem begrebet "ren" momentgjort i relation til den juridiske og etisk-moralske diskurs: Mens dopingdiskursens fokus rettes mod, at der anvendes medikamenter i sporten, supplerer den etisk-moralske diskurs med en emotionel betoning af, hvad der normativt er at betragte som korrekt opførsel, mens den juridiske diskurs italesætter de juridiske rammer for praksis. Herigennem tjener begrebet "ren" til at forene disse tre diskurser.

Men netop fordi perioden er præget af opbrud er nodalpunktets fiksering langt fra så udtalt, som det er tilfældet med drømmen i 1996. Subjektpositioner hjemmehørende i den strukturelle diskurs betegner eksempelvis begrebet "ren" sport som en illusion, hvorigennem "ren" som nodalpunkt søges demonteret. Samtidig italesættes "ren" ikke som det privilegerede tegn for den heroiske diskurs. Her er det som tidligere drømmen om at nå et mål, der er det privilegerede tegn. Et tredje eksempel på, at "ren" ikke er slået igennem som nodalpunkt for de diskursive strategier, anskueliggøres ved at der i den juridiske diskurs figurerer flere modsatrettede og

rivaliserende positioneringer. Eksempelvis er Verbruggens standpunkter ikke kendetegnet ved at renhed er målet, men derimod ved, at målet for cykelsporten og derigennem de lancerede tests udelukkende er rytternes helbred. Samtidig italesættes året 1999 af HE som et år hvor man skal føle, at "...de første og vigtige skridt i retning af en mere sober sport er blevet taget" (C, 1999: 3). At bruge udsagnet "mere sober" er en gradbøjning, der udelukker totaliteten "ren", således at der åbnes op for, at der stadig trods forbedringer vil være en grad af urenheder. Som et sidste argument for, at "ren" ikke er fikseret som samlende nodalpunkt for alle diskurser, kan det tilføjes, at den anti-kommercielle diskurs ikke er bundet til det "rene" som et mål, der i vidt omfang er relateret til idrætsudøveren som individ, men derimod har et fokus der er rettet mod udøverne som ofre for et system, hvor pengemagten har taget overhånd på bekostning af idrættens essentielle værdier.

6. Fra helteeos til lurende tragedie – diskursændringer fra 1996 til 1999

En sammenligning af de diskursive formationer for henholdsvis 1996 og 1999 blotlægger, at der eksisterer markante ændringer i italesættelsen af cykelsporten, herunder i måden at italesætte cykelrytteren som subjekt. Dette afspejles tydeligst i analysen af diskursernes ændrede fiksering til et nodalpunkt.

6.1. Ændringer i diskursiv praksis

I den efterfølgende del af analysen vil fokus være rettet mod de intertekstuelle artikulationer og i særdeleshed på, hvorledes der i den mellemliggende periode gennem en interdiskursiv praksis trækkes på nye diskurser. Ændringerne i den diskursive praksis vil herefter blive relateret til en generel social praksis, herunder også hvorledes ændrede sociale forhold interagerer med den diskursive praksis.

6.1.1. Intertekstualitet:

Den episke genre med artikulationer taget fra en svunden tids heltefortællinger kan genfindes i Roland Barthes' tekst om Tour de Frances mytologier (Barthes, 1957). Der er eksempler på manifest intertekstualitet, idet der henvises direkte til denne tekst: *"TV2's kommentator Jørgen Leth har hentet sin retorik fra denne bog, der nu i 40 år har forlenet Tour de France med en intellektuel aura"* (P, 1998: 223). Netop de to TV2-kommentatorer Jørgen Leth og Jørgen Mader er ofte centrum for manifesterede intertekstuelle referencer qua deres næsten monopolagtige status som cykelsportskommentatorer på TV i 1996 og 1997. Politiken præsenterer således en "Sprogguide til Lethland" i deres Tour de France-tillæg for 1997, hvori sætninger og begreber fra de herrers vokalium forklares, og samtidig sker dette med reference til avisens tekster af MJ: *"Politikens læsere – som også vil tænde for fjernsynet efter at have læst vor reporter Mogens Jacobsens voluminøse og grandiose skrivelser om cykelslangernes domptører – skal i midlertidig ikke lades i stikken i de tre uger, løbet varer"* (P, 1997: 250). Direkte reference er der også til eventyret, hvor helten forvandles fra en anonym rolle som hjælperytter til at være en sublim helteskikkelse: *"Historien om Bjarne Riis minder om et H.C. Andersen eventyr. Ørnen fra Herning har måttet gå så grueligt meget igennem for at nå til sin position i dag – hvor han står som vinder af verdens største cykelløb"* (P, 1996: 425). Svanen i eventyret om Den Grimme Ælling er i denne fortælling udskiftet med en dansk ørn. Den episke genre konstrueres således ved at trække på andre lignende fortællinger, og skal ikke ses som en enkeltstående, unik måde at italesætte cykelrytteren på i perioden. Her trækkes på tidligere tekster, som igen har inspirationen fra andre. Men ved at analysere et specifikt år, hvor udsagn anskues enkeltstående og diskontinuært, kan man efterfølgende anskueliggøre genrens kontinuitet gennem intertekstuelle referencer. De intertekstuelle referencer til cykelsporten som et

helteepos kombineres med en række manifesterede intertekstuelle referencer til rytterne, der optræder i teksten som direkte citater. Herved blandes to kontekster: Rytternes egne ord bliver sat ind i de talende subjekters egen episke kontekst. Således kan en rytters brug af udsagn som "jeg led" eksempelvis artikulere i relation til historien om den lidende, heroiske rytter på opofrelsens mission.

Den anden genre, som er fremherskende i hele perioden, er den journalistiske reportage. Denne genre bruger intertekstuelle referencer ved at inddrage andre tekster så som øvrige medier ellers ved at referere til sig selv: "I søndags kunne Politiken fortælle..." (P, 1996: 113). Ved at referere til sig selv skabes en sammenhæng og kontinuitet. Den omtalte begivenhed i bladet er ikke ny, men Politiken fortæller nu, hvorledes denne begivenhed videre har formet sig, hvorved aktualiteten af den underbygges.

Det interessante er, at i perioden omkring dopingskandalen i juli 1998 og i det efterfølgende halvandet år, intensiveres hyppigheden af referencer til andre medier. I de hektiske dage omkring Festinaskandalen er der daglige referencer til andre, primært udenlandske skrevne såvel som visuelle medier, og i januar og februar 1999 er der hyppige referencer til DR's program "Tavshedens Pris", som blandt andet omhandler brug af EPO på hold med danske ryttere⁴⁰. Samtidig udvides spredningen i manifesterede intertekstuelle referencer, idet langt flere subjektpositioner kommer direkte til orde i teksterne. Rytternes kontekst er således ikke længere ene om at blive artikulert i relation til det talende subjekts egne udsagn. Og netop fordi den episke genre nedtones, åbnes op for øget hybridisering af genrer, hvor der gennem intertekstuelle referencer til de nye subjektpositioner konstrueres langt flere genremæssige mix. En juridisk genre kombineres således med en teknisk-biologisk genre. Dette hænger nøje sammen med den interdiskursive praksis, der specielt ændrer karakter under og efter dopingskandalen i 1998.

6.1.2 Interdiskursivitet 1997: Parallele diskurser uden brud

Dopingdiskursen er i 1996 eksisterende, men marginaliseret. I starten af 1997 reagerer en dansk dopingekspert kritisk mod UCI's tiltag for at komme brugen af EPO til livs (P, 1997: 23). I denne sammenhæng indgår test og udelukkelse som begreber, der relateres til cykelrytteren, men samtidig beskrives de internationale stjerneryttere fortsat som toneangivende i initiativet mod dopingmisbrug, og UCI's tiltag med at blodteste som et bemærkelsesværdigt resultat. I denne tekst anes rammerne for en ny orden, idet dopingdiskursen i denne sammenhæng baner vejen for en juridisk diskurs' intervention i italesættelsen af cykelsporten. Dette giver sig udslag i en diskussion om straf kontra forebyggelse og grænseværdier, og det får også betydning for genererne. Den episke og reporterende genre er fortsat den dominerende, men suppleres nu af en genre, der indeholder juridiske udsagn, ligesom dopingdiskursen er genererende for en rearti-

---

⁴⁰ Sommeren 1999 udkommer bogen "Doping på Landevejen", hvori Andersen og Jung sammenfatter elementer fra DR-programmer, herunder Tavshedens Pris, samt supplerer med nye informationer.

kulation af de biologisk-naturvidenskabelige begreber. Hvor sidstnævnte tidligere blev relateret til cykelrytterens unikke organisme som en del af en heroisk diskurs, bliver de nu også gennem dopingdiskursen relateret til diverse medicinske stoffers indvirkning på kroppen.

Det interessante er dopingdiskursens relation til den juridiske diskurs. Her anes konturerne af striden om at italesætte den juridiske diskurs. På den ene side positioneres UCI og mestendels af rytterne, og på den anden side en diffus gruppe af dopingmodstandere. Førstnævntes artikulationer er i starten af 1997 dominerende, idet blodtestene forbindes med et ønske om at værne om rytternes sundhed:

"Der er ikke tale om nogen egentlige doping-beskyldninger mod de tre ryttere, der nu er blevet udelukket fra at udføre deres erhverv. For ingen kender grunden til, at den såkaldte hæmatokritværdi hos dem har overskredet de 50 procent. UCI mener blot, det er farligt at udøve topidræt for mennesker, der når op på den anden side af den grænse, så det er en ren forebyggende foranstaltning, at de midlertidigt skal holde sig i ro" (P, 1997: 78).

Fokus på, at rytternes helbred er væsentligt, genfindes hos HE i hans vurdering af UCI's skridt frem mod at gennemføre test og definere en grænseværdi: *"Et væsentligt formål med dopingbekæmpelse er at beskytte de aktives helbred, og derfor kan der naturligvis siges positivt om initiativet, men den ideelle løsning på sigt kan det ikke være"* (C, 1997: 2). Her tages således et forbehold til UCI's tiltag, der dog støttes, uden at blive gjort til en løsning. HE slår i maj til lyd for, at UCI's tiltag er det bedst tænkelige på et tidspunkt, hvor *"...man må antage, at alternativet havde været, intet at foretage sig"* (ibid: 6). Samtidig åbner han i denne tekst op for en ny diskurs' intervention i cykelsporten på baggrund af sonderinger over, hvordan grænsen for en hæmatokritværdi på 50 bliver til:

"Og hermed bevæger vi os så ind på etikens (moralens) vanskelige og smalle sti. Det er forbudt at indtage stoffer med henblik på kunstigt at forbedre sin præstation. Det er dermed forbudt at tage EPO. Men det er ikke forbudt at deltage i en højde træningslejr, og næppe nogen vil heller finde det uetisk. Er brug af højdehuse uetisk? (...) Teori er ét, praksis noget andet, men mon ikke UCI er på rette spor?"

Denne udlægning af den juridiske diskurs møder i perioden modstand fra en række lægelige positioner, idet UCI's grænse anses for at være en blåstempling af EPO-brugen: *"Professor Bengt Saltins største anke er, at man ved at fastlægge en acceptabel grænse for blodets fortykkelse til 50 reelt har tilladt brugen af EPO som drivmiddel til at højne blodprocenten. Han mener, at det ganske enkelt er umuligt at få tallet over 44 uden brug af EPO"* (P, 1997: 253). Her afsløres en anden italesættelse af den juridiske diskurs: Juraen tilføres ikke sporten for at beskytte atletens helbred, men for at bestemme, hvornår en praksis er legal eller forbudt. Denne tekst er som noget ganske nyt placeret under indlandsnyheder i Politikens første sektion på side 2 den 3. juli 1997 få dage før Tour de Frances start. Overskriften er *"Cykelrytternes farlige brændstof"* efterfulgt af underoverskriften

”Dansk forsker forudser flittig brug af farlig doping ved Tour de France – svært at afsløre misbrug” (ibid). Til trods for at teksten figurerer på sider, der normalt er forbeholdt nyheder fra den politiske sfære, optræder læger og fysiologer som de eneste grammatiske subjektpositioner. Dagen efter følges teksten op af en ny under overskriften ”Sunde kraftpræstationer” med underoverskriften ”Forskning viser, at fysisk aktivitet nedsætter risikoen for visse kræftsygdomme” (ibid: 255). Talende subjekt er i begge tilfælde Kaare Skovmand. Til 255 følger et billede af en udmattet ”...Bjarne Riis, efter en af sine kraftpræstationer”. Derfor relateres kraftpræstation qua overskriften til sundhed og til cykelsportens danske vinder. Forsker Sven Asp giver dog i tekstens slutning udtryk for, at sport på niveau med Tour de France ikke kan kaldes sundt: *”Meget indikerer, at Tour de France-rytterne må tage stimulanser af forskellig art for at klare strabadserne. Og når vi dertil, så er vi for langt ude”, siger Sven Asp* (ibid). Også denne tekst er placeret på indlandssiderne, men uden andre subjektpositioner end læger og fysiologer. Samtidig har placeringen den effekt, at disse to tekster redaktionelt adskilles fra den traditionelle omtale af sporten, som findes senere i sektionen eller i en særskilt sektion. Denne adskillelse er med til at opretholde den nationale diskurs og den heroiske diskurs som de dominerende måder at italesætte cykelsporten på i perioden omkring Tour de France 1997. Men gennem dopingdiskursens relation til den juridiske diskurs tydeliggøres det også, at den juridiske diskurs ikke følger en entydig strategi, men er splittet mellem forskellige positioneringer.

At dopingdiskursen tiltager en stadig mere fremtrædende position og resulterer i nye objekter i forbindelse med cykelsporten, ses efter en razzia under Giro d’Italia 1997: *”Razziaen var led i en større politi-indsats mod forbudte stoffer, og myndighederne havde ved telefon-aflytning fået et tip om, at der ville være noget at finde på cykelholdets indkvarteringssted, og det viste sig åbenbart også at være tilfældet”* (ibid: 204). Her italesættes italiensk politi og myndigheder som aktører, og det kan ses som et resultat af, at dopingdiskursen er nøje relateret til en juridisk diskurs’ og de dertilhørende aktører og institutioner. Yderligere er det i tiden før Tour de France 1997, at der også i Politiken findes en tekst, hvor den anti-kommercielle diskurs om sporten italesættes. Her optræder den uruguayanske forfatter Eduardo Galdeano og den britiske journalist Andrew Jennings som subjektpositioner, side om side med daværende kulturminister Ebbe Lundgaard (Rad. V.) i et seminar arrangeret af Danske Gymnastik og Idrætsforeninger (DGI). Fokus er her rettet på *”...pengenes magt og industrialiseringens krav til udøverne, som blandt andet har ført til det udbredte doping-misbrug”* (ibid: 220). I den sammenhæng får også sportsjournalistikken en kritik med på vejen af Jens Sejer Andersen, redaktør af DGI’s blad Ungdom & Idræt: *”Sportsjournalister har valgt at være døve og blinde over for de kulturelle, økonomiske og politiske aspekter af sporten”* (ibid). Dopingens forsøges således forklaret som et konkret resultat af blandt andet pengemagt og kommercialisering af sporten: *”Cykelsportens Tour de France består af et felt af medicin-mænd med*

hormonet Erythropoitin (EPO, red.) bankende rundt i blodet sammen med adrenalin" (ibid). Den her repræsenterede diskursive strategi står i stærk kontrast til den heroiske diskurs, der i tiden lige op til Tour de France 1997, hvor Riis skal forsvare sin sejr fra året før, er den absolut dominerende sammen med den nationale diskurs.

Dopingdiskursen italesættes oftest parallelt med og adskilt fra de dominerende diskurser indenfor cykelsporten. Dette eksemplificeres tydeligst i Politikens tillæg fra 2. juli forud for Tour de France 1997, hvor dopingdiskursen ikke indgår (ibid: 241-250). Samme dag optræder føromtalt tekst om rytternes farlige brændstof (ibid: 253). Det samme er tilfældet med tillægget om Danmark Rundt, som Politiken er involveret i på arrangørplan. Her optræder dopingdiskursen heller ikke (ibid: 438-447). Den nationale diskurs artikuleres fortsat i relation til den heroiske diskurs, idet det om Riis, der trods manglende status som dansk mester og uden Brian Holm som sin tro væbner fra året før, i tillægget til Tour de France 1997 omtales således: *"Uden Dannebrog og uden Brian Holm, men med en bugnende ballast af bastant styrke stiler Bjarne Riis mod Normandiet, hvor hans vikingeforfædre i svunden tid boltrede sig, og hvor han fra på lørdag skal lægge grunden til et nyt, begejstringsbrusende Tour de France-felttog, der hensætter vor lille, dejlige og ikke alt for stormægtigt-forvænte nation i en tilstand af overstadig lykke"* (ibid: 241). De dominerende diskurser fikses fortsat omkring drømmen som et nodalpunkt (ibid: 342), men den danske sejrherre må i løbet af Tour'en se sig som taberen i det klassiske rivaliseringsopgør: *"Tronen har han måttet overgive til Telekom-kronprinsen Jan Ullrich, men troen på, at han stadig har en fremtrædende rolle at spille i det store Tour de France-show, lever usvækket hos sidste års triumfator Bjarne Riis"* (ibid: 343). Genren er fortsat det episke heltepos med intertekstuelle referencer til en tid, hvor konger og kronprinser er toneangivende, eller som her hvor danske vikinger boltre sig. Med at "boltre sig" menes der næppe de rovmord, voldtægter og vilkårlige røverier, som danske vikinger senere hen er blevet kendt og berygtede for.

6.1.3 Interdiskursivitet 1998: Det store brud og kampen for en moralsk forankring

Dopingdiskursen relateres i starten af 1998 for alvor til den nationale diskurs, idet den danske rytter Jacob Piil testes positiv for brug af Nandrolon, men senere frikendes (P, 1998: 8; 9; 20 & 25), mens en anden dansker Michael Skelde testes positiv for brug af Testosteron og af DIF idømmes to års karantæne, men af UCI idømmes seks måneder (ibid: 14). Efterfølgende indtages den juridiske diskurs, idet det debateres, hvorvidt de målte værdier overskrider den tilladte grænseværdi, og hvis det er tilfældet hvilken sanktion der så er relevant. Det interessante med dette tilfælde er, at den nationale diskurs artikuleres sammen med en dopingdiskurs, og ikke som hidtil sammen med den heroiske diskurs. Danske ryttere kan nu, trods det at Piil på daværende tidspunkt ikke tilhører den absolutte top af danske verdenslitteryttere, italesættes

som deltagere i en praksis, der er underminerende for den heroiserende episke genre. Dette får Politikens sportsredaktør Rasmus Bech til at bringe den moralske diskurs ind i en generel italesættelse af sporten: *"Lad der ikke være tvivl om, at doping er en trussel mod idrættens anseelse og højt løftede moral og etiske grundlag – og en trussel mod atleternes sundhed. Og der skal ikke herske tvivl om, at det ikke kun er et kinesisk anliggende, men et globalt problem – og at Danmark ikke er noget uskyldens paradis i den sammenhæng"* (ibid: 11). Doping artikuleres her som både en trussel overfor det moralske og etiske grundlag samt overfor atleternes helbred, hvor UCI hidtil alene har pointeret atleternes helbred som det primære.

EPO-omtalen tilføjes en ny dimension, idet den tidligere belgiske toprytter Eddy Plankaert i belgisk TV indrømmer brug af EPO (ibid: 14a). Dagen efter denne notits kommenterer MJ denne indrømmelse således: *"At EPO-problematikken er dybt alvorlig, er hævet over enhver tvivl, men en afsløring" som Plankaerts synes hovedsageligt at gå sensationens ærinde. Og er måske god for et pænt lille to-honorar som tilskud til dagligdagen"* (ibid: 16). Her drager MJ Plankaerts motiver i tvivl, og inddrager selv personlig økonomisk berigelse som et muligt motiv. Samme motiv tilskrives den tyske rytter Uwe Ampler, der 1994 påstår, at der eksisterer et EPO-misbrug i feltet, men siden har trukket sine udtalelser tilbage. Riis, der definerer ham som en ynkelig person, bringer denne omtale af Ampler: *"Han prøvede for nogle år siden at tjene penge på at fortælle, hvordan EPO var det store vidundermiddel i professionelle cykelkredse. Det har åbenbart ikke givet nok, for nu har han travlt med at fortælle alle, at det hele var løgn og latin, og at han er blevet fuldstændig misforstået"* (ibid: 132). I denne tekst af MJ optræder Riis som eneste citerede, grammatiske subjekt. Påstået dopingmisbrug relateres i disse tekster med navngivne atlethers ønske om personlig økonomisk berigelse, hvorved der trækkes på en variant af den anti-kommercielle diskurs: Ikke for at forklare brugen af doping, men for at forklare hvorfor nogle ryttere kommer med påstande om et misbrug indenfor cykelsporten.

Trods det faktum, at to danske ryttere relateres til brug af doping, og at EPO gentagne gange nævnes i perioden, er det frem til Tour de France 1998 stadig de episke og reporterende genrer, der dominerer, idet der fortsat trækkes på den heroiske og den nationale diskurs. Her er det specielt Bjarne Riis, der fokuseres på efter en række gode resultater i månederne op til Tour de France. I Politikens eget Tour-tillæg den 8. juli præsenteres Riis på avisens forside som *"...tæt på topformen"* (ibid: 202), mens tillægget ikke nævner den verserende dopingdebat (ibid: 203-207). Dopingdiskursen artikuleres i forhold til cykelsporten, men separat og integreres ikke, således at der opstår nye hybriddiskurser. Det er først i reportagerne fra førstedagen i Tour de France 1998, at Festinaskandalen omtales, idet Festinaholdets massør anholdes af fransk grænsepolitik med adskillige forbudte stoffer, herunder EPO og anabolske steroider. Om sagen anvender Politikens journalist selv ordet *"Skandale"* i overskriften (ibid: 219).

6.1.4 Nye subjektpositioner – politikernes entré

Skandalen, der løbende udvider sig fra først at omfatte Festinaholdet og herefter belgiske TVM med en række danskere på holdet, for til sidst at berøre alle ryttere i feltet, udløser et sandt boom i nye subjektpositioner. Dette gælder de talende subjekter, hvor MJ nu hyppigt akkompagneres af flere journalister så som Lars Bøgeskov, Nina Kragh, Michael Rothenborg samtidig med at læserindlæg om emnet doping hyppigt findes i Politiken. Desuden inddrages langt flere grammatiske subjektpositioner i italesættelsen af cykelsporten: I første omgang er det de læger, der er direkte tilknyttet sporten, og holdenes sportsdirektører, der bidrager til italesættelsen af cykelsporten (ibid: 224), samtidig med at der hyppigt eksisterer manifesterede intertekstuelle referencer til andre internationale aviser så som franske L'Equipe og italienske La Gazzetta dello Sport (ibid: 224; 245). Team Danmarks dopingkonsulent Finn Mikkelsen optræder som eksperthen, der slår til lyd for, at de fysiske udfordringer skal mindskes. Dette krav italesættes ved dels at trække på en dopingdiskurs, hvor de fysiologiske betragtninger inddrages, og dels ved at trække på den moralske diskurs: *"De seneste år har mange ryttere haft behov for at tage drop for bedre at restituere sig mellem etaperne. Og det er blevet diskuteret, om det rent moralsk kan forsvares, at rytterne får drop og indsprøjtninger med næringsstoffer. Det burde ikke være nødvendigt for at gennemføre et cykelløb"* (ibid: 246). Sammen med Bengt Saltin skitserer Finn Mikkelsen følgende fremtidsscenario, såfremt praksis blandt rytterne ikke ændres: *"Bliver udøverne ikke mere moralsk bevidste om deres præstationer, tror jeg, at tilskuerne, seerne og ikke mindst sponsorerne vil sige farvel og tak, for de vil ikke finde sig i snyd", mener Finn Mikkelsen...*" (ibid). Det interessante ved koblingen mellem en moralsk og en dopingdiskurs er, at fokus her rettes mod rytteren som bærer af en praksis, som italesættes som uforenelig med omverdenens moralsk forankrede ønsker og forventninger til sporten. Samme dag kan man i en tekst med MJ som talende subjekt se dopingdiskursen artikuleret sammen med elementer fra en strukturel diskurs, hvor dopinguvasenet italesættes som et gammelkendt fænomen i international topidræt: *"Men virkeligheden er nu engang sådan, at der findes ligeså kvalificeret lægelig ekspertise i de kredse, der arbejder på at omgå reglerne, som hos de instanser, der søger at komme ondt til livs".* Og han fortsætter senere: *"I dagligdagen er det i midlertidigt sådan, at næsten alle cykelryttere nærer en blind tillid til de folk, der omgiver dem og derfor heller ikke stiller så mange spørgsmål om, hvad det er for midler de pådattes for at klare dette og hint problem. Ingen undskyldning – sådan er det bare"* (ibid: 244). Her italesættes rytterne som viljeløse objekter i et system, de naivt og ganske ubevidst følger, hvilket står i en diametral modsætning til den hidtidige herskende heroiske diskurs. Ved at anvende ordet "næsten" tager MJ dog det forbehold, at der kan være undtagelser blandt rytterne. Det interessante ved at sammenligne disse to tekster (ibid 244; 246) er, at der på samme side i Politiken efter dopingdiskursens intervensering i italesættelsen af cykelsporten, figurerer forskellige konkurrerende diskurser: En strukturel, der

forsøger at forklare dopingpraksis ud fra nogle indlejrede strukturer ved cykelsporten, og en moralsk, der appellerer til ændret praksis for det enkelte individ, således at moral og etik blandt cykelryttere harmonerer med omverdenens. Det er i vid udstrækning denne konflikt mellem de to diskurser, der også genfindes i den diskursive formation for 1999, og som kan spores hertil. Det er således ved at anskue diskursers manifestering diskontinuært som snittet for 1999 er eksemplet på, man kan kortlægge deres kontinuære genealogi.

Væsentlige nye subjektpositioner, hvorfra cykelsporten italesættes, er repræsentanter for de folkevalgte institutioner. På initiativ fra Frankrigs daværende kommunistiske minister for sport og ungdom Marie-George Buffet indledes de aktuelle aktioner mod doping i cykelsporten⁴¹. I sin italesættelse af sporten forsøger hun at forene den moralske diskurs med den anti-kommercielle diskurs: *”Tour de France er syg, men vi må ikke slå løbet ihjel. For at redde den syge må vi fjerne årsagen til sygdommen og det er doping”* (ibid: 553). Og fortsat i samme tekst beskrives hun som en moralist, der *”...betragter cykelstjernerne som arbejdere i klæerne på pengehungrende sponsorer og sportsdirektører. Og Tour de France er blevet disses forlængede arm med rytterne som ofre for et alt for hårdt løb og alt for opskruede forventninger”*, og som i forlængelse hermed opfordrer rytterne til at sige fra overfor en sport på disse præmisser (ibid: 553). Den danske kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen trækker ligeledes på en moralsk diskurs i sine kommentarer til den aktuelle dopingskandale: *”Min bekymring gælder især de unge idrætsudøveres helbred og moral. Tilsyneladende betragter nogle af dem det som uproblematisk at benytte dopingmidler. Deres helte, som vi ser under Tour de France, er jeg knap så bekymret for. De tjener masser af penge, og jeg er sikker på, at de ved, hvad de risikerer ved at dope sig”, siger hun* (ibid: 352). Muligheden for indtjening af penge opvejer således de eventuelle risici forbundet med brug af doping, som de professionelle ryttere ifølge Gerner Nielsen bevidst indtager. Her italesættes rytterne således ikke som ofre for et system, men derimod som selvstændige, handlende individer, der er i stand til at vurdere et rationelt forhold mellem indtjening og helbred. Også danske politikere fra den daværende borgerlige opposition ytrer sig i perioden efter Tour de France 1998: Venstres Birthe Rønn Hornbeck kritiserer de konservatives idrætsordfører Brian Mikkelsen for i kampen mod doping at give køb på grundlæggende retsprincipper. Dette sker med direkte intertekstuel reference til Mikkelsens udmeldinger i DR’s TV-avis. Hornbeck trækker overvejende på en juridisk diskurs, hvor regler og rammer for kampen mod doping diskuteres, men slutter af med en passus, som trækker på elementer fra såvel den anti-kommercielle som den moralske diskurs: *”Idrætten må lære at holde orden i egne rækker frem for at presse og presse idrætsfolkene til en umenneskelig indsats, der ikke har et hak med idræt at gøre og kun tilsigter at få fingrene i endnu flere offentlige og private penge”* (ibid:496). Mikkelsens svar fem dage senere trækker overvejende på en juridisk og moralsk diskurs, idet det konstateres at *”...idrætsverdenen selv har bedt politikerne om hjælp for at komme doping-*

---

⁴¹ Buffet er unik i den forstand, at der ikke tidligere i et vest-europæisk land har eksisteret en kvindelig, kommunistisk minister med sporten som ansvarsområde. Hun er minister i en regering under ledelse af Socialistpartiets Lionel Jospin, hvori det gamle franske kommunistparti PCF indgår. Sådanne kommunister med sporten som ansvarsområde findes i den tidligere Østblok, men på baggrund af den systematiske statskontrollerede dopingbrug, der her kan dokumenteres, kan det ikke påstås at disse poster er blevet brugt som positioner, hvorfra doping er blevet bekæmpet.

misbruget til livs" og at idrætten selv "...har ønsket, at politiet får mulighed for at være aktiv medspiller i jagten på ulovlige stoffer". Målet hermed er i følge Mikkelsen klart: *"Jeg ønsker en ren idræt, hvor resultater på alle niveauer opnås i en ædel kappestrid, hvor kun træning og talent afgør kampens vinder. Alt andet end vitaminpiller er vanvittigt, og derfor skal doping droppes"* (ibid: 508).

6.1.5 Kampen mellem struktur og individ

Det kan derfor være relevant at se på, hvordan de til tider modstridende moralske, strukturelle og anti-kommercielle diskurser konstituerer sig i perioden med det opbrud, som følger i kølvandet på Festinaskandalen. I en tekst med Nina Kragh som talende subjekt trækkes der på den strukturelle diskurs, idet en anonymiseret, tidligere professionel rytter optræder som grammatisk subjekt: *"Det handler ikke om udvalgte ryttere eller hold, det handler ifølge min overbevisning om en hel cykelverden, hvor jeg i den grad ser rytterne som ofrene. En verden som er meget lukket, og hvor man skal passe på med, hvad man siger..."* (ibid: 264). Sportsredaktør Rasmus Bech drager de kommercielle rammer ind i en forklaring af doping: *"Det er en sammenkobling af kolossale økonomiske interesser og enkelte idrætsfolks næsten kompromisløse ambitioner, der har gjort doping-problematikken bred"* (ibid: 481). I denne tekst søges en anti-kommerciel diskurs forenet med en moralsk diskurs: *"Men etisk set er der i mine øjne tale om en klar "forbrydelse" (...) som groft sagt har det formål at fuske sig til en fordel og snyde konkurrenterne"* (481). En hybrid af den anti-kommercielle og strukturelle diskurs konstrueres ved at anskue dopingpraksis som en del af en sammensværgelse, hvorved dopingpraksis ikke reduceres til et produkt af enkeltindividers svigt: *"Det er en stærk sammensværgelse, fransk politi i disse dage kæmper mod i Tour de France. Blandt de sammensvorne er sponsorer, sportsdirektører, cykelryttere, tilskuere, internationale idrætspolitikere samt alverdens medier og sportsforbrugere. Nogle doper sig. Andre gør alt for at doping kan foregå i fred. Andre igen nøjes med at kigge den anden vej"* (ibid: 432). Fokus kan også i højere grad rettes mod udbyderne af medikamenter, og det må føre til et opgør med en liberaliseret medicinalhandel, hvilket foreslås af en læser (ibid: 447). Formand for DIF, Kai Holm trækker ligeledes på en anti-kommerciel diskurs, når han søger at forklare doping: *"For hvis der er noget de seneste måneders udvikling indenfor international eliteidræt har vist, så er dét, at pengeinteresserne i sporten nu er blevet så ustyrlige og ødelæggende for sportens grundprincipper, at det er bydende nødvendigt med en meget mere håndfast regulering end det hidtidige knæfald for markeds kræfterne"* (ibid: 526). Ved at gribe ind overfor de mekanismer, der i følge Holm er ødelæggende, kan de internationale forbund holde fast i idrættens idégrundlag. På lederpladsen i Politiken støttes Holms opgør med markeds kræfterne med underoverskriften: *"Profitjagt ødelægger idrætten"* (ibid: 531). På samme måde tilskrives pengene at være en væsentlig drivkraft bag doping i cykelsporten, men i en leder i Politiken i forbindelse med UCI's årlige kongres i oktober 1998 skrives det:

"Penge, mange penge har alle dage været drivkraften for initiativ og opfindsomhed – og bedrag. Derfor er det også urealistisk at tro, at den professionelle idræt nogen sinde vil kunne gøre definitivt op med de kræfter, der udvikler og bruger doping for at fremme præstationerne og snyde sig til "ære" og rigdom. Men det er ikke ensbetydende med, at man ikke skal arbejde på at begrænse doping-uvæsenet, som indebærer en sundhedsrisiko for atleterne, og som i bund og grund er et angreb på idrættens etik og samfundets moral. Derfor er det vigtigt, at ikke alene de skrupelløse dopingsmisbrugere, men også de læger, der ukritisk og samvittighedsløst forsker i nye dopingmidler, straffes hårdt og kontant" (ibid: 636).

Det interessante ved udsnittet er, at den anti-kommercielle diskurs relateres til den moralske diskurs, men samtidig begrænses det anti-kommercielle perspektiv til at omfatte læger tilknyttet doping. Italesættelsen af lægerne som skurkene genfindes også hos MJ (ibid: 342). Hvad der herved ekskluderes i italesættelsen af den anti-kommercielle diskurs er, at den også kan omfatte producenterne af dopingstoffer⁴². Fokuseringen på ofte navngivne læger kan i stedet ses som et konkret resultat af, at den anti-kommercielle diskurs artikuleres sammen med elementer fra den individorienterede moralske diskurs, hvorfor det kollektive, strukturelle perspektiv ekskluderes⁴³.

Den moralske diskurs inddrages hyppigt i perioden efter Tour de France og begrænser sig ikke kun til cykelsporten, men intervenserer efterfølgende også italesættelserne af andre sportsgrene. I sin enkelthed italesætter den den rette måde at dyrke sport på. Samtidig ses doping ikke som en immanent del af sporten, men derimod som noget, der kan tilskrives få elementer. Det eksemplificeres af HE's ræsonnement i august 1998, hvor han deler udøverne ind efter farverne sort, grå og hvid:

"Der vil i sportens verden som alle andre steder altid være dem, der gerne vil snyde, og det for næsten enhver pris. Det er de sorte, men de er nu trods alt i mindretal. Så er der de grå, de som ikke bryder sig om det. Af anstændighed, af angst for at blive afsløret, og af angst for liv og helbred. Men de gør det (måske), fordi de føler sig presset af omgivelserne, først og fremmest de sorte. (...) Og så er der de hvide (...) de udgør i denne sammenhæng ikke noget problem" (C, 1998: 12).

Ud fra denne betragtning kan man ifølge HE komme langt ved oplysning og ved at tale til de grås moral, men afgørende længst kommer man, "...når man kan overbevise dem om, at risikoen for afsløring er så omfattende, at de ikke tør tage chancen..." (ibid). Det interessante i denne italesættelse er, at elementer fra en moralsk diskurs artikuleres sammen med elementer fra den juridiske diskurs. Forbud, afsløring og sanktioner skal kobles til en moralsk oprustning, for kun herigenem kan den enkelte rytter afholde sig fra brug af doping. Den juridiske diskurs skal dog også rettes mod bagmændene: *"Men det er ikke kun rytterne, der skal stresses, det er i høj grad også "bagmændene" i form af de sorte læger, trænere og soigneurs m.fl. som medvirker på forskellige niveauer"* (ibid). Brugen af farver er en interessant intertekstuel reference til kampen mellem det gode og

⁴² Et krav til producenterne kunne således være, at et potentielt dopingstof tilføres en biologisk inaktiv markør, der kan spores ved en urintest. Dette krav er ikke en central del af dopingbekæmpelsen, hvor der primært fokuseres på enkeltindivider. Yderligere herom i Christiansen, 2004: 294-296.

⁴³ Et eksempel herpå er omtalen af Riis' og Rolf Sørensens læge Luigi Cecchini, der i 1996 omtales som træningsvejleder og selv ivrig cykelmotionist, men i 1999 optræder som en af cykelsportens dopinglæger (Andersen & Jung, 1999: 142)

det onde i Bibelen. Det sorte repræsenteret ved Satan er det onde, mens det hvide repræsenteret ved Gud og englene det rendyrkede gode⁴⁴. Mellem disse arketyper står menneskene symboliseret ved blandingsfarven grå, der kan gå i begge retninger. Med den rette tro og korrekte levevis på jorden nærmer menneskene sig det rene og sikrer dem en plads i Himlen efter det jordiske liv, men forbryder man sig mod den korrekte levevis nærmer man sig det sorte og er dømt til at brænde over Helvedes evige ild. Kan man isolere de udefrakommende sorte kræfter, kan de gode kræfter sejre. Det er ligeledes fra den moralske diskurs, at begrebet "ren" tages (P, 1998: 360; 508; 689). Formand for DCU Per Pedersen formulerer dette meget klart i sin formandsberetning:

"Vi stiller krav om en ren og dopingfri cykelsport. Cykelsporten skal ikke være en forretning, der drives ved hjælp af bl.a. snyd og brug af doping. Det handler om aktive idrætsudøvere, sundhed og sport, og rytternes sundhed må gå forud for alt. Med effektive dopingregler skal vi bekæmpe og afskaffe brug af doping indenfor cykelsporten, så det i bund og grund bliver en sund idrætsgren, der trygt kan dyrkes af hele ungdommen" (ibid: 689).

Her artikuleres "ren" gennem relationer til sundhed, mens doping gennem relation til snyd artikuleres som renhedens negation. Det rene gøres til det trygge, og trygheden skal garanteres retsligt. Den moralske diskurs repræsenteres endvidere af sponsorer: *"Danske sponsorer er begyndt at presse idrætsfolk til ikke at dope sig eller på anden måde opføre sig umoralsk"* indleder journalist Lars Bøgeskov i en tekst under overskriften "Sponsorer kræver moralsk oprustning" (ibid: 671). Her søges den moralske diskurs igen relateret til den juridiske diskurs ved at kombinere moralsk oprustning med hårdere straffe.

Fremkomsten af nye diskurser, fortrængningen af de hidtidige dominerende diskurser samt de nye hybrider, der opstår når de nye diskurser relateres og blandes, får også betydning for genrene. Gennemgangen af de diskursive formationer for henholdsvis 1996 og 1999 tydeliggør, at dopingdiskursens centrale placering i 1999 er uforenelig med den helteepiske genre. Denne ændring ser man tendenser til umiddelbart efter skandalen, idet en af de kendeste italesættere af denne genre, poeten og tv-kommentator Jørgen Leth af en læser kritiseres: *"Han (leth, red.) har godt nok været bundet af etapernes reelle forløb, men han har kunnet ophøje mennesker, der rent faktisk kører cykelløbene, til en art mytologiske helteskikkelser. Han har fortalt historier fra en eventyrverden befolket med væsener som ørnen, den lille elefant og løvernes konge. Derfor er Jørgen Leth rystet i sin grundvold, når mere og mere vedholdende rygter fortæller, at stort set alle de 189 Tour de France-ryttere på illegal vis har brugt medicin til at styrke kroppens ydeevne"* (ibid: 353). Et af de første debatindlæg fra læserne som reaktion på skandalen retter sig netop mod, hvad læseren opfatter som ukritisk sportsjournalistik, uden at det eksplicit rettes mod den helteepiske genre (ibid: 317). Et opbrud i genrene illustreres bedst i det officielle tillæg om Danmark Rundt, som Politiken bringer den

---

⁴⁴ Associeringen af farver til kampen mellem de gode og det onde kendes også fra film. Eksempelvis er personificeringen af det onde i Star Wars den sortklædte Darth Vader, mens de gode oprørere anført af Luke Skywalker er klædt i lyse farver.

10. august 1998. (ibid: 470-477). Her er den nationale diskurs og den heroiske diskurs næsten ikke-eksisterende, hvilket også har medført en eksklusion af den helteepiske genre. Derimod er dopingdiskursen ikke til at komme udenom: "Skyggerne fra dopingskandalen i Tour de France er langt fra forsvundet..." som MJ indledningsvis skriver (ibid: 470). Og dette er tilfældet året ud, hvor dopingdiskursen ikke kun manifesterer sig sammen med cykelsport, men breder sig til at omfatte de fleste sportsgrene, ligesom doping i sig selv bliver et emne på sportssiderne uafhængigt af en specifik idrætsgren.

7. Ændret diskursorden og nye feltrelationer

Italesættelserne af cykelsporten udgør en del af den orden, der her betegnes som cykelidrættens diskursorden. Udover de dele, der omfatter cykelsporten, indbefatter denne orden også den bredere folkelige motionscykling.

Udviklingen af cykelsportens diskursorden er i de foregående afsnit blevet tydeliggjort ved, at den nationale og heroiske diskurs er dominerende i 1996. Den forordning skal ses som et samspil med den episke genre, der, sammen med den rapporterende genre, er den dominerende form for italesættelse af cykelsporten. Dopingdiskursen er således marginaliseret for at kunne reproducere og stabilisere en orden, hvor italesættelsen af cykelrytteren som et viljestærkt og opofrende individ er næsten enerådende. Herigennem skabes et system, der tillader en sprogbrug, der henter sine begreber fra en episk genre, mens marginaliseringen af dopingdiskursen er medvirkende til, at alternativer til de dominerende genrer og diskurser ikke står til rådighed i 1996. I løbet af 1997 trækkes oftere på dopingdiskursen, men det ændrer ikke ved, at den nationale og den heroiske diskurs fortsat er dominerende. Endvidere trækkes der på diskurser, som hidtil ikke har været en del af cykelsportens diskursorden, men disse nye, men perifere diskurser eksisterer parallelt med og adskilt fra de dominerende diskurser.

Festinaskandalen under Tour de France 1998 ændrer radikalt ved denne orden. Dopingdiskursen indtager herefter en central position i diskursordenen, og det åbner op for, at de hidtidige perifere diskurser kan inddrages og nypositioneres i ordenen. Her trækkes især på elementer fra en juridisk, en moralsk og anti-kommerciel diskurs, der tilhører andre af den sociale ordens diskursordener. Denne nyforordning forskyder samtidig genrernes placering i diskursordenen. Den episke genre er således ikke længere meningsfuld, idet dopingdiskursen har undermineret forudsætningerne for denne genre, der er tæt forbundet med den heroiske diskurs. Den ændrede diskursorden giver også plads til, at nye praksisser vinder frem, idet nye subjektpositioner inddrages i tekstproduktionen. Det bryder med den hidtidige diskursive praksis, som i høj grad har været præget af få subjekters italesættelse af cykelsporten, hvorunder primært rytterne selv er blevet inddraget som grammatiske subjekter. Opbruddet med den hidtidige diskursorden

skaber plads til, at nye begreber tages i brug og de hidtidige reartikuleres i nye relationer. Gennem inddragelsen af nye subjektpositioner, nye begreber og ved at trække på langt flere diskurser skabes en orden, hvor flere diskursive strategier kæmper samtidig om at italesætte cykelrytteren. På den ene side eksisterer den tidligere dominerende strategi, der er fikseret omkring nodalpunktet drømmen, hvor rytteren italesættes som et viljestærkt og opofrende individ, der følger målet om at realisere en for alle ryttere universel drøm. På den anden side eksisterer en diskursiv strategi, der trækker på den juridiske, moralske og dopingdiskursen, og hvor målet for en sportsudøver ikke er det at vinde for enhver pris, men at vinde på den korrekte, moralsk accepterede måde. Dette symboliseres ved nodalpunktet "ren".

Der trækkes hyppigt på en anti-kommercielle diskurs i perioden lige efter skandalen i 1998, men denne diskurs marginaliseres i stigende omfang i løbet af 1999. Samtidig er den strukturelle diskurs eksisterende, men dog marginaliseret i perioden fra 1998 til 1999. I reartikulationen af cykelsportens diskursorden ekskluderes disse to diskurser som mulige strategier efter dopingdiskursens indtræden. Konsekvensen heraf bliver, at italesættelsen af dopingbrugen bliver et individuelt anliggende, hvor den enkelte rytters moral sættes i centrum, samtidig med at den enkelte rytter kan testes og udelukkes. Marginaliseringen af den strukturelle og den anti-kommercielle diskurs i 1999 er med til at ekskludere diskursive strategier, der italesætter henholdsvis doping som en logisk konsekvens af sportens iboende rationale og økonomiens dominans i sportens verden. Derfor er der også nogle ligheder mellem formationerne for 1996 og 1999: Det er stadig individet, der er i centrum. Den heroiske diskurs fokuserer på det sublime individ, mens den moralske diskurs retter sig mod det individ, der har fejlet og skal oprustes moralsk. Et godt eksempel på, at dette fokus trods ændret diskursorden stadig er intakt er den fokusering, der i perioden efter skandalen i 1998 er på de danske ryttere, som i årene forinden er folkehelte. Riis bliver hyldet i 1996, men i starten af 1999 kræves det, at han personligt bekender sine synder (Rasmussen, 2000; Andersen & Jung, 1999).

Den ændrede diskursorden skal ses i nøje sammenhæng med periodens ændrede feltrelationer. Cykelsportens felt indgår via cykelidrættens felt i sportens felt, der står i relation til de øvrige felter i den sociale orden. Cykelidrættens felt udgøres i 1996 af rytterne, hvad enten det er eliteryttere eller motionister, og på det institutionelle niveau af DCU og UCI samt diverse hold og begivenheder fra Tour de France til Sjælland Rundt. Relateret hertil står subjektpositioner så som journalister, der kan placeres som både en del af feltet for medieverdenen og feltet for sporten. Regelsættet for cykelsportens felt er formelt defineret af DCU, UCI og rytterne, og uformelt i disses relationer til omverdenen, herunder medieverdenen. Det gælder om at vinde og som rytter at følge drømmen om at nå et mål, og dette indlejrer sig også i relationerne indenfor feltet for cykelsporten. De markante diskursive ændringer efter Tour de France afspejler sig i

relationerne mellem felterne. Det hidtidige relativt autonome felt for cykelsporten interverneres af positioner udenfor cykelsportens hidtidige felt: Fra det juridiske felt kommer dommere og ordensmagt, fra det politiske felt kommer politikere og fra lægevidenskabens felt kommer nye positioner til så som fysiologer. Således er cykelsportens felt i lighed med andre felter en dynamisk størrelse, der bestemmes gennem relationer til andre felter. I en opbrudssituation som 1998 indtager institutioner og aktører fra andre felter for en tid dominerende positioner i cykelsportens felt og tvinger rytterne som de hidtidige dominerende aktører til at indtage en sideordnet position. Disse nye magtkonstellationer afspejles i diskursordenen.

7.1. Magt og hegemoni: Fra stabilitet til opbrud

De diskursive strategier er i overensstemmelse med magtkonstellationer positioneret i cykelsportens felt for perioden omkring 1996. Magten ligger hos cykelsportens egne aktører, idet subjektpositioner fra andre sociale felter i vidt omfang ikke positioneres indenfor cykelsportens felt. Dette kommer konkret til udtryk deri, at der ikke hersker nogen nævneværdig kamp mellem de diskurser og genrer, der er fikseret omkring nodalpunktet drømmen. Denne relative konsensus kan derfor betegnes som et stabilt hegemoni, hvor rytterne selv indtager den privilegerede position som grammatiske subjekter, og hvor de talende subjekter i høj grad forener rytternes udsagn med en episk kontekst. Intimiteten mellem grammatisk og talende subjekt, mellem ryttere og journalist, kan derfor i 1996 betegnes som en hegemonisk konstellation. Det hegemoniske aspekt eksemplificeres ved, at det i 1996-1997 er positioner indenfor cykelsportens felt (her UCI og rytterne), der italesættes som de handlende subjekter i kampen mod doping, på det tidspunkt hvor elementer fra den marginaliserede dopingdiskurs inddrages. Diskursernes konstituerende rolle, hvorigennem relativt få subjektpositioner kommer til orde, er derfor i denne hegemoniske fase med til at opretholde cykelsportens felt som et forholdsvis lukket system, hvorved de eksisterende magtstrukturer reproduceres. Der stilles ikke spørgsmål ved det eksisterende lederskab og den diskursive strategi, som de dominerende diskurser drives frem af, hvorved man kan argumentere for, at dette hegemoni antager en strukturel form, idet en specifik form for social praksis og et moralsk kodeks er indlejret over længere tid, således at de hegemoniske diskurser har materialiseret sig og en indlejret på det individuelle niveau i rytternes habitus.

Dopingskandalen i 1998 udgør et brud med cykelsportens hegemoniske orden, hvilket også medvirker til et opbrud i cykelsportens diskursorden. De nye subjektpositioner og andre felters dominerende positioneringer indenfor cykelsportens felt skaber kampe mellem positionerne, og diskursivt udmønter dette sig i flere konkurrerende former for diskursiv praksis, der følger forskellige diskursive strategier. Opbruddet i feltrelationerne medfører ligeledes, at den viden, der eksisterer om cykelsporten, udvides. Den heroiske diskurs skaber indtil 1998 et hegemoni,

hvorigennem en specifik form for viden om et viljestærkt og opofrende individ konstrueres, mens anden form for viden ekskluderes. Med opbruddet åbnes der op for, at den hidtidige viden suppleres eller fortrænges af forskellige alternative former for viden om cykelrytteren som enten et individ med en anløben moral eller som et offer for økonomiske interesser, eller sågar om cykelsporten som en integreret og logisk uadskillelig del af en dopingpraksis. Diskursivt giver det sig udtryk i, at cykelsportens diskurser ikke entydigt forener sig omkring et nodalpunkt. Sideløbende med at diskurserne er vidensproducerende, er de også udtryk for de nye magt-konstellationer, der indtager cykelsporten. De franske myndigheders aktion forud for Tour de France med kommunisten Buffet i forrest, symboliserer, hvorledes aktører fra det juridiske og politiske felt intervenser og definerer reglerne for en praksis i cykelsportens felt. Diskursivt manifesteres dette gennem inddragelsen af elementer fra en moralsk diskurs, der foreskriver hvorledes aktører "bør være". Det er således vigtigt ikke blot at se en diskurs som konstituerende og dermed vidensproducerende, men også som samspil med og et produkt af fysiske, ikke-diskursive magtstrukturer, hvorfra privilegerede positioner for italesættelse muliggøres. En reartikuleret diskursorden er således også resultatet af nye aktørers sociale praksis i feltet for cykelidræt.

Magten kan enten anskues som kampe i et felt mellem relationelle positioner eller mellem relationerne for de forskellige felter om af definere, hvilke kapitalformer der skal have gennemslagskraft for feltet, og herigennem have mulighed for at blive transformeret til symbolsk kapital. Interventionerne i kølvandet på Festinaskandalen er derfor en kamp om reglerne for et felt, idet den moralske diskurs er et sprogligt udtryk for styrkeforhold i magtens metafelt. Herigennem forsøges det defineret for cykelsportens felt, hvilken kapitalform der kan blive transformeret herfra til symbolsk kapital. Den kulturelle kapital, som en cykelrytter i 1996 er i besiddelse af, kan defineres ved evnen til at køre stærkt og indordne sig i det hierarki, som er indlejret i cykelsportens praksis. Ved at efterleve dette kodeks vil vinderen, eksemplificeret ved danske Bjarne Riis' sejr i 1996, opnå en status af magt, idet sejren kan transformeres til symbolsk kapital og herigennem positionere ham i en dominerende rolle i feltet. Riis er derfor et yndet objekt for reklamer (eksempelvis P, 1996, 376), hvortil positioner med stor økonomisk kapital gerne knytter sig an for at generere symbolsk kapital. Den sociale kapital underbygger denne positionering, idet de sociale relationer og netværk til vinderen ligeledes kan transformeres til symbolsk kapital. Eksempelvis opnår hjælperytteren Brian Holm qua sit nationale og holdmæssige tilhørsforhold til Bjarne Riis mulighed for at transformere social kapital til symbolsk kapital. I denne hegemoniske periode er regelsættet og feltrelationerne præget af stabilitet. Gennem interventionen i 1998 og det efterfølgende år ændres reglerne for forudsætninger for, hvordan den kulturelle kapital kan transformeres. Ved at trække på en moralsk diskurs forsøges praksis for cykelrytteren ændret, og ved at trække på en juridisk diskurs søges dette implementeret i

selve de juridiske rammer for cykelsporten. Det er således ikke længere blot sejren, der er den legitime form for kulturel kapital, men derimod den rene, dopingfri praksis, der forsøges tilført til cykelsportens felt udefra fra magtens felt. Opbruddet i 1998 er således ikke blot et opgør baseret på feltets eksisterende regelsæt, men er derimod en kamp om at definere selve feltets regelsæt i forhold til magtens metafelt.

De kontroverser, der følger i tiden efter 1998 kan ses som en kamp for at opnå konsensus omkring de nye definitioner på kapitalformerne. Disse konflikter kan forklares gennem den habitus, som er bestemmende for praksis blandt de forskellige positioner, der relateres til hinanden i cykelsportens felt: Rytterens habitus ændres ikke blot fordi de strukturelle rammer søges ændret over kort tid. Hvis dopingbrug er en integreret del af en rytters habitus, skal en anti-doping praksis være et produkt af en længere socialisering til de nydefinerede regler for kapitalformer, idet det antages af den hidtidige habitus, som inkluderer brug af doping, er i overensstemmelse med den hidtidige form for kulturel kapital, som blot bestemmes ved evnen til at køre stærkt. På samme vis vil den diskursive praksis blandt talende subjekter så som journalister ikke ændres, blot fordi dopingdiskursen bliver den dominerende diskurs. De nye diskurser skal materialiseres, hvilket i perioden sker gennem dannelsen af et internationalt anti-doping agentur (WADA) i sidste halvdel af 1999. Herigennem kan nye genrer om den rene atlet italesættes, hvilket slutteligt kan ende med en indprentning på individplanen (socialisering), således at rytteren som subjekt bliver bærer af en praksis, der ikke indbefatter dopingbrug. At nå så vidt vil betyde, at der etableres et nyt, stabilt hegemoni, hvor nodalpunktet "ren" fikseres som det samlende tegn for de nye diskurser indenfor cykelsporten. Set i dette udviklingsperspektiv giver det mening at tale om habitus som socialiseret subjektivitet, netop fordi socialisering er en proces over tid, der modstrider et begreb som kontingens. I princippet kan praksis være en anden. I realiteten er habitus en strukturerende faktor, der er indlejret over tid, og det kan forklare, hvorfor den ændrede diskursorden samt nye feltrelationer ikke per automatik medfører en ændret praksis blandt cykelryttere på kort sigt.

8. Motionscyklingen før og efter Festina-skandalen

I det følgende vil jeg belyse, hvorledes motionscyklingen udvikler sig før og efter diskursændringerne indenfor cykelsporten i perioden fra 1996 til 1999. I denne undersøgelse søger jeg videst muligt at belyse tiden fra 1990 til 2004, for herigennem at belyse årene før og efter Festina-skandalen i 1998.

8.1. På sporet af Riis-effekten

Omtalen af cykelsporten op gennem første halvdel af 1990'erne og Tour de France sejren i 1996 som kulminationen er i høj grad blevet personificeret ved Bjarne Riis. Den netop gennemførte tekstbaserede analyse bekræfter dette. Det er fortællingen om forvandlingen fra at være en simpel hjælperytter til at blive den første danske sejrherre ved verdens mest prestigefyldte etapeløb. Fokuseringen på en enkelt rytter omtales hyppigt som "Riis-effekten". Dette sker både i folkeskoleblade blandt ryttere og cykelsportsentusiaster⁴⁵, men genfindes til tider på skrift. I magasinet Cykelmotion Danmark omtales effekten (Bech, 1996), uden at der dog gives et klart billede af, hvad begrebet dækker over. Riis-effekten omtales i Politiken som igangsætter af en udvikling, der i 1996 har eksisteret nogle år (P, 1996: 458). Dette uddybes under overskriften "Riis skaber cykel-boom" (P, 1996: 461), hvor Riis' gode resultater sammenkædes med øget medlemstilgang til DCU og cykelklubberne, og at denne tilgang består af såvel unge som af Riis' jævnaldrende. Et eksempel på Riis-effekten omtales i DGI's blad Ungdom & Idræt, hvor Riis-effekten i 1996 revitaliserer den kriseramte forening Vildbjerg Motion. Pludselig i 1996 er det motionscyklingen, som bliver foreningens nye vartegn (Nedell, 1999). I en artikel i Politiken året efter udvides Riis-effekten til også at omfatte større seerinteresse ved TV2's transmissioner fra fortrinsvis Tour de France og et øget salg af racercykler og dertil hørende tilbehør (P, 1997: 440). Sammenfattende kan man således sige, at Riis-effekten dels dækker over øget medlemstilgang til den traditionelle cykelsport repræsenteret ved DCU, dels at effekten herudover influerer på øget seerinteresse ved cykelsportstransmissioner og øget salg af dyrere landevejscykeludstyr, og generelt skaber en øget interesse for cykelsporten på et bredere idrætsligt plan.

8.1.1. Befolkningens idrætsdeltagelse og DCU's medlemsudvikling

For at kunne analysere de seneste års udvikling indenfor befolkningens deltagelse i cykelsporten, er det relevant først at redegøre for nogle generelle træk ved befolkningens idrætsdeltagelse. Dette gøres ved bruge tal fra undersøgelser, som Socialforskningsinstituttet (SFI) siden 1964 med jævne mellemrum laver. Da fokus her er rettet mod tiden før og efter perioden 1996 til 1999, drejer det sig i primært om de undersøgelser SFI har foretaget i årene 1993, 1998 og 2002.

---

⁴⁵ Eksempelvis nævnes Riis-effekten i det svar, jeg modtager fra arrangørerne af Rundt om Horsens.

Ud fra disse undersøgelser kan det konstateres, at der frem til 1998 er sket en jævn stigning i andelen af den voksne befolkning, som dyrker sport eller motion. Fra 1998 frem til 2002 øges denne andel markant (Larsen: 2003B: 28-29-30)⁴⁶. Med de forbehold, der bør tages i forhold til de metodiske ændringer for opgørelserne, ser det ud som om, at en stadig større del af den voksne del af befolkningen er fysisk aktive, og at inddragelsen af begrebet hverdagsmotion ser ud til at være den væsentligste forklaring bag stigningen fra 1998 til 2002 (ibid: 32). Samtidig sker der i 2002 et fald i den uorganiserede idræts andel, som frem til 1998 har været i konstant vækst. Af de motions- og sportsaktive er godt 46 % aktive i mere end 4 timer om ugen (ibid: 31). Hvis man fraregner respondenter bag hverdagsmotionen, ser der fra 1998 og fremefter således ikke ud til at være en samlet vækst i andelen af egentlige idrætsudøvere (ibid: 33).

På den baggrund kan man se specifikt på cykelsportens udvikling. Cykelsportens⁴⁷ andel af de motions- og idrætsdyrkende udgjorde ifølge SFI 1 % i 1975. I 1993 var andelen steget til 2 %, og i 1998 til 5 %. Herefter sker der et fald, idet cykelsportens andel i 2002 udgør 3 %. I 1990'erne ses en stor stigning i turcyklings andel, der stiger fra at udgøre 5 % af de motions- og idrætsaktive i 1993 til i 2002 at omfatte 31 %. Stigningen kan i nogen grad forklares ved, at motionsbegrebet udvides til også at omfatte hverdagsmotion (ibid: 36). Et andet aspekt ved cykelsporten er også, at langt størstedelen af udøverne af cykelsporten i 2002 dyrker den uorganiseret udenfor klub- og foreningsregi (ibid: 42).

Netop derfor er det også væsentligt at fokusere på, hvordan cykelsporten udvikler sig udenfor klub- og foreningsorganiserede rammer. Ved først at se på udviklingen indenfor den organiserede cykelsport under Dansk Cykelunion kan man konstatere, at der ved isoleret at sammenligne medlemstal for årene 1988 med 2004 er sket en markant ændring over næsten hele linjen (se bilag 2). Antallet af klubber vokser i perioden frem til 2001, for herefter at ligge jævnt i tre år, for igen i 2004 at tage et hop opad til 270 klubber. Det samlede medlemstal stiger fra 1988 frem til 1999 for herefter fra 1999 til 2004 at befinde sig på et mere stabilt niveau med en difference på knap 1.400 medlemmer, dog med medlemstallet for 2003 som det højeste nogensinde. Den mest iøjnefaldende stagnation og det største fald i medlemstallet sker blandt grupper af unge i aldersgruppen under 18 år og gruppen mellem 18-25 år omkring årtusindeskiftet. I årene 1993 til 1999 er antallet af unge i gruppen 18 til 25 år stabilt omkring 2.000 personer, men i den efterfølgende periode fra 2000-2004 betydeligt lavere med 2004 som det hidtil laveste antal på 1.215. Hos de unge under 18 år skiller 1998 og 1999 sig ud ved at være betydeligt højere med tal på over 2.200 personer, hvor efter medlemstallet igen daler.

Sammenligner man tallene for årene 1996 og 1999, som udgør den periode, jeg har behandlet i første del af diskursanalysen, øges antallet af mandlige cykelryttere under DCU fra 12.436 i '96 til 16.054 i 1999. På kvindesiden er der ligeledes en stigning fra 2.217 i '96 til 2.623 i '99.

---

⁴⁶ Motionsbegrebet udvides, idet begrebet hverdagsmotion anvendes i 2002. Dette dækker specielt aktiviteter som vandreture og turcykling (Larsen, 2003b: 42). Det nye begreb dækker således over en ændret metode til at opgøre motionsvaner blandt danskerne.

⁴⁷ I modsætning til SFI skelner jeg mellem cykelsport og motionscyklingen. Begge former for praksis findes indenfor feltet for cykelidræt. Cykelsporten omfatter i SFI-regi også motionscyklingen.

Den største årlige samlede stigning i medlemstallet sker mellem 1995 og 1996, og her findes de største stigninger blandt mænd og kvinder over 25 år⁴⁸. Den stigning, der er sket indenfor cykelsporten siden 1988, er således ikke et resultat af en decideret ungdomstrend. Dog er gennemsnitsalderen fra 1975 til 1998 samlet set faldet fra 49 år til 39 år blandt organiserede såvel som uorganiserede i cykelsporten. Samtidig er kvinders andel af cykelsporten blandt organiserede såvel som uorganiserede steget i samme periode fra 30 % til 37 % (Larsen, 2003a: 70). Hvis man sammenligner de sidste tal med kønsfordelingen under DCU, kan man således se, at kvinders andel i DCU for 1998 kun udgør lidt over 14 % af det samlede medlemstal.

Cykelsportens andel af den motionsudøvende del af befolkningen er i følge SFI's tal faldet fra 1998 til 2002, og denne udvikling er sammenfaldende med perioden efter Festinaskandalen i 1998. Dette tal dækker over såvel den organiserede såvel som den uorganiserede cykelsport. Samtidig oplever den organiserede cykelsport under DCU en samlet medlemstilgang i perioden op til Riis sejr i 1996. I 1996 øges medlemstallet med over 3.000 i forhold til 1995. Men DCU's medlemstal øges yderligere i årene 1996 til 1999, og i 2003 nås det hidtidige højeste medlemstal med 19.270 under unionen. Samlet set øges DCU's medlemstal således i kølvandet på Festinaskandalen. Faldet og stagnationen i medlemstallet sker derimod blandt de unge under 25 år, hvor der er et fald i perioden efter 1999. Dette opvejes af tilsvarende øget medlemstilgang af ryttere over 25 år.

8.1.2. Salg af racercykler

Gennem samtaler med cykelforhandlere, som har specialiseret sig i salg af racercykler, har jeg fået bekræftet, at der i perioden efter 1998 sker et fald i salget af racercykler⁴⁹. For yderligere at anskueliggøre udviklingen i salget af racercykler i perioden før og efter Festinaskandalen, er der udvalgt 4 forhandlere/grossister, der har specialiseret sig i salg af racercykler. De følgende regnskabsoplysninger stammer fra offentligt tilgængelige tal fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvor der er adgang til regnskaber tilbage til 1996 via deres database. Følgende regnskabstal er hentet den 20. maj 2005.

Heino Cykler eksisterer endnu i 2005 med butikker i henholdsvis Glostrup og på Østerbro i København. Desuden har Heino indenfor de seneste år etableret et samarbejde med Rolsted Cykler. Firmaets regnskabsår løber fra 1.7 til 30.6. Første regnskab for 1.7.95 – 30.6.96 viser en bruttoavance⁵⁰ på 6.480.005 kr. og et årsresultat i plus på 323.065 kr. Næste årsregnskab er avancen steget til 7.202.749, mens årsresultatet er faldet til 62.155 kr. Sidstnævnte tilskrives udgifter i forbindelse med etablering af nye lokaler. Regnskabsåret fra 1.7.97 til 30.6.98 viser endnu en stigning i bruttoavancen til 8.498.001 kr. og et årsresultat på 128.587 kr. I perioden fra Riis 3. plads i 1995 frem til starten af Tour de France 1998 sker der således en gradvis positiv stigning

⁴⁸ At netop gruppen i alderen over 25 år oplever den største stigning i antal er ikke overraskende, idet potentialet her er større, eftersom aldersgruppen i sig selv udgør en betydelig større andel af den danske befolkning.

⁴⁹ Ved henvendelser hos CykelCity på Frederiksberg og Heino Cykler på Østerbro i december 2004 blev det mundtligt bekræftet, at det gradvist stigende salg af racercykler op gennem 90'erne ændredes brat efter 1998. Samtidig blev det hos sidstnævnte oplyst, at antallet af udbydere, der normalt ikke stod for salg af racercykler, steg i perioden op til 1998.

⁵⁰ Bruttoavancen defineres som "forskellen mellem købs- og salgspris (...) på et givet produkt, dvs. et procenttillæg, der lægges til en vares købspris for at sikre omkostninger og nettofortjeneste. Synonym: Bruttofortjeneste" (kilde: Den Danske Regnskabsordbog, Handelshøjskolen i Århus, <http://netdob.asb.dk/iasdk> En vare der købes for 100 kr. og sælges for 200 kr. har således en bruttoavance på 50 %.

set fra sælgers synspunkt i forskellen mellem køb og salg af varer, ligesom årsresultatet er i plus, hvilket således ikke påvirker egenkapitalen i negativ retning. I det efterfølgende regnskabsår fra 1.7.98 til 30.6.99 sker der et fald i bruttoavancen til 5.907.936 kr. og et efterfølgende årsresultat i minus 992.815 kr. som blandt andet tilskrives et svind i varelager, som politianmeldes. Af forskellige årsager sker der således et markant fald i bruttoavancen i et tidsrum parallelt med en periode på et års varighed efter Festinaskandalen. I de tre efterfølgende regnskabsår fra 1.7.99 til 30.6.2002 ligger bruttofortjenesten, som er det ord der nu bruges, på mellem 3,5 og 4 millioner kr. ligesom årsresultaterne er i plus på mellem 245.953 og 427.790 kr. Generelt oplyses der i regnskaberne med henvisning til en undtagelsesbestemmelse ikke om nettoomsætningen ud fra konkurrencemæssige årsager.

Fabin Sport eksisterer i dag med butik i Roskilde og har tidligere ligeledes haft butik i København. *Fabin Sport* har samtidig haft stor indflydelse i triathlonmiljøet. Firmaets regnskabsår følger kalenderåret. Året 1996 viser en omsætning for 2.109.905 kr. og et årsresultat på plus 127.630 kr. Året efter er omsætningen steget til 4.711.857 kr. men årsresultatet er i minus 33.305 kr. For 1998 er omsætningen 4.564.261 kr. og derved tæt på tallet for året før, mens årsresultatet er i minus på 134.769 kr. For 1999 falder omsætningen til 3.797.294 kr. og årsresultatet for ligeledes i minus, denne gang på 90.471 kr. For år 2000 ændres regnskabspraksis, hvorefter omsætningen ikke figurerer i kraft af brug af undtagelsesbestemmelser. Herefter oplyses der kun om bruttofortjeneste, der i år 2000 er på 548.140 kr. og årsresultatet er på plus 22.464 kr. For 2001 og 2002 er bruttofortjenesten henholdsvis 638.030 og 657.966 kr. og årsresultaterne henholdsvis plus 7.894 og 8.432 kr. Omsætningen for *Fabin Sport* stiger således markant mellem 1996 og 1997, mens der sker et fald mellem 1998 og 1999, hvorefter regnskabspraksis ændres. Af forskellige årsager, der ikke skal diskuteres her, er årsresultaterne i minus i de år, hvor omsætningen ligger markant højere end i 1996. Således er der et sammenfald mellem dalende omsætning og tiden efter Festinaskandalen.

Hvor begge førnævnte butikker fortrinsvis er datailhandlere, kombinerer *Bikesport International*, der står bag *Bikebuster*-butikkerne, dette med direkte indkøb fra producenter i udlandet udenom mellemhandlere. *Bikebuster*-brandet eksisterer stadig, blandt andet med netsalg⁵¹, mens det daværende firma *Bikesport International* er under konkurs. Firmaets årsregnskaber adskiller sig fra de to foregående firmaer, idet det også indeholder bestyrelsens subjektive vurderinger af markedssituationen, hvorfor der ikke kun tages udgangspunkt i regnskabstallene. Regnskabsåret går fra 1.10 til 30.9. Desuden indeholder regnskabet fra 1.10.94 til 30.9.95 en oversigt over udviklingen tilbage til 1991/92, hvor det kan aflæses, at bruttoresultatet i perioden fra 1991/92 frem til 1994/95 er øget fra 488.000 til 5.446.000 kr. Samtidig er årsresultat i samme periode gået fra plus 119.000 til plus 703.000 kr. (angivet i hele tusinde). Dette er en god indika-

---

⁵¹ Se www.bikebuster.dk

tor på den set ud fra et forhandlersynspunkt positive udvikling, som starten af 1990'erne har været for racercykelbranchen. Bruttoresultatet for regnskabet for 1.10.95 til 30.9.96 er 5.361.661 kr. mens årsresultatet er faldet til plus 142.882 kr. Ledelsens beretning giver dette år udtryk for, at resultatet ikke er tilfredsstillende, og tilskriver det en negativ kursudvikling for lire, øget konkurrence på markedet, samt en ikke stigende efterspørgsel i nichen for salg af racercykler. I regnskaberne for 1.10.96 – 30.9.97 og 1.10.97 – 30.9.98 er bruttoresultatet henholdsvis 5.944.153 og 6.944.856 kr. mens årsresultaterne er i plus på henholdsvis 151.459 og 85.231 kr. I ledelsesberetningen for 1996/97 anføres det, at der er en stagnation i salget af dyre racercykler, mens det i ledelsesberetningen for regnskabet for 1997/98 anføres, at 1998 har været et vanskeligt år med et generelt forventet fald i branchens omsætning på 30 % . Som årsager hertil nævnes det dårlige vejr samt de økonomiske følger af forliget om Pinsepakken. Festinaskandalen fra sommeren 1998 nævnes således ikke eksplicit som en årsagsforklaring til markedsafmatningen. Regnskabsåret fra 1.10.98 til 30.9.99 bekræfter de bange forudannelser fra året før, idet bruttoresultatet viser 3.464.997, mens årets resultat er et minus på 2.324.644 kr. hvilket af ledelsen forklares med vejret. Som konsekvens heraf inddrages et fremtidigt salg af citybikes for at vende udviklingen. Sidste regnskab året efter viser et yderligere fald i bruttoresultatet til 2.213.491 kr. Ledelsen betegner i beretningen resultatet som katastrofalt, hvorefter detailbutikker frasælges. Det påpeges, at der er for mange sælgere på markedet. Bikesport Internationals økonomiske kollaps er således nøje sammenfaldende med perioden efter Festinaskandalen, idet første regnskab året efter resulterer i et stort minus. Men samtidig påpeges det, at en afmatning allerede kan spores i årene før 1998. Af tallene for udviklingen i starten af 90'erne kan det aflæses, at det er i denne periode, der sker en dynamisk udvikling.

Hvor de tre hidtidige firmaer primært har salg direkte til forbrugerne som hovedaktivitet, har firmaet *Bjarne Egedesø A/S* import af cykeldele som sit primære domæne. Firmaet eksisterer i dag, og har blandt andet stået for importen af de italienske Pinarello-stel, som Riis kørte på i årene 1996 til 1999. Importen omfatter desuden også knallerter og scootere. Regnskabsåret følger kalenderåret. Selskabets omsætning fremgår ikke af regnskabet af konkurrencehensyn. For 1996 er bruttofortjenesten 24.475.779 kr. og årets resultat er et plus på 827.057 kr. Gennemsnitligt har selskabet 37 ansatte for det år. 1997 resulterer i en bruttofortjeneste på 24.998.999 kr. og et årsresultat med 2.680.682 kr. på plussiden. I 1998 falder bruttofortjenesten til 20.656.937 kr. og samtidig er årsresultatet et minus på 63.506 kr. Denne tendens forstærkes i 1999, hvor bruttofortjenesten falder til 14.960.847 kr. og året resulterer i et minus på 2.945.035 kr. I beretningen for år 2000 nævnes det, at det aftagende detailsalg de seneste år samt kursstigninger er årsager til faldet. For år 2000 er bruttofortjenesten dog steget i forhold til 1999 og er på 18.942.433 kr., og det resulterer i et minus på 140.450 kr. i årsresultatet. I år 2001 stiger bruttofortjenesten yderligere

til 19.030.936 kr. mens der fortsat er et årsresultat i minus 210.108 kr. I år 2002 er bruttofortjeningen 19.898.307 kr. mens der nu er et årsresultat med plus 1.064.074 kr. Samtidig oplyses det i regnskabet for dette år, at handel med scootere og reservedele ophører ved årets udgang, og at der forventes et reduceret aktivitetsniveau for 2003. Antallet af ansatte er faldet til 27 for 2002. Bjarne Egedesø A/S' udvikling følger således tendensen til en markant ændring i kølvandet på Festinaskandalen i 1998.

På baggrund af disse fire eksempler kan man udlede, at alle fire selskaber/firmaer oplever en negativ økonomisk udvikling i tiden efter Festinaskandalen sommeren 1998, men at ingen af dem eksplicit peger på dopingskandalen som en af årsagerne til faldet. På baggrund af de foreliggende tal er det kun Bikesport International, der giver et fingerpeg om, at der er sket en stigning i salget af racercykler i starten af 1990'erne. Øget salg i denne periode er nævnt andetsteds (P, 1997: 440). Det vil dog være en forhastet konklusion på baggrund af foreliggende tal at tilskrive Festinaskandalen hele årsagen til udviklingen. Vejret samt de økonomiske indgreb som følge af Pinsepakken kan være mulige andre årsagsforklaringer, og samtidig nævnes det allerede i 1996/97 i ledelsesberetningen for Bikesport International, at markedets efterspørgsel er stagnerende. Den manglende vækst eksisterer således allerede før 1998. Endvidere kan det tænkes, at der i løbet af 1990'erne er sket en ændring i, hvilke cykler forbrugerne har efterspurgt. Mountainbiken var således populær i slutningen af 1980'erne og starten af 1990'erne, men kan tænkes gradvist at være blevet fortrængt til fordel for landevejsracere i takt med landevejsscykelsportens stigende popularitet op gennem første halvdel af 1990'erne. En eventuel stigende omsætning kan således i starten tænkes at være udløst af et øget salg af mountainbikes, som så senere er blevet afløst af øget salg af racercykler. Endvidere viser de foreliggende tal intet om antallet af udbydere. Her kan det tænkes, at udbydere, hvis primære aktivitet normalt er salg af komfortcykler til transportbrug, for en tid har suppleret deres udbud med racercykler i takt med det øgede fokus på landevejsscykelsporten. Således øges antallet af udbydere på markedet, hvilket kan lade sig gøre i en periode med vækst, men vil reduceres i en nedgangsperiode. Dette forhold ekspliciteres i ledelsesberetningen for Bikesport International i regnskabet for 1.10.99 til 30.9.2000. Yderligere er det relevant at se på det faktum, at de danske sejre i præstigeløb så som de store etapeløb eller forårsklassikere i det store hele udebliver efter Tour de France 1998 og de næste par år frem. En forsigtig konklusion på alt dette er, at tiden efter Festinaskandalen er sammenfaldende med en økonomisk nedgang blandt de her inddragede forhandlere og importører, og at Festinaskandalen således har været medvirkende til en aftagende markedsmæssig interesse for racercykler. Festinaskandalen kan således have en stor del af ansvaret for dette fald, men er langt fra den eneste mulige årsagsforklaring.

8.1.3. Motionsløb

En gennemgang af de motionsløb, som i perioden fra 1990 til 2004 annonceres i DCU's officielle organer viser, at der op gennem 1990'erne sker en støt stigning i antal (se bilag 5). Min registrering er opdelt med et geografisk skel mellem Fyn og Jylland på den side og Sjælland og øerne på den anden. Fra og med 1997 opererer DCU's motionskalender endvidere med kategorien øvrige, hvor motionsløb, som organiseres af klubber/foreninger, der ikke er organiseret under DCU, figurerer. Disse løb efterlever ikke nødvendigvis de standardbestemmelser, DCU har for motionsløb organiseret af klubber under unionen. Ud fra denne geografiske opdeling kan man aflæse, at antallet af motionsløb på Sjælland og øerne i perioden 1994 til 2004 ikke oplever mærkbare ændringer, og at der i årene 1997 og 1998 sågar arrangeres under 30 løb, hvilket ikke ellers er tilfældet i perioden. På Fyn og Jylland sker der med undtagelse af 1997 en gradvis stigning fra 1994 frem til år 2000. Fra 1999 til 2004 arrangeres der årligt mellem 61 og 71 løb, hvor sidstnævnte antal figurerer så sent som i 2004. Antallet af motionsløb i kategorien øvrige stiger fra jævnt fra 1997 til 2002, hvorefter der i 2003 og 2004 sker et gradvist fald. Det samlede antal løb ligger i perioden 2000 til 2004 på et stabilt niveau mellem 143 og 151 motionsløb på landsplan.

Det interessante ved disse tal er, at der ikke kan noteres nogle nævneværdige fald i antallet af arrangerede motionsløb i perioden efter Festinaskandalen sommeren 1998. Tværtimod sker der op gennem 1990'erne en gradvis stigning, og det højeste niveau stabiliseres i perioden fra 2000 til 2004. Væksten i motionsløb sker blandt løb i Jylland og på Fyn, samt blandt løb, der organiseres udenfor DCU-regi. Sidstnævnte kan eksempelvis være løb, der arrangeres af motionsforeninger under DGI eller af lokale handelsstandsforeninger. De her nævnte tal baseres på tal fra DCU, og der kan således tænkes at eksistere yderligere løb, der organiseres udenfor DCU's kendskab. Det vil sige, at kategorien "øvrige" kan tænkes at være større. Yderligere er de her anvendte tal udtryk for planlagte løb, idet en række løb må aflyses i perioden. Dette tilskrives primært, at politi og hjemmeværn ikke har haft tilstrækkelige ressourcer til at regulere trafikken, og at officials fra klubberne skal have en uddannelse for klare denne opgave (Milling, 2004).

Udviklingen på nationalt plan i antallet af motionsløb kan herefter sammenholdes med udviklingen i deltagerantallet for udvalgte løb. Før disse tal analyseres er det relevant at kommentere responsen. I alt 27 løb er udvalgt, af disse fremgik deltagerantallet for to løb på forhånd, hvorefter de øvrige er kontaktet per brev eller mail (se bilag 3 & 4). De enkelte løbsarrangører er maksimalt blevet kontaktet 4 gange. Herefter kan det konstateres, at der ikke foreligger et svar fra 6 løb. Svarprocenten er således 78 %. Det fremgik hurtigt af de første besvarelser, at der i mange tilfælde ikke eksisterer præcise optegnelser af deltagerantal for de enkelte år. I min 3.

og 4. henvendelse til de løbsarrangører, der hidtil ikke havde besvaret, åbnede jeg op for, at de, såfremt de ikke var i besiddelse af præcise tal, blot kunne komme med en kort, skriftlig tilbagemelding. Dette forklarer de kommentarer, der findes i skemaet under deltagerantal. Yderligere er det de færreste arrangører, der har tallene tilbage til 1990, som var det jeg ideelt ønskede, idet jeg ønsker at analysere udviklingen før og efter den periode, som i det foregående afsnit har dannet rammen for min analyse af cykelsporten. Det er således kun Alssundsløbet, Danmarks Højeste, Fjordløbet i Randers, Mors Rundt, Ringkøbing Fjord Rundt og Tøserunden, der på tilfredsstillende vis har præcise deltagerantal tilbage til første del af 1990'erne. På denne baggrund har jeg valgt at behandle disse tal med en vis varsomhed for at undgå at overfortolke og udlede for meget af sparsomt, statistisk materiale, og i stedet koncentrere mig om at kommentere de enkelte løbs iøjnefaldende udviklingstendenser, såfremt det er muligt ud fra de tilgængelige oplysninger.

Alssundsløbet har en stigning i antal deltagere fra 1995 til 1996, hvorefter antallet falder for de næste to år, men interessant nok er antallet for 1999 højere end for 1996. Deltagerantallet for årene 2002 til 2004 er faldet, således at niveauet er lavere end for de først registrerede år fra 1993 til 1995. Danmarks Højeste har en gradvis stigning fra 1990 til 1995, mens året 1996 ligner til foregående. Det store spring kommer i 1997, hvor deltagerantallet øges med 300 i forhold til det foregående år, men allerede året efter i 1998 er der 250 færre. Fra 1999 til 2000 sker der et markant fald på 400 deltagere, hvilket dog rettes lidt op de kommende år frem til 2004. Niveauet når man dog i perioden fra 2000 til 2004 ikke op på et niveau fra perioden 1994 til 1999. Fjordløbet adskiller sig fra de to tidligere, hvor klimakset i deltagerantal nås i sidste del af 90'erne, idet det højeste antal deltagere nås i 1993. I perioden fra 1991 til 1998 er deltagerantallet hvert år over 4000 personer, men de største fald fra år til år indtræffer fra 1997 til 1998 med 600 færre og mellem 1998 og 1999 med 400 færre. Således falder deltagerantallet med 1000 personer over blot to år. Mors Rundt har i perioden fra 1992 til 1997 en stigning i deltagerantal (med undtagelse af 1994) med en kulmination i 1997, som er året hvor den hidtil største stigning i forholdet til året før nås. Herefter sker der et fald til et jævnt stabilt niveau i perioden '98 til 2004 (spændet er fra 388 til 402 deltagere). Ringkøbing Fjord Rundts deltagerantal stiger i perioden fra 1990 til 1997. Herefter er der i perioden fra 1997 til 2004 udsvingninger, hvor kulminationen er 1999, og 2001 er det eneste år med et deltagerantal under 1300. Tøserunden, der som navnet antyder udelukkende er for kvinder, oplever en eksplosiv vækst i perioden fra 1991 til 1999, hvor deltagerantallet topper med 7.924 cyklende kvinder. Fra 1999 til 2000 sker der et massivt fald på 1000 deltagere, mens deltagerantallet i de kommende år ikke når under antallet for 2000 eller op på antallet fra 1999. Næststørste deltagerantal siden løbets start i 1991 opnås endvidere i 2002.

Der findes ikke nogen entydig tendens for disse løb i forhold til Riis' sejr i 1996 og Festinaskandalen i 1998. For både Danmarks Højeste og Mors Rundt gælder det, at de højeste deltagerantal opnås i det førstkommende løb efter Riis sejr. Både Tøserunden, Ringkøbing Fjord Rundt og Alssundsløbet, opnår derimod deres hidtil højeste deltagerantal i 1999, dvs. året efter Festinaskandalen og efter en massiv negativ medieomtale af cykelsporten i januar og februar 1999, hvor blandt andet danske topryttere som Riis kobles sammen med brug af doping. Fjordløbet adskiller sig ved at toppe deltagermæssigt allerede i 1993, hvorefter løbet oplever et stort tab af deltagere sidst i 1990'erne.

De øvrige løb, om hvilke oplysningerne er mere sparsomme, er på samme vis langt fra entydige. Bakkøløbet i Skanderborg toppe deltagermæssigt i 2000, men oplever en fordobling af deltagerantallet fra 1998 til 1999. Grejsdalsløbet i Vejle, som dog er et løb der er meget ældre end de her opgivne deltagerantal kan antyde, oplever en stigning i deltagerantal fra 1998 til 1999 på 269 personer, og de højeste angivne deltagerantal findes for årene 2003 og 2004. Rundt om Horsens toppe deltagermæssigt samme år som Festinaskandalen, hvorefter deltagerantallet er jævnt faldende, således at antallet for 2004 er mindre end det først registrerede antal for 1996. Ud fra disse tal er det således kun Rundt om Horsens' deltagerantal, der kan være sammenfaldende med en negativ udvikling i kølvandet på Festinaskandalen.

En konklusion på disse tal er således, at der ikke eksisterer nogen tydelig sammenhæng mellem deltagerantal ved motionsløb og den ændrede italesættelse af cykelsporten efter Festinaskandalen. Tværtimod lader det til at enkelte løb opnår deres bedste resultater målt i antal deltagere i årene lige efter 1998. Derfor bør man i høj grad inddrage andre årsagsforklaringer bag fald og stigninger i antal deltagere. Her kan vejrforhold spille en faktor, idet dårligt vejr kan tænkes at virke mindre attraktivt for motionisters deltagelse. Desuden kan den øgede konkurrence som følge af et større udbud af motionsløb være en betydelig faktor. Flere løb kan gøre, at motionisten vælger de løb fra, han eller hun ellers ville have deltaget i, såfremt udbuddet var mindre. Yderligere kan intern organisering i den ansvarlige klub eller forening være en faktor. Det frivillige foreningsarbejde er sårbart, såfremt en central primus motor sætter ud. Dette kan gå ud over opreklameringen eller resultere i et dårligt arrangeret løb, hvorefter deltagerne vælger dette løb fra året efter. Endelig kan aflysninger som følge af tidligere nævnte forhold med manglende politi- og hjemmeværnsressourcer medføre, at det bliver sværere at gentage løbet året efter en aflysning. I de her analyserede løb er der dog ingen aflysninger, så det må formodes at være et fænomen, der primært rammer motionsløb af nyere dato. Samtidig kan det for Tøserundens tilfælde sandsynliggøres, at kvinder vælger netop dette løb til, idet der kun deltager kvinder i løbet, og derfor vælger mange andre løb fra, eller sågar kun deltager i dette ene løb.

8.1.4. Cykelsporten og TV-medierne

En sidste indikator på forholdet mellem den bredere befolkning og diskursændringerne indenfor cykelsporten, kan indirekte søges målt gennem medieinteressen. Ved at anlægge denne vinkel, flyttes fokus fra aktiv deltagelse til konsum af sport/idræt enten gennem medier eller som en del af et publikum. Mediekonsum dækker over langt flere personer, end de der i perioden før og efter Festinaskandalen er cykelmotionister. Hen ved halvdelen af den voksne befolkning betegner sig som enten interesseret eller meget interesseret i tv-programmer omhandlende sport, ligesom at 40 % af befolkningen læser sporten som et stofområde i en avis (Larsen 2003a: 75). 37 % af den voksne befolkning er i SFI's tal for 1998 både idrætsudøvere og idrætsforbrugere. Der er ikke væsentlig større chance for at være aktiv idrætsudøver, hvis man samtidig er idrætskonsument, ligesom chancen kun er lidt større for at være idrætskonsument, hvis man er aktiv idrætsudøver (ibid: 92). Foreningsmedlemmer har en tendens til lidt oftere at interessere sig for idræt som konsument, mens denne tendens er mere udtalt blandt de foreningsmedlemmer som ligeledes involverer sig aktivt i foreningsarbejdet (Larsen, 2003a: 113). Ser man specifikt på cykelsporten udgør andelen af idrætsforbrugere ca. 65 % af de aktive udøvere, mens fodbolden topper, hvor 89 % af udøverne også er idrætsforbrugere (ibid: 94).

Hvis man ser på udbuddet af sportsudsendelser på henholdsvis TV2 og DR1, så er der væsentlige forskelle⁵². I 1997 udgør cykelsporten kun 1,7 % af tv-sendetiden til sport på DR1. Det er en fremgang på 0,8 % i forhold til 1996. I årene hvor Riis vinder og skal forsvare sin Tour de France titel fylder cykelsporten således ikke meget på DR1. Omvendt er det med TV2, hvor cykelsporten i 1997 fylder 36,9 % af tv-sendetiden til sport. Andelen er øget med 5,6 % i forhold til andelen for 1996, hvor Riis vandt. TV2 har op gennem 1990'erne stået for transmissionerne fra de enkelte etaper, og da disse ofte strækker sig over mange timer er længden af transmissionerne en del af forklaringen på, at cykelsporten udgør så stor en andel af tv-sendetiden til sport (Hansen, 1998a). For år 1998 udgør cykelsport 13 % af sportsdækningen på DR1, mens den er steget til 41 % på TV2. Herefter sker der et skifte: I 1999 og 2000 stiger cykelsportens andel af tv-dækningen af sporten til henholdsvis 17 og 21 % på DR1, mens cykelsportens andel på TV2 fra 1999 til 2001 falder til at udgøre 18 % af den samlede sportssendetid (Hansen, 2003). Fra 1998 til 1999 sker der således en ændring. Det kan dels forklares ved at DR1 opprioriterer cykelsporten med transmissioner fra Giro d'Italia i 1999 og aftensammendrag fra Tour de France, men også at der i sammenhæng med programmer om cykelsport og doping så som "Tavshedens Pris" også bruges mere sendetid til at dække denne dimension af cykelsporten. Det er endvidere i 1999, at DR udadtil har store moralske skruler om, hvorvidt man skal bruge sin sendeflade til cykelsporten, hvor "...rytterne tilsammen udgør et rullende apotek" som udtalt af DR-Sportens chef Jørgen Steen Nielsen (P, 1999: 99). På samme tid nedprioriterer TV2 sin dækning af cykel-

---

⁵² Tal vedrørende TV-dækningen af sportsudsendelser bygger på analyser foretaget af Sport & Sponsor Analyse. Her gengivet fra Hansen 1998a, 1998b og 2003.

sporten. Det er også væsentligt at påpege, at allerede i år 2001 og 2002 sker der hos DR1 igen et stor reducere i cykelsportens andel af sportsdækningen til henholdsvis 9 % og 3 %. Resultatet efter år 1998 med Festinaskandalen er, at DR1, der i tiden for det danske heltepos ikke dækker cykelsporten, herefter opprioriterer cykelsporten, mens TV2, hvor cykelsporten hidtil har udgjort en meget stor andel af sportsdækningen, herefter nedprioriterer omfanget af dækningen af cykelsporten.

Siden 1992 har Gallup⁵³ registreret seertal for Tour de France transmissionerne. De har været fordelt over direkte reportager fra etaperne i løbet eftermiddagen på TV2, og sammendrag med reaktioner fra ryttere og sportsdirektører om aftenen. Aftenreportager har traditionelt flere seere, idet flere har mulighed for at se tv om aftenen samt at sammendragene i modsætning til de direkte transmissioner ikke strækker sig over flere timer⁵⁴. I 1992 har den direkte reportage fra sidste etape, der de seneste årtier altid slutter af på Champs-Élysées i Paris, som den mest sete transmission 333.000 seere. Kun en anden dagstransmission når over 300.000 seere, mens en kort transmission af 5 minutters varighed om aftenen når over 700.000 seere. Året efter, hvor Riis slutter på en femteplads, ses sidste etape af 741.000 seere, og hele 8 dagstransmissioner når over 300.000 seere. I 1994 ses sidste etape af 391.000 og er den eneste dagstransmission med over 300.000 seere. Dette år konkurrerer transmissionerne med VM i fodbold, men ikke desto mindre er det et succesrigt år med 3 danske etapesejre. 1995 markerer sig med et massivt seerfremstød, idet sidste etape ses af 1.118.000 seere og hele 18 dagstransmissioner har over 300.000 seere. Dette år slutter Riis på en tredjeplads og opnår således en plads på sejrspodiet. Året hvor Riis vinder Tour de France ser 1.171.000 seere sidste etape, mens 900.000 seere ser næstsidste etape. Samtidig ser 632.000 Riis vinde 16. etape på Hautecam i Pyrenæerne. Dette år har kun en enkelt dagstransmission under 300.000 seere (6. etape den 5. juli med 299.876 seere). Tour de Frances popularitet som tv-konsum går igen i 1997, hvor Riis skal forsvare sin titel, men undervejs må overlade den gule førertrøje til sin holdkammerat og senere vinder, den kun 22-årige tyske Jan Ullrich. Aftenstransmissionen for sidste etape ses af 1.020.000 seere, og midtvejs i løbet i uge 29 udgøres halvdelen af udsendelserne på en top 20 liste over de mest sete programmer hos DR, TV2, TV3 og TV-Danmark, af programmer relateret til Tour de France, heraf de fem førstplacerede. Tour de France er således den absolut dominerende mediebegivenhed i sommermåneden. Tallene for 1998 rykker lidt ved dette billede, idet prologen, som indleder løbet, ses af 844.000 seere i aftenstransmissionen. TV2 lancerer deres aftenstransmissioner, hvor den mest sete har 1.139.000 seere, mens aftenstransmissionen fra sidste etape og efterfølgende sejrsceremoni har 783.000 seere. I uge 31, som svarer til den afsluttende uge for Tour de France er der 6 Tour de France-relaterede programmer i top 20 over ugens mest sete programmer. Til sammenligning ses VM-finalen mellem Frankrig og Brasilien den sommer af 1.611.000 seere. Året efter, som

---

⁵³ Seertal fra perioden 1997 frem til i dag stammer fra TNS Gallup TV-Meter og er frit tilgængelige på <http://gallup.dk/media/tvm/scripts.aspx>. Tal fra 1992 til 1996 specifikt for Tour de France er leveret af Bjørn Mathiesen fra Gallup, idet seertal for perioden 1992 til 1996 eksplicit for Tour de France ikke fremgår af Gallups TV-meter. Fra 1997 opgøres seertal uge for uge, deraf henvisningerne til ugenumre.

⁵⁴ Flere danskere ser TV om aftenen, hvilket blandt afspejles gennem begreber som "prime time" eller "bedste sendetid". Dette forklarer langt hen ad vejen de større seertal for aftenens sammendrag.

samtidig er året efter Festinaskandalen, ændres billedet markant: I uge 27 og 29, som det år svarer til første og sidste uge af Tour de France, figurerer ingen af transmissionerne (såvel aften- som dagstransmissioner) i top 20 over de mest sete programmer. I uge 28 ser 500.000 seere aftenstransmissionen fra legendariske L'Alpe D'Huez, hvilket rækker til en 20. plads på ugens liste over de 20 mest sete programmer. Derimod ser 656.000 seere Søndagssporten på DR1 på løbets sidste dag, hvor rytterne kører i mål på Champs-Élysées i Paris. Der er således sket et markant skred i tilskuerinteressen fra 1998 til 1999. Året efter i 2000, hvor DR lancerer deres aftenstransmission AftenTour, opnår disse maksimalt 546.000 seere i uge 28, mens TV2's direkte dagstransmissioner ligger under 300.000 seere. Sidste etape ses således af 271.000 seere. Det til trods for at Team Memory Card Jack and Jones som det første danske hold nogensinde deltager i løbet. 2 år efter Festinaskandalen er seereinteressen beskedent i forhold til årene 1995 til 1998. I 2003, der er 100 året for Tour de France, ses sidste etape med tilhørende ceremoni af 728.000 seere. DR's AftenTour har i uge 28 og 29 i snit henholdsvis 497.000 og 467.000 seere, mens dette i uge 30, som er løbets afsluttende uge, er steget til 605.000. Over 400.000 seere ser dagstransmissionen fra L'Alpe D'Huez. Det år vinder det danske hold CSC med Bjarne Riis som holdejer holdkonkurrencen og danskeren Jacob Piil vinder 10. etape. Tallene markerer en lille stigning i forhold til 2000, men de er stadig langt fra seertallene for 1995 til 1998. Det kan således sammenfattes, at der sker en massiv ændring i seertallene mellem 1998 og 1999, og at dette er sammenfaldende med efterdønningerne af Festinaskandalen. Det er endvidere sammenfaldende med udeblevne danske topresultater for 1999, mens det dansk-nationale islæt er tydeligt i både 2000 og 2003. Dette har dog ikke bragt seertallene i nærheden af tallene for 1995 til 1998.⁵⁵

8.1.5. Meningsmålinger

I perioden efter Tour de France 1998 foretages en række meningsmålinger på nationalt såvel som europæisk plan⁵⁶. I en europæisk undersøgelse markerer de danske og franske respondenter sig ved at have størst andel af svar, som tilkendegiver en mindre interesse for professionel cykelsport efter dopingafsløringerne. Samme tendens ses blandt de cykelsportsinteresserede. Her angiver 42 % af danske og franske cykelsportsinteresserede, at deres interesse er faldet efter dopingafsløringerne. I følge disse oplysninger er tendensen, at interessen for cykelsporten er faldende i disse to lande. Hvad designet af undersøgelsen ikke tilgodeser er, at den faldende interesse gennem formuleringer af spørgsmålene udelukkende kædes sammen med dopingafsløringer, og ikke med det faktum at det i 1998 ikke går videre godt for hverken danske såvel som franske ryttere. De manglende resultater kan således også have en andel i forklaringen på den markant faldende interesse for professionel cykelsport i netop disse lande.

⁵⁵ Seertallene kan sættes i perspektiv ved at sammenligne med aktuelle programmer: Lørdag i uge 40, 2004 så 348.000 seere topkampen i danske kvindehåndbold på TV2 mellem Slagelse og Viborg. Samme aften så 1.237.000 seere "Olsenbanden ser Rødt" på DR1. I uge 6, 2005 så 2.592.000 et afsnit af DR's serie Krøniken, mens 992.000 fulgte TV2's valgaften, og DR's TV-Avis i denne uge fulgtes i gennemsnit af 940.000 seere.

⁵⁶ Undersøgelsen er i Danmark lavet i samarbejdet mellem Idrætsliv, Berlingske Tidende og Gallup A/S. Her gengivet fra Hansen & Bang, 1998a; 1998b.

8.2. Motionscyklingen som et refleksivt projekt

På baggrund af de ovenfor nævnte indikatorer, kan forholdet mellem cykelsportens diskurser og motionscyklings udvikling før og efter Festinaskandalen perspektiveres. Som tidligere beskrevet arbejder jeg ud fra en antagelse om, at cykelsporten og motionscyklingen udgør positioner indenfor et felt, der samlet kan betegnes som cykelidrættens felt. Her er det væsentligt at se på, at disse to positioner befinder sig i et relationelt forhold, igennem hvilke feltet afgrænser sig til andre felter, samtidig med at positionerne betegner den spændvidde, som feltet omfatter.

Det relationelle forhold mellem disse to positioner manifesteres diskursivt blandt andet gennem artikler i tidsskriftet *Cykelmotion Danmark*. I eksempler herfra kan forholdet mellem motionscyklingen og elitens cykelsport kortlægges. En række artikler forud for og efter Riis' sejr i 1996 indikerer, at positionerne i denne periode er relativt tætte på hinanden. Annoncer for cykeludstyr indikerer, at producenterne med Riis som blikfang henvender sig direkte til motionsrytterne, og dette sker med direkte referencer til Riis' meriter indenfor cykelsporten⁵⁷. Forud for Tour de France bringes endvidere en artikel om Team Deutsche Telekom, hvor Riis er kaptajn (CMD, 1996). Udover fokuset på Riis redegøres der for de øvrige favoritter det år. Men samtidig med motionscyklings tætte forhold til den professionelle cykelsport, påpeges det at der er en forskel på motionsløb og "rigtige" cykelløb, hvilke pointeres i en leder fra efteråret 1996 (CMD, leder '96). Det er ligeledes tydeligt, at man i 1996 trækker på de dominerende diskurser fra cykelsportens diskursorden: *"1993 trådte Bjarne Riis ind i rampelyset. Han vandt en etapesejr på Sicilien i Giro'en. Få uger senere fik han en forbløffende 5. plads i slutresultatet i Tour de France"* (CMD, 1996). Her rettes fokus på forvandlingen til en vindende rytter, mens doping ikke er et begreb, der inddrages i teksten. Men netop fordi motionscyklingen har sin egen diskursorden inddrages der i førnævnte leder også en diskurs, der italesætter cyklingen som en rekreativ praksis, hvor det at køre hurtigt fortrinsvist tjener et hedonistisk formål, der kan udføres i et socialt fællesskab. I første nummer af *Cykelmotion Danmark* efter Festinaskandalen berøres dopingbegrebet, som med et er blevet et central begreb for cykelsportens diskursorden. (Bech: 1998) Dopingdiskursen bliver således også en del af motionscyklings diskursorden, om end den ikke får samme centrale placering som hos cykelsporten.

Man kan anskue cykelsporten som et ekspertsystem, der i en given periode er rammen for en viden om sporten, og at den enkelte rytter både blandt motionister og elite relaterer sig i forhold til dette system. Gennem annoncer for cykelsportens udstyr og artikler om eksempelvis Riis formidles en viden om cykelrytteren som objekt, som konstrueres på baggrund af de diskurser, der indgår i den diskursive formation. Ekspertsystemet ændrer således karakter i perioden fra 1996 til 1999.

---

⁵⁷ I første nummer af *Cykelmotion Danmark* efter sejren i 1996 er der annoncer for henholdsvis Pinarello og Campagnolo med direkte henvisninger til Riis.

Tilliden til cykelsporten som et abstrakt system er udtalt i 1996, idet risici i form af doping er marginaliseret i cykelsportens diskursorden. Dette giver en vis sikkerhed for rytteren, der identificerer sig med topryttere som Bjarne Riis eller Rolf Sørensen. I denne periode, hvor den heroiske og nationale diskurs udgør en hegemonisk konstellation, interPELLERES subjekter blandt motionsryttere, hvor identiteten i vidt omfang stemmer overens med de italesatte subjekter i cykelsporten. Dette kan forklare Riis-effekten. Hvis de dominerende diskurser per automatik interPELLERER subjekter, så er teorien om det interPELLEREDe subjekt mangelfuld, når man skal forklare udviklingen blandt motionsryttere efter Festinaskandalen. Her er det netop bevist, at billedet af cykelrytteren, som et objektgjort subjekt med moralske mangler, en udbredt doping-praksis og med manglende vilje, ikke afspejler sig i en ændret praksis blandt motionister. Den nye viden om cykelrytteren influerer ikke entydigt på motionisterne, idet stadig flere motionsløb finder sted, DCU fortsætter medlemstilgangen og flere motionsløb får flere deltagere. Evnen til at handle reflektivt på baggrund af ny viden og viden om risici kan forklare dette bevægelsesmønster blandt cykelmotionister, idet forholdet mellem elite og motionsbredden antager en dialektisk karakter: Italesættelsen af cykelrytteren kan interPELLERE subjekter blandt motionister, men samtidig kan motionisterne gennem en reflektiv proces italesætte sig selv som et alternativ eller som noget andet end eliten. Dette gøres blandt andet gennem en diskursiv praksis, hvor der trækkes på diskurser udenfor cykelsportens diskursorden eller på diskurser, der er eksisterende i breddeidrætten, hvor den rekreative diskurs indtager en central position. Denne diskurs indgår i konstruktionen af og indlejringen i motionistens habitus, der for manges vedkommende er konstrueret over en tid sammenfaldende med Riis-effekten, det vil sige den konstrueres i første halvdel af 1990'erne. I cykelsportens hegemoniske periode eksisterer der derfor en balance mellem motionisters habitus som en subjektiv struktur af et individs præferencer og de objektive strukturer, som bredt betegnet omfatter cykelidrættens felt. Festinaskandalen markerer et opbrud i de objektive strukturer, der som tidligere beskrevet fører til, at positioner fra andre felter indtager cykelidrættens felt, ligesom der trækkes på hidtidige marginaliserede diskurser eller inddrages nye diskurser fra relaterede felter. Ved at kunne handle reflektivt manøvrerer motionisten i denne opbrudssituation, og det er opbrudssituationen der muliggør at refleksiviteten kan føre til en ændret praksis eller en fortsat praksis til trods for nye strukturer, men samtidig sker den refleksive handlen inden for de strukturelle rammer, der er indlejret i habitus. Den rekreative diskurs er således allerede indprentet i den enkelte motionist, og ændres ikke, selvom der sker forskydninger i feltets positioner. Habitus bliver i denne sammenhæng en begrænsende faktor for refleksiviteten. Det refleksive handlingspotentiale som skabes gennem forskydningerne i relationen mellem habitus og feltet, afspejler sig også diskursivt. Eksempelvis trækker motionister på begreber fra cykelsportens diskurser og artikulerer disse, så

de passer til en praksis blandt motionister: I teksten under overskriften "På cyklen uden EPO" påpeger to fysioterapeuter, at motionscykling er oplagt som kombination af naturoplevelser og konditionsforbedring (P, 1999: 164) eller der anlægges en ironisk distance til eliten: "Stive ben og EPO i Svebølle" (P, 1999: 361). Praksis blandt motionister, og herigennem den enkelte motionists præferencer, er ikke overensstemmende med den praksis blandt cykel-eliten, som italesættes i perioden efter Festinaskandalen, hvilket motionisten gennem en reflektiv proces kan agere ud fra. Resultatet bliver derfor at praksis fortsættes, idet vurderingen af doping som et usikkerhedsmoment og en risici ved cyklingen ikke antages at være til hindring for en tillid til cykelsporten som abstrakt ekspertsystem. Herigennem distancerer motionisten sig til en del af den praksis, som kendes fra cykelsporten, i dette tilfælde doping, mens man fortsat identificerer sig med produkter så som cykelstel og komponenter. Diskursivt manifesterer dette sig gennem afstandstagen til doping i alle former for sport, der er i overensstemmelse med en hidtidig sociale praksis blandt dopingfri motionsryttere.

Fordelingen af kapital kan også inddrages som en mulig forklaring på, hvorfor der ikke sker en større flugt væk fra motionscyklingen efter Festinaskandalen i 1998. Den hegemoniske konstellation i tiden omkring Riis sejr i 1996 skaber en bred konsensus om, hvad der er legitime kapitalformer for cykelsporten. Det samme kan være tilfældet blandt motionister. Her er en kulturel kapital, som baserer sig på at kende til og udnytte en viden om cykelsporten i form af udstyr og præferencer i cykeltøj, tillige med en social kapital, der udmønter sig i udbyggede sociale og rekreative netværk blandt andre motionister, adgangsgivende til symbolsk kapital. Opløsningen af det relativt stabile hegemoni i cykelsporten berører kun i begrænset omfang regelsættet for kapitalformer blandt motionisterne, idet en rekreativ diskurs, som motionister trækker på, har virket og fortsat virker hæmmende for, at det blot at køre hurtigt kan transformeres til symbolsk kapital. Man kan antage, at den sociale kapital indtager en mere væsentlig placering blandt motionisterne, og at det omkring opbruddet gennem en reflektiv proces har været muligt for motionisterne at ændre på regelsættet for social kapital. Hvor social kapital før Festina-skandalen er ensbetydende med, at man gennem et socialt fællesskab identificerer sig med vindende topryttere, ændres dette til at man indgår i et fællesskab med andre motionister, hvor det rekreative element opprioriteres, og eventuelt kobles til andre elementer så som sundhed eller vennerelationer. Dette sker blandt andet ved at distancere sig fra en dopingpraksis, der hæmmer en transformation til symbolsk kapital.

Den manglende tillid til cykelsporten som et ekspertsystem er mere udtalt i et bredere socialt segment, som rækker ud over cykelmotionisterne. Det markante fald i antallet af tv-seere ved Tour de France transmissioner mellem 1998 og 1999 er udtryk herfor. Der findes som tidligere belyst mange seere, hvis eneste relation til cykelsporten eksisterer i form af tv-konsum. Her væl-

ges Tour de France fra. Det kan der være flere årsager til. Konflikterne efter Festinaskandalen er i høj grad en kamp om at italesætte og definere det korrekte regelsæt for cykelsporten efter hegemoniets opløsning. I 1999 er denne konflikt på sit højeste, idet der hersker en kamp om at definere den rette moralske diskurs for cykelsporten, og seernes flugt kan skyldes, at de ikke genkender de moralske værdier, de hidtil har tilskrevet cykelsporten med den nye viden om sporten, der er opstået efter at dopingdiskursen har indtaget en central placering i cykelsportens diskursorden og positioner fra relaterede felter har inter文eneret cykelidrættens felt. Dette kan defineres som en kamp om at bestemme under hvilke former cykelsportens kulturelle kapital skal kunne transformeres til symbolsk kapital. Samtidig forskydes forudsætningerne for den sociale kapitals transformation til symbolsk kapital. Som seer er man i 1996 en del af et socialt netværk via en titel som dansker, hvorigennem man opnår en social kapital gennem et fælles nationalt tilhørsforhold, man deler med vindende danske ryttere som Bjarne Riis og Rolf Sørensen. Modsat de, der i perioden med Riis-effekten, også tog motionscyklingen til sig som en social praksis, og herigennem indlejrede en habitus som cykelmotionist, er tv-konsumenterne ikke på samme måde en del af cykelidrættens felt, men udgør en perifer og langt mere diffus position. Ud fra denne analyse er det logisk, at denne gruppe hurtigt forsvinder som tv-seere eller holder op med at købe racercykler. Refleksiviteten medfører her, at segmentet søger andetsteds hen, idet man ikke er strukturelt bundet gennem habitus til feltet på samme vis som den aktive cykelmotionist, der også gennem sin egen praksis har erhvervet sig en viden om cykelidrætten, som gør det muligt at reflektere over en dopingpraksis blandt eliten. Her er det et muligt scenarium, at konsumenten søger mod andre fællesskaber, hvor det nationale tilhørsforhold kan oppebære social kapital. Kvindehåndbolden er godt bud på et felt, som idrættskonsumenten søger mod, idet det fælles nationale tilhørsforhold til en succesrig, dansk idræt muliggør transformation til symbolsk kapital.

9. Konklusion

Ud fra mine to problemformuleringer kan jeg konkludere følgende:

Med udgangspunkt i mit empiriske valg af tekster fra Politiken og lederartikler fra Cycling kortlægges en diskursiv formation i 1996 med cykelrytteren som et objekt, som fortrinsvis italesættes af det talende subjekt gennem manifesterede intertekstuelle citater fra rytterne som de subjektpositioner, der hyppigst inddrages i konstruktionen af tekster om cykelsport i perioden. Til objektet artikuleres en række begreber, som gennem deres indbyrdes relationer skaber en viden om cykelrytteren. Begreber som vilje, opofrelse, helbred, målrettethed, hierarki, styrke samt et dansk-nationalt tilhørsforhold artikuleres i relation til cykelrytteren. Ud fra denne begrebsformation konstrueres en episk genre, hvor helten er den danske rytter, der må så grueligt meget igennem, før han når succesen. Genrens helt personificeres gennem den danske Tour de France-vinder fra 1996, Bjarne Riis, hvis navn erstattes med et diminutiv i form af begrebet Ørnen fra Herning, hvilket har den effekt, at han på en og samme tid træder ind i et helteepos og samtidig folkeliggøres. Den episke genre er tæt relateret til tidens to herskende diskurser, hvor henholdsvis den heroriske diskurs fokuserer på cykelrytteren som det sublime individ, der er gjort af et særligt stof, og den nationale diskurs, som fokuserer på den danske cykelrytter og cykelsporten som en central del af danskheden. Disse to diskursers dominerende position samt den episke genre opnår i 1996 en relativ fiksering omkring nodalpunktet drømmen, der bliver det samlende, privilegerede tegn for den diskursive formation. Italesættelsen af cykelrytteren som en dansker med helteegenskaber er en del af den hegemonisk konstellation. Den sproglige konstruktion af rytteren er den diskursive dimension af et relativt stabilt felt, hvori positioner indenfor cykelidrættens eksisterer relativt autonomt i forhold til andre sociale felter. Samtidig udgør dopingdiskursen en marginaliseret diskurs, idet inddragelse af denne diskurs vil være underminerende for den dominerende diskursive strategi, der forener den nationale og heroiske diskurs med en episk genre.

I 1999 ændres den diskursive formation med cykelrytteren som objekt, idet der nu trækkes på langt flere subjektpositioner i konstruktionerne af tekster, som omhandler cykelsporten. Rytteren, som fortsat hyppigst indgår som subjektposition, akkompagneres nu hyppigere af blandt andet sportsdirektører, fysiologer, løbsarrangører, læsere, UCI's formand Hein Verbrüggen og andre medier så som TV og udenlandske aviser, når cykelsporten skal italesættes. Dette sker i nøje sammenhæng med en forskydning i begrebsformationen, som er skabt gennem dopingbegrebets centrale placering. Doping som begreb har forrykket den hidtidige balance og herigennem givet ny betydning til en række begreber, samt foranlediget at nye begreber trækkes ind i den diskursive formation. Herigennem skabes en ny viden om cykelrytteren som subjekt, og det er medvirkende til at underminere den episke genres dominans. Resultatet bliver at flere

genrer eksisterer samtidig og blander sig. Således genfindes juridiske, bio-fysiologiske og emotionelle genrer sammen med en modereret episk genre. Dette skal ses i relation til, at der i 1999 ikke længere eksisterer to hegemoniske diskurser, men at der nu hyppigt trækkes på en moralsk såvel som en juridisk diskurs, og ligeledes genfindes to marginaliserede diskurser, der betoner doping som henholdsvis et produkt af sportens kommercialisering og som en immanent del af eliteidrætten. Der eksisterer en diskursiv kamp mellem disse diskurser om at italesætte cykelrytteren, og dette markerer at det stabile hegemoni fra 1996 er under opløsning, hvilket også betyder, at der ikke findes et samlende nodalpunkt, men at der kæmpes om et nyt. Her synes den juridiske og moralske diskurs at fiksere sig omkring begrebet ren som det privilegerede tegn. Hegemoniets opløsning ses endvidere, idet cykelidrættens felt ikke længere udelukkende består af positioner, der traditionelt er hjemmehørende i feltet, men at positioner fra andre sociale felter intervenserer feltet for cykelidræt.

Ændringen i den diskursive formation mellem 1996 og 1999 tager fart i forbindelse med og efter hændelserne under Tour de France 1998, hvor Festinaskandalen med den massive italesættelse af en dopingpraksis blandt rytterne, ændrer cykelsportens diskursorden, der indtil da var præget af den hegemoniske konstellation bestående af den heroiske og nationale diskurs. Dopingdiskursens centrale placering åbner op for at nye diskurser kan indgå i en rearticuleret diskursorden, og at nye eller hidtil marginaliserede subjektpositioner kan italesætte cykelsporten. Det er i denne periode, at politikerne også optræder som nye subjektpositioner. Samtidig betyder disse rearticulationer, at den episke genre ikke længere fungerer som den dominerende genre, men at nye genrer vinder indpas. I kølvandet på Festinaskandalen trækker diverse subjektpositioner hyppigt på den anti-kommercielle diskurs, men denne diskurs marginaliseres stadig mere i lighed med en strukturel diskurs, der italesætter doping som en logisk konsekvens af eliteidræt, således at den moralske diskurs i 1999 står som den ledende alternative diskurs til den tidligere hegemoniske konstellation. Både den heroiske og den moralske diskurs har dog det til fælles, at deres udgangspunkt er individet: Den heroiske med sit fokus på det sublime individ og den moralske med sit fokus på det enkelte individs moralske mangler. Den diskursive kamp, som opstår efter Festinaskandalen, kan tolkes som en kamp mellem positioner relateret til feltet for cykelidræt om at definere et nyt regelsæt for, hvordan social og kulturel kapital blandt cykelryttere kan transformeres til symbolsk kapital, for herigennem at positionere sig i forhold til magtens metafelt. Under hegemoniet er det at køre hurtigt, at vinde eller at være en del af et socialt netværk med vindende ryttere legitim kulturel og social kapital, der gennem transformation til symbolsk kapital, er magtgivende. Den moralske diskurs' åbner op for, at det at være en "ren" rytter i en "ren" sport i et videre omfang er den legitime kulturelle kapital, og dette kodeks søges via en kobling til den juridiske diskurs implementeret

institutionelt. Således ændres regelsættet for kapitalformen, der kan transformeres til symbolsk kapital.

Udviklingen for motionscyklingen før og efter Festinaskandalen er analyseret gennem en række indikatorer: På baggrund af tal fra SFI's jævnlige undersøgelser af danskernes idræts- og motionsvaner kan det konstateres, at der sker en stigning i cykelsportens andel for organiserede såvel som uorganiserede af de motionsaktive fra 1993 til 1998, men der herefter sker et fald frem til 2002. Fra 1995 til 1996 sker en stor stigning i DCU's medlemstal, og stigningen i det samlede medlemstal fortsætter også efter 1998, mens der omkring år 2000 sker en afmatning og senere stagnation i DCU's medlemsudvikling blandt unge under 25 år. Ud fra regnskabstal fra fire forhandlere/grossister kan det samstemmende konstateres, at der i perioden omkring og efter 1998 sker en økonomisk tilbagegang med faldende afsætning af racercykler. Uden at sammenhængen til Festinaskandalen pointeres eksplicit i regnskaberne, kan det formodes, at den ændrede italesættelse af cykelsporten, herunder en markant relatering af cykelrytteren til dopingbrug, kan være en af flere årsager til det vigende salg af racercykler. Antallet af motionsløb stiger i perioden fra 1990 til 2000, hvorefter antallet af planlagte løb stabiliseres. Mens væksten i antal løb stagnerer på Sjælland og øerne efter 1994, endog med enkelte år med faldende deltagelse i 1997 og 1998, så er antallet af motionsløb stigende frem mod 2000 i Jylland og på Fyn, hvorefter det stabiliseres, dog med 2004 som året med hidtil flest planlagte motionsløb. Motionsløb udenfor DCU-regi, som registreres fra 1997, oplever en vækst i antal fra starten frem til 2002, hvorefter der sker et gradvist fald de kommende to år. Ud fra de udvalgte motionsløb, som jeg har kontaktet med henblik på at få oplyst antal deltagere, kan jeg med hjælp fra deres sparsomme oplysninger ikke konkludere, at der sker en entydig udvikling i antallet deltagere ved motionscykelløb efter Festinaskandalen i 1998. Således angiver enkelte motionsløbsarrangører deres højeste deltagerantal i 1999, mens andre topper deres deltagertal før 1998, for herefter at miste deltagere og senere stagnere på et lavere niveau. Cykelsportens andel af sportsudbuddet udgør frem til 1998 en stigende andel på TV2, mens cykelsporten frem til og med 1997 næsten ikke er repræsenteret på DR1. Året efter 1998 daler cykelsportens andel af tv-dækningen af sporten markant på TV2, mens andelen øges på DR1 de to første år efter Festinaskandalen, for herefter af udgøre en mindre andel af tv-dækningen af sporten. Samtidig øges antallet af seere markant i perioden frem mod Riis' sejr med en kulmination under sidste etape i 1996, hvor Riis kører ad Champs-Élysées som vinder. Seertilslutningen til Tour de France-transmissionerne mindskes kraftigt i 1999, og i de kommende år opnås ikke seertal, der kan sammenlignes med årene 1995 til 1998.

På baggrund af de anvendte kilder kan jeg derfor ikke konkludere, at der efter Festinaskandalen og dopingdiskursens centrale placering i cykelsportens diskursorden sker en entydig ne-

gativ udvikling med færre cykelmotionister og færre deltagere ved motionsløb. De indikatorer, der omhandler en social praksis, der ikke nødvendigvis omfatter en praksis som cykelmotionist, viser, at interessen for cykelsporten daler i perioden efter Festinaskandalen. Dette drejer sig om seertal, tv-dækningen og til dels salg af racercykler. Indikatorer, der derimod direkte kan relateres til motionscyklingen som en social praksis, synes tværtimod at vise, at der trods Festinaskandalen og de deraf relaterede diskursændringer på visse områder sker en øget tilslutning til motionscyklingen. Dette er tilfældet for DCU's medlemstal og antallet af arrangerede motionsløb, samt for deltagerantallet ved enkelte motionsløb. Modsat taler det faldende antal unge ryttere under 25 år i DCU-regi for, at diskursændringerne efter 1998 kan være medvirkende til, at unge søger andetsteds hen i deres valg idrætsaktiviteter.

En mulig forklaring på dette forhold er det dialektiske forhold, der eksisterer mellem cykelsportens diskurser og motionscyklingen som social praksis. Diskurser kan både være konstituerende gennem en interpellation af subjekter, som det er tilfældet med Riis-effekten, men samtidig kan det enkelte subjekt gennem refleksion trække på andre alternative diskurser, i det øjeblik der skabes en opbrudssituation. Festinaskandalen betyder netop et opbrud blandt positionerne i feltet for cykelidræt. Cykelsporten kan i den sammenhæng anskues som et abstrakt ekspertsystem, det enkelte individ gennem refleksivitet kan have tillid til eller forkaste på baggrund af en viden om risici. I modsætning til cykelsporten trækker motionisten også på en rekreativ diskurs, som gennem en praksis over længere tid er indlejret i motionistens habitus, og som i opbrudssituationen muliggør en refleksiv proces, der opretholder en tillid til cykelsporten som abstrakt system med en vurdering af doping som en risiko, der ikke er eksisterende i en motionistpraksis. Herigennem omdefineres regelsættet for gyldig kapital blandt motionister ligeledes, hvilket diskursivt manifesterer sig ved en afstandstagen til en dopingpraksis uden at doping dog indtager en central placering i motionscyklingens diskursorden. Den habituel indlejrede præference for en fortsat dopingfri motionspraksis, er ikke habituel indlejret gennem en praksis blandt de segmenter, der primært har en relation til cykelsporten som et tv-konsum. Og her opleves Festinaskandalen som et moralsk brud på deres tillid til ekspertsystemet, hvorefter interessen som seer aftager.

10. Metodekritik

Efter at have konkluderet på mine problemformuleringer vil jeg her kort evaluere mine metoder i denne opgave. Formålet hermed er at reflektere over, om valget og udformningen af den metodiske tilgang har ført til en tilfredsstillende besvarelse af problemformuleringen.

Jeg har valgt at tage udgangspunkt i tekster fra henholdsvis Politiken og Cycling for at have et empirisk udgangspunkt i kortlægningen af diskurser i cykelsporten i perioden 1996 til 1999. Jeg kan således antage, at der, såfremt valget er faldet på andre kilder, vil have vist sig et andet resultat. Et kritikpunkt af valget af tekster fra disse to kilder kan ligeledes være, at de begge har en tæt tilknytning til cykelsporten på det institutionelle plan. Politiken som medarrangør af Danmark Rundt, Tøserunden og De Unges løb, samt som arrangør af Sofaspillet, hvor læsere betaler et gebyr for at deltage i en løbende konkurrence i avisen om resultater i cykelsport, og Cycling gennem det faktum at bladet er officielt organ for Dansk Cykelunion. Denne tilknytning har jeg in mente, når jeg drager konklusioner ud fra det empiriske materiale. Mediedækningen af cykelsporten er i høj grad blevet associeret med TV2's dækning af Tour de France, så et kritikpunkt af opgavens udeladte analyse af TV-mediet kan også rejses. Der er dog to årsager til, at TV-transmissioner ikke har dannet empirisk grundlag for opgaven. For det første følger TV-dækningen ikke cykelsporten fra dag til dag, men tager i højere grad udgangspunkt i store begivenheder så som klassikere og Tour de France. Tekster i en avis følger udviklingen fra dag til dag, hvor især Politikens intensive dækning har skabt denne kontekst og kontinuitet også udenfor sæsonen. Andet argument mod TV-mediet er praktisk begrundet, og skyldes at en analyse forudsætter at en række programmer først transskriberes, hvilket i denne sammenhæng vil være for tidskrævende, og et muligt kompromis ved at skære ned i mængden af behandlet empiri vil medføre et tab af kontinuitet.

Min metode med at gennemlæse teksterne med fokus på subjektpositioner (grammatiske subjekter), hvorfra sporten italesættes, kan ligeledes kritiseres, fordi metoden for sammentælling ikke afspejler, hvis nogle subjektpositioner inddrages hyppigt i samme tekst. Eksempelvis vil et kort citat fra en læge ud fra min sammentællingsmetode veje ligeså tungt, som hvis tre forskellige cykelryttere udtaler sig i samme tekst. Dette metodevalg skyldes, at jeg ikke ser det enkelte subjekt som udgangspunktet for handling, men derimod ønsker at fokusere på, hvilke positioner der i en given diskursiv formation tildeles retten til at tale i en tekst. Netop fordi metodisk-teoretiske begreber som intertekstualitet og interdiskursivitet udgør en central rolle i min analyse af ændringerne fra 1996 til 1999, er det interessante, hvilke positioner der inddrages fra tekst til tekst, og ikke hvor hyppigt varianter af samme subjektposition inddrages. Netop herigennem kortlægges et decentreret subjekts spredning. Ved at kvantificere hyppigheden for en samlet mængde af tekster skabes et overblik over en stor mængde tekst for henholdsvis 1996 og

1999, og ud fra den kvantitative opgørelse kan der laves kvalitative nedslag i de enkelte tekster. Dette er lykkedes tilfredsstillende, idet disse metoder supplerer hinanden godt. Endvidere er udvælgelsen af de enkelte optalte begreber udtryk for mine egne dispositioner, og som sådan udtryk for min videnskabelige habitus. En person, som har en anden tilknytning til cykelsporten end jeg, vil ved gennemlæsning af de samme tekster muligvis anlægge et andet fokus. Udvalget er således ikke sket ud fra nogle imaginære objektive kriterier, men er udtryk for min behandling af empirien.

Mens analysen af, hvorledes diskurser produceres og relateres indenfor cykelsporten i perioden fra 1996 til 1999 er funderet på en vis mængde empiri, er receptionen berørt indirekte gennem en række indikatorer på, hvorledes motionscyklingen udvikler sig før og efter Festinaskandalen. Disse faktorer er ligeledes et produkt af mine antagelser af, hvad der kan være indikatorer. Her kan det diskuteres, hvorvidt seertal indikerer noget i forhold til motionscyklings udvikling. Konkret har jeg også mest anvendt disse tal til at belyse, hvorvidt der sker en udvikling i et bredere segment, der rækker langt ud over motionsryttere. På samme vis kan der rejses et spørgsmål, om salg af racercykler direkte kan relateres til motionscyklingen, idet en anden forklaring på salget kan være, at racercykler udgør en trend blandt folk, der bruger cyklen til transport. De mere sikre indikatorer så som antal af motionsløb, antal deltagere og DCU's medlemstal kan i højere grad sige noget om motionscyklingen. Svarprocenten for deltagerantal og kvaliteten af svarene gør, at jeg har været meget påpasselig med at konkludere generelt ud fra dette materiale. I denne sammenhæng kan en større inddragelse og analyse af tekster fra eksempelvis tidsskriftet Cykelmotion Danmark have været et brugbart supplement, ligesom interview af motionsryttere kan have givet et supplerende billede af udviklingen⁵⁸. Jeg har dog valgt ikke at lave interview ud fra den betragtning, at et interview 7 år efter Festinaskandalen ikke vil give et brugbart indblik i de daværende hændelser, men derimod afspejle italesættelser skabt på baggrund af situationen i dag. Et interview i dag om en situation for år tilbage vil blot afspejle mellemstidens indlejrede rationaliseringer. Metodisk hænger dette sammen med Foucaults princip om at beskue en diskurs diskontinuert i dets øjeblikkelighed.

Anden del af mit speciale som omhandler motionscyklingen afviger også delvist fra det fokus, jeg opstiller i min problemformulering. Her spørger jeg *hvordan*, men ved at inddrage en teori om senmodernitetens refleksivitet ændres fokus ofte til en forklaring af *hvorfor*. Dette er jeg bevidst om, men jeg anser denne skelnen som rigid, idet det næsten er umuligt kun at arbejde deskriptivt som et *hvordan* antyder. At jeg bevæger mig væk fra dette skel, skal også ses som en konsekvens af, at jeg i starten redegør for mit normative udgangspunkt. Således ønsker jeg ikke blot at beskrive og dermed gøre mig til repræsentant for en simpel relativisme. I det afsluttende har jeg således valgt at fremhæve to spørgsmål, som på baggrund af opgavens konklusion kan

---

⁵⁸ Jeg har i alt 3 gange henvendt mig til redaktionen af Cykelmotion Danmark uden at modtage et svar, hvorefter jeg valgte at se bort fra deres medvirken i mit videre arbejde med Specialet. Endvidere er Det Kongelige Biblioteks eksemplarer af Cykelmotion Danmark inkomplet for perioden 1996 til 1999.

perspektivere nogle problemstillinger i den aktuelle debat om doping, forholdet mellem elite og bredde og sportens påståede værdigrundlag, og herigennem give mine bud ud fra det kritiske udgangspunkt beskrevet i afsnit 2.1.

Et sidste kritikpunkt kan være af det overordnede valg af den kritiske diskursanalyse som rammen for dette speciale. Netop fordi teorien antages at være en integreret del af metoden, kan kritikpunkter af teorivalget behandles i dette afsnit. Her skal godtages, at en diskursanalyse både indeholder en række teoretiske antagelser og forudsætninger som kobles sammen med nogle metodikker. Dette mener jeg dog er analysens styrke, idet metoden ikke anskues som isoleret fra teorien, men at disse integreres. Dog skal det pointeres, at analysen tildeler sproget en særlig betydning, og at den teoriramme, jeg har opstillet, giver det relationelle princip en stor betydning. Sproget antages derfor at bestå af en række tegn, der opnår betydning gennem relationer til andre tegn, ligesom et felt anskues som et rum bestående af positioners gensidige relationer. I den sammenhæng skal det noteres, at jeg kun i ringe omfang anvender Bourdieus begreber om habitus og kapital, der præsenteres i opgavens teoretiske del, idet jeg for at skulle kunne bruge disse begreber yderligere i analysen, har skullet gøre brug af andre metoder så som kvalitative interview eller deltagerobservation. Jeg har vurderet det til at ligge udenfor rammerne for opgavens omfang. Som en sidste kommentar til min brug af den præsenterede teori kan det tilføjes, at jeg sandsynligvis går ud over rammerne for, hvad eksempelvis Foucault vil bruge en diskursanalyse til. Jeg tilføjer en lang række fortolkninger til min deskriptive analyse, og rent videnskabsteoretisk bevæger jeg mig således væk fra en stringent poststrukturalistisk tradition med at anskue en diskurs i dens umiddelbare ental og øjeblikkelighed. Min inddragelse af Foucault handler således primært om at bruge en metode til at kortlægge en diskursiv formation, og ellers ikke følge alle teoretiske forudsætninger slavisk. Dette er i høj grad essensen af mit teorivalg, hvor jeg forsøger at kombinere brugbare elementer fra flere teoretiske retninger.

11. Afrunding

Ud fra konklusionen på baggrund af mine forudgående analyser er det derfor til slut relevant at argumentere for et opgør med to tendenser, som manifesterer sig i perioden efter Festinaskandalen, og som i den aktuelle kamp mod doping er dybt integreret i den dominerende anskuelse af dopingproblematikkerne.

11.1 For et opgør med individfokuseringen

Den heroiske og moralske diskurs har det til fælles, at der herigennem entydigt fokuseres på individet. Ved at trække på den heroiske diskurs italesættes cykelrytteren som en helt med guddommelige egenskaber, hvorved et menneske tilskrives nogle egenskaber, denne i bund og grund ikke er i besiddelse af. Konsekvensen bliver et konstrueret subjekt, der gennem omverdens italesættelse tildeles en række illusoriske egenskaber, som er ude af proportion med, hvad en rytter selv definerer sig som. Dopingdiskursen ødelægger denne illusion om det sublime individ, idet myten punkteres. Heltene når deres drømmes mål med midler, som omverdenen ikke kan forstå og ikke vil acceptere. Logikken i den folkelige reaktion på baggrund af afsløringerne er desværre ligeså logisk som den er et udtryk for en forsimpling. Netop fordi den hegemoniske konstellation har individet som sit centrale, naturaliserede udgangspunkt, begrænser modreaktionen også sig også til at blive indenfor en ramme, der tager udgangspunkt i individet. Den moralske diskurs adskiller sig således ikke fra den heroiske diskurs, idet de begge bygger på illusioner om det overmenneskelige individ. Den moralske diskurs eksemplificerer dette ved at forsøge at gøre "ren" til nodalpunktet. Renheden som en utopi er blot en variant af den guddommelige rytter. Netop begrebet "ren" konstruerer også en rytter, som er gjort af et særligt stof og er hævet over den almindelige menneskelige fejlen. Hvis verden blev skuffet efter afsløringerne med Festinaskandalen i 1998, så er potentialet for endnu en skuffelse skabt ved at gøre den rene udøver til det nye mantra.

At renheden forsøges gjort til det nye nodalpunkt udmønter sig i en praksis, der fører til en uhæmmet jagt på og test af det enkelte individ. Som den danske rytter Michael Rasmussen, der til daglig kører for det hollandske Rabobank, omtaler det: *"På et eller andet tidspunkt må legen stoppe. Ellers ender det med, at vi får en fodlænke udleveret sammen med vores rytterlicens"* (Askvig, 2005). Anledningen til udtalelsen er, at den nye Pro Tour, som er UCI's store satsning på at etablere cykelsportens version af fodboldens Champions League, åbner op for, at rytterne udover de løbende test, skal være tilgængelige for uanmeldt kontrol døgnet rundt, året rundt. Et scenarium af orwell'ske dimensioner med en massiv overvågning og mistænkeliggørelse af det enkelte individ for herigennem juridisk at sikre, at denne efterlever det moralske kodeks.

Forsvarerne for denne kurs vil modsat sige, at kontrol og test samt om nødvendigt oplysning er vejen frem i ambitionen om at skabe en ren sport. Men fejlen ligger i, at man udelukkende retter fokus mod et individ, og glemmer de strukturer de enkelte udøvere færdes og socialiseres i. Denne strategi fra fortalerne for overvågning og moralsk oprustning er logisk, men ikke desto mindre fatal, hvis man vil nærme sig en praksis uden doping i idrættens verden. Ved udelukkende at udpege atleten som synderen, der moralsk skal oprustes og tilpasses det juridiske system, fredes de kommercielle strukturers meddelagtighed i en omfattende dopingpraksis. En undersøgelse foretaget af de belgiske myndigheder viser, at 80 % af det fremstillede EPO og 84 % af væksthormoner sælges indenfor sportsverdenen⁵⁹. Et medicinalfirma som amerikanske Amgen, som er pioneren indenfor fremstilling af kunstig EPO, angiver selv at deres årsomsætning i 2003 er fem mia. Euro (Christensen: 2004: 295). Ved at marginalisere en anti-kommerciel diskurs fjernes fokus fra de økonomiske interesser, som er forbundet med produktionen af potentielle dopingstoffer, der igen forudsætter en fortsat dopingpraksis. Denne strategi kan forklares, hvis man inddrager Foucaults abstrakte antagelse om et episteme som et vidensregime. Man kan med en vis berettigelse hævde, at det nuværende episteme umuliggør, at et socialt fænomen kan forstås ud fra andet udgangspunkt end det enkelte individ. I modsætning til Foucault skal det dog herfra hævdes, at epistemet ikke skal forstås som en statisk totalitet, men mere som en dynamisk helhed, hvis grænser hele tiden forrykkes. Derfor er begrebet hegemoni mere betegnende for den nuværende situation, hvor forklaringer der tager et strukturelt og kollektivt udgangspunkt forsøges marginaliseret til fordel for individualiserede forklaringsmodeller. Dette hænger nøje sammen med det neoliberalistiske globale hegemoni, som i tiden efter de påståede "store fortællingers død"⁶⁰ paradoksalt nok nu forsøger at gøre den postmoderne fortælling om individet som udgangspunktet for al social praksis til den næste store fortælling. At fokusere på kapitalinteresser som en mulig årsagsforklaring bryder med den hegemoniske konstellation.

Endvidere kan fokuseringen på individet ses som en politisk styringsmetode, der forsøger at reducere årsagsforklaringerne af et komplekst fænomen. Ved at fokusere på individet undgås således at inddrage andre, mere komplekse problemstillinger, som en omfattende dopingpraksis fører med sig. Det er således ikke underligt, at en strukturel diskurs, som anfører at doping er en logisk konsekvens af eliteidræt, marginaliseres. Dette medfører en indsnævring af en ellers mulig debat om idrættens påståede grundværdier, der ofte henvises til som noget naturgivent, eller en debat om hvorvidt et fænomen er i modstrid med idrættens ånd: "...at doping kort og godt er uacceptabelt og i strid med idrættens ånd". (Mikkelsen, 2003). Denne ånd kan måske vise sig at være en konstruktion og et produkt af imaginære antagelser hos positioner, som relaterer sig til idrætten uden nødvendigvis at have et praktisk forhold til idrætsudøvelse. Dopingbe-

---

⁵⁹ Oplysningerne her stammer fra Anti-Doping Danmarks nyhedsarkiv <http://doping.dk/visNyhed.asp?artikelID=2912> den 24.5.2005.

⁶⁰ De store fortællingers død bruges blandt andet af den franske filosof Jean-Francois Lyotard i karakteristikken af det postmoderne samfund, hvor de store fortællinger om en teleologisk samfundsudvikling erstattes af det fragmenterede samfund med individet som et centrale udgangspunkt.

grebets entré som et centralt begreb i idrættens diskursorden kan, såfremt de ekskluderede diskurser igen inddrages i italesættelsen af sporten, åbne for en intensivering og revitalisering af en debat om og diskussion af, hvad der egentlig menes med begrebet idrættens værdier og sportens ånd.

11.2. For et opgør med illusionen om eliteidrætsudøvere som rollemodeller

I min analyse kommer jeg frem til, at der ikke nødvendigvis er en sammenhæng mellem en negativt italesat praksis blandt eliteudøvere og en afsmittende tendens blandt motionister. Tværtimod synes almindelige motionister udmærket at være i stand til gennem refleksion at kunne skille de delelementer i elitesporten fra, som ikke er relevante for deres egen praksis. Dette rejser spørgsmålet om, hvorvidt sportsfolk gennem deres praksis skal være rollemodeller, hvilket meget nøje italesættes således af kulturminister Brian Mikkelsen forud for dopingkonferencen i København i marts 2003:

"Men dopingspørgsmålet drejer sig ikke kun om eliteidrætten. Dopingbekæmpelsen handler også om, at vores børn og unge skal have nogle ordentlige helte at se op til – ikke medicinerede maskiner, ikke vidunderne frembragt på laboratoriet – men dopingfri sportsfolk af kød og blod. Sport er i dag en så afgørende del af unge menneskers hverdag og selvforståelse, for slet ikke at tale om alle vi gamles interesse for sport, at vi må være sikre på, at fair play og sund konkurrence står øverst på sejrsskamlen" (Mikkelsen, 2003).

Citatet afspejler den illusoriske tro på det enkelte individ, der tilskrives en idealiseret rolle som ufejlbarligt forbillede. Ikke nok med at det forventes, at atleten vinder og tilkæmper sig og sit land medaljer, så skal dette også ske som en del af "fair play" og i sund konkurrence, således at atleten indfrier alle omverdenens – unge såvel som gamles - fascination og forventninger. Og resultatet skal ikke, som det dog ofte er tilfældet med elitesport i dag, skabes ved hjælp af laboratorier⁶¹. Ikke alene kan illusionen om de fejlfri rollemodeller beskrives som utopisk. Den åbner også op for, at der i bred offentlighed igen skabes illusioner om en eliteidræt bestående af overmenneskelige fejlfri individer, og at illusionerne brister, når disse atleter viser sig at være ligeså menneskelige som alle andre eksempelvis ved at ville vinde for enhver pris, lade sig lokke af økonomiske midler eller udnytte at dommeren står med ryggen til. Illusionen konstrueres kun, hvis man opfatter sporten som et adskilt felt uden forbindelse til det resterende samfund. Skuffelsen i den brede offentlighed efter Festinaskandalen er sandsynligvis derfor så langt fra den sidste gang, at omverdenens illusioner ikke stemmer overens med de realiteter, som idrætsfolk færdes i. Samtidig virker ønsket om, at sportsfolk agerer som rollemodeller som en paradoksalt manglende tiltro til, at menigmand kan reflektere over, hvad der er rigtigt og forkert i sportens verden. Derimod antages det, at børn og unge især, men også almindelige idrætsudøvere med en vis automatik ønsker at være som deres idoler. Dette skal ikke udelukkes, eksempelvis falder

---

⁶¹ Man kan her tale om, at Brian Mikkelsen bruger laboratoriet som et skrækeksempel. Hvis eliteidræt skal praktiseres uden brug af laboratorier, betyder det også et farvel til tilbundsgående sundhedstjek og måling af maksimalt iltoptagelse. Således kan man hævde at laboratoriet er en integreret del af den moderne eliteidræt.

DCU's medlemstal for unge under 25 år efter Festinaskandalen, men det skal på den anden side heller ikke udelukkes, at idrætsudøvere kan skille tingene ad. Fokuseringen på idrætsfolk som rollemodeller synes at ekskludere muligheden for en reflektiv stillingtagen og kritisk positionering i forhold til et ekspertsystem.

Måske konstrueres illusionerne om den rene udøver for at skjule en anden og langt mere dybster tendens i sportens verden. Idrættens grundværdier og sportens rette ånd eksisterer måske ikke længere, og har måske aldrig eksisteret som andet end et luftkastel. Eller sagt anderledes: Sportsudøverens ageren ud fra en værdirationel antagelse om "fair play", sundhed og renhed undermineres langsomt, men uundgåeligt af en målrationel ageren, der med Max Webers ord skaber "fagmennesker uden ånd, nydelsesmennesker uden hjerte", hvorved mennesket fanges i rationalitetens jernbur, og målet nås på bekostning af værdier (Weber, 1920: 122). Den målrationelle praksis er gennem årtier indlejret som en materialiseret diskurs, og habituelt indprentet som en del af identiteten som eliteudøver. Dette scenarium kan forklare, hvorfor en strukturel diskurs forsøges marginaliseret i den periode, jeg har analyseret. Det er en anden fortælling, der gør op med de smukke illusioner, og i stedet italesætter en kynisme, som sportens magtfulde positioner ikke ønsker at høre. Konstruktionen af idrættens værdier, hvor illusoriske de end må være, kan være et forsøg på at undvige sportens jernbur. Problemet i denne sammenhæng er, at værdierne gøres universelle gennem etableringen af en hegemonisk konstruktion omkring nodalpunktet "ren". Idrætten er bygget op over mange værdier, der ikke lader sig samle i et værdisæt, men derimod er en kompleks størrelse, hvor bodybuilderen, danseren, cykelmotionisten og elitegymnasten ikke kan skæres over en kam. Derfor er reduktionen af sportsudøveren til en simpel rollemodel både illusorisk såvel som analytisk forsimplet, idet man hermed ser bort fra idrætten som et komplekst og pluralistisk felt for menneskelig praksis, der ikke alle følger samme rationale.

I lighed med at målet må være at arbejde for et opgør med individfokuseringen, så må der efterfølgende også gøres op med, at doping søges forhindret gennem konstruktionen af nye illusioner som eksemplet er med reduktionen af sportsfolk til rollemodeller. Tværtimod må målet være først at anskue doping som et komplekst fænomen, der ikke kan reduceres til et individspørgsmål. Dette kan gøres ved at fokusere på de kommercielle interesser ved at trække på elementer fra den anti-kommercielle diskurs, der ønsker at gøre op med den økonomiske magt indenfor idrætten. For det andet ved at sparke gang i en nødvendig debat om idrættens påståede grundværdier og sportens ånd. Det kan gøres blandt andet ved at trække den strukturelle diskurs ind i debatten, således at der stilles spørgsmålstejn ved de rationaler, der driver elitesporten i dag, og ved de værdier der pålægges eliteidrætten af positioner udenfor feltet for idrætsudøvelse. Dette er i virkeligheden det demokratiske perspektiv i en tid, hvor udøvere objektgøres, og hvor dopingbekæmpelse ikke nødvendigvis involverer de aktive udøvere selv ⁶².

---

⁶² Dette eksemplificeres ved, at det først er efter pres fra aktive elitesportsfolk, at de aktive også fik plads i Antidoping Danmarks ledelse, da institutionen gik fra være en prøveordning til en permanent enhed. Det bliver ikke taget for givet at de aktive selv er en del af kampen mod doping.

Følgende kilder er anvendt i den konkrete diskursanalyse.

Cycling – Officielt organ for Danmarks Cykle Union, DCU, Brøndby. Ledere på side 3 alle skrevet af ansvh. redaktør Henrik Elmgreen:

1996:

1. "Et godt cykleår", nr. 1, 19. januar.
2. "Initiativ og ambition", nr. 2, 16. februar.
3. "Firmaryttere – og de andre", nr. 3, 15. marts.
4. "SPONSORES kan være et problem .....", nr. 4, 19. april.
5. "Meninger brydes", nr. 5, 2. maj.
6. "Nyhedsdækning", nr. 6, 17. maj.
7. "Når OL-enden er god", nr. 7, 31. maj.
8. "Svær tid", nr. 8, 14. juni.
9. "Store Cykledage", nr. 9, 28. juni.
10. "Professionalisme", nr. 10, 12. juli.
11. "Den umulige drøm", nr. 11, 26. juli.
12. "Landevejens helte", nr. 12, 7. august.
13. "Mod samme mål", nr. 13, 23. august.
14. "Slingrekurs", nr. 14, 13. september.
15. "Skyggen", nr. 15, 4. oktober.
16. "Det nye VM", nr. 16, 25. oktober.
17. "Hvad man gerne vil tro", nr. 17, 22. november.
18. "Bredde og elite", nr. 18, 20. december.

1997:

1. "Drøm er blevet nødvendighed", nr. 1, 17. januar.
2. "Retfærdighed...", nr. 2, 21. februar.
3. "Skal vi have kategoriløb i Danmark", nr. 3, 31. marts.
4. "Hvad er et TEAM", nr. 4, 18. april.
5. "Kan vi følge med", nr. 5, 2. maj.
6. "Et spørgsmål om etik", nr. 6, 16. maj.
7. "Startpenge", nr. 7, 30. maj.
8. "Cykleløb og tv", nr. 8, 13. juni.
9. "Det summer af tour", nr. 9, 27. juni.
10. "Lige børn...", nr. 10, 11. juli.
11. "En tour efter denne", nr. 11, 25. juli.
12. "Succes – en fortsætter", nr. 12, 8. august.
13. "Succes – en skal fastholdes", nr. 13, 22. august.
14. "Nytænkning", nr. 14, 12. september.
15. "TV og cykleløb", nr. 15, 3. oktober.
16. "En ny verden", nr. 16, 24. oktober.
17. "En chance for alle", nr. 17, 21. november.
18. "Tour de France – En begivenhed af væsentlig samfundsmæssig interesse", nr. 18, 19. december.

1998:

1. "Nytårsforventninger", nr. 1, 23. januar.
2. "En flyvende start", nr. 2, 20. februar.
3. "En frifindelse", nr. 3, 20. marts.
4. "Eliten – og de andre...", nr. 4, 17. april.
5. "Så ruller vi igen", nr. 5/6, 15. maj.
6. "Festlige cykeldage", nr. 7, 29. maj.
7. "Unionen og de danske teams", nr. 8, 12. juni.
8. "En bro er bygget", nr. 9, 26. juni.
9. "Nye tiders DM", nr. 10, 10. juli.
10. "Tavshed er ikke guld", nr. 11, 24. juli.
11. "Vi er alle under mistanke", nr. 12, 7. august.

12. "Post Danmark Rundt uden Riis", nr. 13, 21. august.
13. "Ja, der er et problem", nr. 14, 11. september.
14. "Nye vinde", nr. 15, 2. oktober.
15. "Meningers mod", nr. 16, 23. oktober.
16. "Et initiativ – og en sport vi kan være bekendt...", nr. 17, 20. november.
17. "Glædelig jul – og måske godt nytår...", nr. 18, 18. december.

1999:

1. "Ikke tavshed", nr. 1, 22. januar.
2. "Finale i Forum", nr. 2, 19. februar.
3. "Cyklesport og medierne", nr. 3, 19. marts.
4. "Er heltene trætte", nr. 4, 23. april.
5. "Det bliver ved", nr. 5, 21. maj.
6. "En verden har forandret sig", nr. 6, 23. juni.
7. "Cyklesporten i to tempi", nr. 7, 23. juli.
8. "En god tour", nr. 8, 27. august.
9. "En røst fra Herning", nr. 9, 24. september.
10. "Verden efter Verona", nr. 10, 22. oktober.
11. "Ikke så ringe endda", nr. 11, 19. november.
12. "Ikke så dårligt et år...", nr. 12, 17. december (3 sider)

Dagbladet Politiken, København.

Hvor andet ikke er nævnt stammer artiklerne fra avisens sportssider. Artiklerne er oplistet tidskronologisk for hvert år. Hvis ikke journalisten er anført, så refererer MJ til journalist Mogens Jacobsen, BB til sportsredaktør Rasmus Bechs boks (klumme), RB til artikler fra Ritzaus Bureau.

1996:

1. "Suset fra Ørnen skaber håb", MJ den 1.1.
2. "Syg cykelstjerne tror på OL-metal", MJ den 1.1.
3. "Smerte og sorg i cykel-showet", MJ, 5.1.
4. "DM-trøjen er steget i værdi", MJ, 22.1.
5. "Ørnen i centrum", MJ, 24.1.
6. "Stjernen i superform", MJ, 25.1.
7. "OL-kandidaten lever i håbet", MJ, 27.1.
8. "Cykelstjerner i ny Sofa-dyst", MJ, 28.1.
9. "Ørnens første sofastart bliver i stærk etapeløb", MJ, 5.2.
10. "Otte danskere i 1. division", MJ, 6.2.
11. "Danske ryttere tvinges til at tage hjelmen på", MJ, 7.2.
12. "Varmt Sofa-signal fra fransk kulde", MJ, 8.2.
13. "Drømmen lever", MJ, 9.2.
14. "Broget vinter for dansk cykelstjerne", MJ, 10.2.
15. "Kap de Gode Håb skal bringe held", MJ, 11.2.
16. "Kamp for den bare pande", MJ, 12.2.
17. "Sæsonstart med champagne", MJ, 12.2.
18. "Flyvende fra start", MJ, 13.2.
19. "Udfordring til spurtkongerne", MJ, 14.2.
20. "Triumferne lurer lige om hjørnet", MJ, 15.2.
21. "Riis tror på Skibby, Rolf tror på sig selv", MJ, 16.2.
22. "Hård start i nyt job", MJ, 17.2.
23. "Sejren på vej", MJ, 17.2.
24. "Dansker på kant med to stjerner", MJ, 18.2.
25. "Succes for de yngste", MJ, 19.2.
26. "Danmark med på toppen", MJ, 19.2.

27. "Landstræner advarer mod eventyr", MJ, 19.2.
28. "Mukkeri over hårdt løb", MJ, 20.2.
29. "Vanvittig dag", MJ, 21.2.
30. "Sejren glippede", MJ, 22.2.
31. "Franskmand er tidligt flyvende", MJ, 23.2.
32. "Lovende forår i karrierens efterår", MJ, 24.2.
33. "Frygter for sit hold", MJ, 24.2.
34. "Stjernernes stille start", MJ, 24.2.
35. "OL-joker på vej", MJ, 25.2.
36. "Skibby i motorcykel-fart", MJ, 26.2.
37. "Ny cykel skal redde stortalents karriere", MJ, 28.2.
38. "Styrket moral", MJ, 29.2.
39. "Trist tid afløst af nyt håb", MJ, 1.3.
40. "Spansk drama", MJ, 2.3.
41. "Skibby frem fra sit skjul", MJ, 2.3.
42. "Triumf for ung belgier", MJ, 3.3.
43. "Dansk succes i udlandet" (forside), 4.3.
44. "Stor dansk cykeldag i Belgien", RB, 4.3.
45. "Bjerget var for skrap", MJ, 5.3.
46. "trøje røg i spurten", MJ, 6.3.
47. "Danskere satser på Spanien", MJ, 7.3.
48. "Syg rytter tager hjem", MJ, 8.3.
49. "Frit slag for dansker", MJ, 9.3.
50. "Modvinden på tværs", MJ, 9.3.
51. "Formen er bedre end tidligere år", MJ, 10.3.
52. "Dansker trak sig i spurten", MJ, 11.3.
53. "Tag med til Tour'en", MJ, 11.3.
54. "Sejr i solen", MJ, 11.3.
55. "Spurtkonger slog til igen", MJ, 12.3.
56. "Jalabert urørlig", MJ, 13.3.
57. "Ørnen udfordret på OL-temocyklen", MJ, 13.3.
58. "Selvilliden stiger", MJ, 14.3.
59. "Sur dansk dag", MJ, 15.3.
60. "Flot offensiv", MJ, 17.3.
61. "Et forvandet Frankrig for Danmark Ørn", MJ, 17.3.
62. "Riis får hjælp af Gewiss-direktør", MJ, 18.3.
63. "Jalabert er superfavorit til første klassiker", MJ, 18.3.
64. "Sørensen satte streg under olympisk krav", MJ, 18.3.
65. "Nyt cykeljob med stress og glæder", MJ, 18.3.
66. "Ny topplacering på våd og kold etape", MJ, 19.3.
67. "Eksplisv ryk mod Lykkeland", MJ, 20.3.
68. "Landevejens nye mesterhold", MJ, 21.3.
69. "Favorit plaget af skade", MJ, 21.3.
70. "Fuld fart på debutanten", MJ, 22.3.
71. "Kaptajn Riis slog i bordet", MJ, 22.3.
72. "Forårsbebuderen", MJ, 23.3.
73. "Favorit ude", MJ, 23.3.
74. "Klassiker-drøm knust", MJ, 24.3.
75. "Ørnen og Indurain i fælles lidelser", MJ, 26.3.
76. "Riis var rampen", MJ, 27.3.
77. "Brian Holm halvvejs til OL", MJ, 28.3.
78. "Riis ude", MJ, 29.3.
79. "Uselvisk OL-satsning", MJ, 30.3.
80. "Jalabert-afbud", MJ, 31.3.
81. "Taktikken kiksede", MJ, 1.4.
82. "Sprintere i blodigt styrt", MJ, 3.4.
83. "Veteran i form til klassikeren", MJ, 4.4.
84. "Uvant tro på succes", MJ, 6.4.
85. "Tre år mere i verdenseliten", MJ, 7.4.
86. "Stjerne i krise", MJ, 9.4.
87. "Jalabert tilbage med sejr", MJ, 9.4.
88. "Karrieren truet", MJ, 10.4.
89. "En tur på podiet", MJ, 10.4.
90. "Alvorlige styrt på landevejen", MJ, 11.4.
91. "To danskere slået i spurten", MJ, 11.4.
92. "Pantani når ikke Tour'en", MJ, 12.4.
93. "Ørnen vil være tårnfalk", MJ, 13.4.
94. "Retfærdighedens trange kår", MJ, 14.4.
95. "Holm elsker de franske brosten", MJ, 14.4.
96. "Tredobbelt Mapai-triumf", MJ, 15.4.
97. "Slap med skrækken", MJ, 16.4.
98. "Det var for suverænt", MJ, 17.4.
99. "Det går alt for godt", MJ, 18.4.
100. "Fem ryttere i top 100", MJ, 19.4.
101. "Skibby fik epileptisk anfald", MJ, 20.4.
102. "Nu skal det være", MJ, 21.4.
103. "Yngstemanden må melde fra", MJ, 21.4.
104. "Tour-krav fra Ørnen", MJ, 22.4.
105. "Dansk glæde i Belgien", MJ, 22.4.
106. "Tour-kongen klar til at forsvare sin trone", MJ, 23.4.
107. "Opmuntring efter klassiker-nedtur", MJ, 25.4.
108. "De kæmper på hver sin vis", MJ, 27.4.
109. "Ørnen går på vingerne igen", MJ, 27.4.
110. "Et lille plaster på såret", MJ, 28.4.
111. "Karriern genoptages i Italien", MJ, 28.4.
112. "Maveonde giver Holm en pause", MJ, 29.4.
113. "Skibby gør comeback", MJ, 30.4.
114. "Ørnen bestiger kommando-broen", MJ, 1.5.
115. "Tredje tur på podiet", MJ, 2.5.
116. "OL-kandidat sætter sig selv af holdet", MJ, 3.5.
117. "Rabobank til start i dansk storløb", MJ, 3.5.
118. "Comeback fremskyndet", MJ, 4.5.
119. "Træner tror på amatør", MJ, 4.5.
120. "Danmark søger fribilletter", MJ, 5.5.
121. "Talent til Fredsløb", MJ, 5.5.
122. "En sand mester fylder rundt", MJ, 5.5.
123. "Tour-formen er om hjørnet", MJ, 6.5.
124. "Ol-kandidat styrtet", MJ, 6.5.
125. "Flot arbejde på vej mod svendepøven", MJ, 6.5.
126. "Svære OL-odds", MJ, 7.5.
127. "Han ville gerne være i Danmark", MJ, 9.5.
128. "Attentat på kongen", MJ, 10.5.
129. "Fremtiden tegner sort", MJ, 10.5.
130. "Plads til to danskere i enkeltstart ved OL", MJ, 10.5.
131. "Sygdom stopper OL-håb", MJ, 11.5.
132. "Første akt i dansker-duel", MJ, 11.5.
133. "Amatør narrede de store", MJ, 12.5.
134. "Spænding om dansk start i Giro d'Italia", MJ, 14.5.
135. "Tre danskere i Giro", MJ, 16.5.
136. "Cykelsejr til OL-kandidat", MJ, 17.5.
137. "Hamburger toer", MJ, 17.5.
138. "Debutant på hårdt arbejde", MJ, 18.5.
139. "Dramatisk Giro-start", MJ, 19.5.
140. "Ørnen udvider sit jagtområde", MJ, 19.5.
141. "De nordiske venners dag", MJ, 20.5.
142. "Triumf-ruten startede på Den Gyldne Middelvej", MJ, 20.5.
143. "Opmuntring i svær tid", MJ, 21.5.
144. "Olympisk triumf på græsk grund", MJ, 21.5.
145. "Få fridage før Tour", MJ, 22.5.

146. "Kamp for karrieren", MJ, 23.5.
147. "Sejt slid efter brøler", MJ, 23.5.
148. "Kvindelig cykel-succes", MJ, 24.5.
149. "Nu går det opad", MJ, 25.5.
150. "Først over bjergene", MJ, 26.5.
151. "Riis i hopla", MJ, 28.5.
152. "Cipollinis hatrick", MJ, 30.5.
153. "Løjtnant fra Den Røde Hær skifter til lyserødt", MJ, 1.6.
154. "Bjarne Riis skruer ned for blusset", MJ, 1.6.
155. "Spaniere tror på dansk Tour-succes", MJ, 3.6.
156. "Etapesejr til Bugno", MJ, 3.6.
157. "Favoritten punkterede", MJ, 3.6.
158. "Tour-kongen frygter Ørnen", MJ, 3.6.
159. "Russisk komet", MJ, 4.6.
160. "En slapper på 230 km.", MJ, 4.6.
161. "Et godt tråd", forside, 5.6.
162. "Dansk super-debutant", MJ, 5.6.
163. "Chef kræver start-penge", MJ, 6.6.
164. "Fransk offensiv", MJ, 6.6.
165. "Dansk offensiv", MJ, 7.6.
166. "Russer nægtede at overgive sig", MJ, 7.6.
167. "Vraget OL-kandidat har skruet ned for blusset", MJ, 8.6.
168. "Giro-drama på hundredede", MJ, 8.6.
169. "Verdensmesteren knækket på bjerg", MJ, 9.6.
170. "Bjarne Riis plaget af forkølelse", MJ, 10.6.
171. "Fortjent belønning", MJ, 10.6.
172. "Cyklen ned fra taget", MJ, 10.6.
173. "Ørnens store generalprøve", MJ, 11.6.
174. "To sekunder fra trøjen", MJ, 12.6.
175. "Evide rivaler i topduel", MJ, 13.6.
176. "Bjarne Riis røg et minut bagud", MJ, 13.6.
177. "Riis sled for holdet", MJ, 14.6.
178. "Sportsnoter: "Næstved-rytter taget for doping", RB, 14.6.
179. "Blaudzun i front", forside, 15.6.
180. "Dansker i front", MJ, 15.6.
181. "Når bare det ikke gør alt for ondt", MJ, 16.6.
182. "Et cykel-eventyr i Odense", MJ, 17.6.
183. "To Tour-håb er med i front", MJ, 17.6.
184. "Rød-hvide slog til i Sverige", MJ, 18.6.
185. "Dansk nedtur i schweiziske bjerge", MJ, 18.6.
186. "De bedste tror på naboen", MJ, 19.6.
187. "Utidig dansk retræte", MJ, 19.6.
188. "De tjene godt på hårdt slid", MJ, 20.6.
189. "Svækket – men storfavorit", MJ, 21.6.
190. "Mester bøjer sig for Ørnen", MJ, 21.6.
191. "Han går efter guld", MJ, 21.6.
192. "Nådesløst tempordt", MJ, 21.6.
193. "Guldet kom bag på vinderen", MJ, 21.6.
194. "Hviledage er ikke lige mig", MJ, 23.6.
195. "Der var engang en hjælperytter", MJ, 23.6.
196. "Den gule basker", MJ, 23.6.
197. "Danskere i Tour'en" – præsentation af danske ryttere, 23.6.
198. "Russisk stjerne med Danmark Rundt", MJ, 23.6.
199. "Hård kamp om eftertragtet trøje", MJ, 23.6.
200. "Bjarne Riis i Dannebrogstrøjen", MJ, 24.6. Forside.
201. "Ørnen har pudset fjerene", MJ, 24.6.
202. "Dansk guld og franske løfter", MJ, 24.6.
203. "Sørensen erkendte sit nederlag til Riis", MJ, 24.6.
204. "Spurtspecialist", MJ, 24.6.
205. "Skuffelse over sølv – jubel over bronze", MJ, 24.6.
206. "Snydt for Tour de France", MJ, 25.6.
207. "Doping-mistænkte stiller op i Tour de France", MJ, 25.6.
208. "Indurain tvunget til angreb", MJ, 25.6.
209. "Riis slået i gadeløb", MJ, 25.6.
210. "Rabobank dropper jagten på Tour-trøjer", MJ, 27.6.
211. "Rominger tager et år til", MJ, 27.6.
212. "Chef-krav til Hamburger: Tour i top 10", MJ, 28.6.
213. "Vreden ulmer stadig", MJ, 28.6.
214. "Ørnen tror på tredjeplads", forside, 29.6.
215. "Tour-kongens sidste audiens", MJ, 29.6.
216. "Et tøjdyr til Ørnen", MJ, 29.6.
217. "Voila", Michael Seidelin, Sommermagasinet, 30.6.
218. "Spilletts regler", MJ, Nils Thorsen, Sommermagasinet, 30.6.
219. "Forvandlet englænder", MJ, 30.6.
220. "Lykken kan findes i Ørnens skygge", MJ, 30.6.
221. "Bjarne Riis fik en ønskestart i Tour de France", MJ, 30.6.
222. "Ørnen slag lykkeligt fra farlig dag", MJ, 1.7.
223. "Gnisten tændt igen hos Skibby", MJ, 1.7.
224. "Zülle-sejr på ulovlig cykel", MJ, 1.7.
225. "Det første offer", MJ, 1.7.
226. "Bedre end ventet", MJ, 1.7.
227. "To topnavnes bitre nederlag", MJ, 1.7.
228. "Rivaler på samme hold", MJ, 2.7.
229. "Spurtkongen fik vasket plet af", MJ, 2.7.
230. "Førertrøjen lokker – men Ørnen venter en stund", MJ, 2.7.
231. "Energ i etaper", Per Mikkelsen, 3.7.
232. "Vidunderbarnet er blevet voksen", MJ, 3.7.
233. "Jagten på 20 millioner kr.", MJ, 3.7.
234. "Først vrede – så gul glæde", MJ, 3.7.
235. "Tour-succes uden hjælp", MJ, 3.7.
236. "Dansker tæt på styrt", MJ, 3.7.
237. "Favorit holder lav profil", MJ, 3.7.
238. "Millionforretning", MJ, 4.7.
239. "En svær fødsel", MJ, 4.7.
240. "Det store felt dyster om 13. mill. kr." MJ, 4.7.
241. "På Tour-tronen efter tre års læretid", MJ, 4.7.
242. "Millimeter fra katastrofen", MJ, 4.7.
243. "Udbrud kan få stor indflydelse på Tour'en", MJ, 4.7.
244. "Farvel til Tour'en af hensyn til OL", MJ, 5.7.
245. "Stormagtens forgæves stræben", MJ, 5.7.
246. "Dansker er ved godt mod trods to styrt", MJ, 5.7.
247. "Champagnepropperne sprang hos danskerhold", MJ, 5.7.
248. "Skønne spildte kræfter", MJ, 5.7.
249. "Det vilde Tour-vejr volder rytterne problemer", MJ, 5.7.
250. "Ørnen går vinger", MJ, 6.7.
251. "Vejret krævede sine mænd", MJ, 6.7.
252. "Benene stivnede i kulden", MJ, 6.7.
253. "Cyker-feber steg et par grader med sejren", MJ, 6.7.
254. "En rigtig dansk solstråle-historie midt i regnen", MJ, 6.7.
255. "Favoritterne med hjem da feltet blev splittet", MJ, 6.7.

256. "Kongen knækket", forside, 7.7.
 257. "Det totale Tour-drama", MJ, 7.7.
 258. "Løjtnanten fra Den Røde Hær", MJ, 7.7.
 259. "Flot fight på bjerget", MJ, 7.7.
 260. "Kongens fald", MJ, 7.7.
 261. "Fransk jubel og sorg", MJ, 7.7.
 262. "Riis er alles favorit", MJ, forside, 8.7.
 263. "Stærkeste mand på bjerget", MJ, 8.7.
 264. "Sne-alarm i Alpe-passet", MJ, 8.7.
 265. "De franske gendarmere efter Ørnen", MJ, 8.7.
 266. "De store med endnu", MJ, 8.7.
 267. "I lyn tempo på vej mod topformen", MJ, 8.7.
 268. "Han mener det alvorligt", MJ, 8.7.
 269. "Folkehelten slidt op", MJ, 8.7.
 270. "Dansk krise vækker bekymring hos Telekommandskabet", MJ, 8.7.
 271. "Imponerende etapesejr efter langt solo-udbrud i Alperne", MJ, forside, 9.7.
 272. "Kort dags rejse mod gult", MJ, 9.7.
 273. "I gult hele vejen til Paris", MJ, 9.7.
 274. "Også en vindertype bagefter", MJ, 9.7.
 275. "Spansk Tour-konge tror stadig på sejr", MJ, 9.7.
 276. "Den gule trøje også nr. et på rangliste", MJ, 9.7.
 277. "Sejren hjalp lidt på syg danskernes humør", MJ, 9.7.
 278. "Den bitre smag af nederlag", MJ, 10.7.
 279. "Spansk respekt for manden i front", MJ, 10.7.
 280. "En smuk dag i gult", MJ, 10.7.
 281. "Danskerne og solen kom til Frankrig", MJ, 10.7.
 282. "Kram fra 'uvennen'", MJ, 10.7.
 283. "Dansker røg en plads ned", MJ, 10.7.
 284. "Nationens helt slidt ned", MJ, 10.7.
 285. "Skæbnedøgn for dansk hjælpe-rytter", MJ, 10.7.
 286. "Nøgle-etape køres tirsdag", MJ, 11.7.
 287. "Terræn til nye angreb", MJ, 11.7.
 288. "Lidt håb efter rædsels-etape", MJ, 11.7.
 289. "Succes betyder at holdet føres videre", MJ, 11.7.
 290. "Drømmen om top-ti opgivet", MJ, 11.7.
 291. "Mirakel-mand gav karrieren et skub", MJ, 11.7.
 292. "Eks-verdensmester med gylden fremtid", MJ, 11.7.
 293. "Rødt og hvidt over det hele", MJ, 12.7.
 294. "Riis på spisesedlen", Ole Rasmussen, 12.7.
 295. "Rivalerne stækket", MJ, 12.7.
 296. "Punkteringer hærger felt", MJ, 12.7.
 297. "Politikens udsendte en efterspurgt herre", Rasmus Bech, 12.7.
 298. "Nu går turen mod Paris", MJ, 12.7.
 299. "Endelig en sejr", MJ, 12.7.
 300. "Alarm efter styrt", MJ, 12.7.
 301. "Klar sejr", RB, 12.7.
 302. "Udsigten til nyt job forlænger karrieren", MJ, 12.7.
 303. "Bud efter tidligere dansk Tour-helt", MJ, 12.7.
 304. "Fransk jagt på dansker", MJ, 12.7.
 305. "Nederlag nager endnu", MJ, 12.7.
 306. "Ung østriger klatrer mod tinderne", MJ, 13.7.
 307. "Fransk tro på dansk sejr", MJ, 13.7.
 308. "Stjernerne holdt i skak", MJ, 13.7.
 309. "Direktøren kostede sejren", MJ, 13.7.
 310. "Kernen bliver hos Telekom", MJ, 13.7.
 311. "Rivaler uden initiativ", MJ, 13.7.
 312. "Plaster på såret", 13.7.
 313. "Post til rytterne", 13.7.
 314. "Stor dansk dag", forside, 14.7.
 315. "Sket i ugen", Ole Rasmussen, 14.7.
 316. "Tour de Folkefest", Peter Høier, 14.7.
 317. "Oprensning", MJ, 14.7.
 318. "Jeg er stærkere end de andre", MJ, 14.7.
 319. "Han har prøvet det hele selv", MJ, 14.7.
 320. "På vej tilbage", MJ, 14.7.
 321. "Lidelsernes tinder", MJ, 14.7.
 322. "Bjergkongen tilfreds med den prikkede trøje", MJ, 14.7.
 323. "Ekspressen hamrer af sted", MJ, 15.7.
 324. "Sprinter i ny rolle", MJ, 15.7.
 325. "Super-præmier venter", MJ, 15.7.
 326. "Kræfterne slap op", MJ, 15.7.
 327. "Tysk duo guld værd", MJ, 15.7.
 328. "En ko for sejren", MJ, 15.7.
 329. "Mændene bag sejrherrene", MJ, 15.7.
 330. "Gul er en krævende farve", MJ, 16.7.
 331. "Dansk rekord slettet", MJ, 16.7.
 332. "Sej slider bag italiensk sejr", MJ, 16.7.
 333. "Angreb i vente", MJ, 16.7.
 334. "Danskerhold topper Tour-pengelliste", MJ, 16.7.
 335. "Uheldene er fortid", MJ, 16.7.
 336. "Logikken bag en jagt", MJ, 16.7.
 337. "Riis satte Tour-felt på plads", MJ, forside, 17.7.
 338. "Miraklet i Lourdes", MJ, 17.7.
 339. "Historiens længste syv kilometer", MJ, 17.7.
 340. "Dansk-født veteran kom ud af alvorlig krise på vej mod toppen", MJ, 17.7.
 341. "Top ti er langt væk", MJ, 17.7.
 342. "Endnu en topplacering ligger og venter", MJ, 17.7.
 343. "Tour-legende har givet op", MJ, 17.7.
 344. "Succesen klæber til Telekom", MJ, 17.7.
 345. "Bjergkongen bøjer sig", MJ, 17.7.
 346. "Riis alene i front", MJ, forside, 18.7.
 347. "Syv minutter af et Tour de France", Peter Høyer, 18.7.
 348. "Presset lettet efter ny dansk opvisning", MJ, 18.7.
 349. "Tysk drømme-Tour", MJ, 18.7.
 350. "Triumf-toget gennem hjemegnen glippede", MJ, 18.7.
 351. "Katastrofal dag for udfordrer-duo", MJ, 18.7.
 352. "Kongen afsat i sin hjemby", MJ, 18.7.
 353. "Den gule førertrøje hyldes i udenlandsk presse", MJ, 18.7.
 354. "'Normalt får jeg ikke set en skid'", Peter Høyer, 18.7.
 355. "Feltet tog sig en slapper", MJ, 19.7.
 356. "TV-boykot truer", MJ, 19.7.
 357. "God dag i frihed", MJ, 19.7.
 358. "GAN jager dansker", MJ, 19.7.
 359. "Den forkerte schweizer i toppen", MJ, 19.7.
 360. "Tjeneren fortæller Tour de France", MJ, 19.7.
 361. "Avis kræver Tour-helt som æresborger", 19.7.
 362. "Mere Tour-hæder og olympiske drømme", MJ, 20.7.
 363. "Forgæves arbejde i feltets front", MJ, 20.7.
 364. "Han kysser også godt", MJ, 20.7.
 365. "En glad hjælper", MJ, 20.7.
 366. "Cykelrytter med som turist ved OL", Nina Kragh, 20.7.
 367. "Klar, parat, Pariis", MJ, forside, 21.7.
 368. "Med hjertet helt oppe i halsen", MJ, 21.7.
 369. "Da Ørnen holdt hof i baren", MJ, 21.7.

370. "På jagt efter timerekorden", MJ, 21.7.
371. "To sikre sejrherre inden den sidste etape", MJ, 21.7.
372. "Stolte forældre følger med", Pol, 21.7.
373. "Paris står klar til at modtage den gule førertrøje", MJ, 21.7.
374. "Der skal en superdag til at få OL-succes", MJ, 21.7.
375. "Eksperten måtte atter bøje sig", MJ, 21.7.
376. "Tillykke Bjarne ..." TeleDanmark Mobil helsides reklame, s. 3, 22.7.
377. "Storslået sejr", Leder, 22.7.
378. "Tour de Triumf", MJ, forside, 22.7.
379. "Kære Bjarne Riis", d. Franske ambassadør i DK, Jacques-Alain de Sedouy, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
380. "Jeg må jo være verdens bedste", MJ, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
381. "Riis og Co. løb med hele puljen", MJ, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
382. "Riis foretrak Tivoli", Sten Larsen, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
383. "Lad os alle slappe lidt af", Niels Rasmussen, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
384. "Jubel-toget", Niels Rasmussen, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
385. "Lykkelig dag i et rødt og hvidt menneskehav", MJ, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
386. "Et signal til Atlanta", MJ, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
387. "Riis fra rødt til gult - Fotomontage", Ole Kjær, Reuter, All Sport, EPA, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
388. Rejs hjem sagde bossen", MJ, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
389. "Klar til landet rundt", MJ, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
390. "Kronprinsen om Riis", 22. 7. Tour'en 96-tillæg.
391. "Tour'ens karakterbog", MJ, 22.7. Tour'en 96-tillæg.
392. "Tour de Limosine i København", 23.7. Forside.
393. "Hil dig, Bjarne af Danmark", Lars Bøgeskov, 23.7.
394. "Uheldig rytter er taget hjem", Lars Andersson, 23.7.
395. "Formen er forsvundet", MJ, 24.7.
396. "Hvornår kommer Riis?", MJ, 25.7.
397. "OL koster Riis en million", MJ, 27.7.
398. "Sket i ugen", Søren Nielsen, 28.7.
399. "Tour-kongen nyder sit olympiske liv", MJ, 28.7.
400. "Glad landstræner: Glimrende rute for danske cykel-esser", MJ, 28.7.
401. "Cykel-klubben", Katalog som indstik, 28.7.
402. "Guld til stjernens hjælper", MJ, 29.7.
403. "Medaljer er målet", MJ, 31.7.
404. "OL-guld til en halv million", MJ, 31.7.
405. "Den olympiske drøm", 1.8.
406. "Formatet understreget", MJ, 1.8.
407. "Sølvvinder troede på guld", MJ, 1.8.
408. "Spanierne på Ørne-jagt", MJ, 1.8.
409. "Sølvløbet", BB, 1.8.
410. "Født til at være stjerne", 2.8.
411. "Skade truer OL-stjerne", MJ, 3.8.
412. "Sølvvinder står af", MJ, 3.8.
413. "Danske sportsfolk spiser for dårligt", Peter Høyer, 4.8.
414. "Skibby starter dagen med to kopper espresso-kaffe", Peter Høyer, 4.8.
415. "Kørt bagud", MJ, 4.8.
416. "Bedste danske OL nogensinde", Rasmus Bech, forside, 5.8.
417. "Tolken kom i centrum", MJ, 5.8.
418. "Ingen undskyldning", MJ, 5.8.
419. "Fotomontage fra OL", 5.8.
420. "Årets danske cykelløb", forsideannonce om Danmark Rundt Tillæg, 7.8.
421. "Velkommen", BB, 7.8. Danmark Rundt Tillæg.
422. "Drømmen om et etapeløb", Henrik Elmgreen, Danmark Rundt Tillæg, 7.8.
423. "Mogens Jacobsen har været med i Tour de France siden 1978", præsentation af MJ, Danmark Rundt Tillæg, 7.8.
424. "De populære Tour-ryttere", MJ, Danmark Rundt Tillæg, 7.8.
425. "Fra hjælperytter til verdens bedste", MJ, Danmark Rundt Tillæg, 7.8.
426. "Uden for sæsonen", MJ, Danmark Rundt Tillæg, 7.8.
427. "Danmarks mest vindende", MJ, Danmark Rundt Tillæg, 7.8.
428. "En italiensk outsider", MJ, 7.8.
429. "Herning ansøger om Tour de France-start", RB, 7.8.
430. "Revanche til den uønskede OL-rytter", MJ, 8.8.
431. "Riis sur på sit hold", MJ, 8.8.
432. "Syv rare sekunder", MJ, 8.8.
433. "Et dyrt styrt", MJ, 8.8.
434. "Ny duel på ord mellem danske stjerner", MJ, 9.8.
435. "Trøjen er tabt", MJ, 9.8.
436. "Prof-rytter har sagt sit job op", MJ, 9.8.
437. "Riis jægter endnu en dansker", MJ, 9.8.
438. "Hamburger opgav angreb", MJ, 10.8.
439. "Blinde passagerer", MJ, 10.8.
440. "Rolf Sørensen vil slå til i dag", MJ, 10.8.
441. "Hvor bli'r far dog af", MJ, 10.8.
442. "Rolf Sørensen gik på jagt", MJ, 11.8.
443. "Behov for et stærkere felt", MJ, 11.8.
444. "Sejr og kontrakt til Skibby", MJ, 11.8.
445. "Riis satser på VM i Schweiz", MJ, 11.8.
446. "Topnavn ude med kysssyge", MJ, 11.8.
447. "Italiensk vinder af Danmark Rundt", MJ, forside, 12.8.
448. "Treeren hyldet som vinder", MJ, 12.8.
449. "Dansk nej til cykelhold", Niels Stensgaard, 12.8.
450. "Veggerby styrtet", MJ, 12.8.
451. "Herlige danske dage", MJ, 12.8.
452. "Tour-fund på danskerhold", MJ, 14.8.
453. "Riis har en triumf i baghånden", MJ, 15.8.
454. "VM-cykling uden mesteren", MJ, 16.8.
455. "Idolet hyldede Ørnen", MJ, 17.8.
456. "NM-sølv og prof-drømme", MJ, 19.8.
457. "Dansk afmatning", MJ, 19.8.
458. "Talentet er indlysende", MJ, 20.8.
459. "Sjælden gæst på VM-podiet", MJ, 20.8.
460. "Kniven frem for VM-start", MJ, 21.8.
461. "Riis skaber cykel-boom", E. Trier Hansen, 22.8.
462. "Blaudzun toer", MJ, 22.8.
463. "Smadret og veltilfreds", MJ, 23.8.
464. "Nul fribillet", MJ, 24.8.
465. "Indurain kører mod sin vilje", Christian Schmidt, 24.8.
466. "Blaudzun holdt fast i andenplads", MJ, 24.8.
467. "Riis går i tænkeboks", MJ, 25.8.
468. "NM-sølvvinder prof-lærling", MJ, 26.8.

469. "Uddannelsen i første række", MJ, 26.8.
 470. "Af vejen med kvinderne", MJ, 27.8.
 471. "Ekstra-tur for Ørnen", MJ, 28.8.
 472. "Dansk rekord i VM-fartorgie", MJ, 29.8.
 473. "Dansker i ny førertrøje", MJ, 30.8.
 474. "Tempofænomen gjorde det igen", MJ, 30.8.
 475. "Afgørelsens sekunder", MJ, 31.8.
 476. "Tour-konge på lavt blus", MJ, 1.9.
 477. "To sekunder var nok", MJ, 1.9.
 478. "Fra VM på bane til succes på landevej", MJ, 2.9.
 479. "Riis slået af Boardman", MJ, 2.9.
 480. "Riis opgiver VM-enkelstart", MJ, 3.9.
 481. "Rift om stjernerne", MJ, 4.9.
 482. "Tys-tys om ny kontrakt", MJ, 4.9.
 483. "Så er det atter alvor for Ørnen", MJ, 5.9.
 484. "Stortalent afløser de to superstjerner", MJ, 6.9.
 485. "År to efter dommedag", MJ, 7.9.
 486. "OL-guldvinder til lille cykel-hold", MJ, 7.9.
 487. "Utålmodig Riis må vente i to uger mere", MJ, 7.9.
 488. "Målfoto-sejr", MJ, 8.9.
 489. "Forsinket eventyr", MJ, 9.9.
 490. "Ørnens sene erkendelse", MJ, 9.9.
 491. "Fransk i front", MJ, 10.9.
 492. "Et godt indkøb", MJ, 11.9.
 493. "Opmuntring til syge maver", MJ, 12.9.
 494. "Maven gjorde fortsat for ondt", MJ, 13.9.
 495. "Populær sprinterkonge var feltets hurtigste igen", MJ, 14.9.
 496. "VM-drømmene knust", MJ, 16.9.
 497. "Italiener slog til for tredje gang", MJ, 16.9.
 498. "Den sidste triumf er lige om hjørnet", MJ, 16.9.
 499. "OL-sølvvinder opereres", MJ, 17.9.
 500. "Smerter og tvivl", MJ, 17.9.
 501. "Cykelunionen afviser kritik", MJ, 18.9.
 502. "Superdolet er omringet af Once", MJ, 18.9.
 503. "Hamburger slået ud af mavepine", MJ, 19.9.
 504. "To a-ryttere føler sig forfulgt af cykelunionen i karantænesag", MJ, 19.9.
 505. "Ørnen klar til trøjeskift", MJ, 20.9.
 506. "Meinert snydt til sidst", MJ, 20.9.
 507. "Riis bliver hos Telekom", MJ, 21.9.
 508. "Et trist farvel til Indurain", MJ, 21.9.
 509. "Flot comeback", MJ, 22.9.
 510. "Zülles sejr over bjerg", MJ, 23.9.
 511. "Italiener hurtigst igen", MJ, 24.9.
 512. "Fuldt hold til VM", MJ, 25.9.
 513. "Dansk rytter fyret fra tysk storhold", MJ, 25.9.
 514. "Tæt på triumfen", MJ, 26.9.
 515. "På vej mod højere tinder", MJ, 27.9.
 516. "Superhold knækket", MJ, 27.9.
 517. "Godt han er kræsen", MJ, 28.9.
 518. "Sejr indgyder stor respekt", MJ, 28.9.
 519. "Triumf for to veteraner", MJ, 29.9.
 520. "Cykelstjerne raser over TV", MJ, 29.9.
 521. "Fra flop til sejr", MJ, 30.9.
 522. "Gang i høsten", MJ, 30.9.
 523. "Seksdagesløb er vigtigere end Tour-show i Paris", MJ, 1.10.
 524. "Formen kom igen", MJ, 2.10.
 525. "Italien til VM uden en sprinter", MJ, 2.10.
 526. "Endnu en VM-hjælper", MJ, 3.10.
 527. "OL-guldvinder melder fra", MJ, 3.10.
 528. "Uheldig tisse-tår", MJ, 4.10.
 529. "Ørnen dækkes tæt", MJ, 5.10.
 530. "Spansk debut til unge Thyboe", MJ, 5.10.
 531. "Vovehalsenes sidste chance", MJ, 6.10.
 532. "Slag med skrækken", 7.10.
 533. "Lovende danske VM-signaler", MJ, 7.10.
 534. "Dansker har tophold klar", MJ, 8.10.
 535. "Stærk tro på egen styrke", MJ, 9.10.
 536. "Tempokonge favorit", MJ, 10.10.
 537. "Guldjagt i garagen", MJ, 11.10.
 538. "Schweiziske VM-tårer", MJ, 11.10.
 539. "Danmark Rundt får fin status", RB, 12.10.
 540. "Gennembrud i dopingkamp", RB, 12.10.
 541. "Tour-konge til Paris alligevel", MJ, 12.10.
 542. "Preset fra start", MJ, 12.10.
 543. "Svær opgave", MJ, 12.10.
 544. "Holdet står bag kaptajnen", MJ, 12.10.
 545. "Fornemmelse for succes", MJ, 12.10.
 546. "Italiensk opvisning", RB, 13.10.
 547. "Favoriternes svære VM-ræs", MJ, 13.10.
 548. "Hæderlig 10. plads", MJ, forside, 14.10.
 549. "Mat udbytte af vilde VM-drømme", 14.10.
 550. "Bøde til verdensmester", MJ, 14.10.
 551. "Italiensk kritik af dansk optimisme", MJ, 15.10.
 552. "Ny hovedrolle i vente", MJ, 16.10.
 553. "Krykkerne er lagt væk", MJ, 17.10.
 554. "Meinert har givet op", MJ, 18.10.
 555. "Verdensmester på jagt efter mere succes", MJ, 19.10.
 556. "Obree retter doping-anklager", Pol, 20.10. (notits)
 557. "Sejr bagest i feltet", MJ, 20.10.
 558. "Året slutter med rangliste-rekord", MJ, 22.10.
 559. "Doping skal stoppes", RB, 24.10. (notits)
 560. "Danskerhold sikre på Tour'en", MJ, 26.10.
 561. "Det er hårdt, det er dejligt", MJ, 26.10.
 562. "Ni skrappe dage afgør sejren", MJ, 26.10.
 563. "Fransk glæde over barske strabadser", MJ, 27.10.
 564. "Et politisk løb i Japan", MJ, 27.10.
 565. "Sølvvinder vandt", MJ, 28.10.
 566. "Riis til Kenya", MJ, 29.10.
 567. "Meinerts karriere er reddet", MJ, 30.10.
 568. "Forening for Tour-entusiaster", Pol, 2.11.
 569. "Herning-Ørnen siger ja til doping-seminar", MJ, 2.11.
 570. "Cykel-præsident kalder doping-affære latterlig", MJ, 3.11.
 571. "Stor interesse for Tour'en", Pol, 7.11.
 572. "Rolf Sørensen i gang igen", Pol, 7.11.
 573. "Pantani skifter", RB, 7.11.
 574. "Tour-start i fare", MJ, 8.11.
 575. "Ryttere i krig mod doping", 10.11.
 576. "Bjergged på jagt efter sin form", 10.11.
 577. "Invitation til bjergspecialister", 11.11.
 578. "Doping-kampen splitter stjerner", MJ, 14.11.
 579. "Stjernens skuffelse er afløst af nye mål", MJ, 16.11.
 580. "Bjergenes konge kom til kort på knoldene i Frederiksværk", MJ, 17.11.
 581. "Michaelsen klar efter operation", MJ, 17.11.
 582. "Skridtet er i farezonen", 18.11.

583. "Italienske læger erkender ansvar for doping-misbrug", MJ, 19.11.
584. "Lillebror kører videre", MJ, 23.11.
585. "En million på kontoen", MJ, 27.11.
586. "Storklub satses forfra", MJ, 30.11.
587. "Frederiksberg vil ikke betale for cykel-finale", MJ, 7.12.
588. "Topholdene kører i Danmark", MJ, 7.12.
589. "Rå-hygge, mudderbad og snustobak", MJ, 8.12.
590. "18-årig i Ørnens hjulspor", MJ, 9.12.
591. "Talenter trængt", MJ, 11.12.
592. "Polti-tilbud til Indurain", 11.12.
593. "TVM-mandskabet kan tørre sveden af panden", MJ, 14.12.
594. "Årets cykelkomet lagde vejen forbi Danmark, MJ, 15.12.
595. "Dansk jagt på superpræmier i asiatisk hede", MJ, 17.12.
596. "Unge ryttere i hård skole", MJ, 18.12.
597. "Kamp om cykelstjerne", MJ, 19.12.
598. "Bjarnes baghjul", Lise Bondesen, bagsiden, 201.12.
599. "Race-barriere brydes ned i cykelsporten", MJ, 21.12.
600. "Kræft-ramt cykelstjerne klar igen", MJ, 21.12.
601. "Tour-tronens arving er tålmodig og trofast", MJ, 23.12.
602. "Uventet chance til falmet stjerne", MJ, 26.12.
603. "Storhed på alle fronter", MJ, 28.12.
604. "Ørnens Himmelflugt", Riis-citater, 30.12.
- 1997:**
1. "Ørnen fløj til tops", Sportsåret '96. 1.1.
  2. "På nyt fransk felttog", MJ, 1.1.
  3. "Forårsfønmelser", MJ, 1.1.
  4. "Toptilbud til OL-sølvvinder", MJ, 2.1.
  5. "Kongens stille farvel", MJ, 3.1.
  6. "Belgisk kannibal størst", MJ, 4.1.
  7. "Krigsfange og fænomen", MJ, 5.1.
  8. "Ørnen op klassiker-jagt", MJ, 6.1.
  9. "Et hårdt job med stor søgning", MJ, 6.1.
  10. "En russisk guldklump", MJ, 6.1.
  11. "Sadlen skal varmes op", Niels Rasmussen, 6.1.
  12. "Fast job i sidste øjeblik", MJ, 11.1.
  13. "Uheldig start for Giro-vinder", MJ, 12.1.
  14. "Spæd start for prof-hold", MJ, 13.1.
  15. "Klippeø bliver større", MJ, 14.1.
  16. "Ublid tur i asfalten", MJ, 15.1.
  17. "Hold med internationalt tilsnit", MJ, 16.1.
  18. "Cykelstjerne dropper banen", MJ, 20.1.
  19. "Rolf Sørensen som trækplaster", MJ, 21.1.
  20. "Tvivl om Tour", MJ, 22.1.
  21. "Jagten på de røde blodlegemer", MJ, 27.1.
  22. "I første parket til Touren", MJ, 27.1.
  23. "16 måneders mareridt er forbi", Mette Rem, 27.1.
  24. "Surt slid på vej mod topformen", MJ, 30.1.
  25. "Hård strid om en underskrift", MJ, 31.1.
  26. "Trist skæbne", MJ, 1.2.
  27. "Pisk til en forkælet flok", Søren Berg, 3.2.
  28. "Med fra start trods nyt styrt", MJ, 4.2.
  29. "Kanonstart af Tour-stjerne", MJ, 5.2.
  30. "Festina først", MJ, 6.2.
  31. "Dramatik på landevejen", 7.2.
  32. "Forfulgt af uhelt", MJ, 8.2.
  33. "Forsigtig cykelstart", MJ, 9.2.
  34. "Tæt på succes", MJ, 9.2.
  35. "Tour-glansen strålede på Mallorca", MJ, 10.2.
  36. "Hamburger på pointjagt", MJ, 10.2.
  37. "Sygdom spolerer start", MJ, 11.2.
  38. "Nej til afskeds-show", MJ, 12.2.
  39. "Danskerhold slog til", MJ, 12.2.
  40. "Spurtkanon bragede løs", MJ, 13.2.
  41. "Årets første point", MJ, 14.2.
  42. "Magtskifte er på vej", MJ, 15.2.
  43. "Bjergkongens nederlag", MJ, 16.2.
  44. "Sejrrig start på karrieren", MJ, 17.2.
  45. "Dramatisk start i spansk etapeløb", MJ, 17.2.
  46. "Verdensmester i tidlig vinderform", MJ, 18.2.
  47. "Zabel spurter af sted", MJ, 19.2.
  48. "Vinder er for dyr", MJ, 20.2.
  49. "Rivaler samarbejder", MJ, 20.2.
  50. "Midlertidigt sidespor", MJ, 21.2.
  51. "Topfolk uden point", MJ, 23.2.
  52. "Italiensk sejr", MJ; 23.2.
  53. "Stjerner bytter roller", MJ, 24.2.
  54. "Foråret afgør fremtid", MJ, 24.2.
  55. "System rystet af skandale", MJ, 24.2.
  56. "Tour-vinder er favorit", MJ, 25.2.
  57. "Sæsonen startede med et styrt", MJ, 26.2.
  58. "Ørnen fløj bagud", MJ, 27.2.
  59. "Seks år uden en sejr", MJ, 27.2.
  60. "Forårets supermand", MJ, 28.2.
  61. "De følger stadig med", MJ, 28.2.
  62. "Sejrs-drøm smadret af hul i landevejen", MJ, 1.3.
  63. "Kronpris til Italien", MJ, 1.3.
  64. "Optimistisk dansk rytter", MJ, 1.3.
  65. "På luksushotel mens de andre ryttere sled", MJ, 2.3.
  66. "Ud af legendens skygge", MJ, 2.3.
  67. "Sejr til Museeuw", MJ, 3.3.
  68. "Computer hjælper Ørnen", MJ, 3.3.
  69. "Spansk service-strid", MJ, 3.3.
  70. "Cykelstjerne holder lav profil", MJ, 4.3.
  71. "Sponser til cykelpiger", MJ, 5.3.
  72. "Dansk springbræt til verdensrekord", MJ, 5.3.
  73. "Forkølet Riis godt fra start i etapeløb", MJ, 6.3.
  74. "Udbrud er starten på klatretur", MJ, 7.3.
  75. "Ros fra Riis til landsmand", MJ, 8.3.
  76. "Nu gælder det tredjepladsen", MJ, 9.3.
  77. "Sukses skaber fornyet håb", MJ, 10.3.
  78. "Tre ryttere udelukket", MJ, 11.3.
  79. "Vigtigt kort i jagten på wild cart", MJ, 12.3.
  80. "Fart på foråret", MJ, 13.3.
  81. "Hårdt slid for trøjen", MJ, 14.3.
  82. "Farvel til trøjen", MJ, 15.3.
  83. "Bartoli bedst", MJ, 16.3.
  84. "Russisk tempo-kanon", MJ, 17.3.
  85. "Klassikerskuffelse", MJ, 19.3.
  86. "Fanget kort før målstregen", MJ, 20.3.
  87. "NM-invitation til Riis", MJ, 20.3.
  88. "World Cup efter ny recept", MJ, 21.3.
  89. "Stort hop frem på rangliste", MJ, 21.3.
  90. "Italienerne tror på Rolf Sørensen", MJ, 22.3.

91. "Riis til blodtest inden klassiker", MJ, 23.3.
92. "Spurtsejr til Zabel i Milano-Sanremo", MJ, 23.3.
93. "Stor bonus til Holm og Bjarne Riis", MJ, 24.3.
94. "TV igen næste år fra Milano", MJ, 24.3.
95. "Drama forlænget", MJ, 25.3.
96. "Riis i opdrift", MJ, 26.3.
97. "Uheldig sprinter på højkant igen", MJ, 27.3.
98. "På sporet af klassiker-sejr", MJ, 29.3.
99. "Dansk rytter skuffet over nye planer", MJ, 29.3.
100. "Nyt ved til doping-bål", MJ, 29.3.
101. "Den ældste kan endnu", MJ, 30.3.
102. "Riis tilfreds efter barsk test", MJ, 1.4.
103. "Forårets cykel-felttog", MJ, 1.4.
104. "Blaudzun tror på succes via enkeltstart", MJ, 2.4.
105. "Dramatik i Belgien", MJ, 3.4.
106. "Dansk triumf på enkeltstart", MJ, 4.4.
107. "Sej slider cykler igen", MJ, 5.4.
108. "Ung rytter skal løfte tung arv", MJ, 5.4.
109. "Stjerne med fordækte kort", MJ, 6.4.
110. "Klassiker i ny udgave", MJ, 6.4.
111. "Rolf Supermand Sørensen: Stor dansk sports-søndag", MJ, 7.4. forside.
112. "Supermandens suveræne succes", MJ, 7.4.
113. "Førertrøjen er straks i fare", MJ, 8.4.
114. "Mirakuløs helbredelse", MJ, 9.4.
115. "Tæt på ny dansk sejr", MJ, 9.4.
116. "Dansker kørt i grøften af servicevogn", MJ, 10.4.
117. "Farvel til løb i utide", MJ, 11.4.
118. "12 år uden succes", MJ, 11.4.
119. "Medicinkur skal fortsætte", MJ, 12.4.
120. "Vennen er den værste trussel", MJ, 12.4.
121. "Det sidste ræs i brostens-helvedet", MJ, 13.4.
122. "Cykelstjerne suser videre", MJ, 14.4.
123. "Spærret inde i spurten", MJ, 14.4.
124. "Afbud fra Sørensen", MJ, 16.4.
125. "Riis lukkes ind i NM-varmen", MJ, 16.4.
126. "Opmuntring efter sygdom", MJ, 17.4.
127. "Svær tid for uheldig dansker", MJ, 18.4.
128. "Stærk nation sækker agterud", MJ, 19.4.
129. "Specialisten over alle", MJ, 19.4.
130. "Rivaler giver den danske World Cup-stjerne frit spil", MJ, 20.4.
131. "Riis tror på Sørensen", MJ, 20.4.
132. "Kaotisk farvel til førertrøjen", MJ, 21.4.
133. "Rivalens vilde satsning", MJ, 25.4.
134. "Karrierens sidste kontrakt", MJ, 26.4.
135. "Overlegen dansk cykelsejr", MJ, forside, 27.4.
136. "Drømmen begynder fra bunden", MJ, 27.4.
137. "Kongens herlige soloridt", MJ, 27.4.
138. "Ros til Riis", MJ, 28.4.
139. "Flot afsæt til prof-karrieren", MJ, 28.4.
140. "Brian Holm kræver stærk stamme på nyt prof-hold", MJ, 29.4.
141. "Venner og rivaler", MJ, 1.5.
142. "Nye ambitioner", MJ, 1.5.
143. "Snydt i spurten", MJ, 2.5.
144. "Riis på hårdt job i Danmark", MJ, 2.5.
145. "Bjarne Riis skruer ned for blusset", MJ, 3.5.
146. "Fransk bud på Giro-sejr", MJ, 3.5.
147. "Telekoms totale triumf", MJ, 5.5.
148. "Motion får folk til at spise sundt", Nina Kragh, 5.5.
149. "Afbud fra Skibby", MJ, 6.5.
150. "Meinerts hidtil bedste", MJ, 7.5.
151. "Ørnen jages af klubkammerater", MJ, 8.5.
152. "Sprinter venter på fremtiden", MJ, 8.5.
153. "En duft af Tour de France", MJ, 9.5.
154. "Toeren tiljuble", MJ, 9.5.
155. "Stjerne udelukket", MJ, 9.5.
156. "Opløbet var 20m for kort", MJ, 10.5.
157. "Et nyt stort Riis-nummer", MJ, 10.5.
158. "Høj trænger til en sejr", MJ, 11.5.
159. "Riis knuste alle rivaler", MJ, 12.5.
160. "Grønt lys for nyt prof-hold", MJ, 12.5.
161. "Dansk succes på spank bjerg", MJ, 15.5.
162. "Fælles front", MJ, 16.5.
163. "Stjerner svigter cykelfest", MJ, 17.4.
164. "Dyr gevinst", MJ, 18.5.
165. "Russisk roulette", MJ, 20.5.
166. "Hård tid for vennerne", MJ, 20.5.
167. "Urørlig supersprinter", MJ, 21.5.
168. "Riis skal tøjle sin vindervilje", MJ, 21.5.
169. "Sejr til Telekom-sprinter", MJ, 22.5.
170. "Russisk duel afgjort på dramatisk bjergetape", MJ, 22.5.
171. "Riis firer", MJ, 23.5.
172. "Forbudt at vinde", MJ, 24.5.
173. "Karrieren på ret kurs", MJ, 25.5.
174. "En kat kostede Pantani nyt styrt", MJ, 25.5.
175. "Rytter ramte betjent", MJ, 26.5.
176. "På toppen selv om han har trappet ned", MJ, 26.5.
177. "Flere point til Ørnens konto", MJ, 26.5.
178. "Brian Holm klar til Stjerneløbet", MJ, 27.5.
179. "Flot fra start", MJ, 28.5.
180. "Dansker blev kørt bagud", MJ, 29.5.
181. "Tøser kan selv", Nina Kragh, 30.5.
182. "Dansk storudbrud", MJ, 30.5.
183. "Dansker i førertrøje", MJ, 31.5.
184. "Klassiker flyttet", MJ, 1.6.
185. "Den ny tids Tour-hersker", MJ, 1.6.
186. "Mændene i baggrunden", MJ, 1.6.
187. "Alpe-drama i Italien Rundt", MJ, 1.6.
188. "Marcussen vil udfordre Ørnen", MJ, 2.6.
189. "Solidariteten vigtigere end sejren", Nina Kragh, 2.6.
190. "Fest og medaljer", Nina Kragh, 2.6.
191. "Tøser på landevejen", fotoreportage, Lars Hansen, 2.6.
192. "Flot punktum af Hamburger", MJ, 2.6.
193. "Tour-billetten ligger klar til dansk veteran", MJ, 3.6.
194. "Uheldig rytter i fremgang", MJ, 3.6.
195. "Kæmpehagl kostede chance for topplacering", MJ, 4.6.
196. "Skibby kørt ned af lægebil", MJ, 5.6.
197. "Veteranens tour i fare", MJ, 6.6.
198. "Tour-kamp i Alperne", MJ, 7.6.
199. "Giro-sejr styret mesterligt i hus", MJ, 8.6.
200. "Fremtiden er tvivlsom", MJ, 8.6.
201. "Skibby bider smerten i sig", MJ, 9.6.
202. "Det tålmodige talents triumf", MJ, 9.6.
203. "Danmark Rundt dropper Frederiksberg", MJ, 10.6.
204. "Politi-razzia mod italiensk stjernehold", MJ, 10.6.

205. "Rolf Sørensen rystet over doping-skandale", MJ, 11.6.
206. "Stjerne dropper Tour de France", MJ, 12.6.
207. "Lys over Sjælland Rundt", Nina Kragh, 13.6.
208. "Fyn Rundt med sørgebånd", MJ, 15.6.
209. "Olano i topform", MJ, 15.6.
210. "Sejr til Telekom", MJ, 16.6.
211. "Tempotalent i flot soloridt", MJ, 16.6.
212. "Duel om Tour-billet", MJ, 17.6.
213. "Tour-chok for italienerne", MJ, 18.6.
214. "Veteranen skal vente", MJ, 18.6.
215. "Dusinet fuldt i hidsig sprint", MJ, 19.6.
216. "Endelig lykkedes det", MJ, 2.06
217. "Telekom bliver en tysk tour-tornado", MJ, 21.6.
218. "Supercykel sendt retur", MJ, 22.6.
219. "Zülle ude af årets Tour", MJ, 23.6.
220. "Med dollar og doping ved roret", Erik Jensen, 23.6.
221. "Fuld fart frem mod prof-eventyret", MJ, 23.6.
222. "Australien som opvarmning til Sjælland Rundt", Nina Kragh, 23.6.
223. "Engelsk favorit til førertrøjen", MJ, 24.6.
224. "Skæbnedage for Skibby", MJ, 24.6.
225. "VM-sølvvinder kun reserve", MJ, 25.6.
226. "Zülle i sadlen", MJ, 25.6.
227. "Karrierens flotteste sejr", MJ, 26.6.
228. "Tour-håbet er på vågeblus", MJ, 27.6.
229. "Det utænkelige skete", MJ, 28.6.
230. "Slaget om Dannebrog", MJ, 29.6.
231. "Har ham Bjarne Riis overhovedet samfundssind?", BB, 29.6.
232. "Rolf og Riis sat af", forside, 30.6.
233. "I baghjulet på rivalernes duel", MJ, 30.6.
234. "Fornemt cykel-væddeløb med overraskende mester", MJ, 30.6.
235. "Kronprins i mestertrøje", MJ, 30.6.
236. "Kvindeskamp om Tour-billetter", MJ, 30.6.
237. "Jamen man æder da ikke bokser", BB, 30.6.
238. "Sjælland Rundt med pacemaker", Nina Kragh, 30.6.
239. "Riis – Touren lever i Politiken", annonce om Politikens tour-dækning, 30.6.
240. "DM-trøjen vist frem i front", MJ, 1.7.
241. "Touren får vinger med dansk favorit", MJ, 2.7. Tour ´97-tillæg.
242. "Den hårde vej til ny Tour-lykke", MJ, 2.7. Tour ´97-tillæg.
243. "Riis ´ værste rivaler", MJ, 2.7. Tour ´97-tillæg.
244. "For Rolf tæller kun sejr", MJ, 2.7. Tour ´97-tillæg.
245. "En følsom slider", MJ, 2.7. Tour ´97-tillæg.
246. "Afløser mangler hjælp", 2.7. MJ, Tour ´97-tillæg.
247. "Meinert i ny rolle", 2.7. MJ, Tour ´97-tillæg.
248. "Ulrich er farlig for Bjarne Riis", 2.7. MJ, Tour ´97-tillæg.
249. "På forkant og baghjul i Tour´en", 2.7. MJ, Tour ´97-tillæg.
250. "Sprogguide til Lethland", 2.7. Rasmus Bech, Tour ´97-tillæg.
251. "Vraget uden en forklaring", MJ, 2.7.
252. "10 mill. kr. bag nyt cykelhold", MJ, 2.7.
253. "Cykelrytternes farlige brændstof", Kaare Skovmand, 3.7. Indland s. 2.
254. "Eddy Merckx sætter sine penge på Bjarne Riis", MJ, 3.7.
255. "Sunde kraftpræstationer", Kaare Skovmand, 4.7. Indland s. 4.
256. "Så cykler det atter for Køge", Nina Kragh, 4.7.
257. "En Tour-hersker holdt hof", MJ, 4.7.
258. "Ulrich kører for Riis", Frederik Lauesen, 4.7.
259. "Alex Zülle er lappet sammen", MJ, 4.7.
260. "Hamburger glæder sig til i morgen", Frederik Lauesen, 4.7.
261. "Hamburger glæder sig til i morgen", Frederik Lauesen, 4.7.
262. "Dannebrog i frit fald", bagsiden, 4.7.
263. "Fire tusinde på to hjul i natten", Nina Kragh, 5.7. Forsiden.
264. "Fantomcykel diskvalificeret", MJ, 5.7. Forsiden.
265. "150.000 følger Riis", Pol, 5.7. Indland.
266. "Manden bag Bjarne Riis", Mette Rem, 5.7.
267. "Tour de blodprop", Villumsen-karikatur, 5.7.
268. "Tour de force", kronik, Jan Kristensen, 5.7.
269. "Gul feber", MJ, 5.7.
270. "Dansk fantomcykel afvist", MJ, 5.7.
271. "Tredje gang er lykkens gang", Frederik Lauesen, 5.7.
272. "Rouen håber på gevinst", Frederik Lauesen, 5.7.
273. "Riis nr. 13", forside m. Stort billede, 6.7.
274. "Hårdt slid i sadlen", Nina Kragh, 6.7.
275. "Ung italiener har fået vigtig rolle", MJ, 6.7.
276. "Dansk jubelstart", MJ, 6.7.
277. "Det franske folk festede", Frederik Lauesen, 6.7.
278. "Fladt og fredeligt gennem Normandiet", MJ, 6.7.
279. "Holdet svigtede Riis", MJ, 7.7. Forsiden.
280. "Favoritten svigtet af sit hold", MJ, 7.7.
281. "De seje slidere", Nina Kragh, 7.7.
282. "En tredjedel af feltet er debutanter", Allan Nielsen, 7.7.
283. "Med kors, bånd og stjerner på", Frederik Lauesen, 7.7.
284. "Bøde for strip", RB, 7.7.
285. "Supersprinter fyrede kanon af", MJ, 7.7.
286. "Sur dag for danskere", Frederik Lauesen, 7.7.
287. "Hård medfart", MJ, 7.7.
288. "Ambitiøs amatør og magelig motionist", Nina Kragh, 7.7.
289. "De klarede turen", Nina Kragh, 7.7.
290. "Freden genoprettet", MJ, 8.7.
291. "Manden bag tysk pengeeventyr", MJ, 8.7.
292. "Lokal stolthed prøvede solo", Frederik Lauesen, 8.7.
293. "Både succes og bøder", MJ, 8.7.
294. "Nyt uheld kort før målstregen", Frederik Lauesen, 8.7.
295. "En tissetår til 200 kr.", MJ, 8.7.
296. "Trætte danskere i mål", Frederik Lauesen, 8.7.
297. "Bøderne betales med glæde", MJ, 9.7.
298. "Gult slid koster dyrt", MJ, 9.7.
299. "Vrede over afslutning", Frederik Lauesen, 9.7.
300. "Danskere tæt på at give op", Frederik Lauesen, 9.7.
301. "Ubarmhjertigt farvel for altid", MJ, 10.7.
302. "Glad kaptajn i galt virvar", MJ, 10.7.
303. "Farvel til vigtig hjælper", MJ, 10.7.
304. "Ny sprinter på scenen", MJ, 10.7.
305. "Humøret er tilbage", Frederik Lauesen, 10.7.
306. "Tragisk ulykke", Frederik Lauesen, 10.7.

307. "Mirakelmand gav gode råd", Frederik Lauesen, 10.7.
 308. "Sej dansker er den amerikanske triumf", MJ, 11.7.
 309. "Lidt af det tabte blev hentet igen", Frederik Lauesen, 11.7.
 310. "Farvel til uheldig helt", MJ, 11.7.
 311. "Beskeden og stolt", MJ, 11.7.
 312. "Alpe-planen er klar", MJ, 11.7.
 313. "Farvel til favoritter", MJ, 12.7.
 314. "Vild spurt fik et dramatisk efterspil", MJ, 12.7.
 315. "De kører som dyr", MJ, 12.7.
 316. "Dansker satsede på sejr", MJ, 12.7.
 317. "Sprinter var dopet", MJ, 12.7.
 318. "Trykket taget af TVM-ballon", 12.7.
 319. "Det skal overstås", Frederik Lauesen, 12.7.
 320. "Under Tour de France bliver det endnu billigere at ringe til Frankrig". Annonce m. billede af Riis. Tele Danmark. 13.7.
 321. "Danskerne i den første uge", MJ, 13.7.
 322. "Djævelsk glædesbringer", Frederik Lauesen. 13.7.
 323. "Farvel til playboy", MJ, 13.7.
 324. "Gode minder fra Pau", MJ, 13.7.
 325. "Krigen uden stridende parter", MJ, 13.7.
 326. "Sejr uden ballade", MJ, 13.7.
 327. "I dag skilles de svageste fra", MJ, 14.7.
 328. "Indhentet af toget", Frederik Lauesen, 14.7.
 329. "Bjerg-pinsler er imødeset med længsel", MJ, 14.7.
 330. "Pres på dansk klatrer", Frederik Lauesen, 14.7.
 331. "Bare tinderne forsvinder i nat", Frederik Lauesen, 14.7.
 332. "Hjælper i verdensklasse", MJ, 14.7.
 333. "Bjergkonge på lånt tid", MJ, 14.7.
 334. "Bjergkspertterne gik til angreb", MJ, 15.7, forsiden.
 335. "Tour-tv er sundt for dit arbejde", Lisa Klit, 15.7, forsiden.
 336. "Danmark på bjergferie", Lisa Klit, 15.7.
 337. "Fransk fryd", MJ, 15.7.
 338. "Dansker på hospitalet", MJ, 15.7.
 339. "Tronskifte nu udelukket", MJ, 15.7.
 340. "I dag bliver det værre", MJ, 15.7.
 341. "Festen på toppen", Frederik Lauesen, 15.7.
 342. "Drømmene lever", MJ, 15.7.
 343. "Riis bøjer sig for Telekoms unge komet", MJ, 16.7. Forside.
 344. "Nu ser han kun fremad", MJ, 16.7. Forside.
 345. "Et nyt slag kan starte", MJ, 16.7.
 346. "Smertefuld bjergfærd", Frederik Lauesen, 16.7.
 347. "Stille vej mod stjernerne", MJ, 16.7.
 348. "Vigtig gevinst", MJ, 16.7.
 349. "Sportsdirektør sur over danskers hårde kørsel", Frederik Lauesen, 16.7.
 350. "Tid til ny spurt", MJ, 16.7.
 351. "Triumf for reserven", MJ, 17.7.
 352. "Formen der blev væk", MJ, 17.7.
 353. "Succes for millioner", MJ, 17.7.
 354. "Folkehelt kan skrive historie", MJ, 17.7.
 355. "Nåle hjalp mod smerten", Frederik Lauesen, 17.7.
 356. "Sejren er i sigte", Frederik Lauesen, 17.7.
 357. "Dansk joker", MJ, 17.7.
 358. "Indebrændt duel", boganmeldelse, Erik Jensen, 18.7.
 359. "Klar til ny Tour-justering", MJ, 18.7.
 360. "De reparerer døgnet rundt", Frederik Lauesen, 18.7.
 361. "Rollerne blev byttet om", MJ, 18.7.
 362. "Nu skal der satses", MJ, 18.7.
 363. "Riis slås for en plads på podiet", MJ, 19.7. Forsiden.
 364. "På vej mod den berømte Alpe-top", MJ, 19.7.
 365. "Finne af få ord har vist sit værd", Frederik Lauesen, 19.7.
 366. "Håbet lever", MJ, 19.7.
 367. "Lille klatrer holdt fast", MJ, 19.7.
 368. "Feltet sat på plads", MJ, 19.7.
 369. "Sejren definitivt væk", MJ, 20.7. Forside.
 370. "Den store bølge i Alperne", MJ; 20.7.
 371. "Bjerget klædt på til fest", Frederik Lauesen, 20.7.
 372. "Storslået succes efter en lang række uheld", MJ, 20.7.
 373. "Farvel til kaptajn", MJ, 20.7.
 374. "Han slås for en plads på podiet", MJ, 20.7.
 375. "Stor etape af Riis", MJ, 21.7. Forsiden.
 376. "På vej mod podiet", MJ, 21.7.
 377. "En skuffet dansker stod af Tour-ræset", Frederik Lauesen, 21.7.
 378. "Lille klatrer har det svært", 21.7.
 379. "Den største oplevelse i karrieren", MJ, 21.7.
 380. "Sikker vinder", MJ, 22.7.
 381. "Til tops med en vis herre i hælene", MJ, 22.7.
 382. "Bjergene står hele tiden i vejen", Frederik Lauesen, 22.7.
 383. "Ost til Jalabert", Frederik Lauesen, 22.7.
 384. "Russer smidt ud", RB, 22.7.
 385. "Enkeltstarten sidste chance", MJ, 22.7.
 386. "Riis på vej ud af Touren", Rasmus Bech, 23.7. Forsiden.
 387. "To tilbage på lille fransk hold", Frederik Lauesen, 23.7.
 388. "Få overraskelser på Alpe-etaperne", RB, 23.7.
 389. "Italiensk angreb knuste drømmen", RB, 23.7.
 390. "Rød-hvide skuffelser", RB, 23.7.
 391. "Tysk cykel-boom", RB, 23.7.
 392. "Medicin gav mavesmerter", BB, 23.7.
 393. "Etapesejr til cross-mester", Frederik Lauesen, 23.7.
 394. "Tak til tilhængere", Rasmus Bech, 23.7.
 395. "Mor og 100.000 andre hylder Tour-prinsen", 24.7. Forside.
 396. "Sikkelryttere på nettet", Henrik Palle, 24.7. Computersektion.
 397. "Ned-Tour i Næstved", Michael Rothenborg, 24.7.
 398. "Hjælperytter snød dem alle", Frederik Lauesen, 24.7.
 399. "Vinderens vuggeviser", Rasmus Bech, 24.7.
 400. "Telekom svigtede kriseramte Riis", Frederik Lauesen, 24.7.
 401. "Prikket rekord", Jens Anders Hansen, 24.7.
 402. "Lillebror fik tøjløve", Jens Anders Hansen, 24.7.
 403. "Alex Zülle til Festina", Frederik Lauesen, 24.7.
 404. "Den grønne trøje er sikker", Jens Anders Hansen, 24.7.
 405. "Udaset og lettet", Frederik Lauesen, 25.7.
 406. "Et magisk øjeblik for Festina", Frederik Lauesen, 25.7.
 407. "Amerikansk sammenhold", Jens Anders Hansen, 25.7.

408. "Marco Pantani til Langelinie", RB, 25.7.
 409. "Ryttere i nærkamp", Frederik Lauesen, 26.7.
 410. "Riis: Jeg er også kaptajn næste år", Frederik Lauesen, 26.7.
 411. "Han trækker Tour de France til Irland", Jens Anders Hansen, 26.7.
 412. "Tempocyklen smidt i grøften", Frederik Lauesen, 27.7.
 413. "Mesteren smugkiggede", Frederik Lauesen, 27.7.
 414. "Olano og Ullrich de store vindere", MJ, 27.7.
 415. "Smil afløste skuffelserne", Frederik Lauesen, 28.7.
 416. "Sidste Tour", Jens Anders Hansen, 28.7.
 417. "Storhed i nederlagets stund", MJ, 28.7.
 418. "Umættelige tyske tropper", MJ, 28.7.
 419. "Italiener snød Telekom", MJ, 28.7.
 420. "Dansk mellemår", MJ, 28.7.
 421. "Tysk triumftog i Paris", Jens Anders Hansen, 28.7.
 422. "Tilfreds Tour-direktør", Jens Anders Hansen, 28.7.
 423. "Tour'en var træning", Frederik Lauesen, 28.7.
 424. "Dansker hyldet i Tyskland", MJ, 29.7.
 425. "Supersprinterne klar til opgør på danske landeveje", MJ, 30.7.
 426. "Alt var ved det gamle – næsten", E. Trier Hansen, 30.7.
 427. "Italiensk topnavn på tvivlsomt dobbelt-job", MJ, 31.7.
 428. "Love Bjarne", Fanbreve til Riis. Bagsiden, 31.7.
 429. "Han bliver bare ved", MJ, 1.8.
 430. "Problem rykker nærmere", MJ, 2.8.
 431. "Kontakt til ven", MJ, 2.8.
 432. "Jagt på sejr inden stort etapeløb", MJ, 3.8.
 433. "Mesteren flot i front", MJ, 4.8.
 434. "Farvel til fører – goddag til Danmark", MJ, 4.8.
 435. "I baghjul på de store", MJ, 5.8.
 436. "Veteranen med en fornem fortid", MJ, 5.8.
 437. "Gensyn med Riis og Co. Frederik Lauesen, 6.8., forside.
 438. "Velkommen", Rasmus Bech, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 439. "Drømmen om et etapeløb", Henrik Elmgreen, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 440. "Jeg er så glad for min cykel", Erik Jensen, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 441. "Feltets festlige fortrop", Frederik Lauesen, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 442. "Tid til at rejse sig", Rasmus Bech, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 443. "Unge danskere på vej frem", Henrik Jacobsen, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 444. "Stærke udlændinge", Henrik Jacobsen, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 445. "En klassiker gør comeback", Rasmus Bech, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 446. "Danmark Rundt 1996", Henrik Jacobsen, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 447. "Sikkerheden er helt i top", Frederik Lauesen, 6.8. Danmark Rundt-tillæg.
 448. "Tour-taber er favorit", MJ, 6.8.
 449. "Sejrsvant Skibby", MJ, 6.8.
 450. "Dansk kvartet hos TVM", Bjarne Steensbeck, 6.8.
 451. "Fra Champs Elysées til Gl. Vardevej", Frederik Lauesen, 7.8.
 452. "Vueltaen uden Riis", Frederik Lauesen, 7.8.
 453. "Tvunget til angreb", MJ, 7.8.
 454. "Mesteren gik op i limningen", Bjarne Steensbeck, 7.8.
 455. "Gaver på vej til mål", Bjarne Steensbeck, 7.8.
 456. "Kræfterne ligger i blodet", Bjarne Steensbeck, 8.8.
 457. "Førertrøje er til låns", Frederik Lauesen, 8.8.
 458. "Vinderen findes i Middelfart", MJ, 8.8.
 459. "Rolf's chance", MJ, 9.8.
 460. "De danske håb har det skidt", MJ, 9.8.
 461. "Ømens løb er kørt", Frederik Lauesen & Bjarne Steensbeck, 9.8.
 462. "Rolf i førertrøjen", MJ, 10.8.
 463. "Hemmelighedsfulde Hamburger", Frederik Lauesen, 10.8.
 464. "Samarbejde på tværs", Frederik Lauesen & Bjarne Steensbeck, 10.8.
 465. "Folkets favoritter fejlede atter", MJ, 10.8.
 466. "Cykelfesten fusede ud", Frederik Lauesen, 11.8.
 467. "Beundring og skuffelse", MJ, 11.8.
 468. "Opgav i det høje tempo", Frederik Lauesen, 11.8.
 469. "Skibbys tak for sidst", Bjarne Steensbeck, 11.8.
 470. "Svensk mester til dansk cykelhold", Frederik Lauesen, 11.8.
 471. "Hidtil bedste nordiske felt", MJ, 15.8.
 472. "Succesrig NM-start", MJ, 16.8.
 473. "Pedal-klassiker genopstår", Nina Kragh, 16.8. Lørdagsliv.
 474. "Ti kilometer i gyld fart", Nina Kragh, 16.8. Lørdagsliv.
 475. "To år mere i amerikansk tjeneste", MJ, 17.8.
 476. "På jagt efter VM og World Cup", MJ, 17.8.
 477. "Stjerne efter lang tids surt slid", MJ, 18.8.
 478. "Guld til glad fighter", MJ, 18.8.
 479. "Endelig en jubelstund", MJ, 19.8.
 480. "Tour-kongens søn trådte i pedalerne", MJ, 20.8.
 481. "Laurent Jalabert i front", MJ, 20.8.
 482. "Fransk job venter på Hamburger", MJ, 21.8.
 483. "Styrt i spurten udløste slagsmål", MJ, 21.8.
 484. "Ingen straf til Lars Michaelsen", Pol, 22.8.
 485. "Sjetteplads til Brian Holm", Pol, 23.8.
 486. "Farlig respekt", MJ, 24.8.
 487. "Influenza holdt skjult", MJ, 25.8.
 488. "Hatten af for e unge", MJ, 25.8.
 489. "Historisk sæson", MJ, 26.8.
 490. "Dansker håber på afbud", MJ, 27.8.
 491. "Nyt hold springer højt op i hierarkiet", MJ, 29.8.
 492. "Succes skaber VM-håb", MJ, 29.8.
 493. "Usikkerhed om fremtiden", MJ, 30.8.
 494. "Brækket finger en streg i regningen", MJ, 30.8.
 495. "Til kamp for kvinderne", MJ, 31.8.
 496. "Dansker opereret", MJ, 31.8.
 497. "Træt rytter er tæt på at stoppe", MJ, 1.9.
 498. "Spanier i superform", MJ, 1.9.
 499. "Mavesygdom og virus ødelagde Tour'en for Riis", MJ, 2.9.
 500. "Seks danskere i Spanien", MJ, 3.9.
 501. "OL-cykling i farezonen", MJ, 4.9.
 502. "Kontrakt på spil", MJ, 5.9.
 503. "Vinder som vandbærer", MJ, 6.9.
 504. "Dansker i førertrøjen", MJ, 7.9.
 505. "Sørensen har armen i gibs op til albuen", MJ, 7.9.

506. "Den gule trøje flået af asfalten", MJ, 8.9.
 507. "Barske vilkår", MJ, 9.9.
 508. "Styrt kostede førertrøjen", MJ, 10.9.
 509. "Tilbage i den gule førertrøje", MJ, 11.9.
 510. "Sørensen på cyklen", 11.9.
 511. "Cykel på spil for de unge", MJ, 12.9.
 512. "Opvisning af storhold", MJ, 12.9.
 513. "Stjerne gik ned", MJ, 13.9.
 514. "Motionister klar igen", Nina Kragh, 14.9.
 515. "En verdensstjerne i svøb", MJ, 14.9.
 516. "Den nye Riis-generation?", 15.9. forsiden.
 517. "Dansk succes i Spanien", MJ, 15.9.
 518. "En vrimmel af talenter", MJ, 15.9.
 519. "Højt spil i Spanien", MJ, 16.9.
 520. "Håbet lever", MJ, 17.9.
 521. "Begrænset tidstab i spanske bjerge", MJ, 19.9.
 522. "OL-vinder risikerer karantæne", MJ, 20.9.
 523. "Slapper af og satser på VM", MJ, 21.9.
 524. "Dansker slået i spurten", MJ, 23.9.
 525. "Ny spurtsejr", MJ, 24.9.
 526. "Spansk milliontilbud", MJ, 26.9.
 527. "Sejr efter hårde dage", MJ, 28.9.
 528. "Ørnen er atter flyvende", MJ, 2.10.
 529. "Farvel fra front", MJ, 3.10.
 530. "Hostende cykelryttere", MJ, 4.10.
 531. "Veteran til VM", MJ, 5.10.
 532. "Jubel i lænestolen", MJ, 6.10.
 533. ".Sportshelte son nationale symboler", Bjarne Steensbeck, 6.10.
 534. "Reserve trak sig", MJ, 7.10.
 535. "Dansk hold jager VM-favorit", MJ, 8.10.
 536. "Det skrappes dusin", MJ, 9.10.
 537. "Skandaløs farce i doping-jagten", MJ, 10.10.
 538. "Sjælden triumf", MJ, 10.10.
 539. "Sprudlende optimisme i den danske VM-lejr", 11.10.
 540. "Mange om budet", MJ, 12.10.
 541. "VM-sølv til Bo Hamburger", MJ, 13.10. Forsiden.
 542. "Lykkelig for VM-sølv", MJ, 13.10.
 543. "Den forkerte Laurent", MJ, 13.10.
 544. "Endnu en dansker til hollandsk hold", RB, 14.10.
 545. "Dansk hold ombejlet", RB, 15.10.
 546. "Drømmen om Danmark", Frederik Lauesen, 16.10.
 547. "Jagten på Rolf", E. Trier Hansen, 18.10.
 548. "Bartoli fik ram på Rolf", E. Trier Hansen, 19.10.
 549. "Kritik afvises", E. Trier Hansen, 23.10.
 550. "Nyt professionelt cykelhold", RB, 23.10.
 551. "Doping ryster fransk fodbold", Michael Seidelin, 26.10.
 552. "Løgn om Riis-doping", 3.11.
 553. "10 mill. kr. for at få Tour'en til byen", Niels Rasmussen, 3.11.
 554. "Farvel til storrytter", RB, 3.11.
 555. "Cykelstart i det små", Andres Tue Møller, 11.11.
 556. "Cykel-eliten har skrevet kontrakt", Niels Rasmussen, 13.11.
 557. "TV2 risikerer at miste Tour de France", Ritzaus Bureau, 27.11.
 558. "Derfor kan isen ikke bære", BB, 28.11.
 559. "De kloge cykler", Erik Jensen, 29.11.
 560. "Langt fra cykelklubber til DCU", RB, 8.12.
 561. "Hård tur til vores bedste pedalatleter", RB, 10.12.
 562. "Første opgave", E. Trier Hansen, 17.12.
 563. "Foråret byder på klassisk cykelduel", Kim Ravn-Mortensen & Klaus Riis-Andersen, RB, 18.12.
 564. "På Dannebrogsgjagt", E. Trier Hansen, 20.12.
 565. "Jan Ullrich skal på skrump", Pol, 26.12.
 566. "Imponerende afslutning", Årsskrift, 26.12.
 567. "Dansk Tour de France-sejr også i '97", Årsskrift, 26.12.
 568. "Pensionister sagde ja til at forme fremtiden", MJ, Årsskrift, 26.12.
 569. "Ambitionsniveauet er højt", Årsskrift, 26.12.
 570. "Sket i Sport", Ole Rasmussen, Årsskrift, 26.12.
 571. "Den store skiftedag", MJ, 30.12.
- 1998:**
1. "Operation skal sikre yderligere fremgang", MJ, 2.1.
  2. "Fra stjernefrø til pizzabager", MJ, 4.1.
  3. "Cykelduel på mange fronter" MJ, 5.1.
  4. "Drama i Alperne", MJ, 5.1.
  5. "Skærveknuseren kan også", Niels Rasmussen, 5.1.
  6. "Girl Power på landevejen", Niels Rasmussen, 5.1.
  7. "Forårsformen findes på idyllisk ferieø", Lisa Klit, 6.1.
  8. "Dansker testet positiv", RB, 6.1.
  9. "Kendt middel", MJ, 8.1.
  10. "Pølsehold klar til at møde de store", MJ, 9.1.
  11. "Kemiens kraft", BB, 12.1.
  12. "Pres på Skibby", MJ, 16.1.
  13. "Stil over start", MJ, 17.1.
  14. "Dopingdom vækker vrede", MJ, 20.1.
  - 14a: "Cykelrytter: 'Jeg benyttede EPO'", RB, 20.1.
  15. "På jagt efter spansk succes", MJ, 21.1.
  16. "Mystisk afsløring", MJ, 21.1.
  17. "EPO-jagt i ny fase", MJ, 22.1.
  18. "OL-vinder undgår straf", MJ, 22.1.
  19. "Touren på vippen", MJ, 22.1.
  20. "Uro over frikendelse", MJ, 23.1.
  21. "Ny italiensk dopingskandale", MJ, 24.1.
  22. "Sølvvinder på nye veje", MJ, 25.1.
  23. "Først penge så Touren", MJ, 27.1.
  24. "Blaudzun må starte helt forfra", MJ, 27.1.
  25. "Kold forretning", RB, 29.1.
  26. "Stensikker cykelsucces", MJ, 30.1.
  27. "Udfordring til Ørnen", MJ, 31.1.
  28. "Vinterbane-veteranen", MJ, 1.2.
  29. "Cippolini lagde ud med gevinst", MJ, 2.2.
  30. "Cykelryttere med nye mål at køre efter", MJ, 2.2.
  31. "Idolet og Forbilledet", MJ, 2.2.
  32. "Centrumsfiguren er nervøs som en debutant", MJ, 3.2.
  33. "Publikumsyndling i ny rolle", MJ, 3.2.
  34. "Cykelpremiere med drama", MJ, 4.2.
  35. "Respektløs debutant", Mads Damkjær, 5.2.
  36. "Tidlig triumf for debuthold", Mads Damkjær, 6.2.
  37. "Succes der giver pote", Mads Damkjær, 7.2.
  38. "Sørensen er verdens mest stabile", MJ, 8.2.
  39. "De røg i svinget", Mads Damkjær, 8.2.
  40. "Dansk cykelhold i belgisk klemme", RB, 9.2.
  41. "Hånd brækket", RB, 19.2.
  42. "Hold plaget af sygdom", Mads Damkjær, 21.2.

43. "Riis holder vejret", MJ, 26.2.
44. "Duften af sejr", MJ, 26.2.
45. "Søde klassiker-drømme", MJ, 27.2.
46. "Sølvvinder spinder guld på point-høst", MJ, 28.2.
47. "Nyt hold til store løb", RB, 1.3.
48. "Dansker satsede i massespurt", MJ, 1.3.
49. "Roser til danskerhold", MJ, 2.3.
50. "Motion er moderne", Nina Kragh, 2.3.
51. "VM-drømme", Nina Kragh, 2.3.
52. "Kleppert på 14 år vandt tre gange", Nina Kragh, 2.3.
53. "Spurten sættes ind ti kilometer før mål", Nina Kragh, 2.3.
54. "Cyklende kor", Nina Kragh, 2.3.
55. "Gode råd før du starter", Nina Kragh, 2.3.
56. "Først over broen", Nina Kragh, 2.3.
57. "En sand motionist", Nina Kragh, 2.3.
58. "Budene får masser af træning", Nina Kragh, 2.3.
59. "Udfordrer nr. 1", MJ, 8.3.
60. "Skibby først over stregen", MJ, 9.3.
61. "Et paradys af smerte", Jesper Strudsholm, 9.3.
62. "Nu må lykken vende", MJ, 10.3.
63. "En travl herre", MJ, 11.3.
64. "Flot dansk start i Italien", MJ, 12.3.
65. "121 ryttere diskvalificeret", MJ, 13.3.
66. "To danskere diskvalificeret", MJ, 14.3.
67. "Dansk toptrytter kan fange sejren", MJ, 15.3.
68. "Fræk finale", MJ, 16.3.
69. "Emsomhed kostede dyrt", MJ, 17.3.
70. "Tysk fredsføler", MJ, 18.3.
71. "Dansk mester viser flaget", MJ, 20.3.
72. "Forårsbebuderen", MJ, 21.3.
73. "Tysker til tops på sejrslisten", MJ, 22.3.
74. "Dansk favorit stod af", MJ, 22.3.
75. "Dansk hold på spring", MJ, 23.3.
76. "Magtkamp skærpet", MJ, 23.3.
77. "Endelig smertefri", MJ, 24.3.
78. "Dansk hold under pres", MJ, 25.3.
79. "Lider med kongen", MJ, 26.3.
80. "Tourdrøm og højt skum", MJ, 27.3.
81. "Veteran tilbage", MJ, 29.3.
82. "Formen tæt på", MJ, 30.3.
83. "Luksusvarer fra supermarkedet", MJ, 30.3.
84. "Et dyrt uheld", MJ, 1.4.
85. "Dansk hold i modvind", 2.4.
86. "Skævt styr kom på tværs", MJ, 3.4.
87. "Lille mand – stort spil", MJ, 4.4.
88. "Mesteren med efter styrt", MJ, 5.4.
89. "Årets tur i brostenshelvedet", MJ, 5.4.
90. "Belgisk klassiker-konge", MJ, 6.4.
91. "Ægte, nye, halve og tidligere", MJ, 6.4.
92. "Klassiker-aneddoter", 6.4.
93. "Danske stjerner blegnede", MJ, 6.4.
94. "Det skrappe forårs-dusin", MJ, 6.4.
95. "Rolf er den største", MJ, 6.4.
96. "En barks dag for stjerner", MJ, 7.4.
97. "Skum på bjerget", MJ, 8.4.
98. "Upopulær andenplads", MJ, 9.4.
99. "Nyt nordisk cykelsamarbejde", RB, 9.4.
100. "Soveby ruster sig til nyt slag", MJ, 12.4.
101. "Klar til at lide", MJ, 15.4.
102. "Tæt på et tronskifte i cykelsport", MJ, 15.4.
103. "Alene mod toppen", MJ, 16.4.
104. "Riis-debut uden svar", MJ, 16.4.
105. "Danskere tromler alt", MJ, 17.4.
106. "Ørnen skifter kurs", MJ, 18.4.
107. "27 danske byer i Tour-kø", Niels Rasmussen, 18.4.
108. "Kinder, kilo, kirke og kræse", MJ, 19.4.
109. "En vild drøm om Tour-podiet", MJ, 19.4.
110. "Syg succes på cykel", MJ, 20.4.
111. "Luften skal renses", MJ, 21.4.
112. "Historisk dansker-duel", MJ, 22.4.
113. "Flot dansk cykel-dag", MJ, 23.4.
114. "Tour-starten en trøst", MJ, 24.4.
115. "Roligt råd fra Riis", MJ, 25.4.
116. "Hjemsendt kaptajn starter i Tølløse", MJ, 26.4.
117. "Bo bedst igen", MJ, 26.4.
118. "Succesrig lynvisit", MJ, 27.4.
- avisen udkom ikke i perioden 28.4 til 8.5. pga. arbejdsmarkedskonflikt.
119. "Efter planen", MJ, 9.5.
120. "Uheld ingen hindring", MJ, 9.5.
121. "Succes sikrer nyt prof-cykelhold i '99", MJ, 10.5.
122. "Holdskifte", MJ, 11.5.
123. "Skrap test", MJ, 11.5.
124. "En føring var nok", MJ, 11.5.
125. "Tour-håb til angreb", MJ, 12.5.
126. "Ros til Riis fra pc", MJ, 13.5.
127. "Cykelrytter uden for i to år", RB, 14.5.
128. "Turen til Tour'en går en tur over Italien", MJ, 14.5.
129. "Ørnens angreb kiksede", MJ, 15.5.
130. "Stjernernes satsning", MJ, 16.5.
131. "De 18 Giro-hold", MJ, 16.5.
132. "God træning i feltets front", MJ, 16.5.
133. "Sprinterne narret af bjergkonge", MJ, 18.5.
134. "VM frem for Tour", 20.5.
135. "Pointjagt på jyske landeveje", MJ, 21.5.
136. "Upåagtet hat-trick da stjernerne sov", MJ, 22.5.
137. "Tour-håb på uventet visit", MJ, 24.5.
138. "Giro med skygge på", MJ, 24.5.
139. "Ørnen lettet mod nye mål", MJ, 25.5.
140. "Nu kører kvinderne også stærkt på udebane", MJ, 25.5.
141. "Spurtende svensk specialist i Giroen", MJ, 26.5.
142. "Riis udvider sit VM", MJ, 26.5.
143. "Mester i et livsfarligt job", MJ, 27.5.
144. "Vrede i vindertrup", MJ, 28.5.
145. "Tronskifte i Giroen", MJ, 29.5.
146. "Stjerner røg i grøften", MJ, 30.5.
147. "Kiloene har bidt sig fast", MJ, 31.5.
148. "Fra grøften til sejrspodiet", MJ, 31.5.
149. "Kvinder med jernvilje", Nina Kragh, 1.6.
150. "Flot dansk fight var forgæves", MJ, 2.6.
151. "Piratens mytteri", MJ, 3.6.
152. "Russer trak op", MJ, 4.6.
153. "Desperat triumf", MJ, 5.6.
154. "De vil så gerne klippes", MJ, 6.6.
155. "Over Bælt i bro og magt", 6.6.
156. "Magiens vinger", MJ, 7.6.
157. "Riis nr. 7 i alpeløb", MJ, 7.6.
158. "Tour-drømme med kød på", MJ, 8.6.

159. "Triumf trods alt", MJ, 8.6.
 160. "Pres på Meinert", MJ, 9.6.
 161. "Drop Tour-drømmen", MJ, 10.6.
 162. "Stærk flok om dansker", MJ, 10.6.
 163. "Festina knuste dansk offensiv", MJ, 11.6.
 164. "Mod toppen efter sejr over kræft", MJ, 12.6.
 165. "Tour-skæbne med uvished", MJ, 12.6.
 166. "Bjerger gør ondt", MJ, 13.6.
 167. "Dannebrog en redning", MJ, 14.6.
 168. "Danske prof-hold med i front", MJ, 15.6.
 169. "Riis går til angreb", MJ, 16.6.
 170. "Riis i god prolog", MJ, 17.6.
 171. "Supersprinter er Tour-trumpf", MJ, 17.6.
 172. "Mandefald på bjerget", MJ, 18.6.
 173. "Nu øjner Riis en topplacering", MJ, 19.6.
 174. "Tæt på sejr ved uheld", MJ, 20.6.
 175. "Riis-succes i bjergene", MJ, 21.6.
 176. "Ny mand i førertrøje", MJ, 22.6.
 177. "Møller i grimt styrt", MJ, 23.6.
 178. "Styrt blev farvel til etapeløb", MJ, 24.6.
 179. "Sjællandskendere", Nina Kragh, 25.6.
 180. "Ny supercykel til Tour-enkeltstart", MJ, 25.6.
 181. "Hamburger styrket", MJ, 26.6.
 182. "Cykeltur i solopgang", Nina Kragh, 26.6.
 183. "319 km. forude", Nina Kragh, 27.6.
 184. "Tour-hjælper", MJ, 28.6.
 185. "Eks-mester ny sportsdirektør", MJ, 29.6.
 186. "Far og datter på sejrsskamlen", MJ, 29.6.
 187. "Held og lykke på turen, skat", Nina Kragh, 29.6.
 188. "Politi skiftede fra patruljevogn til jernhest", Nina Kragh, 29.6.
 189. "Hurtigst igen", Nina Kragh, 29.6.
 190. "Triumf før DM", MJ, 30.6.
 191. "Italiensk stjerne ser Riis som Tour-vinder", MJ, 1.7.
 192. "DM-guld og ømme baller", MJ, 2.7.
 193. "Annonce for Ekstra Bladets Tour-introduktion inkl. CD-Rom", 4.7.
 194. "Sensation gentaget", MJ, 4.7.
 195. "Riis er klar til revanche", MJ, 5.7.
 196. "Ny mester på vej til dansk hold", MJ, 6.7.
 197. "Zabel afviste Jan Ullrich", MJ, 6.7.
 198. "16. titel i hus trods protest", MJ, 6.7.
 199. "De andre kørte svinsk mod mig", MJ, 6.7.
 200. "Hår skal nu være rødt-hvidt", MJ, 6.7.
 201. "På Tour alligevel", MJ, 7.7.
 202. "Riis tæt på topformen", forsiden, 8.7.
 203. "På Tour med alle de gamle venner", MJ, 8.7. Tour '98-tillæg.
 204. "Hjælperytter kend din plads", Lars Bøgeskov, 8.7. Tour '98-tillæg.
 205. "Sidste skridt opad", MJ, 8.7. Tour '98-tillæg.
 206. "Tour-detektiven", MJ, 8.7. Tour '98-tillæg.
 207. "Jeg er god nok til at vinde igen", MJ, 8.7. Tour '98-tillæg.
 208. "Så ta'r vi cyklerne frem", Mads Damkjær, 9.7, Computer.
 209. "Touren på ø-lejr", Lars Bøgeskov, 10.7.
 210. "Held og lykke fra Indurain til Ørnen", MJ, 10.7.
 211. "Den glemte irske cykelhelt", MJ, 10.7.
 212. "Merckx roser Riis", RB, 10.7.
 213. "Gul feber på Den Grønne Ø", MJ, 11.7.
 214. "59 kilo Hamburger", Lars Bøgeskov, 11.7.
 215. "Stjerne i krise", MJ, 11.7.
 216. "God prolog for Riis", MJ, forside.
 217. "Klar til vild dyst", MJ, 12.7.
 218. "Da smølfjerne fremmede Tour de France-reportagen", MJ, 12.7.
 219. "Tour-skandale", Lars Bøgeskov, 12.7.
 220. "Specialist slog til i Dublin", MJ, 12.7.
 221. "Taktik truer hurtig dansker", MJ, 12.7.
 222. "Ballade på danskerhold", MJ, 12.7.
 223. "Maskuline ritual", Susanne Nielsen, 12.7. Sektionen Liv.
 224. "Storhold rystet af dopingsag", Lars Bøgeskov, 13.7.
 225. "Flaskekasters triumf", MJ, 13.7.
 226. "Etapen til Kellys ære", MJ, 13.7.
 227. "Spurtkanon vil have trøje", Lars Bøgeskov, 13.7.
 228. "Nogle kræfter skulle bare bruges", Lars Bøgeskov, 13.7.
 229. "Dansk fighter stækket", MJ, 13.7.
 230. "Optimismen i behold", MJ, 13.7.
 231. "Spurtkongernes store show", MJ, 13.7.
 232. "Boardman ude af Touren", MJ, 14.7. Forside.
 233. "Forhør afgør storholds videre skæbne", Lars Bøgeskov, 14.7.
 234. "Italiensk storcharmør smiler endnu", Lars Bøgeskov, 14.7.
 235. "Irsk begejstring - men med måde", Lars Bøgeskov, 14.7.
 236. "Dansker støtter irsk helt", Lars Bøgeskov, 14.7.
 237. "Først triumf så tragedie", MJ, 14.7.
 238. "Brutalt drama i en skøn kulisse", MJ, 14.7.
 239. "Detour de Irland", Lars Bøgeskov, 14.7.
 240. "Favorit tæt på styrt", MJ, 14.7.
 241. "Triumf for Bo Hamburger", Lars Bøgeskov, 15.7. Forsiden.
 242. "Festina til tælling", 15.7. Forsiden.
 243. "Hamburgers gule lykke", MJ, 15.7.
 244. "Ondet der er så svært at bekæmpe", MJ, 15.7.
 245. "Nettet strammes om fransk storhold", Lars Bøgeskov, 15.7.
 246. "Udfordringerne skal mindskes", Nina Kragh, 15.7.
 247. "Lykkelig i gult", Lars Bøgeskov, 15.7.
 248. "Et godt bytte", MJ, 15.7.
 249. "Tourens længste", MJ, 15.7.
 250. "Eventyr med løfter", MJ, 16.7.
 251. "En flad affære", MJ, 16.7.
 252. "Disciplin fungerede", MJ, 16.7.
 253. "Det hele gik galt", Lars Bøgeskov, 16.7.
 254. "Festen slut", Lars Bøgeskov, 16.7.
 255. "Kram til dansker", MJ, 16.7.
 256. "Fransk politi slår til", Lars Bøgeskov, 16.7.
 257. "Op på nålene", Lars Bøgeskov, 16.7.
 258. "Festinaryttere reddet", Lars Bøgeskov, 17.7. Forsiden.
 259. "Vandbærerens drøm", Lars Bøgeskov, 17.7.
 260. "Kongen lever og har det godt", MJ, 17.7.
 261. "Skammens Tour", MJ, 17.7.
 262. "Alt kan lade sig gøre", Nina Kragh,
 263. "I er fulde af løgn", Lars Bøgeskov, 17.7.
 264. "Rytterne er ofrene", Nina Kragh, 17.7.

265. "Hold et møde og drop doping", Lars Bøgeskov, 17.7.
266. "Giv os ro", Lars Bøgeskov, 17.7.
267. "Fornuften ryger i hidsige finaler", MJ, 17.7.
268. "En urolig dag", MJ, 17.7.
269. "Stjerner smidt ud af Touren", MJ, 18.7. Forsiden.
270. "Dansker lider hver dag", Lars Bøgeskov, 18.7.
271. "Sandhedens 58 kilometer", MJ, 18.7.
272. "Nyt sprinter-show", MJ, 18.7.
273. "Læge i belgisk fokus", Lars Bøgeskov, 18.7.
274. "Sådan ser kollega på sigtet direktør", MJ, 18.7.
275. "Den blå amulets magi", MJ, 18.7.
276. "Topfolk risikerer fængsel", Lars Bøgeskov, 18.7.
277. "Udbrud kvalt", Lars Bøgeskov, 18.7.
278. "Politiken sælges også på Touren", Henrik Larsen, 18.7. Bagsiden.
279. "Begejstring på en hård prøve", MJ, 19.7. Forsiden.
280. "Dansker kendte til doping-sag", MJ, 19.7.
281. "Cykelsporten truet", Lars Bøgeskov, 19.7.
282. "podiet er i sigte", MJ, 19.7.
283. "Bjergene truer", MJ, 19.7.
284. "Sportsdirektør: Vi gør ligesom sidste år", MJ, 19.7.
285. "TVM snuppet med doping", Lars Bøgeskov, 19.7.
286. "Grådkvalt farvel", MJ, 19.7.
287. "Nye dopingtest på vej", Lars Bøgeskov, 19.7.
288. "Punktering", Villumsen satirisk tegning, 19.7.
289. "Jubel trods grå fortid", MJ, 20.7.
290. "Låg på sag", Lars Bøgeskov, 20.7.
291. "Magtskifte er til dansk fordel", MJ, 20.7.
292. "Showet skal fortsætte", Lars Bøgeskov, 20.7.
293. "Livsfarlig genvej til toppen", Nina Kragh, 20.7.
294. "Varmen gør godt", Lars Bøgeskov, 20.7.
295. "Sidste hilsen til udelukket hold", Lars Bøgeskov, 20.7.
296. "Triste danskerminder", MJ, 20.7.
297. "Klatrernes skræppe vilkår", MJ, 20.7.
298. "Børn doper sig som deres sportshelte", Irene Stilling, 21.7. Forsiden.
299. "Schweizer vil væk fra det hele", MJ, 21.7.
300. "Ny bjergkonge", MJ, 21.7.
301. "Arktisk bjergged", Lars Bøgeskov, 21.7.
302. "90 kilo svensker", Lars Bøgeskov, 21.7.
303. "Test skal bremse doping", Lars Bøgeskov, 21.7.
304. "Varm dag for danskerne", Lars Bøgeskov, 21.7.
305. "Varmehelvede og vandpantomine", MJ, 21.7.
306. "Endelig gælder det bjergene", MJ, 21.7.
307. "Let adgang til doping", Irene Stilling, 21.7.
308. "Det går op ad bakke for Riis", MJ, 22.7. Forsiden.
309. "Ørnen flyver på podie-kurs", MJ, 22.7.
310. "Fælles kasse til dopingindkøb", MJ & Lars Bøgeskov, 22.7.
311. "Det er koldt på toppen", Lars Bøgeskov, 22.7.
312. "Lyset slukket", Lars Bøgeskov, 22.7.
313. "Succes for en slider", MJ, 22.7.
314. "Skrap slag til sidst", MJ, 22.7.
315. "Nye stier betrædes", MJ, 22.7.
316. "Alt for milde doping-domme", Line S. Brinch, 23.7. Debatindlæg.
317. "Ukritiske sportsjournalister", Tommy Holdorf, 23.7. Debatindlæg.
318. "Dansker smidt ud", MJ, 23.7.
319. "Tysker er bossen", MJ, 23.7.
320. "For høje forventninger", Lars Bøgeskov, 23.7.
321. "Sukkerkold supermand", MJ, 23.7.
322. "Ryttere forhøres i dag", Lars Bøgeskov, 23.7.
323. "Farvel til favorit", MJ, 23.7.
324. "Den der hviler vinder", Lars Bøgeskov, 23.7.
325. "Den amerikanske drøm på landevejen", Lars Bøgeskov, 23.7.
326. "Piraten på tog", MJ, 23.7.
327. "Nyt, stærkt hold i Touren", Jens Anders Hansen, 23.7.
328. "Dopingaffæren udvides", Lars Bøgeskov, 24.7. Forsiden.
329. "Den tikkende bjergbombe", MJ, 24.7.
330. "Flinke franskmænd", Jens Anders Hansen, 24.7.
331. "Tysker kan slå rekord", MJ, 24.7.
332. "Ingen nåde for dansker", MJ, 24.7.
333. "Hviledag i familiens skød", Lars Bøgeskov, 24.7.
334. "Vi stoler på hinanden", MJ, 24.7.
335. "Fransk hold i centrum", Lars Bøgeskov, 24.7.
336. "Skandalen er enorm", Nina Kragh, 24.7.
337. "Årets party blev aflyst", Lars Bøgeskov, 24.7.
338. "Grinet fra Den Haag", Lars Bøgeskov, 24.7.
339. "Tourens skæbne afgøres i dag", Lars Bøgeskov, 25.7. Forsiden.
340. "Ja til opgør", leder, 25.7.
341. "Elitesportens dilemma", Bjarne Wiehe, 25.7. Debatindlæg.
342. "Den syge cykelsport", MJ, 25.7.
343. "Vi vil ikke svines til", MJ, 25.7.
344. "Rytterne burde have taget afstand til doping", Nina Kragh, 25.7.
345. "Touren ruller videre", MJ, 25.7.
346. "Overdosis til Touren", Lars Bøgeskov, 25.7.
347. "EPO er lovligt i Danmark", Nina Kragh, 25.7.
348. "Grædefærdig schweizer", MJ, 25.7.
349. "Sporten lades i stikken", Lars Bøgeskov, 25.7.
350. "Let adgang til dopingmidler", Jeanette Ringkøbing, 25.7.
351. "Udstyr til kontrol er forældet", Gitte Svanholm, 25.7.
352. "Dansk dopingkontrol styrkes", Nina Kragh, 26.7. Forsiden.
353. "TV-kommentatorer med en mening for meget", Claus Jørgensen, 26.7. Debatindlæg.
354. "Idrætten skal selv løse doping-problemerne", Nina Kragh, 26.7.
355. "Stjerne i svøb", MJ, 26.7.
356. "Strid mellem danskerne", Lars Bøgeskov, 26.7.
357. "Umulig etape", Lars Bøgeskov, 26.7.
358. "Direktør afhøres mandag", Lars Bøgeskov, 26.7.
359. "Læger i forkastelige hovedroller", Nina Kragh, 26.7.
360. "Danske hold kræver rene ryttere", Michael Rothenborg, 26.7.
361. "Tour-fred beseglet i badeby", MJ, 26.7.
362. "Festina vinder reklame-Touren", Michael Rothenborg, 26.7.
363. "Tour-folket fester", MJ, 26.7.
364. "Fransk sensation", MJ, 26.7.
365. "Forsmag på Alperne", MJ, 26.7.
366. "Riis: Jeg har aldrig brugt doping", Lars Bøgeskov, 27.7. Forsiden.

367. "Tour i den", Roald Als, satirisk tegning, 27.7.
 368. "Svaret er nej", Lars Bøgeskov, 27.7.
 369. "En eksplosiv Alpe-cocktail", MJ, 27.7.
 370. "Dopingliste bør forkortes", Nina Kragh, 27.7.
 371. "Touren er træning", Lars Bøgeskov, 27.7.
 372. "Madelaine er en djævel", MJ, 27.7.
 373. "Festina kører stadig", MJ, 27.7.
 374. "Hundrede burde udelukkes", Lars Bøgeskov, 27.7.
 375. "Italiensk svaj straffet af juryen", MJ, 27.7.
 376. "Dansk lønforhøjelse", Lars Bøgeskov, 27.7.
 377. "Et ryk mod gult", MJ, 28.7. Forsiden.
 378. "Jan Ullrich-ben", C. Hennings, 28.7. Debatindlæg.
 379. "Klatrer kan skrive historie", MJ, 28.7.
 380. "Ryttere slipper for videre tiltale", Lars Bøgeskov, 28.7.
 381. "Alle ryttere frygter dagen hvor alt går skævt", Lars Bøgeskov, 28.7.
 382. "Sommerdag i Helvede", Lars Bøgeskov, 28.7.
 383. "Historisk bjergridt", MJ, 28.7.
 384. "God rute til angreb", MJ, 28.7.
 385. "Kulden gjorde det af med favorit", MJ, 28.7.
 386. "Amerikaner klar til angreb", Lars Bøgeskov, 28.7.
 387. "Supercyklistere – ikke superfædre", Uwe Max Jensen, 29.7. Debatindlæg.
 388. "Den spanske jæger", Lars Bøgeskov, 29.7.
 389. "Moralen er væk for længst", Lars Bøgeskov, 29.7.
 390. "Den værste etape", Lars Bøgeskov, 29.7.
 391. "Ryttere hentet af politiet", Lars Bøgeskov, 29.7.
 392. "Stjerner i nyt Tour-drama", MJ, 29.7.
 393. "Dansker til afhøring", Lars Bøgeskov, 29.7.
 394. "Piratens skrappe bande", MJ, 29.7.
 395. "Dansker fightede", MJ, 29.7.
 396. "De sidste store bjerge", MJ, 29.7.
 397. "Mandefald i Alperne", MJ, 29.7.
 398. "Dansker nr. tre", RB, 29.7.
 399. "Kaos i Touren", Lars Bøgeskov, 30.7.
 400. "Anti-doping", V. Asholt, 30.7. Debatindlæg.
 401. "Tour de Løgn og Bedrag", Michael Skovmand, 30.7. Debatindlæg.
 402. "Politiets razziaer er i orden", Lars Bøgeskov, 30.7.
 403. "Nu er det nok", MJ, 30.7.
 404. "Dansker overvejer at stoppe", Lars Bøgeskov, 30.7.
 405. "Skotte opgav karrieren", Nina Kragh, 30.7.
 406. "Vi vil behandles ordentligt", MJ, 30.7.
 407. "Paris er med ét langt væk", MJ, 30.7.
 408. "Tourens døds kamp", Lars Bøgeskov, 30.7.
 409. "Bossen holdt sig udenfor", MJ, 30.7.
 410. "En tur til Schweiz", MJ, 30.7.
 411. "Tour en er i krig med Internettet", Mads Damkjær, 30.7. Computer.
 412. "Bjergkonge tilbageholdt i nyt doping-kapitel", MJ, 31.7. Forsiden.
 413. "Ingen Tour i Danmark", Jens O. Nielsen, 31.7. Debatindlæg.
 414. "Økologisk cykelløb, tak", Knud Andersen, 31.7. Debatindlæg.
 414a "Fortsatte forhør", Lars Bøgeskov, 31.7.
 414b "Politiet hentede bjergkongen", Lars Bøgeskov, 31.7.
 414c "På arbejde igen", MJ, 31.7.
 414d "Nu kommer truslerne", MJ, 31.7.
 414e "Det var den dejligste", MJ, 31.7.
 414f "Det er en ond drøm", Lars Bøgeskov, 31.7.
 414g "Sprinter flygtede fra politiet", Lars Bøgeskov, 31.7.
 414h "Min trøje er god nok", MJ, 31.7.
 415. "Uvirkelig gul drøm", MJ, 1.8.
 416. "Brutal svensk styrke", Lars Bøgeskov, 1.8.
 417. "Tyskere går ind i doping-krigen", MJ, 1.8.
 418. "Omstridte ryttere til start igen", MJ, 1.8.
 419. "Ryttere sigtet for handel med doping", Lars Bøgeskov, 1.8.
 420. "Vinder måtte vente", MJ, 1.8.
 421. "Touren i sit livs kamp", Lars Bøgeskov, 1.8.
 422. "Danmark i front mod doping", Nina Kragh & Henrik Bay, 2.8. Forsiden.
 423. "Der er blevet kørt cykelløb", Lars Bøgeskov, 2.8.
 424. "Casino til afhøring", Lars Bøgeskov, 2.8.
 425. "Jeg vil vinde", Lars Bøgeskov, 2.8.
 426. "Motivationen helt væk", Lars Bøgeskov, 2.8.
 427. "Den tredje triumf", MJ, 2.8.
 428. "Sprinternes drøm", MJ, 2.8.
 429. "Fra ulykkesfugl til Tourkonge", MJ, 2.8.
 430. "Sejrene", MJ, 2.8.
 431. "Styrtene", MJ, 2.8.
 432. "De falske guder", Henrik Bay & Nina Kragh, 2.8. PS.
 433. "Sejre på fåretektikler, strykning og EPO", John Idorn, 2.8. PS.
 434. "Sket i ugen: EPO", Søren Vinterberg, 2.8. PS.
 435. "Fornem triumf", MJ, 3.8. Forsiden.
 436. "Tour de France skal kvæle doping-spøgelset", MJ, 3.8.
 437. "Cykelsportens syv giganter", MJ, 3.8.
 438. "Præsident i skudlinjen", Lars Bøgeskov, 3.8.
 439. "Skandalen ruller videre i dag", Lars Bøgeskov, 3.8.
 440. "Tysk jubel trods nederlag", MJ, 3.8.
 441. "Torden og sol over Touren", MJ, 3.8.
 442. "Dopingmisbrugere er kriminelle", Nina Kragh, 3.8.
 443. "Cofidis stærkest", MJ, 3.8.
 444. "Weltz bringer Tour-helte til Danmark Rundt", Lars Bøgeskov, 3.8.
 445. "Skrap finale for Riis", MJ, 3.8.
 446. "Hamburger: De unge skal kunne stole på os", Lars Bøgeskov, 3.8.
 447. "Den uundgåelige skandale", Kenneth Hansen, debatindlæg, 3.8.
 448. "Da Tour-filmen knækkede", Henrik Lund Jensen, debatindlæg, 3.8.
 449. "Massør fra TVM sat bag tremmer", RB, 4.8.
 450. "Flot hjemkomst", RB, 4.8.
 451. "DR skuffer", Viggo Fischer, 4.8. Debatindlæg.
 452. "Etisk regelsæt i Touren", RB, 5.8.
 453. "Verdensmester går rettens vej", RB,
 454. "Pantani over alle bjerge", MJ, 5.8.
 455. "Nyt fund spørger i sag om doping", MJ, 6.8.
 456. "Ørnen må melde fra", MJ, 6.8.
 457. "Mindre løb ombejlet", MJ, 6.8.
 458. "Rytter knust", MJ, 7.8.
 459. "Velkomment afbud", MJ, 7.8.
 460. "Topmøde uden resultat", RB, 7.8.
 461. "Dansk hold rystet", RB, 8.8.
 462. "Etisk charter fra UCI", RB, 8.8.
 463. "Uventet succes", MJ, 8.8.

464. "Ingen stoffer på TVM-hotel", RB, 9.8.
 465. "Tændt trods tumult", MJ, 9.8.
 466. "Doping-tjek i Australien", RB, 9.8.
 467. "Drømme der fastholdes", MJ, 9.8.
 468. "Ny italiensk triumf", MJ, 9.8.
 469. "Doping ikke kriminel", Carsten Agger, 9.8. Debatindlæg.
 470. "Fest med skygge på bagagebægeren", MJ, 10.8. Danmark Rundt-tillæg.
 471. "Jysk centrum for dansk cykelsport", Nina Kragh, 10.8. Danmark Rundt-tillæg.
 472. "Invitation til unge cykelryttere", Nina Kragh, 10.8. Danmark Rundt-tillæg.
 473. "Stjernerne i dansk sidevind", MJ, 10.8. Danmark Rundt-tillæg.
 474. "De nåede at springe på cykeltoget", MJ, 10.8. Danmark Rundt-tillæg.
 475. "Lokomotiv med forpligtende fortid", MJ, 10.8. Danmark Rundt-tillæg.
 476. "Et fund der blev væk", MJ, 10.8. Danmark Rundt-tillæg.
 477. "En hurtig amerikaner", MJ, 10.8. Danmark Rundt-tillæg.
 478. "Dansk boss bag sejr", MJ, 10.8.
 479. "Kyllinger vokser", MJ, 10.8.
 480. "En tysk fuser", MJ, 10.8.
 481. "Tid til et opgør med tidsånden", BB, 10.8.
 482. "Duellen blev væk", MJ, 11.8.
 483. "Frit lejde er i orden", Rasmus Bech, 11.8.
 484. "Trist rytter er helt ude af trit", MJ, 11.8.
 485. "I skyggen af Tour de France", Irene Stelling, 11.8. Vi Rejser.
 486. "Bo Hamburger stækket fra starten", 12.8. Forsiden.
 487. "Spredning i vinden", MJ, 12.8.
 488. "Rolf på jagt", MJ, 12.8.
 489. "Alvor og humor i Dollerup Bakker", BB, 12.8.
 490. "Oprensning i blodigt drama", MJ, 13.8.
 491. "Enlig amatør", Flemming Pedersen, 13.8.
 492. "Doping-bølgen ruller", MJ, 13.8.
 493. "Kaptajn rasede ud", MJ, 14.8.
 494. "Bøde og fyringstrussel", MJ, 14.8.
 495. "Et slidsomt job i kulissen", Flemming Pedersen, 14.8.
 496. "Fri os for din konservative politistat, unge Mikkelsen", Birthe Rønn Hornbech, 14.8. Debatindlæg.
 497. "Cykelkaos i Roskilde", MJ, 15.8. Forsiden.
 498. "Forkert vinder i cykelkaos", MJ, 15.8.
 499. "Tysk nedtur", Flemming Pedersen, 15.8.
 500. "Nyt liv i trætte debutantben", MJ, 15.8.
 501. "Kræft-helbredt på en store tur", MJ, 16.8.
 502. "Dansk overraskelse", MJ, 16.8.
 503. "Ukendt slider i centrum", MJ, 16.8.
 504. "Flot fest trods store bommerter", MJ, 16.8.
 505. "Riis raser over ryttere", MJ, 17.8.
 506. "Underligt løb", MJ, 17.8.
 507. "Et misforstået cirkusnummer", BB, 18.8.
 508. "Jeg ønsker ren idræt", Hornbech", Brian Mikkelsen, 19.8. Debatindlæg.
 509. "Stjerne fik startforbud", MJ, 20.8.
 510. "Seks TVM-ryttere afhøres i dag", MJ, 20.8.
 511. "Slip den indre ørn løs", Nina Kragh, 20.8.
 512. "Mistillid til atleter", Rasmus Bech, 21.8.
 513. "Dansker i stor doping-test", MJ, 21.8.
 514. "Stjerner mod det samme mål", MJ, 22.8.
 515. "Verdens stærkeste slået ud af sygdom", MJ, 22.8.
 516. "Sejr i egen rede", MJ, 22.8.
 517. "Spansk vrede brænder stadig", MJ, 23.8.
 518. "Millimeterpræcist drama", MJ, 24.8.
 519. "DM-succes for kyllinge-holdet", MJ, 24.8.
 520. "Rygterne trives – beviserne mangler", BB, 24.8.
 521. "Ørnen på VM-omvej i Spanien", MJ, 25.8.
 522. "Feltet sprængt af førertrøjen", MJ, 26.8.
 523. "Razzia hos dansker-lægen", Nina Kragh, 26.8.
 524. "Sportens ånd og væsen", Verner Møller, 26.8. Debatindlæg.
 525. "Angreb på eliteidrætten", Nina Kragh, 28.8. Forsiden.
 526. "Eliteidrætten står ved en skillevej", Kai Holm, 28.8.
 527. "Turbolent vej til førertrøjen", MJ, 28.8.
 528. "Festina stoppes", MJ, 28.8.
 529. "Ledere er rede til at handle", Nina Kragh, 29.8.
 530. "To danskere i hovedroller", MJ, 29.8.
 531. "Modspil", Leder, 29.8.
 532. "Bare de dør", E. Trier Hansen, 30.8.
 533. "Der var EPO i kanylerne", MJ, 30.8.
 534. "Triumf truet til det sidste", MJ, 30.8.
 535. "Dårligt knæ bekymrer Riis", MJ, 31.8.
 536. "Festina ude af VM", MJ, 1.9.
 537. "Amerikanere er klar til at dope sig ihjel", Lars Bøgeskov, 1.9.
 538. "Dansker bryder kontrakt", MJ, 1.9.
 539. "Skærpet sikkerhed efter dopingtyverier", Lars Bøgeskov, 2.9.
 540. "Rygter fælder fransk stjerne", 2.9.
 541. "Dansker outsider på spansk hjemmebane", MJ, 2.9.
 542. "Ørnen sidder over", MJ, 3.9.
 543. "Dansk kamp for højere dopingstraffe", Lars Bøgeskov, 4.9.
 544. "Nyt cykelhold har vokseværk", MJ, 4.9.
 545. "Stjerne forregnede sig", MJ, 4.9.
 546. "Skrappe og stærkere", MJ, 5.9.
 547. "Hyklerne kvæler cykelsporten", Thomas Kaarsted, 5.9. Debatindlæg.
 548. "Outsider slog til", MJ, 6.9.
 549. "Dansker på langfart", Flemming Pedersen, 6.9.
 550. "Døde katte, løse kæder og salte tårer", Nina Kragh, 7.9.
 551. "En dansker med fremme", Flemming Pedersen, 7.9.
 552. "Superstjerne meget tæt på styrt", MJ, 7.9.
 553. "Ministerens dopingkorstog", Lars Bøgeskov, 7.9.
 554. "Jalbert soler sig", MJ, 8.9.
 555. "Dansker ind i varmen", Flemming Pedersen, 8.9.
 556. "Dansker savner gejsten", Flemming Pedersen, 9.9.
 557. "Sekundernes sande mester", MJ, 9.9.
 558. "Kun for Lombardi", Flemming Pedersen, 9.9.
 559. "Zülle nægter igen", RB, 9.9.
 560. "Festina tiljubles", Flemming Pedersen, 10.9.
 561. "Slut for sprintere", MJ, 10.9.
 562. "Ryttere vidste alt", RB, 10.9.
 563. "Jalbert under øget pres", Michael Seidelin, 10.9.
 564. "Dansker i top ti", Flemming Pedersen, 11.9.
 565. "Razzia i orden", Flemming Pedersen & MJ, 11.9.

566. "Åbent oprør", MJ, 11.9.
567. "Pigernes ven i gult", Flemming Pedersen, 12.9.
568. "Dopingfund hos Cofidis", RB, 12.9.
569. "Zülle bliver den farligste", MJ, 12.9.
570. "Dårlig hånd ingen hindring", Nina Kragh, 12.9.
571. "Danskere skal satse", Flemming Pedersen, 13.9.
572. "Hård dag for Banesto", MJ, 13.9.
573. "Bjarne, bakker og blomster", Christina Ove Holm, 13.9.
574. "Riis luksushjælper", RB, 14.9.
575. "Lettet efter den frygtede tidskørsel", Flemming Pedersen, 14.9.
576. "Dansk og spansk dag", MJ, 14.9.
577. "Kaos kommer til byen", Flemming Pedersen, 14.9.
578. "Taktikken klar", MJ, 15.9.
579. "Dansker gik i sort", Flemming Pedersen, 16.9.
580. "Skyggens bjergdrama", MJ, 16.9.
581. "Nedturen fortsætter", Flemming Pedersen, 17.9.
582. "Nu starter mit løb", Flemming Pedersen, 17.9.
583. "Vuelta-duel med nålestik", MJ, 17.9.
584. "De slappe forbund skal stoppes", 17.9.
585. "En skuffende dag", Flemming Pedersen, 18.9.
586. "Forgæves succesjagt", Flemming Pedersen, 19.9.
587. "Dopingsagen der ændrede verden", Lars Bøgeskov, 20.9.
588. "Den gule hemmelighed", Flemming Pedersen, 20.9.
589. "Amerikaner overrasker", Flemming Pedersen, 21.9.
590. "En travl tid for advokater", MJ, 21.9.
591. "Riis bør sige nej til Tour de France", BB, 22.9.
592. "Taktisk bjergtogt", Flemming Pedersen, 22.9.
593. "Succes med hasard", MJ, 22.9.
594. "Herren bagved", Flemming Pedersen, 23.9.
595. "Optimist trods knuste angreb", Flemming Pedersen, 24.9.
596. "Barske vilkår", MJ, 24.9.
597. "Dopingfund på Pantanis hold", RB, 25.9.
598. "Chava´s visit", Flemming Pedersen, 25.9.
599. "Spanske ryttere smidt ud", MJ, 26.9.
600. "Rolf dropper VM-start i tidskørsel", Flemming Pedersen, 26.9.
601. "Ligner vinder trods trøjetab", MJ, 26.9.
602. "Cykelsportens skøre turist", Flemming Pedersen, 27.9.
603. "Verden ifølge apoteker", Mette Rem, 27.9.
604. "VM som redning", Flemming Pedersen, 28.9.
605. "Nr. 1 er truet", MJ, 28.9.
606. "Sejr gav billet", MJ, 29.9.
607. "Formand går for at skabe ro", Mette Rem, 30.9.
608. "Dansk stjerne skifter kurs", MJ, 2.10.
609. "Kendt læge i dopingsøgelys", Mette Rem, 3.10.
610. "Danmark kalder", Niels Rasmussen, 3.10.
611. "Rivaler og venner", MJ, 4.10.
612. "Outsider ind i VM-varmen", MJ, 5.10.
613. "Cykelunionens årlige maskerade", Rasmus Bech, 5.10.
614. "Verdensmester i bortforklaringer", Henrik Jacobsen, 6.10.
615. "Peder Pedersens tale ved UCI´s kongres", 6.10.
616. "Unge doper sig ihjel", Nina Kragh, 6.10.
617. "VM uden stjerner", MJ, 6.10.
618. "Højt spil", MJ, 7.10.
619. "Ørnen vil se penge", RB, 7.10.
620. "Doping en trussel mod idræt", Rasmus Bech, 8.10. Forsiden.
621. "Cykelunion en skandale", Rasmus Bech, 8.10.
622. "Støtte til dansk forslag", Rasmus Bech, 8.10.
623. "Virenque raser", Michael Seidelin, 8.10.
624. "Træner skuffet", RB, 8.10.
625. "Rytter på PFC", RB, 8.10.
626. "Vuelta-konge er VM-favorit", MJ, 8.10.
627. "EPO-testen mulig", Nina Kragh, 8.10.
628. "Frisk motor", MJ, 9.10.
629. "Hamburger syg", MJ, 9.10.
630. "Guld trods skade", MJ, 9.10.
631. "Lægen var tættest på blodgrænse", MJ, 10.10.
632. "Sprække i parader", MJ, 10.10.
633. "Festina til afhøring", RB, 10.10.
634. "Viserne stilles på anti-doping", 11.10.
635. "Danskerne skal i front", MJ, 11.10.
636. "Stop bedraget", leder, 12.10.
637. "Jaget dopingjæger", Mette Rem, 12.10.
638. "Dansk opvisning kostede dyrt", MJ, 12.10.
639. "Store ord, men ingen VM-billetter", BB, 12.10.
640. "Kun toppen af isbjerget", Mette Rem, 12.10.
641. "Topnavn til Frankrig", MJ, 13.10.
642. "Etapeløb i fint selskab", Flemming Pedersen, 14.10.
643. "Dansk Tour-start i fare", Rasmus Bech, 15.10.
644. "VM-navne atter i front", MJ, 15.10.
645. "Fruen blev vred", MJ, 16.10.
646. "Skrappt felt siger på gensyn", MJ, 17.10.
647. "Festinastjerne fyret", MJ, 17.10.
648. "Mesterens triumf", MJ, 18.10.
649. "Varmt farvel til en slider", MJ, 19.10.
650. "Festina rydder ud", MJ, 24.10.
651. "Kursændring", MJ, 24.10.
652. "Dansk taber i magtspil", MJ, 27.10.
653. "Stærk makker til dansker", MJ, 27.10.
654. "Dansk fænomen", MJ, 28.10.
655. "Tour-vinder ruster op", MJ, 28.10.
656. "Omstridt rytter er eftertragtet", MJ, 1.11.
657. "Nyttesløse klager", MJ, 1.11.
658. "Dopingfiasko på vej", Lars Bøgeskov, 3.11. Forsiden.
659. "Mester vil se bjerge", MJ, 3.11.
660. "Cykelstjerne vender hjem", MJ, 3.11.
661. "Sponsorkrav om strengere dopingstraffe", MJ, 4.11.
662. "Juridisk kamp om doping", MJ, 4.11.
663. "Cykelstjerne plukkede blot oliven", MJ, 4.11.
664. "Det lille blads kamp mod de store", BB, 5.11.
665. "Touren i krig mod doping", MJ, 6.11.
666. "Utilfredse stjerner", MJ, 6.11.
667. "TVM´s ryttere var dopede", Nina Kragh & Lars Bøgeskov, 11.11.
668. "Mystik om anklager", Nina Kragh & Lars Bøgeskov, 12.11.
669. "De bedste til start i Italien", MJ, 14.11.
670. "Rute som skabt til klatrer", MJ, 15.11.
671. "Sponsorer kræver moralsk oprustning", Lars Bøgeskov, 17.11.
672. "Fransk lov øger pres mod doping", Michael Seidelin, 18.11.

673. "Kræfterne samles til dopingkamp", Nina Kragh, 19.11.
674. "Giro-planer må droppes", MJ, 21.11.
675. "EPO på den sorte liste", Nina Kragh, 21.11.
676. "Sportsdirektør aner friheden", Nina Kragh & Natasha Fink, 21.11.
677. "Rytter vil renses", MJ, 21.11.
678. "Barsk melding fra cykelboss", MJ, 22.11.
679. "Direktør skal blive", Nina Kragh, 24.11.
680. "Kontrakt til dansk kvinde", MJ, 25.11.
681. "Testen negativ", RB, 28.11.
682. "Anklager kan koste Virenque millioner", MJ, 1.12.
683. "Ørnens hånd brækket", MJ, 1.12.
684. "Fremtiden er uvis for cykelstjerne", 2.12.
685. "Modvind for danske dopingsynspunkter", Lars Bøgeskov, 3.12.
686. "Kniven venter", MJ, 3.12.
687. "En olympisk julegave", MJ, 5.12.
688. "Døren smækkes for toprytter", MJ, 5.12.
689. "Cykelformand klar med ny doping-bandbule", MJ, 6.12.
690. "Stjernekrigen", MJ, 6.12.
691. "Cykelunionen investerer i mere viden om doping", MJ, 7.12.
692. "Krav om mere doping-oplysning", MJ, 7.12.
693. "Virenque giver op", MJ, 7.12.
694. "Bo Hamburger en nat i fængsel", RB, 10.12.
695. "Virenque håber", MJ, 11.12.
696. "Dansk hold vil med i Giroen", MJ, 12.12.
697. "Doping-syndere straffet", MJ, 12.12.
698. "Legal doping vinder frem", Lars Bøgeskov, 13.12. Forsiden.
699. "Ekspert skændes om kreatin", Lars Bøgeskov, 13.12.
700. "Talent-ridgdom tænder lys i doping-mørket", MJ, 14.12.
701. "Dansk mester r moden til Touren", MJ, 15.12.
702. "Cykelsportens nye tophold", MJ, 16.12.
703. "Virenque i baghjul", MJ, 17.12.
704. "Festina udelukker dopingmistækt", MJ, 22.12.
705. "På ret kurs igen efter operation", MJ, 24.12.
706. "Cykelbjørnen fra Linköbing", Lars Bøgeskov, Det husker vi '98. 26.12.
707. "Russisk kamp for karrieren", MJ, 27.12.
708. "Sommer med sport", Sket i Året, 27.12.
709. "Succesrigt mudderbad", MJ, 28.12.
710. "Dansk cykelrytter blodtestes hver måned", MJ, 30.12.
711. "Almindelige danskere doper sig", Nina Kragh, 31.12.
- 1999:**
1. "Dansk hold i skrappt selskab", MJ, 2.1.
  2. "Millionsatsning", MJ, 3.1.
  3. "Blænde '98", Fotomontage, Claus Bonnerup, 3.1.
  4. "Opgørets år i idrætten", leder, 4.1.
  5. "Dopingdømt får ny chance i Tyskland", MJ, 4.1.
  6. "De kunne have spærret mig inde", MJ, 4.1.
  7. "1999 afgør idrættens fremtid", Lars Bøgeskov, 4.1.
  8. "Undergang eller redning", MJ, 4.1.
  9. "Bitter stjernerytter populær", MJ, 5.1.
  10. "Nyt dansk cykelhold køreklar", E. Trier Hansen, 6.1.
  11. "Talent i prof-lære", MJ, 6.1.
  12. "Dårligt hjerte stopper rytter", E. Trier Hansen, 6.1.
  13. "Dansk hold Egypten Rundt", MJ, 8.1.
  14. "Virenque klar til ny kontrakt", RB, 9.1.
  15. "Doping-straf blev skærpet", MJ, 9.1.
  16. "Riis hængt ud på TV", forsidekolofon, 12.1.
  17. "Trængt Riis vil slå igen", Lars Bøgeskov, 12.1.
  18. "Stærkt tv uden beviser", BB, 12.1.
  19. "DR lukkede af", notits, 12.1.
  20. "Ekspert: Bjarne Riis bør stå frem", Nina Kragh & Lars Bøgeskov, 13.1. Forsiden.
  21. "'Riis gør bare som alle andre'", Lars Bøgeskov, 13.1.
  22. "Undren langt fra Danmark", Nina Kragh, 13.1.
  23. "Nye anklager mod den danske sprinter", Lars Bøgeskov, 13.1.
  24. "Tættere på en retssag", Lars Bøgeskov, 13.1.
  25. "En muldvarp i cykelklæder", Lars Bøgeskov, 13.1.
  26. "Sportsnydt", ATS, bagsiden, 13.1.
  27. "Mindre Giro og mere Tour", Lars Bøgeskov, 14.1.
  28. "Rytterne skal stole på sig selv", Lars Bøgeskov, 14.1.
  29. "Tavlen skal vaskes ren", Rasmus Bech, 14.1.
  30. "Vort Sportsinterview", ATS, bagsiden, 14.1.
  31. "Støtte til stramning", Nina Kragh, 15.1.
  32. "Cykelryttere bør tale ud", Mette Rem, 15.1.
  33. "Danske hold mandsopdækkes", Nina Kragh, 15.1.
  34. "Stop doping", leder, 15.1.
  35. "Hvorfor først nu?", Jan Krag Jacobsen, 15.1. Debatindlæg.
  36. "Ingen vil vedkende sig belastende medicin", Nina Kragh, 16.1.
  37. "Beviserne på bordet", Ole Hans Jensen, 16.1.
  38. "Opbakning til Riis", Niels Rasmussen, 17.1.
  39. "Journalister på lur", Pernille Tranberg, Media.
  40. "Doping-spøgelset", Lars Bøgeskov, 17.1. PS.
  41. "Personlige overvejelser bag tv-program", Nina Kragh, 17.1.
  42. "Manipulation", Kim Wilde, 18.1. Debatindlæg.
  43. "Dopingjæger vil se danske tv-optagelser", Mette Rem, 19.1.
  44. "Kamp på to fronter", MJ, 19.1.
  45. "Toprytter raser over DCU", MJ, 20.1.
  46. "Succes midt i kaos", MJ, 20.1.
  47. "Dopinghysteri", Carsten Breengaard, 20.1. Debatindlæg.
  48. "Sponsor uden dopingskræk", MJ, 21.1.
  49. "Maskinen startet", MJ, 21.1.
  50. "Meningsmåling går Riis imod", Lars Bøgeskov, 22.1.
  51. "Fin start til Skibby", MJ, 22.1.
  52. "Ingen slinger i seksdagsvals", MJ, 22.1.
  53. "En moderne paradismyte", Ole Skjoldhøj, 22.1. Debatindlæg.
  54. "Riis og retssikkerheden", Stig Jørgensen, 22.1. Kronik.
  55. "Så mangler de fire øverste", RB, 23.1.
  56. "Ambitionerne vokser", MJ, 23.1.
  57. "Riis trækker sig ud af cykelhold", MJ, 23.1.
  58. "Jimmis lykke er et hårdt liv", MJ, 24.1.
  59. "Lange udsigter med dom i Festina-sagen", MJ, 27.1.
  60. "Den lille mands kamp mod systemet", Nina Kragh, 27.1.
  61. "Højt indhold af jern tyder på doping", Michael

- Seidelin, 27.1.
62. "Dopingaftale på plads", Lars Bøgeskov, 29.1. Forsiden.
63. "Landstræner i dopingsag", Mette Rem, 29.1.
64. "Joker vil være trumf", MJ, 29.1.
65. "Klassiker med kontrolleret spænding", BB, 29.1.
66. "Sponsorater i fare", Rasmus Bech, 1.2.
67. "Nye metoder i jagt på fornyet succes", MJ, 2.2.
68. "Hård kritik af komité", Lars Bøgeskov, 3.2.
69. "Strengt straffe er nu tvivlsomme", Lars Bøgeskov, 3.2.
70. "Stortalent i vildrede", MJ, 4.2.
71. "Fuld fart på fremmede veje", MJ, 4.2.
72. "Intet fælles fodslag mod doping", Lars Bøgeskov, 4.2.
73. "DR tænker før de sender", Niels Rasmussen, 5.2.
74. "Snyderne har stort forspring", Lars Bøgeskov, 5.2.
75. "Nyt mål med sæsonfinalen", MJ, 5.2.
76. "På godt og ondt", MJ, 5.2.
77. "På vej igen efter skade", MJ, 6.2.
78. "Successtart som aldrig før", MJ, 7.2.
79. "Plaget hold går i gråt", MJ, 7.2.
80. "Et misforstået sort får", Lars Bøgeskov, 7.2.
81. "De vante stjerner lyser", MJ, 8.2.
82. "Ydmyg stjerne", Mette Rem, 8.2.
83. "Forsigtig dansk kørsel", Per Borregaard, 9.2.
84. "Sprinterdrøm", MJ, 9.2.
85. "Riis vil have revanche", MJ, 10.2.
86. "Bjergtriumf", MJ, 10.2.
87. "Dansker i førertrøjen", MJ, 11.2.
88. "Cykelkrigen raser", MJ, 11.2.
89. "Farvel til gult", MJ, 13.2.
90. "Verdens bedste i super-duel", MJ, 14.2.
91. "Umættelige ambitioner", MJ, 15.2.
92. "Dansk succes i spanske bjerge", MJ, 16.2.
93. "Fra triumf til afhøring", MJ, 17.2.
94. "Finsk fart i dansk cykelhold", MJ, 18.2.
95. "Styr på hård etape", MJ, 18.2.
96. "Direktørens sofahold", MJ, 19.2.
97. "Flot sæsonstart", MJ, 19.2.
98. "Nyt cykelhold mod Jan Ullrich", MJ, 20.2.
99. "DR i vildrede om Giroen", Nina Kragh, 23.2.
100. "Kaos på strengen", MJ, 24.2.
101. "Dobbelt dækning af Tour de France", Nina Kragh, 25.2.
102. "Det er bare for dumt", Per Borregaard, 25.2.
103. "Stærk tro på landsmænd", MJ, 25.2.
104. "Dansker ønsker dopingopgør", E. Trier Hansen, 26.2.
105. "En flot klatretur", MJ, 26.2.
106. "Ny dansk sejr", MJ, 27.2.
107. "Skadet hjem på lynvisit", MJ, 28.2.
108. "Den lange vandring", MJ, 28.2.
109. "Skuffet dansker", MJ, 28.2.
110. "Succes i skandaleløb", MJ, 1.3.
111. "På rette spor", MJ, 1.3.
112. "På cykelkontrakt uden løn", MJ, 2.3.
113. "Farvel Argentina", MJ, 3.3.
114. "Krig mod dansk dopinglinje", Lars Bøgeskov, 4.3.
115. "Mod tinderne", MJ, 4.3.
116. "Bjergkonge fulgt til dørs", MJ, 5.3.
117. "Pantani er parat", MJ, 6.3.
118. "Stjerne i svøb favorit", MJ, 7.3.
119. "DR cykler med", Nina Kragh, 9.3.
120. "To danske Giro-håb", MJ, 9.3.
121. "Dansker med fremme", MJ, 9.3.
122. "Platugler og andre på meget glat is", BB, 10.3.
123. "Riis har travlt", MJ, 10.3.
124. "Ny mand har taget spidsen", MJ, 10.3.
125. "Dansker med da favoritterne slog til", MJ, 11.3.
126. "Finale med dansk styrt", MJ, 12.3.
127. "Dansker vinder terræn", MJ, 14.3.
128. "Kaos i Italien", MJ, 15.3.
129. "Med forårsluft i ringene", MJ, 15.3.
130. "Den forvandlede tysker", MJ, 15.3.
131. "Sejt slid i sadlen", MJ, 16.3.
132. "Et nyt Tour-håb", MJ, 16.3.
133. "Vild finale kostede dyrt", 17.3.
134. "Riis skal til afhøring", MJ, 17.7.
135. "Stjernen klar som vandbærer", MJ, 18.3.
136. "Stor chance for dansk cykelhold", MJ, 19.3.
137. "Favorit med dansk frygt", MJ, 20.3.
138. "Lang dag på forkerte hjul", MJ, 20.3.
139. "International sejr i Sanremo", MJ, 21.3.
140. "Dansk mester ramt af dyb sorg", MJ, 22.3.
141. "Dansk hold på wild cart-jagt", MJ, 22.3.
142. "Flot start af danskerhold", MJ, 23.3.
143. "Dansk succes", MJ, 24.3.
144. "TVM udelukket fra klassiker", RB, 24.3.
145. "Uheldig helt på vej mod toppen igen", MJ, 25.3.
146. "Sejt slid gav bonus", MJ, 26.3.
147. "DR-journalist tilbageholdt", Peter Grønberg, 27.3.
148. "Dansk hold jagter en Giro-billet", MJ, 27.3.
149. "Hun må leve med fyrings-trussel", MJ, 28.3.
150. "Godt gået, Skrald-Skaaning", BB, 29.3.
151. "Nordmand sørgede for ny triumf", MJ, 29.3.
152. "Oppe på bjergtop", Nina Jørgensen, 29.3. Debatindlæg.
153. "Tynde tanter på tur", Rasmus Bech, 29.3.
154. "Runde kinder og krisesnak", MJ, 30.3.
155. "Skibby slap heldigt fra grimt styrt", MJ, 31.3.
156. "Dopingsigtelse truer nu Virenque", MJ, 31.3.
157. "Uheld truer dansk satsning", MJ, 1.4.
158. "Virenque får opbakning", MJ, 1.4.
159. "Amfetamin i videokassette", MJ, 3.4.
160. "Genfødt klassikerkongen", MJ, 4.4.
161. "Sporene skræmmer", MJ, 4.4.
162. "Dansker indkaldt til ekstra løb", MJ, 6.4.
163. "Showatleternes arvtager", Anders Brok, 6.4. Debatindlæg.
164. "På cyklen uden EPO", Christian Neergaard & Thomas Larsen, 6.4.
165. "Alperne venter", MJ, 6.4.
166. "Foråret er i fare for dansker", MJ, 7.4.
167. "Dopingadvarsel fra union", Lars Bøgeskov, 8.4.
168. "Stjerne skræmt af brostenshelvedet", MJ, 10.4.
169. "Helvede er nu et paradys", MJ, 11.4.
170. "Sten, støv og storhed", MJ, 12.4.
171. "Hamburger hasteindlagt", MJ, 13.4.
172. "Kaptajn Riis uden kræfter", MJ, 14.4.
173. "Stjerne tog til afhøring", MJ, 14.4.
174. "Kulde over klassiker", MJ, 15.4.

175. "Meinert vil hjem", MJ, 16.4.
 176. "Født til stjernestatus", MJ, 18.4.
 177. "Kannibalens kronpris", MJ, 19.4.
 178. "Træningstur med novicer", Gurlu Nyander Poulsen, 19.4.
 179. "Stjerne til dopingafhøring", MJ, 20.4.
 180. "Riis dropper klassiker", MJ, 20.4.
 181. "Direktør skruer bissen på", MJ, 21.4.
 182. "Tumult i finalen", MJ, 22.4.
 183. "Fart på kyllingerne", MJ, 23.4.
 184. "Dommer får udleveret noter", RB, 23.4.
 185. "Vreden driver værket", MJ, 24.4.
 186. "Dansk satsning efter fyringer", MJ, 24.4.
 187. "Millimeter blev afgørende i finalen", MJ, 25.4.
 188. "Dansk rytter brækker nakken", MJ, 26.4.
 189. "En Giro af høj klasse", MJ, 26.4.
 190. "Flere hårde styrt", MJ, 27.4.
 191. "Hamburger klar igen", MJ, 28.4.
 192. "Verdensmester slog Pantani", MJ, 29.4.
 193. "Oprensning for dansk cykelhold", MJ, 29.4.
 194. "Kyllinge-kalas", pol, 30.4.
 195. "Ny dansk Giro-alarm", MJ, 1.5.
 196. "Meinert hjemme igen", MJ, 1.5.
 197. "Hamburger bestod prøven", MJ, 2.5.
 198. "Opvisning af unge løver", MJ, 3.5.
 199. "Drømmejobbet", MJ, 3.5.
 200. "Italiensk stjerne lyser atter", MJ, 3.5.
 201. "319 kilometer for en god cigar", Nina Kragh, 3.5.
 202. "Afbud og optimisme", MJ, 4.5.
 203. "Hurtig herre slog til", MJ, 5.5.
 204. "I god form før Giro d'Italia", MJ, 6.5.
 205. "Stjerne viser fornem styrke", 7.5.
 206. "Fransk politi har tilbageholdt forårets stjerne", MJ, 8.5.
 207. "Cykelårets fornemste danske sejr", MJ, 8.5.
 208. "Flot fight for førertrøjen", MJ, 9.5.
 209. "Verdens stærkeste blev sat af", MJ, 10.5.
 210. "Piraten cykler i murerens spor", MJ, 10.5.
 211. "Succesrig barselsorlov", MJ, 10.5.
 212. "What´s the Mader?", Jon Jay Neufeld, 10.5. Debatindlæg.
 213. "Altid god for en sejr", MJ, 10.5.
 214. "Til tops på rekordtid", MJ, 10.5.
 215. "Uheldig til det sidste", MJ, 11.5.
 216. "Stjerne erkender doping", MJ, 12.5.
 217. "Uventet rytter i Giro-feltet", MJ, 12.5.
 218. "Strid om tilståelse", MJ, 13.5.
 219. "Piraten i privatjet mod nye erobringer", MJ, 14.5.
 220. "Blod, sved og drømme", MJ, 15.5.
 221. "I stødet på heden", RB, 16.5.
 222. "To måtte blive holdende", RB, 16.5.
 223. "Konge tog sin trone", MJ, 17.5.
 224. "Kan vi stole på TV2, Riis og Tanderup?", Leif Mikkelsen, klumme, 17.5.
 225. "Den danske forbindelse", Ellis Bacon, 17.5. Debatindlæg.
 226. "Uheldig dag på Sicilien", MJ, 18.5.
 227. "DCU vil se frem", Lars Bøgeskov, 19.5.
 228. "Franskmands rosa drøm", MJ, 19.5.
 229. "To stjerner gør fælles sag", MJ, 20.5.
 230. "Pantani skabte splittelse", MJ, 21.5.
 231. "Tour-kandidatur styrket", Pol, 21.5.
 232. "Strejketrussel efter blodtest", MJ, 22.5.
 233. "Klassikerhelt lagt for had", MJ, 23.5.
 234. "Førertrøjen kun til låns", MJ, 23.5.
 235. "Våbenhvile i dopingstrid", MJ, 25.5.
 236. "Den lille rosa forskel", MJ, 25.5.
 237. "Kan man stole på Mikkelsen?", Morten Stig Christensen, 25.5. Replik.
 238. "Førertrøjen under kontrol", MJ, 26.5.
 239. "Åben krig blandt kontrollanterne", MJ, 27.5.
 240. "Feltets hurtigste", MJ, 28.5.
 241. "Skurkens succes", MJ, 28.5.
 242. "Nye angreb på Virenque", MJ, 29.5.
 243. "Udelukket frifundet", MJ, 30.5.
 244. "Stjerner, pasta og landlig idyl", MJ, 30.5.
 245. "Pantani sat under pres i bjergdrama", MJ, 30.5.
 246. "Cyklingen bør smides ud af OL", BB, 31.5.
 247. "Trøjen ryger nok igen", MJ, 31.5.
 248. "Planer om rytterforening", Søren-Mikael Hansen, 1.6.
 249. "Stjerner i hidsig duel", MJ, 1.6.
 250. "Nyt navn – samme ben", MJ, 3.6.
 251. "Piratens skræppe bande", MJ, 4.6.
 252. "Godt liv i skyggen", MJ, 5.6.
 253. "Farvel Pantani", Lars Bøgeskov, 6.6. Forsiden.
 254. "Et råddent æble faldt ud af cykelkurven", BB, 6.6.
 255. "Det store bedrag", MJ, 6.6.
 256. "Cykelsportens tabte generation", Lars Bøgeskov, 6.6.
 257. "Ny Giro-konge", MJ, 6.6.
 258. "Tøser trives i sadlen", Camilla Frank, 6.6.
 259. "Pantani ofret i magtkamp", MJ, Nina Kragh og Peter Grønberg, 7.6.
 260. "Festen blev en fæl fuser", MJ, 7.6.
 261. "Succes med brækket kraveben", MJ, 7.6.
 262. "Bravo DR", Heino Døyggaard, 7.6. Debatindlæg.
 263. "Seje tøser trådte i pedalerne", Camilla Frank, 7.6.
 264. "Politikere ved roret", Nina Kragh, 8.6.
 265. "Flot sejr, lav hæmatokrit", MJ, 8.6.
 266. "Cykelartister", Leder, 8.6.
 267. "Pantani i rampelys", MJ, 9.6.
 268. "Dopingagentur til nytår", Nina Kragh, 9.6.
 269. "Pantani har brug for pause", MJ, 10.6.
 270. "Danskerhold skal lukkes", MJ, 12.6.
 271. "Sejr og håb trods en frisk fyring", MJ, 13.6.
 272. "Telekom afviser doping-rygter", Ritzau, 13.6.
 273. "Illusioner trænger til en justering", BB, 14.6.
 274. "Den rene elite en stor illusion", Nina Kragh, 14.6.
 275. "Succes med Tour-mening", MJ, 14.6.
 276. "Vagabond på deltid", Peter Grønberg, 14.6.
 277. "Slaget om Tour-billetterne i sin afgørende fase", MJ, 14.6.
 278. "Riis tror på Tour-start", MJ, 15.6.
 279. "VM uden verdens nr. 1", MJ, 16.6.
 280. "Virenque smidt ud", MJ, 17.6.
 281. "Beskeden dansk Tour-deltagelse", MJ, 17.6.
 282. "Sagsanlæg og nye syndere", MJ, 18.6.
 283. "Anbefaling fra en arbejdsløs", MJ, 18.6.
 284. "Riis ude af Tour'en", Kolofon, 19.6. Forsiden.
 285. "Bjarne Riis er ude af Touren", Ritzau, 19.6.
 286. "Dobbelt dansk i Sverige", Ritzau, 19.6.

287. "Ny dansk triumf øger Tour-spændingen", MJ, 20.6.
 288. "Fikse piller", Leder, 20.6.
 289. "tre uger med succes", MJ, 21.6.
 290. "Tour uden tidligere vindere", MJ, 21.6.
 291. "De venter på Touren", MJ, 22.6.
 292. "Unge cykelryttere klar til doping", Lars Bøgeskov, 23.6. Forsiden.
 293. "Dopingrapport giver handling", MJ, 23.6.
 294. "Kendt rytter rystet", Nina Kragh, 23.6.
 295. "Kontrol i stedet for oplysning", Lars Bøgeskov, 23.6.
 296. "Favorit satses", MJ, 23.6.
 297. "Rolf ude af Touren", MJ, 23.6.
 298. "Unge mangler et valg", Nina Kragh, 23.6.
 299. "Punktering", Leder, 24.6.
 300. "De vilde vovehalse", MJ, 24.6.
 301. "Nyt dopingfund hos Festina", Peter Grønberg & MJ, 24.6.
 302. "DCU kan miste støtte", Lars Bøgeskov, 24.6.
 303. "Nej tak til snyderiet", MJ, 24.6.
 304. "Vinder til kamp", MJ, 24.6.
 305. "Tavshedens Paris", MJ, 25.6.
 306. "Krav om rene hold", Peter Grønberg, 25.6.
 307. "DCU vil vinde dopingkampen", Peter Grønberg
 308. "Veteranen drømmer om DM og Touren", MJ, 25.6.
 309. "Broddent kar på dansk cykelhold", Peter Grønberg, 25.6.
 310. "Bandlysning af stoffer i gråzonen", MJ, 26.6.
 311. "Hvidbog viser bredt misbrug", Nina Kragh, 26.6.
 312. "En varm tanke til massør Willy Voet", Nina Kragh, 26.6.
 313. "Mester i doping-klemme", MJ, 26.6.
 314. "Nervøs favorit slog til igen", MJ, 26.6.
 315. "Danser Tour-klar", 27.6.
 316. "Topfolks svære DM-tjans", MJ, 27.6.
 317. "Da Pantani mødte bakken i Kirke Såby", Bo Krüger, 27.6.
 318. "Lampre går til angreb", MJ, 27.6.
 319. "Sket i ugen", Per Munch, 27.6.
 320. "Udbrud gav guld", MJ, 27.6.
 321. "Kopi af dansk jubel-Tour", MJ, 28.6. Tour-tillæg '99.
 322. "Den danske trio", MJ, 28.6. Tour-tillæg '99.
 323. "Redning eller undergang", MJ, 28.6. Tour-tillæg '99.
 324. "Tæt på gennembrud", MJ, 28.6.
 325. "Cykelsporten er ikke fornuftig", Martin Riis Rasmussen, 28.6. Debatindlæg.
 326. "Debat er ikke en rettergang", Leif Mikkelsen, 28.6. Klumme.
 327. "Cyklingens svar på Copenhagen Marathon", Christian Neergaard og Thomas Larsen, 28.6.
 328. "Dansk hold savner Tour-svar", MJ, 29.6.
 329. "Intet salg i Tour-trøjer", Ritzau, 30.6.
 330. "Virenque i Touren alligevel", MJ, 30.6.
 331. "Hårdt slag for dansk cykling", MJ, 30.6.
 332. "Bjergkonge med lav profil", MJ, 1.7.
 333. "Den helt store ned-Tour", MJ, 1.7.
 334. "Jalbert også med", MJ, 1.7.
 335. "Sjælland Rundt for 20. gang", Nikolaj Thomassen, 2.7.
 336. "Den lurende trussel mod Tour-idyllen", MJ, 2.7.
 337. "UCI støtter dopingagentur", Lars Bøgeskov, 2.7.
 338. "TV2-Sporten storhykler", Rune Skyum-Nielsen, 3.7. Debatindlæg.
 339. "Håb i gammel ruin", MJ, 3.7.
 340. "Nye anklager mod Virenque", Lars Bøgeskov, 3.7.
 341. "Annonce: Doping på landevejen", 3.7. Forsiden.
 342. "Annonce: Dopingdjævelen", 3.7.
 343. "Stædige cyklister på den tyvende rundtur", Nikolaj Thomassen, 3.7.
 344. "Klar, parat, start", Nikolaj Thomassen, 3.7.
 345. "Nye test kan afsløre EPO", Lars Bøgeskov, 4.7. Forsiden.
 346. "En vellykket tur øen rundt", Nikolaj Thomassen, 4.7.
 347. "Jagten på en tysk kronprins", MJ, 4.7.
 348. "Blodprøver skabte rygte", MJ, 4.7.
 349. "Amerikansk drøm", Lars Bøgeskov, 4.7.
 350. "Den fantastiske succes", MJ, 4.7.
 351. "Sjælland Rundt med pudsige indslag", 5.7. Forsiden.
 352. "Løbet er kørt", Leder, 5.7.
 353. "EPO-forskning en skændsel", Lars Bøgeskov, 5.7.
 354. "Rytternes sundhed i første række", Lars Bøgeskov, 5.7.
 355. "Beskeden balters brag", MJ, 5.7.
 356. "Svinget drillede før finalen", MJ, 5.7.
 357. "Hollandsk håb i krise fra starten", Lars Bøgeskov, 5.7.
 358. "De amerikanske postbude regerer", Lars Bøgeskov, 5.7.
 359. "Håbet om en fiasko-Tour", Anders Barfod, 5.7. Debatindlæg.
 360. "Kvalme appetitvækkere", Jacob Dybro Johansen", 5.7. Debatindlæg.
 361. "Stive ben og EPO i Svebølle", Nikolaj Thomassen, 5.7.
 362. "En våd vej skabte det uventede drama", MJ, 6.7.
 363. "God plads foran tv-skærmene", Nina Kragh, 6.7.
 364. "EPO kan være naturligt", Lars Bøgeskov, 6.7.
 365. "Frygten for den forkerte vinder", Lars Bøgeskov, 6.7.
 366. "En glad dansker slap endelig for uheld", MJ, 6.7.
 367. "Dopingnuancer", Søren-Mikael Hansen, boganmeldelse, 7.7.
 368. "Appetit på den gule", MJ, 7.7.
 369. "For fuld fart mod fremtiden", MJ, 7.7.
 370. "EPO-test er spild af penge", Lars Bøgeskov, 7.7.
 371. "Sportsdirektør rejste hjem", Lars Bøgeskov, 7.7.
 372. "Løvernes konge fik oprejsning i rekordløb", MJ, 8.7.
 373. "Sprudlende glæde i gult", MJ, 8.7.
 374. "Pantani truer hæmatokrittest", Lars Bøgeskov & Nina Kragh, 8.7.
 375. "Forskerne undrer sig", Nina Kragh, 8.7.
 376. "Den gule førertrøje har afløseren i sit baghjul", MJ, 9.7.
 377. "Cippolini kiggede sig tilbage", MJ, 9.7.
 378. "Mod 40 km/t i rekordfart", Lars Bøgeskov, 9.7.
 379. "Et slumrende spøgelse", Lars Bøgeskov, 9.7.
 380. "Spurt over stregen", MJ, 10.7.
 381. "Den anden svensker", Lars Bøgeskov, 10.7.
 382. "Danser ren", Lars Bøgeskov, 10.7.
 383. "Gul drøm knust", MJ, 10.7.
 384. "Stop hykleriet", Niels Erik Rønn, 11.7. Debatindlæg.
 385. "Drama og opvisning", MJ, 11.7.
 386. "Klar til en kolbøtte", MJ, 11.7.
 387. "Fjerlette Tour-ryttere", Lars Bøgeskov, 11.7.

388. "Da desertøren vandt Touren", MJ, 11.7.
 389. "At blæse og have mel i munden", BB, 12.7.
 390. "Drengedrømme uden doping", Nina Kragh, 12.7.
 391. "Amerikansk jubel og pine", MJ, 12.7.
 392. "Etapen for flad til let dansker", Lars Bøgeskov, 12.7.
 393. "Store lande redder Tour de France", Lars Bøgeskov, 12.7.
 394. "Tour de France er stadig stor og smuk", Finn Janning, 12.7. Debatindlæg.
 395. "UCI vasker sine hænder", Claus Jeppesen, 12.7. Debatindlæg.
 396. "Spørgsmål om Hamburger", Thomas Kaarsted, 12.7. Debatindlæg.
 397. "Spansk opkomling", Lars Bøgeskov, 13.7.
 398. "Amerikansk drøm", MJ, 13.7.
 399. "Fortabt søn venner tilbage", MJ, 13.7.
 400. "Masser af stoffer hos rytterne", Lars Bøgeskov, 13.7.
 401. "NU bliver det alvor", Lars Bøgeskov, 13.7.
 402. "Tour de France", Svend Ravn, 14.7. Debatindlæg.
 403. "Gult kulde-chok", MJ, 14.7.
 404. "Den uønskede triumfator", MJ, 14.7.
 405. "Fin tur i trist stemning", Lars Bøgeskov, 14.7.
 406. "Gys på alpetoppen", MJ, 15.7.
 407. "Danskerne fandt vej til Hollænderbjerget", Lars Bøgeskov, 15.7.
 408. "Vrede over antydninger", MJ, 15.7.
 409. "Kritik af tidspunkt for test", Lars Bøgeskov, 15.7.
 410. "Berettiget forargelse", Thomas Ebsen, 16.7. Debatindlæg.
 411. "Den genopståede", Lars Bøgeskov, 16.7.
 412. "Vrede over mistanke", Peter Grønborg, 16.7.
 413. "Danske hold håber på en ren Tour", Ritzau, 16.7.
 414. "Veteranens Tour-eventyr", MJ, 16.7.
 415. "En personlig rekord", MJ, 16.7.
 416. "Alle testes for PFC", Peter Grønborg, 17.7.
 417. "Den ensomme dansker", MJ, 17.7.
 418. "Farvel Mr. Clean", Peter Grønborg, 17.7.
 419. "Ny spansk stjerne", MJ, 17.7.
 420. "Frankrig mod resten af verden", Peter Grønborg, 18.7.
 421. "Riis venter på lægernes dom", MJ, 18.7.
 422. "Førertrøje handicappet", MJ, 18.7.
 423. "Sponsorer håber på razzia", MJ, 19.7.
 424. "Dansker ærgres sig", MJ, 19.7.
 425. "Førertrøjen stopper angreb", Peter Grønborg, 19.7.
 426. "De bristede illusioner", Peter Grønborg, 19.7.
 427. "Dansk brik i en fransk satsning", MJ, 19.7.
 428. "Dopingbank", Pernille Heinecke, 19.7. Debatindlæg.
 429. "Udfordrernes sidste chance", MJ, 20.7.
 430. "Stjerne på lavpris-hotel", MJ, 20.7.
 431. "Dopingens comeback", Peter Grønborg, 20.7.
 432. "Schweizer tror stadig på sejr", MJ, 20.7.
 433. "Autourgraf", Satirisk tegning, 21.7.
 434. "Vovemod belønnet", MJ, 21.7.
 435. "Ryggen skal opereres", MJ, 21.7.
 436. "Armstrong under pres", Peter Grønborg, 21.7.
 437. "Tour-ledelse lukker Lampre-sag", Peter Grønborg, 21.7.
 438. "Podiet på plads", MJ, 22.7.
 439. "Dansk drama på Tourmalet", MJ, 22.7.
 440. "Skandalen afblæst", Peter Grønborg, 22.7.
 441. "Dansk rytter dopinganklaget", Peter Grønborg, 23.7.
 442. "DIF og UCI i nyt opgør", Peter Grønborg, 23.7.
 443. "Drama og kongelig spurt i vinbyen", MJ, 23.7.
 444. "Offensiv er ilde set", Peter Grønborg, 24.7.
 445. "Italiensk jubel og dansk håb", MJ, 24.7.
 446. "Sæsonen er næsten slut", MJ, 24.7.
 447. "Skandaler eller ej – pengene fosser ind", Nina Kragh, 25.7.
 448. "Telekoms tamme Tour de France", Peter Grønborg, 25.7.
 449. "Ny fantom-opvisning", MJ, 25.7.
 450. "Amerikansk Tour-sejr", MJ, 26.7. Forsiden.
 451. "Lys forude", Leder, 26.7.
 452. "EPO-test uden virkning", Nina Kragh, 26.7.
 453. "Vidundermidlet der blev misbrugt", Nina Kragh, 26.7.
 454. "En lykkelig amerikaner i Paris", MJ, 26.7.
 455. "Den lange vej ud af tunnelen", Peter Grønborg, 26.7.
 456. "Italiensk cykelboss træt af doping-bluff", MJ, 26.7.
 457. "Stilstudie", sportssektion. Bagside, 26.7.
 458. "Cykelrytter må selv tage advokat", Ritzau, 28.7.
 459. "Touren kan beholde sin hovedsponsor", Ritzau, 28.7.
 460. "Brud på foden i stedet for sejr", MJ, 28.7.
 461. "Stjernerytter udeblev fra test", Ritzau, 28.7.
 462. "Danske ryttere styrter videre", MJ, 29.7.
 463. "Talent færdig for i år", MJ, 30.7.
 464. "Kyllinger kæmper for en ny sæson", MJ, 30.7.
 465. "Støtte til Hamburger", MJ, 31.7.
 466. "Dansk cykelsucces", MJ, 31.7.
 467. "Tivlen kørte i gult", Bo Søndergaard, 1.8.
 468. "Kamp om pladserne", MJ, 1.8.
 469. "God dag for dansk cykelhold", Ritzau, 1.8.
 470. "Seerne cykeltrætte", Ritzau, 1.8.
 471. "Dopedede danskere bør stå frem", Jacob Albrecht, 2.8.
 472. "Dopingtest koster karrieren", MJ, 2.8.
 473. "Hårdt slid for førertrøje", MJ, 2.8.
 474. "EPO-misbrug kan testes", Allan Christensen, 2.8. Debatindlæg.
 475. "Danskers store nedtur", MJ, 3.8.
 476. "Førertrøje og fem trumfer", MJ, 3.8.
 477. "Tæt på den store triumf", MJ, 4.8.
 478. "Stjerne frygter for sin karriere", MJ, 4.8.
 479. "Det store gennembrud", MJ, 5.8.
 480. "Giro-stjerne på vej", MJ, 5.8.
 481. "Rytter udelukket i to år", Peter Grønborg, 6.8.
 482. "Mere næring til optimismen", MJ, 7.8.
 483. "Afbud fra Bo Hamburger", MJ, 8.8.
 484. "Dopingdømt rytter er tilbage i den forreste række", MJ, 8.8.
 485. "Måske sidste tur med cykelgarden?", BB, 9.8.
 486. "Danskerne satte sig på det hele", MJ, 9.8.
 487. "Samlet dansk sejr er en selvfølge", MJ, 9.8. Danmark Rundt-Introduktion.
 488. "Direktøren: Vi kører også næste år", MJ, 9.8. Danmark Rundt-Introduktion.
 489. "VM-drøm stærk som aldrig før", MJ, 9.8. Danmark Rundt-Introduktion.
 490. "Cykelstjernes svære valg", MJ, 10.8. Forsiden.
 491. "Rolf er klar til hovedrolle", MJ, 10.8.
 492. "Flot comeback til veteranen", MJ, 10.8.
 493. "Klump i halsen", MJ, 11.8.

494. "Sløj dag for de stærke", MJ, 11.8.
 495. "Dopingalarmen afblæst", MJ, 12.8.
 496. "Nem dag i den gule", MJ, 12.8.
 497. "Ny trussel mod Rolf før enkeltstarten", MJ, 13.8.
 498. "Alpestemning", Martin Aagaard, 13.8.
 499. "Løbets skiftende karakter", MJ, 14.8.
 500. "Dansk favorit knust men fattet", MJ, 14.8.
 501. "Veteran taget i dopingtesten", Ritzau, 14.8.
 502. "Sejr med VM-perspektiver", MJ, 15.8.
 503. "Tour-podiet vinker til amerikansk vinder", MJ, 15.8.
 504. "Endnu en bitter dag for Rolf Sørensen", MJ, 16.8.
 505. "Dopingsvineri som kunst", Claus Bøje, klumme, 16.8.
 506. "Tålmodighed skal redde karrieren", MJ, 17.8.
 507. "Dannebrog i front i Frankrig", MJ, 18.8.
 508. "Mindre sort end ventet", Lars Bøgeskov, 19.8.
 509. "Retning mod en pæn afsked", MJ, 20.8.
 510. "Veteran scorede vitale point", MJ, 21.8.
 511. "Særprægede cykelskæbner", MJ, 22.8.
 512. "Italiensk dominans", MJ, 22.8.
 513. "Doping til alle tider", Skaftø Dylander, 23.8. Debatindlæg.
 514. "Udelukket rytter er vred", MJ, 24.8.
 515. "Tyskere vil købe dansk succes", MJ, 25.8.
 516. "Knald eller fald", MJ, 26.8.
 517. "Det fine selskab venter", MJ, 30.8.
 518. "Italiener i storform til Vueltaen", MJ, 31.8.
 519. "Hurtigere svar i den tætte duel", MJ, 1.9.
 520. "Godt køb af dansk hold", MJ, 2.9.
 521. "Ambitionerne er intakte trods nedtur", MJ, 3.9.
 522. "Sponsor bliver", Nina Kragh & Lars Bøgeskov, 3.9.
 523. "Årets skrappeste cykelløb", MJ, 5.9.
 524. "Prof-hold har kun råd til løb på hjemmebane", MJ; 5.9.
 525. "Klar igen efter lang pause", MJ, 5.9.
 526. "Dansk succes i Belgien", MJ, 6.9.
 527. "Tæt på den endelige triumf", MJ, 6.9.
 528. "Høj lurer på et kup", MJ, 7.9.
 529. "Handling bag UCI-trusler", Lars Bøgeskov, 7.9.
 530. "Dobbelt-kup i tysk triumf", MJ, 8.9.
 531. "Satsning efter Tour-skandale", MJ, 9.9.
 532. "Prøvetid til DCU", Peter Grønberg, 10.9.
 533. "EU-pres på stærk cykelchef", Nina Kragh, 10.9.
 534. "Store navne klar igen", MJ, 10.9.
 535. "Olano slog til", MJ, 11.9.
 536. "Bossen blev vred", MJ, 12.9.
 537. "Bjergdrama venter rytterne", MJ, 12.9.
 538. "Til cyklens pris", Jørgen Minor, kronik, 12.9.
 539. "Spanier røg i grøften", MJ, 13.9.
 540. "Flot dansk pointhøst", pol, 13.9.
 541. "Talenter under solen", Nina Kragh, 13.9.
 542. "Tre skrappede dage i bjergene", MJ, 16.9.
 543. "Vuelta-konge i knibe", MJ, 17.9.
 544. "Tysker til tops", MJ, 18.9.
 545. "Postkup og VM-billet", MJ, 19.9.
 546. "Dansk hold i dopingchok", Nina Kragh, 19.9.
 547. "Kamp for kontrakt", MJ, 20.9.
 548. "Flot svar på trist affære", MJ, 20.9.
 549. "Cykelhold på vippen", Nina Kragh, Lars Bøgeskov & MJ, 21.9.
 550. "Ledelsen erkender bommert", Lars Bøgeskov, 21.9.
 551. "Sikker sejr i kølvandet på skandale", MJ, 22.9.
 552. "Cykelhold truet af lukning", Nina Kragh & Peter Grønberg, 22.9.
 553. "Lille hold satser stort", MJ, Nina Kragh & Lars Bøgeskov, 23.9.
 554. "Chance til dansk hold", MJ, 24.9.
 555. "Cykelprojekt opgivet", 24.9.
 556. "Lukning uden sponsor", MJ, 25.9.
 557. "Ullrich gav opvisning", MJ, 26.9.
 558. "Hvem bliver det næste fjols?", BB, 27.9.
 559. "Tysk paradekørsel", MJ, 27.9.
 560. "Dansk rytter til grin i Italien", MJ, 28.9.
 561. "Succes for VM-rytter", MJ, 29.9.
 562. "Dansk hold nær redning", MJ, 1.10.
 563. "Cykelhold reddes og rykker op", MJ, 2.10.
 564. "Teknologi og tøj i skøn forening", MJ, 3.10.
 565. "Point er hård valuta", MJ, 3.10.
 566. "Sejr som trøst for mistet førertrøje", MJ, 3.10.
 567. "Fransk hold køber dansk", MJ, 4.10.
 568. "Flot pointhøst til dansk hold", MJ, 4.10.
 569. "Sponsor er politisk korrekt", Arne Munch, 4.10. Debatindlæg.
 570. "To stjerner ude i kulden", MJ, 4.10.
 571. "Nye danske VM-normer", MJ, 4.10.
 572. "Bjarne Riis skal på banen igen", MJ, 5.10.
 573. "Tysk stjerne superfavorit", MJ, 6.10.
 574. "Sensationelt svensk sølv", MJ, 7.10.
 575. "Misbrug stikker dybt", MJ, 7.10.
 576. "UCI vil banke DIF på plads", MJ, 8.10.
 577. "To danskere rejst hjem", MJ, 8.10.
 578. "Hæderligt af de unge", MJ, 9.10.
 579. "Nyt blodchok i cykelsporten", MJ, 10.10.
 580. "Dansk hold i en birolle", MJ, 10.10.
 581. "Dansk slid udløste OL-billet", MJ, 11.10.
 582. "23-årig spanier snød de store", MJ, 11.10.
 583. "Reddet af marginaler", MJ, 12.10.
 584. "Kulturministeren skød med skarpt", Ritzau, 12.10.
 585. "Holm-gang i Japan", E. Trier Hansen, 13.10.
 586. "Kaos i Italien kan give dansk gevinst", MJ, 14.10.
 587. "Dansk dopingsejr", Lars Bøgeskov, 15.10.
 588. "Frænde er frænde værst", MJ, 15.10.
 589. "Mesteren slog til igen", MJ, 16.10.
 590. "Duel om holdsejren i andet geled", MJ, 17.10.
 591. "Australiske andenpladser", MJ, 19.10.
 592. "Dansk hold kan klare det selv", MJ, 20.10.
 593. "Kaffe, kage og mere succes", MJ, 21.10.
 594. "Nyt indkøb og flere point", MJ, 22.10.
 595. "Klar til en ny Tour", MJ, 22.10.
 596. "Spænding om ny Tour-procedure", MJ, 23.10.
 597. "Dansk sejr", MJ, 24.10.
 598. "Dansk sejr er guld værd", MJ, 25.10.
 599. "Hamburger er Tour-trumpf", MJ, 26.10.
 600. "Frygt for degradering", MJ, 28.10.
 601. "Flere dopingtest nytteløse", Lars Bøgeskov, 28.10.
 602. "Mester på ny kurs mod OL", MJ, 6.11.
 603. "Dopingkamp er tabt", Ritzau, 6.11.
 604. "På Amager spirer græsrods-eliten", MJ, 8.11.
 605. "Riis til Telekom-træf", MJ, 10.11.
 606. "Nyt liv i en lang karriere", MJ, 14.11.
 607. "Cykelstjerne i EPO-søgelys", Peter Grønberg, 15.11.

608. "Løgnen lever stadig i cykelsporten", BB, 15.11.
609. "EPO-afløser på vej", Nina Kragh & Peter Grønberg, 19.11.
610. "Dansk doping-enighed", Lars Bøgeskov, 19.11.
611. "Giroen bliver for klatrerne", MJ, 21.11.
612. "Dansk Tour-chance stiger", MJ, 26.11.
613. "Rytter tilbage til åstedet", MJ, 28.11.
614. "Sportshelte er gjort til umælende får", Nina Kragh, 29.11.
615. "Snu ræv er tilbage i cykeltoppen", MJ, 29.11.
616. "Riis-fremtid afsløres", MJ, 30.11.
617. "En plads står åben til Riis", MJ, 1.12.
618. "Nyt dansk cykelhold i støbeskeen", MJ, 2.12.
619. "Vandenbroucke til Once", MJ, 3.12.
620. "Ryttere i billetkø", MJ, 4.12.
621. "Klar til stor cykeloffensiv", MJ, 6.12.
622. "Sport skal ikke være tivoli-fest", BB, 6.12.
623. "Vi giver aldrig op over for doping", MJ, 6.12.
624. "Tourens hårde udskilningsløb", MJ, 9.12.
625. "Et belgisk navn med blæst om", MJ, 13.12.
626. "Massevis af nye cykeljob", MJ, 13.12.
627. "Topleder går i protest", MJ, 13.12.
628. "Dopingkrig på alle fronter", MJ, 13.12.
629. "Dansk hold udvider", MJ, 14.12.
630. "Hamburger på stroppetur", MJ, 16.12.
631. "Doping på græsrodsniveau", MJ, 19.12.
632. "Sporten på vej ud i hampen", Christian Frederiksen, 20.12.
633. "Cykelstjerne i svøb", MJ, 20.12.
634. "Ny tvivl i dopingkrigen", MJ, 23.12.
635. "Rundtur for bjergspecialister", MJ, 23.12.
636. "Glæde før tiden", MJ, 26.12.
637. "Bedst blandt ligemænd", E. Trier Hansen. 27.12. Århundredets Sport.
638. "Enhed eller kaos?", Kai Holm, 27.12. Århundredets Sport.
639. "Glad Pantani på dyr cykel", MJ, 28.12.
640. "Nye anklager mod Pantani", Nina Kragh & MJ, 29.12.
641. "Sæsonstarten i fare", MJ, 31.12.

12. Litteraturliste

Althusser, Louis (1969-70): *Ideologi og Ideologiske statsapparater*. Arbejdstekster, forlaget Grus, Ålborg, 1983.

Andersen, Olav Skaaning & Jung, Niels Christian (1999): *Doping på landevejen*. Forlaget Møntergården.

Ashenden, Sarah & Owen, David (1999): "Introduction: Foucault, Habermas and the Politics of Critique", s. 1-20. I: Ashenden, Sarah & Owen, David (red): *Foucault contra Habermas – Recasting the Dialogue between Genealogy and Critical Theory*. Sage Publications. London, 1999.

Askvig, Brian: "Protour 2005: Vi bliver behandlet som forbrydere". *Ekstra Bladet*, 6. marts, 2005. Her downloaded fra www.infomedia.dk den 24.5.2005.

Barthes, Roland (1957): "Tour de France – cykelløbet som epos", I: Barthes, Roland: *Mytologier*. Serien Moderne Tænkere. Gyldendal, København, 1996.

Bech, Lone (1996): "Riis effekten". *Cykelmotion Danmark*, side 146. Efterår 1996. Næstved.

Bech, Lone (1998): "Doping – nej tak...". *Cykelmotion Danmark*, side 72. Efterår 1998. Næstved.

"Bjarne Riis vinder Tour de France 1996". Annonce for Campagnolo. *Cykelmotion Danmark*, side 65. Efterår 1996. Næstved.

Bourdieu, Pierre (1976): "Nogle egenskaber ved de sociale felter", s. 116-123. I: Bourdieu, Pierre: *Men hvem skabte skaberne?* Akademisk Forlag, København, 1997.

Bourdieu, Pierre : "Socialt rum og symbolsk rum", s. 15-56 I: Bourdieu, Pierre: *Af praktiske grunde. Omkring teorien om menneskelig handlen*. Hans Reitzels Forlag, 1997, København.

Bourdieu, Pierre & Wacquant, Loic (1992): *Refleksiv Sociologi*. Hans Reitzels Forlag, 1996. København.

Christiansen, Ask Vest (2004): *Rene resultater. En kulturanalyse af cykelsporten – socialisation, fascination, træning, kost og doping*. Kapitel 4 og 10-13. Ph.D.-afhandling, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, Odense. Første indleverede udgave.

Chouliaraki, L. & Fairclough (1999): *Discourse in Late Modernity – Rethinking Critical Discourse Analysis*. Edinburgh University Press.

Chouliaraki, L. (2000): "Refleksivitet og senmoderne identitet: et studie i mediediskurs", s. 247-272. I: Dyrberg, T. B., Hansen, A.D. & Torfing, J.: *Diskursteorien på arbejde*. Roskilde Universitetsforlag. Frederiksberg, 2000.

Cykelmotion Danmark: "Tour de France – Telekom og Riis eller er det Riis og Telekom?". I: *Cykelmotion Danmark*. Sommer 1996, side. 34. Næstved. Forfatter ukendt.

Doping i Danmark – En hvidbog. Kulturministeriet. København, 1999.

Dyrberg, T. B., Hansen, A.D. & Torfing, J (2000): "Metodiske refleksioner", s. 319-338. I: Dyrberg, T. B., Hansen, A.D. & Torfing, J.: *Diskursteorien på arbejde*. Roskilde Universitetsforlag. Frederiksberg, 2000.

Fairclough, Norman (1992): *Discourse and social change*. Polity Press, Cambridge.

Fairclough, Norman (1993): "Critical discourse analysis and the marketization of public discourse: the universities", s. 130-166. I: Fairclough, Norman: *Critical Discourse Analysis – The critical study of language*. Longman. London, 1995.

Fairclough, Norman (2001): *The dialectics of Discourse*. Paper downloadet den 1.10.2004 fra <http://www.ling.lancs.ac.uk/staff/norman/norman.htm>.

Fairclough, Norman (2004): *Critical discourse analysis in transdisciplinary research*. Paper downloadet den 1.10.2004 fra <http://www.ling.lancs.ac.uk/staff/norman/norman.htm>.

Foucault, Michel (1969): *The Archaeology of Knowledge* Pantheon Books. New York, 1972.

Foucault, Michel: "Diskurs og diskontinuitet". I: Madsen: *Strukturalisme – en antologi*, Rhodos, 1970, København.

Foucault, Michel (1971): *Talens forfatning*. Hans Reitzels Forlag, 2001. København.

Giddens, Anthony (1991): *Modernitet og selvidentitet – Selvet og samfundet under sen-moderniteten*. Hans Reitzels Forlag, 1996. København.

"Han gjorde det igen!", Leder. *Cykelmotion Danmark*, side 3. Forår 1996. Næstved.

Hansen, Morten Mølholm & Bang, Søren (1998a): "Dyb europæisk mistillid til sporten". I: *Idrætsliv*. Nr. 19, 1998. Dansk Idrætsforbund, Brøndby.

Hansen, Morten Mølholm & Bang, Søren (1998b): "Cykelsporten mister tilskuere". I: *Idrætsliv*. Nr. 19, 1998. Dansk Idrætsforbund, Brøndby.

Hansen, Morten Mølholm (1998a): "Fortsat skæv tv-dækning", *Idrætsliv*, Nr. 8, 1998. Dansk Idrætsforbund, Brøndby.

Hansen, Morten Mølholm (1998b): "Eliteidrætten har et imageproblem", *Idrætsliv*, Nr. 13. 1998. Dansk Idrætsforbund, Brøndby.

Hansen, Morten Mølholm (2003): "TV-dækningen af dansk idræt 1998-2002", notat, 6. marts 2003. Dansk Idrætsforbund, Brøndby. Downloaded fra http://www.dif.dk/index/spgdif_medier_tvanalyse.htm den 25. maj 2005.

Heede, Dag (1991): *Det tomme menneske – Introduktion til Michel Foucault*. Museum Tusulanum, 2000. København.

Horckheimer, Max (1937): "Tradisjonel og kritisk teori", s. 1-57. I: Kalleberg, Ragnvald (red.): *Kritisk teori – en antologi over Frankfurter-skolen i filosofi og sociologi*. Gyldendal Norsk Forlag. Oslo, 1970.

Houlihan, Barrie (1999): *Dying to win – Doping in Sport and Development of Anti-doping Policy*. Council of Europe Publishing. Strasbourg.

Jørgensen, Marianne & Philips, Louise (1999): *Diskursanalyse som teori og metode*. Samfundslitteratur/Roskilde Universitetsforlag. Frederiksberg.

Jørgensen, Marianne Winther (2002): "Kritisk socialkonstruktivistisk forskning", s. 222-270 + 309-325 I: Jørgensen, Marianne Winther: *Refleksivitet og Kritik*. Roskilde Universitetsforlag, Frederiksberg.

Kjørup, Søren (2002): *Semiotik*. Samfundslitteratur/Roskilde Universitetsforlag. Frederiksberg.

Laclau, Ernesto og Mouffe, Chantal (1985): "Hinsides det sociales positivitet", s. 37-100, kap. 3. I: Laclau, Ernesto og Mouffe, Chantal: *Det radikale demokrati – diskursteoriens politiske perspektiv*. Roskilde Universitetsforlag 2002, Frederiksberg.

Larsen, Bøje og Pedersen, Kristine Munkgård (2002): "Diskursanalyse – for tabere og teenagere", s. 15-86. I: Larsen og Munkgaard Pedersen (red.): *Diskursanalysen til debat – kritiske perspektiver på en populær teoriretning*. Nyt fra Samfundsvidenskaberne. København.

Larsen, Knud (2003a): *Idrætsdeltagelse og idrætsforbrug i Danmark*. Forlaget KLIM, Århus, 2003.

Larsen, Knud (2003b): *Den tredje bølge – på vej mod en bevægelseskultur*. Lokale- & Anlægsfondens Skriftrække. København.

Mignon, Patrick (2003): "The Tour de France and the Doping Issue", s. 227-245. I: Dauncy, Hugh & Hare, Geoff (red.): *The Tour de France 1903-2003 – A Century of Sporting Structures, Meanings and Values*. Frank Cass. London.

Milling, Hanna Britt (2004): "Nu skal der igen køres cykelløb". *Idrætsliv*. Nr. 4, 2004. Dansk Idrætsforbund. Brøndby. Downloadet fra www.dif.dk den 9.02.2005.

Mikkelsen, Brian: "Doping kræver handling nu!" *Kronik, Ekstra Bladet* den 1. marts 2003

"Motionsløb contra rigtige cykelløb". *Cykelmotion Danmark*, Leder, side 3. Efterår 1996. Næstved.

Møller, Verner (1999): *Dopingdjævelen – analyse af en hed debat*. Gyldendal. København, 1999.

Nedell, Morten "Familiens andet hjem", *Ungdom & Idræt*, nr. 30, 21. oktober 1999. DGI. Vejle.

Petersen, Mads Elleberg (2003): "Her må vi benytte enhver udvej", s. 30-33 i *Asphalt Cykelmagasin* nr. 10/2003. Viborg.

"Pinarello. For 6. gang vinder af Tour de France – denne gang med Bjarne Riis". Annonce, *Cykelmotion Danmark*, side 29, efterår 1996. Næstved.

Rasmussen, Kristian (2000): "Bjarne Riis – idol og syndebuk". I: *Idrættens mangfoldighed – idrættens grænser?* Idrætshistorisk Årbog 2000, Odense Universitetsforlag.

Saussure, Ferdinand de (1985): "Forelæsninger om almen lingvistik". I: Schmidt, Lars Henrik: *Det videnskabelige perspektiv*, s. 405-443. Akademisk forlag, 1991. København.

Wagner, Ulrik (2004): "Politik på grønsværen". I: *Gaia – Tidsskrift for international solidaritet*. Nr. 45, sommer 2004. Internationalt Forum, København.

Weber, Max (1920): *Den protestantiske etik og kapitalismens ånd*. Nansensgade Antikvariat, 1995. København.

Hvilke subjektpositioner (grammatiske subjekter) italesætter cykelsporten:

	1996	1999
Andre ryttere	331	254
Medier	27	60
Læger, fysiologer, bromatologer o.lign.	6	38
Trænere	30	7
Hustru/familie	5	1
Sportsdirektører, pressechefer, formænd	26	150
Unionschef, TD, DIF, UCI, løbsarrangører	19	60
Hein Verbrüggen	2	28
Chefer, private sponsorer	2	14
Soigneurs, massører	2	3
Advokater, dommere, toldere, politi	1	8
Læsere	0	22
Andre eksperter (sprogforskere o.lign.)	1	14
Politikere, borgmestre, ambassadører, embedsmænd	3	7
Tilskuere	4	0
Øvrige (kronprins, cykelhandler, andre idrætsfolk)	3	1

Hvilke begreber knyttes til objektet cykelrytteren:

	1996	1999
Måltrettethed, ambitiøs, seriøs	77	56
Ørnen (fra Herning)	87	11
Sygdom, død, helbred, skader, vægt, sundhed	163	167
Disciplin og hierarki	149	103
Drømmen	68	42
Fight, vilje, slid	90	56
Dansker, Danmark, danskerhold, Dannebrog	211	146
Foregangsbillede	10	6
Styrke, stærk, form, organisme	183	104
Doping (-brug, -misbrug, -debat, -skræk etc.)	22	269
Lidelse, opofrelse	47	23
Sympatisk, populær	11	1
Offensiv, dristig, satsende, angribe	88	65
Moral, selvtillid, optimisme	53	24

Bilag 1

	1996	1999
Rivalisering	58	50
Krise	14	18
Beskeden, skuffende	29	13
Nådesløs, ubarmhjertig,	5	0
Elegance	5	0
Glæde	14	16
Mørke kræfter, kræftcelle, lille top	1	9
Ren (udøver, atlet, hold, sport)	3	41
Svindel, snyderi	4	19
Sublim, forrygende, eminent, suveræn, fantom	30	25
Løgn	-	11
Prøve, test, kontrol	-	89
Broderskab, mafia, Tavshedens lov	-	10
Offer (for noget, eks. systemet)	-	6
Dom, straf, sanktioner	-	74
Rytterkamp mod doping	4	22
Illusion, mistet uskyld	-	6
Idræts grundværdier	-	3
Etik, moral, korrekt levevis (ex. bør være, leve op til)	-	43
Synd (synder, syndebuk)	-	21

Note

En registrering er sket, når eksempelvis en subjektposition citeres eller et begreb optræder i en tekst. At subjektpositionen citeres eller begrebet optræder flere gange i samme tekst medfører ikke yderligere registrering. Således medfører det kun en registrering, hvis to forskellige cykelryttere citeres i samme tekst. Og det medfører kun en registrering, selvom begrebet vilje optræder fire gange i den samme tekst.

Tegnet (-) betyder, at begrebet ikke er optalt for 1996, idet det ikke er vurderet relevant/ikke er forekommende.

Bilag 2

Udviklingen i DCU's medle stal

Årstal	Klubber	<18	18-25	>25	Herrer	<18	18-25	>25	Damer	I alt
2004	270	1.381	995	13.818	16.194	266	220	2.255	2.741	18.935
2003	255	1.302	1.435	13.632	16.369	326	190	2.385	2.901	19.270
2002	258	1.275	1.230	13.322	15.827	303	192	2.296	2.791	18.618
2001	254	1.601	1.457	13.222	16.280	286	198	2.217	2.701	18.981
2000	229	1.566	1.335	12.505	15.406	244	172	2.052	2.468	17.874
1999	231	2.003	1.821	12.230	16.054	318	233	2.072	2.623	18.677
1998	211	1.920	1.699	10.928	14.547	308	205	1.936	2.449	16.996
1997	198	1.622	1.811	9.882	13.315	296	261	1.863	2.420	15.735
1996	189	1.327	1.794	9.315	12.436	240	243	1.734	2.217	14.653
1995	177	1.164	1.732	6.960	9.856	222	243	1.209	1.674	11.530
1994	162	1.141	1.773	5.842	8.756	198	265	1.017	1.480	10.236
1993	144	1.208	1.623	4.963	7.794	191	274	879	1.344	9.138
1992	126	1.545	2.910	3.326	7.781	239	403	626	1.268	9.049
1991	117	1.525	1.592	3.608	6.725	191	199	600	990	7.715
1990	103	1.659	1.569	2.784	6.012	179	138	360	677	6.689
1989	70	1.580	1.484	2.232	5.296	156	132	229	517	5.813
1988	70	1.661	1.448	1.824	4.933	146	112	198	456	5.389

Kilde: www.dif.dk

Det høje medlemstal for 18-25 årige i 1992 skyldes, at kategorien dette år omfatter 18 til 30 år.

Bilag 3

Deltagerantal ved motionsløb

Løb	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Allsundsløbet				256	240	280	402	370	305	422	392	402	208	231	224
Bakkeløbet, Skanderborg								250	300	600	750	558	631	444	500
Danmarks Højeste, Skanderborg	648	888	760	909	1191	1287	1263	1567	1313	1222	813	1070	971	1118	898
Esbern Snares Løbet											79	129	201	227	175
Fjordløbet, Randers	3854	4677	4911	4794	4551	4527	4349	4754	4147	3741	3604	3726	3362	3373	2962
GP Ringkøbing									185	176	236	268	256	249	211
Grejsdalsløbet, Vejle									1150	1419	1537	1491	1706	1848	1847
Mors Rundt			308	353	340	361	380	502	391	388	398	391	380	395	402
Ringkøbing Fjord Rundt	486	612	759	905	999	1058	1014	1349	1300	1551	1471	1224	1444	1383	1316
Rands Fjord Rundt, Fredericia	336	215	A	A	A	125	A	A	205	240	230	320	477	523	373
Rundt om Horsens							734	1080	1210	1049	976	847	787	822	725
Tøserunden, Køge		1660	2808	4167	5790	5962	6947	7209	7213	7924	6925	6736	7370	6961	7292
Stjernetramp											200	250	250	285	270
Alpetramp												650	700	735	500

Modtagne kommentarer:

- Fjorden Rundt i Esbjerg får du lige udviklingen for her: Kørte første gang i 1985. Deltager antallet de første år omkring 100. Fra 1990 og frem til 1994 steg tallet støt til ca. 350 Stigningen blev større fra 1995 og toppede med 882, hvorefter det faldt igen til niveauet omkring de 350 i 2000. Fra 2000 er det gået støt nedad til at der i 2004 var 137 deltagere, i 2001 stoppede man med 200 km.s ruten p.g.a. dårlig deltagerantal, men lige meget hjalp det, fordelingen af deltagere på den lange og den korte rute er efter 2001 stort set ens hvor der før 2000 var 2/3 som kørte den lange rute.
- En forårsdag i Thy: Har ca. 600 deltagere pr år. og tallet er konstant.
- Frederiksværkløbet: Max. 200 deltagere. Normalt 120-130 deltagere. Løbet startet '96. Har ikke præcise deltagerantal.
- Fjorden Rundt; Hobro: Har i øjeblikket ca. 70 medlemmer i alle aldre. Ang. deltagerantal igennem de sidste 14 år har vi ikke noget nøjagtigt tal men det ligger på ca. 300-450 pr.år
- Lollandsløbet: Der har deltaget mellem 350 og 306 ryttere hvert år.
- Tølløse Stjernemotion: Har ikke det store overblik over deltagerantal ved Stjerneløbet. Men et godt bud vil være ca 300 i 2003 og ca 250 i 2004.

Manglende besvarelser fra Skjoldnæsholmløbet (Roskilde), Sydsjællandsturen (Næstved), Marsk Stig Løbet (Korsør), Sydvedssyssel Rundt (Vodskov), Fyen Rundt – motion, Langeland Rundt (Rudkøbing).

A angiver år, hvor oplysninger om deltagerantal mangler.

Til arrangørerne af XXX

Deltagerantal ved motionsløb:

I forbindelse med udarbejdelsen af et speciale ved Institut for Idræt på Københavns Universitet har jeg et spørgsmål til Jer angående deltagerantal. I specialet undersøger jeg, hvorledes omtalen af cykelrytteren i perioden 1996 til 1999 påvirkede cykelmotionisterne. En måde at undersøge dette på er ved at kortlægge, hvorledes deltagerantallet til motionsløb udvikler sig i tiden før, under og efter perioden fra 1996-1999.

Jeg vil derfor bede Jer - såfremt I har mulighed for det og ønsker det - at oplyse, hvor mange der har deltaget i Jeres årlige motionscykelløb siden 1990 frem til 2004. Hvis Jeres løb er opstartet efter 1990, så ønskes deltagerantal fra opstart frem til 2004. Hvis Jeres løb består af forskellige distancer, ønskes det samlede deltagerantal.

I kan returnere svarene ved at bruge denne mailadresse. Af hensyn til mit videre arbejde vil jeg bede Jer om at svare inden 1. marts 2005, såfremt det er muligt. Hvis I har andre spørgsmål eller ønsker yderligere information, er det bedst at skrive igen på denne mailadresse, sekundært at kontakte mig per telefon i det anbefalede tidsrum.

På forhånd mange tak!

Med venlige hilsener

Ulrik Wagner, Stud. Scient

Mail: freja@12mail.dk

Telefon: 33 21 10 82 (ml. 17.00 - 18.00 & 21.00 - 22.00)

Antal arrangerede cykelmotionsløb fra 1990 til 2004

År	Sjælland & Øer	Fyn & Jylland	Øvrige	* I alt
1990	7	15		22
1991	22	22	5	49
1992	20	31		51
1993				(Næsten 70)
1994	31	47		78
1995	34	51		85
1996	37	56		93
1997	25	46	18	89
1998	26	54	21	101
1999	32	62	35	129
2000	36	67	40	143
2001	34	65	47	146
2002	31	61	52	144
2003	36	67	48	151
2004	36	71	39	146

Kilde: DCU officielle organer.

Antal for 1993 oplyses ikke ud fra forhåndenværende kilder.